

KOLMAPÄEV, 16. SEPTEMBER 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK

President

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.05)

2. Parlamentidevahelistesse delegatsioonidesse nimetamised (muudatusettepanekute esitamise tähtaeg) (vt protokoll)

3. 2009. aasta suve metsatulekahjud (esitatud resolutsiooni ettepanekud) (vt protokoll)

4. G20 tippkohtumine Pittsburghis (24.–25. september 2009) (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni kommentaarid 24.–25. septembril 2009 Pittsburghis toimuvale G20 tippkohtumisele.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud president, suurima heameelega esindan siin täna eesistujariik Rootsit. Eesistujariik ja komisjon esindavad ühiselt ELi 24.–25. septembril Pittsburghis toimuvale G20 tippkohtumisel. Homme koguneb Brüsselis ELi ühise seisukoha ettevalmistamiseks mitteametlik Euroopa Ülemkogu. Nagu te kõik teate, on ülemaailmse finantskriisi tõttu tekkinud vajadus ennenägematute ülemaailmsete meetmete järele.

Esiteks on vaja kiireid ja jõulisi finants- ja rahapoliitilisi meetmeid finantssektori ja reaalmajanduse toetamiseks. Teiseks on vaja koordineerida ülemaailmseid jõupingutusi ning arendada G20 rolli sellise koordineerimise foorumina, sealhulgas finantsturgude reguleerimise meetmete osas. Finants- ja rahapoliitilised meetmed, mis suudeti kiiresti vastu võtta, olid hädavajalikud kriisi hüllemast osast ülesaamiseks.

Hinnanguliselt on ELi majanduse kogutoetus sellel ja järgmisel aastal 5% SKPst. Keskpangad on kriisile reageerinud nullilähedaste intressimääradega. Praegu oleme ettevaatlikult optimistlikud, et finantssektori kõige teravamate probleemide osas on kõige hullem selja taha jäänud, kuid majandusolukord on endiselt ebastabiilne ning on märkimisväärne edasiste tagasilööride oht. Me oleme väga teadlikud sellest, et kasvavast töötusest saab edaspidi väga suur probleem. Olukord on endiselt ebakindel, kuid asjad võinuksid palju hullemad olla.

Kui tahame tagada majanduse laialdase taastumise ja suunduda kindlale alusele toetuvale pikaajalisele jätkusuutlikule majanduskasvule, siis on rahvusvahelisel koostööl ja koordineerimisel tohutult tähtis roll. G20 on selles mänginud keskset rolli ja see on nii ka edaspidi. Samuti teeb G20 koostööd rahvusvaheliste finantsinstitutsioonidega, IMFi ja Maailmapangaga, et tagada neile piisavad finantsressursid ja hästi toimiv sisemine korraldus, mis võimaldaks toetada majanduskasvu ja tagada finantsstabiilsuse kogu maailmas.

G20 protsessiga on saavutatud järgmised märkimisväärsed tulemused.

Esiteks on meil olemas meie majandusi mõjutanud probleemide ühine analüüs. See ei pruugi tunduda erilise edasiminekena, kuid tõhusate vastumeetmete rakendamiseks on hädavajalik omada jagatud seisukohta kriisi põhjustanud finantssektori ja reaalmajanduse probleemide osas.

Teiseks oleme saavutanud tegelikke edusamme mitmete erimeetmete osas, milles me kevadel toimunud Londoni tippkohtumisel kokku leppisime. Nende seas on meie majanduste jaoks loodud terviklik stiimulite pakett ning finantsturgude järelevalve ja reguleerimise alase koostöö tugevdamine. Enamgi veel, oleme taganud Rahvusvahelisele Valuutafondile piisavad vahendid laenuõudluse rahuldamiseks. Samuti oleme võtnud kohustuse parandada rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide suutlikkust eelnevalt hoiatada sarnaste probleemide eest tulevikus.

Paljud on veel teha, kuid tänu koordineeritud rahvusvaheliste kohustustele oleme selgelt edasi liikunud. Ma usun, et meie siin ELis ja teised G20 liikmed oleme saavutanud märkimisväärse progressi mitmete kesksete

küsimuste osas, mis on otsustava tähtsusega strateegilise vastuse andmisel majandus- ja finantskriisile. Meie koordineeritud ELi strateegia tähendab, et Euroopa juhib arutelusid, mitte ei sörgi nende sabas. Ülemaailmsete lahenduste koostamisel on ära märgitud just meie pakutud lahendusi. Sellepärast kutsub eesistujariik riigipäid ja valitsusjuhte võtma homme osa õhtusöögist. Eesmärk on edasi arendada mitteametlikul majandus- ja rahandusministrite nõukogu lõunal ja G20 rahandusministrite Londoni kohtumisel tehtud edusamme, et me oleksime Pittsburghi saabudes hästi ette valmistunud.

Ma usun, et homsel kokkusaamisel ja Pittsburghi tippkohtumisel jätkub edasimineku nii minu nimetatud põhilistes, aga ka muudes küsimustes. Üks küsimus, mida mitmed Euroopa rahandusministrid on tungivalt tõstatanud, on seotud preemiasüsteemide rolliga finantsstabiilsuses. ELi rahandusministrid on ühel meelel, et me peaksime olema esirinnas nõudmaks tõhusaid ülemaailmseid standardeid, mis tagaksid, et sellistel preemiasüsteemidel ei oleks destabiliseerivat mõju ja et makstavad preemiad oleksid panust arvestades mõistlikud. See on oluline osa üldisest initsiatiivist, mille eesmärk on tagada finantssektori suurem läbipaistvus ja parem järelevalve ning see on otsustava tähtsusega, kui tahame tagada stabiilsust tulevikus.

Finantsstabiilsuse nõukogul on palutud esitada Pittsburghi tippkohtumisel aruanne oma töö kohta preemiasüsteemide põhimõtete väljatöötamisel. Loodan, et see aruanne sisaldab eristrateegiaid, mida saab praktikas rakendada ja mis tagavad, et finantsinstitutsioonid viiksid sisse mõistlikud ja vastutustundlikud tasustamise ja premeerimise kavad. Enamgi veel, ma loodan, et me lepime kokku selles, et pakume oma majandustele vajalikke stiimuleid seni, kui see on vajalik, kuid sama oluline on ka see, et võtaksime kohustuse loobuda ebavajalikuks muutunud meetmetest, et naasta majanduse taastumisel tasakaalustatud riikliku rahanduse juurde.

Oleme alles hakanud mõtlema selliste väljumisstrateegiatega üle. Kui tahame saavutada tasakaalustatud majanduse taastumise pikas perspektiivis, siis on nende vorm ja koordineerimine ning see, kuidas neid rakendatakse, väga olulise tähtsusega. Tööhõive on samuti suur väljakutse. Peame hoolikalt kavandama vajalikud meetmed, säilitades seejuures hea tasakaalu finants- ja struktuuripoliitika vahel. Olen kindel, et tuletame ka meelde vajadust seista vastu proteksionismile ning tagada n-ö aus mäng ülemaailmsel turgudel. Selleks on vajalik finantsreguleerimise ja -järelevalve märkimisväärne koordineerimine, nagu ka finantssektori toetamiseks kehtestatud erakorralistest meetmetest loobumine. Nii riikide kui ka ELi tasandil on jätkuvalt vaja teha palju tööd.

Finantsinstitutsioonide reformi puudutavad arutelud jätkuvad nii homme kui ka Pittsburghis, kuid ka kogu ülejäänud aasta jooksul. Tahame, et need arutelud oleksid intensiivsed, et oleksid piisavad ressursid, vajalikud volitused, et nad lähtuksid poliitikast ja haldusstruktuuridest, mis kajastaksid õigesti nende koosseisu. Need on keerukad, omavahel läbipõimunud küsimused, kuid peame need esimeses järjekorras lahendama, et finantsinstitutsioonid saaksid teha oma tööd, mis on muutumas aina olulisemaks.

Lõpetuseks sooviksin öelda, et loomulikult on meil väga vaja poliitilist otsustavust, kui soovime edasi liikuda Kopenhaageni kliimakohtumise aruteludega. Rootsi eesistumise jaoks on see väga tähtis prioriteet. Me tahame tagada, et paigas on sobivad stiimulid, et igaüks tegutseks selle nimel, et piirata ülemaailmset soojenemist ning kohandada majandusstrateegiaid, mis soodustaksid kliimasõbralikku arengut.

Meie eesmärk on Pittsburghi tippkohtumisel saavutada edusamme ülemaailmsete kliimameetmete rahastamise suunistega. Ma ei saa lubada, et me kõik soovitu saavutame, sest tegu on väga keerukate küsimustega, kuid luban, et eesistujariik kinnitab ja kaitseb ELi seisukohti vastutustundlikult. Seetõttu ootan viljakaid arutelusid riigipeade ja valitsusjuhtidega homme õhtul ja reaalseid tulemusi, mida maailm järgmisel nädalal Pittsburghist loodab.

(Aplaus)

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – (ES) Austatud president, proua Malmström, daamid ja härrad, see on minu esimene esinemine täiskogu ees sellel uuel ametiajal. Alustuseks soovin teid kõiki valituks või, mis tõsi paljude puhul, uuesti valituks osutumise puhul õnnitleda. Olen kindel, et me kõik jagame vastutustunnet lahendamaks meie põlvkonna ees seisvat üht suurimat poliitilist väljakutset: kuidas lahendada see sügav majandus- ja finantskriis. Peame taastama oma kodanike usalduse ja stabiilsuse, samal ajal suurendades nende võimalusi ja tagades kõigile kõrgeima sotsiaalse ühtekuuluvuse taseme.

Järgmisel nädalal Pittsburghis toimuval G20 tippkohtumisel arutletakse küsimus selle väljakutse ja mure keskmes. Olen veendunud, et see küsimus kerkib üles üha uuesti kogu järgmise perioodi ja kogu selle parlamendi ametiaja jooksul, hoolimata sellest, kas see leiab käsitlemist G20 tippkohtumistel või Euroopa Ülemkogudel, teie aruteludes või järgmise komisjoni poolt sellele täiskogule esitatavates algatustes.

Pittsburghi G20 tippkohtumine on kolmas riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil kokkusaamine alates sellest, kui aasta ja üks päev tagasi kukkus kokku Lehman Brothers ja alguse sai kriis, millesarnast pole olnud aastakümneid.

Eelmise aasta novembris Washingtonis ja selle aasta aprillis Londonis tipptasemel toimunud esimese kahe G20 kohtumise valguses on selge, et G20 täidab otsustavat rolli ülemaailmses kriisile reageerimise koordineerimises.

G20 panus koordineeritud reaktsioonide väljatöötamiseks on olnud otsustava tähtsusega praegu kogetavaga võrreldes isegi sügavama majanduslanguse ärahoidmisel. Samuti on see olnud otsustava tähtsusega majandus- ja rahandussüsteemile aluse loomisel, mille abil on tulevikus võimalik vältida praeguse olukorra tekitanud tasakaalustamatust ja liialdusi.

Selles suhtes on Euroopa Liit täitnud aktiivset ja otsustavat rolli G20 toetamisel. Eile meenutas president Barroso siin täiskogul, et esimene tippkohtumine Washingtonis toimus Euroopa initsiatiivil Prantsusmaa eesistumise ajal ja president Sarkozy koostööst komisjoniga. Euroopa Liit andis ka otsustava panuse sellega, et seadis eelmisele kahele tippkohtumisele ambitsioonikad eesmärgid ja osales aktiivselt kohtumiste ettevalmistamises, et mitte pelgalt põhimõtteid deklareerida, vaid saavutada konkreetseid tulemusi ja kohustused.

Kõik eurooplased ja ka Euroopa institutsioonid peaksid selle kõigega rahul olema. Samuti võime olla mõistlikult rahulolevad erinevate Euroopa esindajate vahelise koordineerimise tasemega G20 kohtumistel: G20 liikmete sekka kuuluvad ja G20 kohtumistel osalevad Euroopa riigid ning Euroopa Liidu eesistujariik koostöös komisjoniga, kellest viimane esindab kõigi eurooplaste häält ja kõigi liikmesriikide ühiseid seisukohti.

Eelmise aasta novembris Washingtonis toimunud tippkohtumine võimaldas maailma juhtivatel majandustel – G20 riikide osakaal maailma SKP on umbes 90% – leppida kokku toonast majandustegevust toetavate ergutusavade rakendamises; see oli aasta tagasi sügisel, kui väga tõsise finantsvapustuse tulemusel sai tugeva hoobi krediidi-, rahvusvahelise kaubanduse ja investeerimisalane tegevus, mis esimest korda juhtus 2007. aasta augustis ja mille mõju tugevnes märkimisväärselt 2008. aasta septembris.

Mõni päev pärast eelmise aasta Washingtoni tippkohtumist esitas komisjon Euroopa majanduse elavdamise kava, mis sai detsembris Euroopa Ülemkogult poliitilise toetuse. See kava on Euroopa reageeringu alus rahanduspoliitika osas ja poliitika osas, mis ergutab nõudlust vahendite abil, mis on riikide valitsuste ja parlamentide käes või mis on Euroopa institutsioonide endi käes.

Kõige värskemate kättesaadavate allikate kohaselt peaksid eelduste kohaselt need diskretsionaarsed fiskaalstiimulid kombinatsioonis automaatsete stabilisaatorite toimega, mis on Euroopa riikides meie maksu- ja sotsiaalhoolekandesüsteemide osakaalu tõttu väga olulised, tänu kogunõudlusesse tehtavale panusele 2009. ja 2010. aastal ELi SKPd suurendama 5,5% võrra.

Ameerika Ühendriikide uus valitsus on samuti vastu võtnud märkimisväärse stiimulite kava. Arvestades, et automaatsed stabilisaatorid ei ole nii ulatuslikud kui meie omad Euroopas, tähendab see seda, et mõlemal pool Atlandi ookeani on otseste stiimulite kogusumma koos automaatsete stabilisaatoritega sarnane. Lisaks on sellised riigid nagu Jaapan, Hiina, Kanada ja teised G20 liikmed võtnud võrdväärseid fiskaalstiimuleid.

Aprilli alguses Londonis toimunud tippkohtumisel toonitati, et selles suhtes on vaja kavade viivitamata ellu rakendada. Kutsuti üles neid kavasid hoolikalt jälgima ning öeldi, et neid tuleks vajadusel täiendada lisameetmetega. Võime nüüd kinnitada, et need stiimulite kavade koos keskpankade vastuvõetud väga märkimisväärsed rahaliste stiimulitega ning riiklike vahendite mobiliseerimine finantsinstitutsioonide, eelkõige pankade toetuseks, on majanduse vabalangemise peatanud. Tänu sellele on meil nüüd, sellel sügisel võimalik näha esimesi stabiliseerumise märke, mis on ilmsed ka majandusprognosidest, mida mul oli võimalus kaks päeva tagasi Brüsselis esitada. Esimest korda kahe aasta jooksul ei korrigeeritud prognoosides eelmisi prognoose allapoole.

Siiski ei saa veel väita, et majandustegevus suudaks ilma nende stiimuliteta jätkuda. Tõsi on ka see, et hoolimata rakendatavatest stiimulitest püsib tagasilanguse oht, võttes arvesse ääretult murettekitavat töötuse kasvu ning finantssüsteemi nõrkusi, millele siiani ei ole veel lahendust leitud.

Selle tulemusena oli üks sõnumitest, mille andmises selle kuu alguses Londonis kohtunud G20 rahandusministrid Pittsburghi tippkohtumisega seoses kokku leppisid, et praegu on vaja säilitada ajutised toetusmeetmed, kuid ei tohi eirata vajadust töötada välja koordineeritud väljumisstrateegia. Tulen oma sõnavõtu lõpus lühidalt selle küsimuse juurde tagasi.

Esimesed kaks G20 kohtumist Washingtonis ja Londonis olid otsustava tähtsusega ka selle poolest, et neil esitati finantsregulatsiooni ja -järelevalve süsteemide reformimise ülemaailmne kava. Võib öelda, et oleme praegu tunnistajaks sellele, kui radikaalselt on muutunud toon, milles peaaegu kolmkümmend aastat domineeris dereguleerimise mudel ja väidetavalt eksimatute finantsturgude teooriad.

Washingtonis kehtestasid G20 riigid alused, panid paika põhimõtted ja määrasid finantsturgude rangemale ja tõhusamale regulatsioonile ja järelevalvele allutamise kava, jätmata ühtki valdkonda, toodet ega finantsturul tegutsejat reguleerivate ja järelevalveasutuse kontrolli alt välja. Need asutused peavad tegema koostööd ja tegevust omavahel paremini koordineerima, et parandada riiklike järelevalvesüsteemide ilmselt ebaefektiivsust olukorras, kus on olemas ülemaailmsed turud ja neil turgudel piiriüleselt tegutsevad finantsinstitutsioonid.

Aprillis toimunud Londoni tippkohtumisel tehti ulatuslikku tööd, et saavutada reformikava rakendamisel konkreetseid ja märkimisväärsed edusamme. Londoni G20 tippkohtumine astus selgeid samme lubatud reformi elluviimise teel, alates finantsinstitutsioonide suhtes kohaldatavatest mõistlikest raamatupidamiseeskirjadest kuni koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ehk siis maksuparadiiside läbipaistvuse kindla nõudeni, sealhulgas riskifondide ja muude finantsinstitutsioonide regulatsioon, läbipaistvate tuletisinstrumentide turgude korraldamine ja turul tegutsevate rahandusinstitutsioonide ja ettevõtjate juhtkonna tasustamise eeskirjade vastuvõtmine.

Selle tulemusena on Euroopa Liit täitnud väga tähtsa ülesande, viies ellu G20 tasandil kokku lepitut ja mitte lihtsalt seda propageerides. Viimasel aastal on sellega kaasnenud intensiivne regulatiivne töö. Parlament ja nõukogu on juba osad tehtud ettepanekutest vastu võtnud. Teisi ettepanekuid on siin täiskogul ja nõukogus arutatud ning komisjon kavatseb aasta lõpuks vastu võtta veel rea ettepanekuid, alustades järgmisest nädalast, päev enne Pittsburghi tippkohtumist, nõukogu ja komisjoni heaks kiidetud de Larosière'i raporti soovitusel põhineva ettepanekuga luua Euroopa Süsteimiriski Nõukogu ja kolm Euroopa mikrojärelevalveasutust.

Ameerika Ühendriikide valitsus on samuti teada andnud ambitsioonikast rahandusreformi kavast, mille president Obama tunnistas sellel nädalal oma ametiaja prioriteediks. Ta on tunnistanud Ameerika Ühendriikide vastutust, kuna kriis sai just seal alguse ja arenes edasi.

Pittsburghi tippkohtumise eesmärkide seas on teha kindlaks, kas nende reformidega on toimunud positiivset edasiminekut, ja tagada vajaminev regulatiivne lähenemine mõlemal pool Atlandi ookeani. Tulevikus saavad ja võivad igasugust nõuete erinevust ära kasutada investeerijad vahekohtustrateegiates, mis võib turgusid uuesti oluliselt moonutada. Pittsburghi tippkohtumine peab siiski lisaks juba kokkulepitu täitmise tagamisele ning vastuvõetud meetmete rakendamise julgustamisele saatma selge poliitilise sõnumi. Valitsuste, poliitiliste juhtide, institutsioonide, meie endi riikide ja Euroopa Liidu absoluutne tahe kehtestada tugev regulatiivne raamistik oma kindlate kohustuste ja veenva sõnumiga tuleb selgelt edasi anda. See sõnum peab ütlema, et keegi ei tohiks mõelda, et nüüd, kus hullem osa kriisist on selja taga, võime lasta uuesti tekkida kriisini viinud harjumustel, otsekui midagi ei oleks juhtunud.

Avalikkus ootab tagatist, et finantsinstitutsioonidelt ja nende juhtidelt nõutakse eeskirjadest kinnipidamist, eelkõige nende tasude osas, millega välditakse, et nad uuesti seaksid ohtu finantssüsteemi ja reaalmajanduse tervikuna. Peab ütlema, et selles osas on Euroopa Liit täielikult ühel meelel.

Teine küsimus, mida kolleeg Malmström juba mainis ja mis on olnud erinevate G20 kohtumiste päevakavas kesksel kohal, on seotud rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide reformiga.

Sooviksin siinkohal ainult lisada seda, et Londonis astuti ääretult tähtis samm edasi seoses nende institutsioonide, eelkõige Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) finantssuutlikkusega. Selle laenuandmisvõimet on tõstetud nii suures ulatuses kui 500 miljardit USD, mille tulemusel on nüüd IMFi käsutuses 750 miljardit dollarit. Lisaks lepidi kokku jagada kõigi IMFi kuuluvate riikide vahel proportsionaalselt nende kvoodile 250 miljardi USD väärtuses Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikuid. Kõige tipuks saavutati ka kokkulepe IMFi finantssuutlikkuse parandamises eesmärgiga suurendada vaeseimatele riikidele antavate sooduslaenude osakaalu. Seda kõike on juba tehtud. Kuue kuu jooksul toimus suurem edasimineku kui mitmete eelnevate aastate jooksul.

Selle tulemusel on Euroopa Liit loomulikult nõustunud andma oma nõuetekohase panuse IMFi rahaliste vahendite tõstmiseks. Euroopa Liidu liikmesriigid on lubanud lisada oma tavapanusele 125 miljardit eurot, et vastavalt rahastada uusi eesmärke.

G20 juhid arutavad ka eri riikide esindatuse muutmist rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide juhtorganites. Tärgava turumajandusega riikidel ja arengumaadel on täielikult õigustatud ootus asjakohasemale esindatusele. See on ootus Euroopa Liidu toetusele, kuid see tuleb vormistada konkreetsete kokkulepetena. Kuigi tegu ei

ole Euroopa Liidu eesistujariigi ametliku seisukohaga, siis just sellel põhjusel on Euroopa Komisjon jätkuvalt väitnud kooskõlas selle parlamendi mõtteliiniga, et Euroopa Liit on neis institutsioonides kõige paremini esindatud ühe esindusena.

Pittsburghi tippkohtumise päevakorras on veel järgmised küsimused: kliimamuutuste rahastamine ettevalmistusena Kopenhaageni tippkohtumiseks; vajadus taasalustada rahvusvahelised kaubanduslääbirääkimised ning mitte alluda proteksionistlikele tendentsidele; suurendada toetust nõrgimatele ja haavatavamatele riikidele kriisist ülesaamiseks. Nagu teate, võttis komisjon eelmisel nädalal vastu kliimamuutuste rahastamise teatise.

Lubage mul palun lõpetada G20 rahandusministrite viimasel kohtumisel väljendatud sooviga, mida arutatakse Pittsburghi tippkohtumisel: on vajadus kehtestada tasakaalustatuma ja jätkusuutlikuma kasvu mudeli alused tulevikuks. Kõigepealt on selleks vaja välja töötada väljumisstrateegiad, mida ei rakendata kohe, vaid õigel hetkel ja koordineeritult. See on nii, kuna selliste strateegiade väljatöötamine ei ole ainus viis kriisist jätkusuutlikult väljuda, vaid see on samal ajal ka võimalus pakkuda keskmises ja pikas perspektiivis jätkusuutlikkust, arvestades kriisi sügavat mõju riigi rahandusele, tööhõive määrale ja meie majanduste kasvupotentsiaalile.

Corien Wortmann-Kool, *fraktsiooni PPE nimel.* – (NL) Austatud president, minister Malmström, volinik Almunia, meil on ülemaailmne kriis. Meil on finantssektor, mis tegutseb ülemaailmselt ja seega peame sellele sektorile ülemaailmselt kehtestama siduvad reeglid nii suures ulatuses kui võimalik. Seetõttu on Pittsburghi G20 tippkohtumine nii tähtis, ehkki ka Euroopa Liit ise peaks loomulikult jõuliselt tegutsema. Jõupingutused peaksid keskenduma vabaduse ja vastutuse vahelise tasakaalu taastamisele, sest need väärtused on meie sotsiaalse turumajanduse alus, Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni valimisplatvormi kese.

Austatud president, G20 tippkohtumine on tähtis sündmus, kus on vaja rohkem kui visiooni olemasolu – mul on hea meel, et te seda kinnitasite. Sellel kohtumisel tuleb langetada otsuseid. See tähendab riskijuhtimise struktuurilist reformi, suuremat läbipaistvust ja paremaid finantsjärelvalve eeskirju. Volinik Almunia, te mainisite, et on olemas riskifonde puudutavad ettepanekud. Mida te selles suhtes loodate G20 tippkohtumisel saavutada? Hädavajalik on ka IMFi ja Maailmapanga kiire reform – ja mul on hea meel, et te mõlemad rääkisite ka sellest –, on vaja õigeaegselt välja töötada koordineeritud väljumisstrateegia, kui me ei taha jälle uute probleemide ees seista.

Austatud president, on ülimalt tähtis, et siduvate eeskirjadega lahendatakse mõrane preemiate maksmise tava, kuna lühikese perioodiga saavutatavate kasumite premeerimine seab finantsinstitutsioonide stabiilsuse suurde ohtu. See pole siiski kõik, kuna avalikkus on õigustatult vägagi nõrдинud ja ka sellel põhjusel on väga oluline, et me selles küsimuses otsustavalt käituksime.

Austatud president, tippkohtumist saadab edu ainult siis, kui seal saavutatakse siduvad kokkulepped. Ma rääkisin finantsregulatsioonist, kuid loomulikult on väga olulised ka sellised küsimused nagu kliimamuutused, eduka Kopenhaageni tippkohtumise ettevalmistamine ning võitlus proteksionismiga tööhõive huvides. Teie, Euroopa Liit, kõik me koos peame olema siin eeskujud ja seega on tähtis, et te saaksite liikmesriigid oma jõud ühendama.

Udo Bullmann, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Austatud president, nõukogu eesistuja, volinik, daamid ja härrad. Kõigepealt, praeguses majandusolukorras ei tohi „jätkata samamoodi”. Kui seda teeme, siis on taastumine aeglane ja töötus kasvab edaspidigi drastiliselt, ka siin, Euroopas. Te peate seega olema julged. See on olulisim sõnum, mille see parlament oma Pittsburghi delegaatidele anda saab. Olge julged!

Härra Almunia, kuulasin teie värskest mõjuvat sõnavõttu ja tahaksin teid selle puhul õnnitleda. Nüüd on vaja hakata räägitut reaalselt rakendama. Preemiasüsteemidega alata on hea, kuid sellest ei piisa. Peame alati tegema „käiguvahetuse”, kui lühiajalised spekulatsioonid satuvad väärate eeskirjade tõttu rahvusvahelisel finantsturul eelisolukorda võrreldes nendega, kes teevad pikaajalisi investeeringuid tööhõivesse, kvaliteetsesse toodangusse ja oma ettevõtte pikaajalisse edusse. Õigus on öelda, et ükski riskivõttev tegutseja, ükski riskeeriv finantskeskus ei tohi tegutseda mõistliku regulatsioonita, mistõttu meil on vaja *offshore*-keskuste reguleerimist, sest sealt ujutatakse kogu maailm üle kahtlase väärtusega toodetega. See on tähtsaim ülesanne, mille peame endale nüüd seadma.

Ja te ei peaks kartma arutelusid eelarvepoliitika teemal – see pole keelatud. Selles arutelu tervikuna oleks edasiviiv ülemaailmse tehingumaksu kehtestamine, mis soodustaks pikaajalisi investoreid. Vajame tugevat ja paremat nii rahvusvahelise kui ka meie Euroopa majanduspoliitika koordineerimist. Väljumisstrateegiale

mõelda on õige, kuid tähtsamgi veel on hetkel välja töötada lahendused, kuidas tugevamini toetada majandust ja paremini koordineerida meie majanduspoliitikat.

Sylvie Goulard, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Austatud president, minister, volinik, me kiidame selgelt heaks teie nimetatud jõupingutused, mis on tegelikult olnud üsna ulatuslikud, ent me tahame saada veelgi rohkemat. Me tahame, et mitmed G20 põhimõtted ja kohustused oleksid ametlikult vormistatud. Eelkõige sooviksin teie tähelepanu juhtida sellele, milline lõhe valitseb Euroopa Liidus finantssektori julgust süstiva statistika ja kohutava töötuse taseme vahel. Kui meil on pikaajaline töötus, siis on meil esmajoonel tegemist inimliku tragöödiaga, kuid see koormab ka riigi rahandust ja seda ei saa lahendada tarbimise abil.

Meie, Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon, kardame väga Jaapani stsenaariumit ja kasvu pidurdumist mitmeks aastaks. Ma usun, et teil on sellega oma riigis, Rootsis, kahjuks kogemus olemas, proua Malmström. Palun aidake meil selle kogemuse omamise eelist ära kasutada.

Minu jaoks on kolm hädavajalikku ülesannet. Esiteks peame jätkama rahvusvahelist koostööd, võitlema edaspidigi proteksionismi vastu ning tugevdama selliseid ülemaailmseid institutsioone nagu IMF. Me ei suuda omal jõul kriisist väljuda. Euroopa peab seda sõnumit väsimatult üle kordama.

Teiseks on vaja edukalt sisse seada tõhus järelevalve ja kehtestada palju nõudlikum pankade stabiilsena hoidmise süsteem. Selles suhtes peab olema ettevaatlik G20 PR-trikkidega. On olemas täidesaatev võim, kuid seadusandlikul tasandil on vaja teha tööd ja meie jaoks, härra Almunia, on komisjoni järelevalvealased ettepanekud samm õiges suunas, kuid neist ei piisa. Me tahame lõppeesmärgina rohkem Euroopa majandusüksusi. Seejärel, ma arvan, peame kaaluma ühist kriisist väljumise strateegiat, säilitades euro ja tagades, et puudujäägi tõttu ei kannataks ühtne rahandusdistsipliin.

Lõpetuseks tahaksin tänada volinik Almuniat tema poolt väljaõeldu eest, et ta pooldab Euroopa Liitu kui rahvusvahelistes institutsioonides seisukohti esitavat organit, kaitstes seega ühenduse tegutsemisviisi. Me loodame teie peale, et hoolitsete selle eest, et mitte ainult suurte riikide hääl oleks kuuldav, vaid et kaitstakse kogu Euroopa Liitu ja kogu siseturgu.

Sven Giegold, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Austatud president, ma tänan volinikku sõnavõtu eest. Mulle teeb muret mitu asja. Esiteks see, et arengukomisjon koostas siin täiskogul resolutsiooni ettepaneku. Tsiteerin. See märgib „suure murega, et kriis on juba põhjustanud inimestele suuri kannatusi ning see avaldab laastavat mõju kõige vaesemate riikide toimetulekuraskustega elanikele, sest üksnes 2009. aastal lisandub hinnanguliselt veel 23 miljonit töötut ning äärmises vaesuses elavate inimeste arv kasvab 90 miljoni võrra, ohtu satub kuni 1,7 miljoni raskesti haige inimese elupäästev ravi ning ajavahemikus 2009–2015 suureneb laste suremus keskmiselt 200 000 – 400 000 lapse võrra aastas”.

Kahjuks ei võetud seda ettepanekut vastu, ehkki selle koostamises osalesid kõik täiskogu fraktsioonid. Me taunime seda otsustavalt ja meie arvates on häbiväärne, et see täiskogu ei suutnud koostada arenguküsimustes resolutsiooni G20-le.

Kriisi tagajärgede rahastamine on suur küsimärk ning selles osas on Saksa rahandusminister koos kantsleriga soovitanud G20 kohtumisel arutada ülemaailmse tehingumaksu kehtestamist. Ma küsin komisjonilt ja samuti nõukogu eesistujariigilt. Kas te toetate seda ettepanekut?

Teine küsimus puudutab maksuparadiise. G20 tahab seda lahendada teabevahetusega iga üksikjuhtumi korral. Teame, et see ei toimiks. Arengukomisjoni ettepanek oli kehtestada riigiti aruandluskord, nii et riikidevahelised korporatsioonid peaksid andma riigipõhiselt aru. Me soovitame automaatse teabevahetuse sisseseadmist, et teave tõepoolest liiguks erinevate riikide vahel.

Ülemaailmne finantssüsteem peab olema läbipaistev. Tahame samuti teada, millised on teie seisukohad nende konkreetsete ettepanekute suhtes, kuidas kriisist väljuda ja rahastada selle tagajärgi.

Kay Swinburne, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud president, tänan teid täna hommikuste sõnavõttude eest. Eriti hea meel oli mul kuulda proua Malmströmi kommentaari selle kohta, et esindajad Pittsburghi G20 kohtumisel peaksid kokku leppima, et koordineerivad oluliselt stimuleerivate meetmete jätkuvat toetamist, vajadusel vähendavad neid toetusmeetmeid ning tegutsevad kindlalt ja koordineeritult tulevaste regulatsioonide puhul.

Selle kohtumise taustaks on siiski see, et riigid kulutavad triljoneid dollareid väljaostu- ja stiimulipakettidele ja et maailma kahes suurimas majanduses me näeme teatavaid proteksionistlikke meetmeid, eelkõige rehvide ja linnuliha osas, ning et kaks maailma kõige keerulisema regulatiivse ülesehitusega struktuuri, nimelt EL ja

USA, kavatsevad oma rahandussüsteemi täielikult revideerida. Seega ma loodan, et arutelude keskmes saavad olema sellised olulised küsimused nagu finantsteenuste koordineerimine, eriti praegu, kui osades riikides on märke negatiivse majanduskasvuga perioodist väljatulekust, ja et ei kaldutaks kõrvale peateemast selleks, et kontrollida pankuritele makstavate preemiate suurust.

Tippkohtumine peaks keskenduma sellele, kuidas ühtses tempos saavutada ühtne regulatiivne raamistik, et me ei looks üksikutele riikidele võimalusi konkurentsieelisteks ega spekulatiivse kauplemise võimalust tänu regulatiivsele arbitraažile. Finantsregulatsioonil ei ole esimese tegutseja eelist. Ainult ülemaailmne koordineeritud lähenemine on see, millest võidavad Walesis, ELis ja mujal vahendeid koguda soovivad ettevõtted.

Kui minu Walesi ettevõtted ei saa kasutada USA vahendeid, kui pangad, kellest nad sõltuvad, nõuavad nii suurt kapitali, et ELi maksumaksjad peavad veelgi suuremaid riske võtma, siis ei täna meid keegi selle eest, et tegutsesime esimesena selle liigkoormava regulatsiooniga. Minu palve on, et alati tegutsetaks koordineeritult kogu maailmas, et meie ettevõtetel Walesis, ELis ja mujal oleks tulevikus juurdepääs kapitalile.

Miguel Portas, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Portugalis kasvas selle aasta esimeses kvartalis pankade kasum 18% võrra. Töötus oli ainus, mis pankade kasumist enam kasvas. Portugal ei ole erand, vaid näide G20 täitmata lubadusest lahendada kriis uue majandus- ja maailmakorraga.

Nii see ei läinud ja veel 50 miljonit töötut ja veel 200 miljonit vaesuses elavat inimest on selle tõestuseks. Sellepärast kutsun komisjoni ja proua Malmströmi üles kindlasti tegelema preemiate ja riskifondidega, kuid eelkõige lahendama küsimused, mida pole siin mainitud: teha lõpp *offshore*-pangandusele, maksuparadiisidele, finantstehingute maksustamisele ja pangasaladustele. Nad peaksid tegema kõik, mis võimalik, kui nad tahavad, et inimesed neisse usuksid.

Mario Borghesio, *fraktsiooni EFD nimel.* – (IT) Austatud president, daamid ja härrad, kuidas saab rahvas uskuda finantsturu reguleerimist, kui selle teostamine on usaldatud Mario Draghi sugustele ülemaailmsete finantstemplite ülempreestritele?

Ameerika Ühendriikides leiab aset rahva ülestõus, inimeste uus konservatiivne revolutsioon finantsoligarhide vastu. Meie, rahvas, ei usu sellesse, et maksumaksjad peaksid kinni maksma finantsjõudude päästmise poliitika, olgu see siis Ameerika Ühendriikides või Euroopas. Pigem peaksid Euroopa valitsused tagama reaalmajandusele piisavad ressursid; tootmise ja töökohtade pärast peaksid nad muretseda. Me võime näha G20 tulemusi: mitte sõnagi ülemmääradest ja preemiatest, mitte sõnagi maksuparadiiside likvideerimisest!

Meetmed on suunatud ainult sellele, et päästa finantsmulli tekitajad: 23 triljonit eurot on juba kulutatud, 5 triljonit eurot sellest kulutas Euroopa Keskpank. Meie majanduste rahad on kingitud neile, kes vastutavad finantsmulli tekkimise eest. Vaid 50 miljardit eurot on eraldatud hoolekande toetamiseks ja tootmise ergutamiseks võrreldes 850 miljardiga, mis anti pankadele. Reaalsus on selline, et kõrged finantstegelased jagavad käske ja poliitikutud kuuletuvad.

Nii Ameerika Ühendriikides kui ka Euroopas on poliitikud pelgalt ülemaailmse pangandusvõimu teenijad. Euroopa, ärka! Võta eeskuju USA rahvast, kes on alustamas teist suurt revolutsiooni: konservatiivsete inimeste revolutsiooni!

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Austatud president, me vajame demokraatlikku revolutsiooni. See on praegu ilmne G20 protsessist, mis on õnneks hoogu juurde saanud, sest sellega võivad liituda veel teisedki; võib ette isegi kujutada G3. Kuidas oleks, kui nõukogu aitaks luua demokraatlikku kontrollimehhanismi, eriti kui arvestada tema konsensuse traditsiooni? Sellest ei pruugi kohe saada maailma parlament, kuid see, mida praegu edendatakse, vajab demokraatlikku läbivaatamist valitud parlamentääride poolt ja seda palju suuremal foorumil, kui seda on Euroopa Parlament.

Ma sooviks eraldi rõhutada, et süsteemsete riskide küsimus tuleb lahendada põhimõtteliselt. Eriti kui mõtleme probleemsetele olukordadele, milles me end 1998. aastast oleme pidevalt leidnud, alates LTCMi, Hypo Real Estate'i ja loomulikult Lehmaniga juhtunu tagajärgedest, siis peaksid sündima eeskirjad, mis välistaksid põhimõttelise probleemi, et miski on liiga „suur“, et ebaõnnestuda. Lahenduse võib muidugi leida kartelliseaduste kaudu, kuid tegu on kindlasti olulise ülemaailmse küsimusega.

Mis aga puutub ülemaailmse tehingumaksu kehtestamisesse, siis 1999. aastal loodi siin, Euroopa Parlamendis Tobini maksurühm. Tore, et siin on edasi liigutud. Järelevalvepaketi osas on hädavajalik Euroopa tasandil tegutseda ja mitte lasta end tagasi hoida neil, kes püüdvad vale Euroopa poole.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Austatud president, daamid ja härrad, statistilised näitajad on paranemas. Kuid alles on ikka paljud kriisi põhjused ja siin ei ole küsimus lihtsalt seaduseaukudes. Siin osas ei tohi meid maha jätta poliitiline tahe, otsustavus ja julgus, otse vastupidi.

Räägime täna G20st. Tegu on hea protsessiga. Me vajame uusi või teistsuguseid struktuure, prioriteete ja hindamisluseid, et luua ülemaailmne majandus ning rahanduslik, sotsiaalne ja õiguslik kord maailmas.

Selleks on kolm eeltingimust: esiteks on vaja luua demokraatlik, parlamentaarne seaduspärastamise protsess; teiseks on meil Euroopas vaja rohkem Euroopa Liitu ja Euroopa osakaal maailmas peab olema suurem, mis omakorda tähendab, et meie eksporditartikliteks on meie põhiõiguste harta väärtused, et meie vastutustundliku ökosotsiaalse turumajanduse mudel on ülemaailmse korra alus, ja kolmandaks, et Euroopa regulatsioon on vajalik valdkondades, kus G20 raamistikus pole praegu näha ühtegi kokkulepet.

Me ütleme pigem oma jah-sõna integreeritud Euroopa finantsturu järelevalvele ja mitte Euroopa Keskpanka mudeli järgi lihtsalt koordineeritud järelevalvele. De Larosière'i raportist ei piisa. Me ütleme „jah” preemiamaksete arutelule, kuid tasustamise meetodite muutmine ei ole õige lahendus. Tuleb muuta hindamise alust ja kui on ette nähtud preemiad, peab olema ka sanktsioonide võimalus.

Mis minusse puutub, siis arutelu finants-majandusliku võngutatavuse üle on hetkel olnud liiga lühike. Tuleb kõrvaldada kriisi protsüklilised mõjud ning 2009. ja 2010. aasta kehtivad regulatsioonid. Poliitiline tahe ei tohi meid maha jätta. Ja olles ära kuulanud nõukogu eesistuja ja voliniku sõnavõtet, läheme Pittsburghi optimistlikult.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Austatud president, nõukogu eesistuja, volinik, aasta on möödunud Lehman Brothersi kokkukukkumisest ja seisukoht, mille Euroopa Liit võtab G20 Pittsburghi tippkohtumisel, on ülioluline, kui tahame vältida minevikusündmuste kordumist ja soovime, et muutuste dünaamika jääks päevakorraliseks. Sellega seoses on mul neli tähelepanekut.

Esiteks võtsid riigipead ja valitsusjuhid eelmise aasta aprillis Londonis toimunud G20 tippkohtumisel kohustuse suurendada IMFi rahalisi vahendeid. Väga hea. Nägime, et selle eesmärgi täitmist toetati märkimisväärselt. Kardan, et selle taga oli vähem otsusekindlust võtta osa IMFi juhtimise reformimises, mis on nii vajalik.

Mu teine tähelepanek on see, et ei tohi end lasta trikkidest ära petta. Ma ei taha, et igavene arutelu nii tegevjuhtide kui ka ettevõtjate preemiate ja palkade üle – mis on täiesti möödapääsmatu, kui tahame muuta süsteemi nii, et see keskenduks rohkem pikaajalistele investeeringutele ja mitte lühiajalistele – varjutaks midagi, mis on sama tähtis, s.o maksuparadiiside lõpetamise, mille arutelu oli Londoni tippkohtumise kõrghetk.

Minu kolmas tähelepanek – ja see haakub härra Bullmanni poolt varem öelduga – on, et praegu on ajalooline hetk tõstatamaks taas küsimus pankade panusest kriisi järelmõjude rahastamisse. See võimaldaks meil taasavada tehingumaksu arutelu, mis peaks ka võimaldama seda, et rahalisi vahendeid saab kasutada pikaajalisteks investeeringuteks. Kordan veelkord, kui vaatame, kuidas pankasid on kriisist ülesamiseks toetatud ja abistatud, siis on nende ainus õige, korrektne ja tõhus tegutsemisviis see, kui nad praegu annavad oma panuse majanduse rahastamisse.

Minu viimane tähelepanek on, et kui vaatame tööhõive olukorda, siis arvan, et algusest peale ei ole G20 kohtumistel seda makromajanduslikku probleemi lahendada suudetud ega ka tööhõive globaalse pakti küsimust ning seda, kuidas naasta strateegia juurde, mis võimaldaks meil homme korrigeerida kriisi põhjuseks olnud ülemaailmset tasakaalustamatust.

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Austatud president, minu daamid ja härrad. Ma tervitan G20 kiiret ja otsustavat reageeringut ülemaailmsele finantskriisile. Väga palju on toimunud. Tundub, et tulekahju on suudetud kustutada, kuid meie finantssüsteem seisab endiselt ebakindlatel jalgadel. Inimesed on ebakindlad. Nende vaatenurgast läheb kasum aktsionäridele, kuid kahju peab korvama ühiskond. Samal ajal on aina rohkem turul tegutsejaid naasnud vanade harjumuste juurde, võttes suurejooneliselt ette selle asemel, et keskenduda sellele, mida nad teenuseosutajatena peaksid tegema, nimelt toetama reaalmajandust. Endiselt on finantseetika ja vastutustunne paljude nende jaoks tundmatud mõisted.

Ma ootan G20-lt spetsiifiliste – ja kiirete – meetmete võtmist. Ma loodan, et ELi liikmesriigid tegutsevad kõik üksmeeles. Lisaks uutele järelevalve struktuuridele on meil vaja ka laialdasemat omakapitali baasi, mis suureneb vastavalt riskile, pikaajalisi – ja mitte lühiajalisi – ergutussüsteeme, riiklikule abile toetuvat koordineeritud väljumisstrateegiat, proteksionismi piiramist, ühilduvat regulatsiooni ja mitte regulatiivset

arbitraaži, protsüklilisuse lõpetamist ning „liiga „suur“, et ebaõnnestuda”-probleemi lahendamist, ning üle kõige on vaja kinni pidada järeleproovitud sotsiaalturumajanduse mudelist.

Cornelis de Jong (GUE/NGL). – Austatud president, seni on G20 keskendunud finantssektorile mõeldud meetmetele. Ent tundub, et kõik on ära unustanud, et ka reaalmajandus kannatab ahnuse ja lühiajalise kasumi teenimise maania all.

Ma austan siiralt väikeettevõtjaid, kes kõige kiuste üritavad ellu jääda. Nad on väärt saama laenusid, milleks neil on õigus. Kuid ma ei austa sugugi osade suuremate ettevõtete juhtkondi, kes ei seosta end oma toodete ja teenustega ning suudavad mõelda ainult laienemisest ja spekulatsioonist.

Seega kutsun G20 üles arutlema, kuidas muuta majandust demokraatlikumaks ja kuidas tagada, et töötajatel ja teistel üldist huvi esindavatel isikutel oleks firmasiseselt piisavalt võimu juhtkonna kontrollimiseks.

ELis peame taas läbi vaatama Euroopa äriühingu põhikirja. Meil tuleks hoolt kanda selle eest, et aktsionäridel ja juhtkonnal puuduks võimalus rakendada spekulatiivseid kasvustrateegiaid firma ja selle heaks töötavate inimeste huvisid pikas perspektiivis arvestamata.

Krisztina Morvai (NI). – Austatud president, suurem osa eurooplastest ei ole firmajuhid ega pankurid, vaid peavad peretalusid, on väikeettevõtjad või riigiteenistujad.

Suuremal osal eurooplastest on täiesti kõrini praegusest süsteemist, kus maailma valitsevad üleilmsed, rahvusvahelised korporatsioonid ja pangad. Eurooplased vajavad ja tahavad põhimõtteliselt uut paradigmat, milles globaliseerumise asemel on lokaliseerumine, milles otsuseid langetatakse inimeste ja ühiskonna huvides, mitte kasumit ja raha silmas pidades, milles WTO-juhitud vabakaubandusliku põllumajanduse asemel on toidualane sõltumatus, kohalik tootmine ja kohalik talumajandus.

Palun ärge unustage G20 tippkohtumisel esindamast Euroopa enamuse vaatenurka.

Werner Langen (PPE). – (DE) Austatud president, daamid ja härrad, kes peaks reguleerima keda ja kuidas? See on üks vastuolulisimaid küsimusi G20 tippkohtumisel. Isegi kui ollakse üksmeelel selles osas, et tagasipöördumine finantsturu ohjeldamatu arengu juurde on võimatu, siis reguleerimise meetodid ja ulatus on ikka tuliste vaidluste teemaks. Endiselt on võimalik leppida kokku omakapitali eeskirjades, reitinguagentuurides, ehk isegi tuletisinstrumentide ja nende litsentsimisega seotud küsimustes, kuid vaidlema jäädakse ebaausa konkurentsi, maksude ja kontrolli küsimustes. Vaidlused preemiate üle ja selle üle, kas Euroopa vajab Tobini maksu, jäävad.

Ehk teisiti öeldes, eurooplastena peame tegema ära oma kodutöö, olgu G20 tippkohtumise tulemus milline tahes, ja komisjon on õigel teel, kui ei looda ainult sellele. Meie moto peab olema: mitte ükski finantsturul tegutseja, mitte ükski finantstoode ega finantskeskus ei tohi tulevikus olla ilma järelevalveta.

Päevakorral on siiski ka globaalmajanduse taastamine. Ei saa jätkata vanaviisi ja tasakaalustamatult USA ja suurte tööstusriikide hüvanguks. Peame pühenduma sellele, et maailmas ei oleks vaesust ja nälga, ning G20 tippkohtumine peab selleks uue hoo andma.

Lisaksin siinkohal ühe väikese küsimuse, mida peale volinik Almunia keegi pole siiani käsitleanud. Euroopa peab järgima stabiilsuse ja majanduskasvu pakti, mitte seda maha matma. Ainult tänu sellele paktile, tänu sellele, et me seda muutsime ja elus hoidsime, ainult tänu sellele oli üldse võimalik see, et Euroopa oli suuteline tegutsema. See peaks jääma Euroopa eesmärgiks: vabaneda liigsest võlast kiire väljumisstrateegia abil ning saavutada stabiilne majandus kooskõlas stabiilsuse ja majanduskasvu paktiga, nagu me seda teame.

Edward Scicluna (S&D). – (MT) Austatud president, vähemalt G20 tippkohtumisega seotud uudiste osas on kõige populaarsem teema praegu preemiate küsimus. Sellest on palju räägitud, kuid peame mõistma, et tegelik probleem on palju sügavam. Seda peab ütlema, et kui sellised preemiad finantssüsteemi ohustavad, siis tuleb need loomulikult üle vaadata. Ent ei tohi unustada, et lisaks muudele sisemistele eelarvepuudujääkidele viis kriisini riikidevahelise väliskaubanduse suur defitsiit.

Samuti peame arvesse võtma tööhõivet. Teame, et SKP tulemus mõjutab tööhõivet umbes üheaastase hilinemisega. Seega peab tööhõive analüüsimisel rakendama fiskaalstiimulite pakette seni, kuni hakkavad ilmuma positiivsed tulemused. Komisjon peaks tagama, et ebakõlasid ei oleks, ja nõudma, et enne nõnda toimimist oleks registreeritud defitsiidi alanemine.

ISTUNGI JUHATAJA: Libor ROUČEK*Asepresident*

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Isegi parima kujutlusvõime juures ei saa öelda, et preemiasüsteemile keskendunud G20 tippkohtumine oleks jõudnud probleemi tuumani ning kahjuks ei ole nad viinud meid praeguse olukorra parandamisele lähemale.

Regulatsiooni muutmise ettepanekud on piirdunud pinnapealsete küsimuste analüüsiga ega keskendu sotsiaalsetele eesmärkidele. Eesmärk peaks olema täielikult muuta finantsüsteemi ning riiklikke ja sotsiaalseid kontrollimehhanisme, kutsuda kokku demokraatlikum kõiki riike kaasav tippkohtumine, mis käsitleks selliseid küsimusi nagu töötuse kasv ning põhikaupade ja kütuse hindade kontrollimatu kasv, tippkohtumine, mis langetaks fundamentaalse otsuse sekkuda turgu, et lõpetada jätkuv erastamine ja sotsiaalliigi hävitamine.

Need on inimeste tegelikud vajadused. Praegu tahavad kodanikud üldiseid struktuurseid muudatusi, mis oleks kaugel uusliberaalsest süsteemist, mis arengu asemel toob kaasa alaarengu, või neist metsikuist spekulatsioonidest, mis töötavad inimeste huvide vastu.

Jean-Paul Gauzès (PPE). – (FR) Austatud juhataja, volinik! Ma tervitan teie meelekindlust.

Euroopa on hakanud kehtestama tõhusat regulatsiooni, kuid Euroopa ei tohi jääda isolatsiooni. Tihe rahvusvaheline koostöö on vajalik ja täpselt seda me G20 kohtumiselt ootame. Seal tuleb karmilt ja jõuliselt ellu viia reformid, mis algatati eelmistel tippkohtumistel. Tuleb lõpule viia finantssektori reguleerimise rahvusvaheline raamistik, et see aitaks kaasa investeringutele, kasvule ja tööhõivele. Kinnitada tuleb juhtpõhimõtteid. Kriis ei ole läbi. Ei tohi naasta kriisieelsesse olukorda ja loobuda meetmetest, mis on vajalikud, et niivõrd kui võimalik hoida ära uusi kriise, millel on eriti hävitav mõju just reaalmajandusele, kasvule ja tööhõivele.

Samamoodi on vaja tugevdada järelevalvet ja regulatsiooni. Järelevalvekohustustes tuleb arvestada süsteemseid riske, mida rahandusinstituutsioonid selles sektoris tekitavad. Spekulatiivse tegevuse vastu, mis on väga oluline riski allikas, tuleb võidelda kapitalinõuete suurendamise ja Baseli reeglite rahvusvahelise kohaldamisega.

Finantssektori palkade osas peaksime soovitama palgakomisjonide moodustamist, karmimate avalikustamisnõuetega läbipaistvuse suurendamist ning lisatasude, eelkõige preemiate üle järelevalvet. Globaalsete finantsinstituutsioonide tugevdamine on samuti kohustuslik, nagu ka IMFi juhtimise ja esindatuse reform.

Volinik, sellised on osad rahva ootustest seoses järgmise G20 kohtumisega, kus Euroopa peab rääkima ühel häälel, meelekindlalt ja veenvalt.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Volinik Almunia, proua Malmström, palun teil Pittsburghis mitte ära unustada, et meil ei ole vaid enneolematu ulatusega finants- ja majanduskriis, vaid ka tohutu sotsiaalkriis, mille mõju on laastav neile, kes vaevlevad suurimas puuduses, neile, kellel on vaid nende töökoht, väikeettevõtjatele, ebasoodsaimatele piirkondadele ja riikidele. Loodan, et teete Pittsburghis selgeks, et kuigi majandus on tähtis, on inimesed tähtsamad ja majandus peab teenima inimest.

Enamgi veel, volinik, minister, ärge unustage Pittsburghis, et Euroopa on olemas. Kõlgu teie häälel valjemalt kui kolme tenori oma. Mul on siin kolme Euroopa peaministri kiri 3. septembrist. Selles ei ole sõnagi Euroopast. Nad ütlevad, et Euroopa peab rääkima ühel häälel, kuid ise aina summutavad Euroopa häält.

Teie peate neist valjemini rääkima. Peate tegema selgeks, et Euroopal on õigused ja kohustused ning et meie sotsiaalturumajanduse visiooniga saab kriisi lahendada ja hoida ära selle kordumise.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE). – (ES) Kallid kolleegid! Nõustun suure osaga siinräägitust, kuid mõnes küsimuses tahan lisada oma selgitused.

Olen nõus, et on veel vara patsiendilt kargud ära võtta, kuid peame teda omal jalul kõndimiseks ette valmistama. Peame veel vähendama turgude liigset likviidsust, tasakaalustama riigi rahanduse ja töstma uuesti au sisse konkurentsireeglid. Pittsburghis peame saavutama palju, mida me üksi teha ei saa: me peame looma varase hoiatusmehhanismi, mis toimib, sest see, mis meil oli, ei töötanud; peame läbi vaatama regulatiivse raamistiku, sest olemasolev ei toiminud.

Olen nõus, et preemiate ja maksuparadiiside küsimused vajavad reguleerimist. Need meetmed on kõik vajalikud, kuid neist ei piisa. Minu arvates on olulisem taastada rahandusinstituutsioonide jõud, piirata võla

suurenemist ning tekitada headel aegadel reservid, mis aitavad meil halbu aegu üle elada. Veel olulisem on suunata jõupingutused järelevalve parandamisesse.

Volinik teab, et ma toetasin de Larosière'i raportit, ehkki pidasin seda ebatäielikuks, sest ma eelistan tsentraliseeritumat järelevalvet. On siiski selge, et Euroopas ei ole järelevalve võimalik ilma koordineerimata seda maailma teiste peamiste majanduspiirkondade järelevalveasutustega. Samuti peame midagi ette võtma kaubandusega. Tärkava turumajandusega riikide aitamine on tore ja hea, kuid olulisem on kaotada barjäärid, mis siiani kaubavahetust takistavad.

Volinik, kõige olulisem on luua alus stabiilseks ja jätkusuutlikuks kasvuks põlvkonna jooksul. Selleks on meil vaja vabaturgusid, uuendustele avatud turgid, ettevõtjatele avatud turgid, kuid samas ka teataval tasemel reguleeritud turgid.

Lõpetan tsitaadiga, mis on mu kaasmaalase Almuniale tuttav: „Pragmáticas, pocas, pero que se cumplan, amigo Sancho,” („Ära tee palju seadusi, kuid kui teed, siis kanna hoolt, et nad oleksid head ja eelkõige, et neist kinni peetaks”) nii sõnas don Quijote oma sõbrale Sanchole.

Peter Skinner (S&D). – Austatud juhataja! Ma tänan volinikku. Eriti olen temaga ühel meelel jätkusuutliku majandustegevuse harta osas. Just selle peaksime me G20-le esitama, kuid ma ei ole nõus, et peaksime kasutama kogu oma kapitali pankurite preemiate küsimusega tegelemiseks. Ehkki teemat tuleb käsitleda, arvan, et paljuskü juhitakse antud teemaga tähelepanu oluliselt kõrvale. Ja avameelselt öeldes pole ka maailma probleemide lahendamiseks soovinimekirja koostamine lahendus.

Finantsteenuste tööstuses lõõmab tulekahju. Kõigepealt peame hoolt kandma, et tulekahju on kustutatud ega puhke uuesti. Selleks vajame järjepidevat lähenemist. G20 on juhtiv foorum, kuid vajame ka alalisi struktuure, nagu näiteks Atlandiülene Majandusnõukogu, mis tegeleb teemadega nagu rahvusvaheline finantsaruandlusstandard (IFRS). Kui tahame süsteemsete riskide küsimust tegelikult lahendada, siis tuleb lõpetada tahavaatepeeglisel piilumine ja keskenduda eesolevale teele.

Kader Arif (S&D). – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Kriis, milles praegu oleme, on sügav ja pikaajaline. Seega on absoluutselt hädavajalik kiiresti kehtestada vajalik regulatsioon ning viia sisse finantssektori ja pankade üle järelevalve, et tänane kriis drastilisemas vormis ei korduks. Finantssüsteem peab jälle hakkama teenima reaalmajanduse huvisid, mitte seda jätkuvalt hävitama.

Nimetatud vaatenurgast lõppes eelmainitud G20 eelmine, Londonis toimunud tippkohtumine leebelt öeldes poolikuna esitatud ettepanekutega, kuid finantskuritarvitused on jälle platsis.

Antud olukorda arvestades ja et Pittsburghi G20 tippkohtumisest oleks ka tegelikult kasu, peab Euroopa Liit kaitsma tugevaid regulatiivmeetmeid, millel on reaalsed tagajärjed. Lisaks mitmete kolleegide poolt loetletud hädavajalikele finantsjärelevalve meetmetele tahaksin isiklikult tõstatada mõned kaubanduse ja arenguga seotud küsimused, sest Pittsburghis arutatakse ka Doha vooru taaskäivitamist. Nõus taaskäivitamisega, kuid seda tingimusel, et vooru algsest ja kesksest eesmärgist, st arengust, jälle kõrvale ei kaldutaks. Meie lõunapoolsed partnerid ei ole täiesti õigustatult nõus sellega, et nende muredele ei reageerita.

Kaalul on, kas kõnealune G20 kohtumine saab olema midagi rohkemat kui finantskriisi arutelu: kas seal pannakse paika uue globaalse juhtimise alustalad?

Ramon Jauregui Atondo (S&D). – (ES) Proua Malmström, härra Almunia, ma annan teile ühe minutiga kolm ideed.

Esiteks on meil vaja rohkem Euroopat. Sest ülemaailmselt olukorda arvestades peab Euroopa olema ühendatud ja tugev. Kui meil seda ei õnnestu saavutada, siis Euroopa ei loe ja teda ei kaasata.

Teiseks on meil vaja rohkem riiki. Sellepärast, et lisaks uue maailma juhtimise korra väljatöötamisele, lisaks uuele regulatsioonile ja järelevalvele ning suuremale rahvusvahelisele koordineerimisele peame tegema lõpu maksuparadiisidele ja taastama rahvusvahelise maksustamise. Need on minu arvates kiiret lahendust nõudvad tulevikuküsimused.

Lõpetuseks on meil vaja paremat turgu. Ma leian, et hädavajalik on korrata vajadust uue ärireeglite järele ja ka vajadust soodustada uut korporatiivse vastutuse kultuuri. Minu arvates on see hädavajalik. Ettevõtted peavad saama ühiskonna osaks ja seega peavad vastutama selle huvigruppide ees.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Austatud president, minister, härra Almunia! Kõigepealt see, et 3. septembril jõudsid Saksamaa, Ühendkuningriik ja Prantsusmaa kokkuleppele, rääkisid ühel häälel, väljendades Euroopa üksmeelt börsimaaklerite preemiade järelevalve küsimuses.

Neljapäeval kohtuvad nõukogu 27 liiget, et valmistuda G20 kohtumiseks. Ma ärgitan teid tegema aktiivset tööd lahenduse leidmiseks, ühise vastuse leidmiseks, mis peaks olema eriti ambitsioonikas just börsimaaklerite palkade küsimuses. Tõsi see on, et eelmise aasta aprillikuu G20 kohtumisel kehtestatud reegleid ja võetud otsuseid ei ole austatud, sest pangad, olles saanud riigiabi, panid kohe kõrvale summad börsimaakleritele maksmiseks.

Euroopa kodanikud ei saa ega taha mõista, miks üleastujaid pole karistatud, kui meetmed võeti vastu G20 tippkohtumisel. Riigiabiga seotud rikkumisi tuleb ilmtingimata karistada. Seega on hädavajalik, et Pittsburghis võetaks vastu konkreetsed ja, enamgi veel, ühised meetmed. Me ei saa siin jääda ainsateks vooruslikeks.

Lühidalt, läbipaistvuse, juhtimise ja vastutuse reeglitega tuleb teostada paremat järelevalvet palkade üle ning reeglite rikkumisel tuleb rakendada sanktsioone.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Minu arvates on teie poolt siin esitatud üsna ambitsioonikas kava, mida plaanite G20 kohtumisele esitada. Mulle teevad siiski muret G20 järeldused ja antud kohtumise reaalne mõju ühiskonnale, sest siiani pole ELi liikmesriikide tasandil filtreeritud tulemused olnud ei käegakatsutavad ega silmanähtavad.

Volinik Malmström mainis, et vaja on juhtide proportsionaalset tasustamist, kuid peab ütleva, et kõikide allikate kohaselt saavad just neis sektorites, mida me rahaliselt toetasime ja hävingu eest kaitsesime, juhid ebaproportsionaalset tasu. Lisaks pole midagi toimunud *offshore*-pankadega – vastavat mehhanismi pole lihtsalt paika pandud.

Kõik see viib töötuse kasvamiseni ja väike- ja keskmise suurusega ettevõtete probleemideni ning minu arvates peaksime ehk tulevikus keskenduma väiksemale arvule küsimustele ja tegema kõik, et need viidaks täies ulatuses ellu.

Pascal Canfin (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja! Rääkisite IMFi juhtimisest. Ma tahaksin teada ka seda, kas G20 kohtumisel kavatakse tõstatada küsimuse tingimuste kohta, millega IMF riikidele laenu annab. Oleme näinud, et varem üliberaalseid tingimusi pole muudetud ja see on tõsi eeskätt osadele Euroopa riikidele antud laenude osas. Mis on teie seisukoht?

Minu teine küsimus on: mis on komisjoni ja nõukogu seisukoht seoses Hiina ettepanekuga kasutada finantsüsteemi reguleerimiseks alternatiivina dollarile mõnda muud valuutat?

Mu kolmas küsimus on: G20 on samuti osa Kopenhaageni kohtumiseks ettevalmistumisest. Komisjon on teinud ettepaneku anda lõunapoolsetele riikidele 2 kuni 15 miljardit eurot kliimamuutustega kohandamiseks. Mis on nõukogu seisukoht? Mis summast kavatakse rääkida G20 kohtumisel järgmisel nädalal?

Vicky Ford (ECR). – Austatud juhataja! G20 pakkus mitut mõistlikku lahendust: vajadus muuta finantsregulatsiooni ja -järelevalvet ning vajadus koordineeritud tegevuse järele. Meie kohalikud poliitikud räägivad ühest, kuid siin ELis tundub, et teeme midagi muud. Regulatsiooni üksikasjad, mida mõned kolleegid juba arutavad, on tõendiks, et kaldutakse kõrvale nii rakendamise ajakavast kui ka regulatsiooni üksikasjadest.

Meie majandused on endiselt haprad. Töötus suureneb ning raha kättesaadavus on tohutu probleem, eriti väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele. Kas tahame, et meie Briti või Euroopa ettevõtted oleksid konkurentsi mõttes ebasoodsas olukorras, kui nad vajavad töökapitali? Kas tahame Euroopa pankadest laenuvõtmise teha nii kalliks, et meie kliendid, meie ettevõtted lihtsalt läheksid laenu saamiseks Wall Streetile ja teeksid nõnda Wall Streetile veel ühe kingituse Euroopa pankade arvelt?

(Juhataja katkestas sõnavõtja)

Enikő Győri (PPE). – (HU) Kallid kolleegid! Lubage mul kõnealusele teemale läheneda näitega kriisi loomuvastasusest. Ungari rahvast vapustas, et samal ajal kui viimased seitse aastat on riik sotsialistliku valitsuse all elanud IMFi ja ELi toetustest, moodustasid Ungari pankade kuue kuu kasumid kaks kolmandikku kriisieelsest tasemest. Samuti saavad pangad ühepoolset muuta oma lepinguid, pannes nii ebasoodsasse olukorda inimesed, kes oma korteri ostmiseks võtsid laenu välisvaluutas.

Ma usun kindlalt, et peame tegutsema mainitud suundumuste vastu. Pangad ja muud finantsturul tegutsejad tuleks allutada kohase järelevalve alla. Me ei tohiks lasta jätkuda kahjulikul preemiade maksmise taval, mis

valitses enne kriisi. Me peaksime kivisse raiuma ametialase eetika reeglid, sest oleme kogenud, kuhu liigne reguleerimatus viib. Loogem maailm, kus premeeritakse hea töö eest, mitte kiire, lühiajalise kasumi ja liialduste eest ning kus pühiväärtuseks on sotsiaalne vastutustunne. Me peame koos töötama välja mõistlikud reeglid, et saada G20 partnerid oma poolele.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Seniöeldus kumab välja selge sõnum, nimelt sõnum, et tavakodaniku usalduse taasvõitmiseks peame midagi ette võtma preemiate ja maksuparadiiside vastu. Ma tahaksin volinik Almunia ja proua Malmströmile esitada küsimuse selle kohta, millal saab tegelikkuseks Euroopa finantsjärelevalve asutus, mille kohta tegi ettepaneku Ungari peaminister. Samuti sooviksin ma osutada asjaolule, et antud parlamendi jaoks, ja sellel ei ole midagi tegemist G20ga, on ääretult oluline kaitsta Euroopa kodanike ja tarbijate huvisid.

Nad on täielikult pankade meelevaldas, kes ei anna neile piisavalt usaldusväärset teavet. Ungaris on koostatud eetikakoodeks. Ma soovitsin ELi tasemel koostada Euroopa eetikakoodeks, milles seataks inimestele ja pankadele käitumisjuhised, sest ma usun tõsiselt, et on tekkinud palju süütuid ohvreid, sest tavainimene ei suuda tajuda laenuvõtmisega kaasnevat riski. See on Euroopale väga oluline ülesanne.

Corinne Lepage (ALDE). – (FR) Austatud juhataja, minister, volinik! Teie poolt esitatud üliambitsioonikas programm on huvitav, kuid kas te ei arva, et me peaksime kasutama eelist, mis täna veel on saavutatav, et soodustada väga lühiajalisi tehinguid ja väga lühiajalist kasumlikkust, võrreldes keskmise ja pika perspektiiviga?

Meie ettevõtete vähene rahastamine, eelkõige Euroopas, tuleneb faktist, et me ei kasuta täiel määral ära väga lühiajaliste investeringute eeliseid. Kas te ei arva, et me peaksime seda küsimust arutama?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Ma sooviksin tänada kõiki liikmeid, kes on antud arutelust osa võtnud. Ma usun, et meie täiskogus valitseb väga suur üksmeel selles osas, mis on Euroopa seisukohast oluline ja mis küsimused vajavad lahendamist enne G20 kohtumist. EL räägib rahvusvahelisel tasandil praegu selgel, ühtsel häälel ja ma tõesti tahaksin tänada komisjoni ja eriti Joaquín Almuniat nende töö eest, tänu millele see üksmeel on saavutatud.

Mitmed liikmed on tõstatanud küsimusi, mida nii mina kui ka volinik oleme uurinud. Jah, finantsturgude paremat järelevalvet ja reguleerimist on vaja. Loodame kehtestada järelevalvesüsteemi nii ruttu kui võimalik. Tugineme Larosière'i raportile ja vaatame, kui kiiresti selle paika saame. Vajame enam koordineeritud globaalseid lahendusi ning rahvusvaheliste institutsioonide tõhusat toimimist. Vajame preemiasüsteemide selgeid põhimõtteid. Mul on suur usk finantsstabiilsuse järelevalvenõukogusse ning olen veendunud, et töötame välja spetsiifilised ja realiseeritavad ettepanekud, mida me saame arutada.

Tahaksin samuti tõstatada kliima rahastamise küsimuse. Me kutsume üles kõiki riike oma kohustustest kinni pidama, kuid ma ei ole kindel, kas on realistlik oodata, et saame arvused Pittsburghi tippkohtumisel arutada. Loomulikult töötame nimetatud suunas, sest see oleks hea.

Samuti vajame me globaalseid lahendusi. Me ei saa eraldada ELi lahendusi sellest süsteemist, kuid peame selle asemel tagama, et saavutaksime nii palju globaalseid lahendusi kui võimalik. Töötus on arvatavasti majandus- ja finantskriisi kõige nähtavam aspekt Euroopa inimestele. Töötus on probleem, mis mõneks ajaks jääb püsima enamikus meie riikides ja see on väga, väga tõsine küsimus. Vaja on Euroopa ja riiklikke lahendusi. Meil on vaja tugevat tööturupoliitikat, me peame firmadele ja ettevõtjatele tegema inimeste töölevõtmise riskivabamaks, et nad julgeksid investeerida, ja me peame tagama, et inimesed oleks väärt töölevõtmist, investeerides selleks haridusesse ja teadusesse. Me arutame töötuse küsimust eraldi Ecofini kohtumisel oktoobris.

Peame samuti arutlema väljumisstrateegiate üle. Muidu tekib oht, et võetavatel meetmetel on negatiivne mõju töötusele ja kasvule üldiselt ning tulemuseks on puudujääk ja inflatsioon. Esimeses järjekorras kannatavad alati need, kes on meie ühiskonnas kõige haavatavamad. Kõige vaesemate riikide puhul teame me väga, väga hästi, et nemad on rahvusvahelise kriisi puhul suurimad kaotajad. Kriis mõjutab maailma vaesemaid rängalt. Oleme arutanud ja teeme seda edaspidigi, kuidas nende inimeste olukorda kergendada. Oluline on, et mitmepoolsetel arengupankadel (MDB) oleks piisavalt ressursse, et nad suudaksid väljastada laene, mida me teame kui pehmeid laene. Samuti on oluline, et me tagaksime, et rahvusvaheline kaubandussüsteem toimiks korralikult ja et selles ei oleks proteksionismi. Seega on erinevatel aruteludel globaalsete maksude ja Tobini maksu erinevate külgede üle mõtet ainult siis, kui neid saab tegelikult kogu maailmas realiseerida, kuid praegu see nii ei ole. Seetõttu segaksid nad edasiliikumist ning neist poleks meie majandustele abi.

Mitmed parlamendiliikmed on tõstatanud riskifondide ja uue finantsregulatsiooni küsimuse. Need on eesistujariik Rootsi prioriteetideks. Langetame neis asjus otsused koos teiega ning loodame teha väga tihedat koostööd Euroopa Parlamendiga, et kehtestada riskifondide ja finantsregulatsiooni direktiivid nii kiiresti kui võimalik. Tean, et see on raske ja keerukas – arvestada on vaja palju erinevaid aspekte –, kuid me oleme valmis koos teiega võimalikult tihedat koostööd tegema, et need paika saada.

Kokkuvõttes, loomulikult ei suuda G20 lahendada kõiki probleeme, mida me oleme arutanud. Sellegipoolest on mul piisavalt põhjust loota, et arutatud küsimustes toimub oluline edasimineku. Samuti on olemas surve Euroopa kodanike poolt, kuid ka kogu maailmas on inimesi, kes ootavad meilt, et tõestaksime oma juhtivat positsiooni ning suurendaksime finantssüsteemide stabiilsust, et teeksime kõik sellelaadsete kriiside vältimiseks tulevikus ja tagaksime, et väljume antud kriisist tugevamatenä, kui me olime enne sinna sattumist. EL on ühendatud, EL on tugev ja ma võin teile kinnitada, et eesistujariik Rootsi teeb kõik endast oleneva, et Euroopa seisukohti kaitsta ja kinnitada järgmisel nädalal toimival G20 tippkohtumisel. Täna teid ülimalt huvitava arutelu eest.

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – (ES) Austatud juhataja! Ma usun, et oleme kõik ühel nõul, et praeguses olukorras, kus lahendamist ootavad ikka veel tohutud ja ulatuslikud kriisi poolt põhjustatud probleemid, on erakordselt tähtis saavutada edu G20 Pittsburghi kohtumisel. Tähtis on ka usk sellesse, et nende kohtumiste tulemusel leiame meie ees seisvatele probleemidele ja väljakutsetele lahendused, mille me ellu viime. Tegelikult on näha märkimisväärsed märged teatavate majandusnäitajate paranemisest, eelkõige on kasvanud rahvusvaheline kaubandus ning tarbijate ja investorite usaldus. Seega ma loodan, et riigipead ja valitsusjuhid lepivad kõikides tippkohtumise päevakorras olevates punktides kokku, nad peaksid ja peavad seda tegema, ning et otsused viiakse ellu pärast järgmisel nädalal toimuvat kohtumist.

Üks olulisematest küsimustest, mida mitmed teist on maininud, on vajadus selguse järele, vajadus selge sõnumi järele selle kohta, kuidas maailma juhtivad majandused kavatsevad oma tegevuse koordineerimist jätkata. Majanduspoliitika koordineerimise järgmiseks sammuks peab olema väljumisstrateegia määramine ning otsuse vastuvõtmine selle kohta, millal ja kuidas seda strateegiat koordineeritult ellu viia. Me peame kahekümne üheksanda aasta kriisist õppima – ja ma usun, et me oleme õppinud –, et ergutusmeetmetest ei tohi liiga kiiresti loobuda, kui majandus – nagu mõned teist on öelnud – vajab ikka veel karke. Nimetatud meetmeid ei tohi samal ajal kasutada kauem kui vaja, sest muidu korduksid asjaolud, mis viisid kriisi põhjustanud mullide tekkeni ja tasakaalu kadumiseni. Antud küsimus on ülioluline ja see tuleb Pittsburghi tippkohtumisel selgeks rääkida.

Peame vältima mineviku vigade kordamist, mitte ainult makromajandusliku poliitika osas, vaid ka finantsregulatsiooni ja järelevalve osas. Ma usun, et eelnevatel tippkohtumistel on nimetatud kohustust väga selgelt rõhutatud. Me peame seda kohustust edasi arendama ning austama nii globaalsel kui ka, meie puhul, Euroopa tasandil juba ette võetut.

Sellega seoses olen ühel meelel nendega, kes on täna hommikul arutelul öelnud, et mitte kõike ei tohiks taandada tasustamise küsimusele. Ent ma nõustun täielikult ka nendega, kes ütlevad, et tasustamise küsimus on ääretult oluline majanduslikust, sotsiaalsest, poliitilisest ja eetilise küljest. Ma usun, et Euroopa demonstreerib oma juhtpositsiooni antud küsimuses – nagu ta seda on teinud teistes G20 päevakorras olevates küsimustes – nii oma riigipeade või valitsusjuhtide kaudu kui ka oma Euroopa institutsioonide, nagu Euroopa Liidu eesistujariik ja komisjon, kaudu.

Me ei tohiks unustada, et käesoleva aasta aprillis esitas Euroopa Komisjon liikmesriikidele tasusid puudutavad soovitusel, mis peaaegu täielikult kattuvad kogu maailmas praegu tehtavate ettepanekutega. Peame jätkuvalt pöörama tähelepanu finantssüsteemi probleemidele – rohkem kapitali, restruktureerimine ja pankade bilansside korrigeerimine – nii Euroopa kui ka kogu maailma tasandil.

Kui finantssüsteem on täielikult läbi põimunud, siis ei ole mõtet oma probleeme oma riigis lahendada, kui teised riigid neid samal ajal ei lahenda. Teil on kindlasti mees, kuidas aasta tagasi, päev enne Lehman Brothersi kriisi, me uskusime ikka veel, et meil õnnestub vältida Ameerika Ühendriikides tekkinud finantskriisi hullemaid probleeme. Samal ajal vastab täielikult tõele see, mida teist paljud on öelnud, et lõppude lõpuks ei ole poliitiline eesmärk vaid üksikute pankade bilansi korrastamine või nende kohustuste kapitaliseerimine. Põhiprobleemideks on tööhõive, meie väike- ja keskmise suurusega ettevõtete olukord, meie avalike teenuste ja sotsiaalhoolekandesüsteemide jätkusuutlikkus.

Siiski, ilma toimiva finantssüsteemita ei ole võimalik midagi säilitada. See on väljakutse, mille Pittsburghi tippkohtumine peab lahendama või mille lahendamist peab G20 jätkama Pittsburghi tippkohtumisel.

Lõpetuseks sooviksin kommenteerida küsimust, mille paljud teist oma sõnavõttudes tõstatasid. Ehkki ma olen nõus muude G20 päevakorra küsimustega, mida paljud teist on maininud, tahaksin osutada vaid ühele: maksuparadiiside küsimus ja koostööst kõrvalehoidvad jurisdiktsioonid.

On tõsi, et Londonis toimunud G20 kohtumisel ei suudetud leida lahendusi kõigile maksuparadiiside põhjustatud probleemidele. Ühe päevaga on väga raske leida kõiki lahendusi probleemidele, mis on olemas olnud palju aastaid. Kuid absoluutselt tõsi on see, et alates aprillis toimunud Londoni tippkohtumisest on viimase kuue kuu jooksul lahendatud palju rohkem probleeme, kui neid lahendati või oleks võinud lahendada paljude Londoni tippkohtumisel eelnenud aastate jooksul. Sellega seoses on jõutud kokkuleppele vahetada teavet, mis on vajalik maksustamise vältimise ärahoidmiseks ning majandus- ja finantstegevuse kohta, mida võimude eest varjatakse, kasutades ära maksuparadiiside pakutavat kaitset. Seega on tõsi, et nende kuue kuuga ei ole kõike suudetud lahendada. Kuid nende kuue kuuga oleme saavutanud palju väga tähtsas küsimuses, mis on seotud probleemiga, kuidas hoida ära, et finantstegevused, mis on varjatud regulatiivsete ja järelevalveasutuste eest, ei põhjustaks jällegi süsteemis moonutusi. See on ka ülioluline, arvestades sõnumit, mille saadame oma kodanikele vastutuse jagamise ja kriisi lahendamiseks vajalike jõupingutuste osas.

Viimaseks, keegi mainis, et ELi hääل peab kõlama üle teiste G20 Euroopa liikmete häälte. Võin teile kinnitada, et eesistujariik Rootsi all ja kasutades Euroopa Komisjoni häält ei jää ELi hääл kõlamata. Seda kuulatakse väga tähelepanelikult ja austusega, sest Euroopa – ja mitte üks või kaks Euroopa riiki, vaid Euroopa Liit – oli see organisatsioon, mis algatas globaalse koordineerimise protsessi. See näitab ilmekalt, et tulemused on tõhusamad, kui asju õigesti koordineeritakse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub oktoobri esimesel osaistungjärgul.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

András Gyürk (PPE), kirjalikult. – (HU) Oodatakse, et läheneval G20 tippkohtumisel keskendutakse peamiselt Kopenhaageni kliimakõnelustele. Kyoto-järgse kokkuleppe teel on endiselt palju otsustamata küsimusi. Lubage mul sellel teemal väljendada mõningaid mõtteid. Esiteks, meil on vaja ebamääraste pika perspektiivi lubaduste asemel keskmises perspektiivis siduvaid tegusid. Need teod peavad olema realistlikud, õiglased ja aruandekohustuslikud. Tehes nende tegude kohta otsuseid, on oluline lisaks sellistele teguritele nagu majandusareng ja loodusvarad arvesse võtta ka seda, kui suures ulatuses on Kyotos võetud kohustused nüüdseks täidetud.

Teiseks tuleks toetada mõtet, et EL peaks arengumaid aitama nii rahaliselt kui ka nende kliimapoliitiliste eesmärkide saavutamises. Selleks on vaja erilist finantstagatist. Läbipaistvuse huvides peavad arenguriigid siiski siduvaid kohustusi võtma ja üksikasjalikke tegevuskavasid koostama.

Kolmandaks, jätkuvalt peab oluliseks pidama paindlikkuse mehhanisme. Investeeringute edendamiseks on vaja võimalikult kiiresti jõuda kokkuleppele selles osas, kuidas kaasata seni elluviidud projektidest saadud krediiti.

Neljandaks, Kyoto-järgses süsteemis peab olema rohkem ruumi turupõhiste instrumentidele. Näiteks heitkogustega kauplemise või rohelise sertifikaadi skeemide laiendamine võib minimaalse kuluga kohtades aidata kaasa heitkoguste vähenemisele. Ma usun, et majanduskriis takistab Kopenhaagenis kompromissi saavutamist. Normaalne keskmise perspektiivi kokkulepe võib tõsta Euroopa majanduse konkurentsivõimet, vähendades samal ajal keskkonna koormat.

Edit Herczog (S&D), kirjalikult. – (HU) ELiga viis aastat tagasi liitudes kohustusid kõik uued liikmesriigid minema üle eurole. Neli neist on praeguseks seda juba suutnud. Teised riigid on eri majanduspoliitiliste kaalutluste ja vigade tõttu kõrvale kaldunud ja selles valdkonnas maha jäänud. Rääkimata sellest, et majandus- ja finantskriis on nad haavatavasse olukorda pannud. Majanduslangus on tohtnud proteksionistlikke ambitsioone, mis ähvardab õõnestada ühtse turu toimimist.

Praegune majanduskriis on toonud esile tõsiasja, et eurol on euroala liikmete tihedates majandussidemetes väljapaistev roll, kuid eurot vastu võtta lootnud riigid on nüüd pikaleveninud ettevalmistuste tõttu leidnud end väga haavatavas olukorras. Paljud, mina sealhulgas, usuvad, et tekkinud kriitilises valuutasituatsioonis oleks lahendus kiirendada neis liikmesriikides euro sisseviimist. Selleks tuleb aga kehtestada majanduspoliitilised tingimused, kuid isegi varem kehtestatud tingimuste puhul võtaks euro sisseviimine ikkagi aastaid.

Mina leian, et me ei peaks mitte ainult kontrollima, kas lähenemiskriteeriumid on jäänud muutumatuks, vaid ka seda, et EL suhtuks võrreldes praegusega paindlikumalt määrusesse, mis kontrollib vahetuskursi ERM II süsteemis osalemise aega. Minu arvates on väga tähtis uurida võimalusi euroalaga liitumise protsessi kiirendamiseks, täites samal ajal tingimusi, mis on täidetavad. See stabiliseeriks mõjutatud riikides olukorra, rääkimata sellest, et see kaitseks kogu ELi siseturgu. Vastasel juhul võib kõige mustema stsenaariumi korral euroalasse mittekuuluvate riikide potentsiaalne rahvusvaheline maksejõuetus ka euroala põhja viia.

Liisa Jaakonsaari (S&D), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja! Turumajandus on hea ori, kuid halb peremees. Viimasel ajal on need rollid kuidagi ähmastunud. Rahvusvahelistel konverentsidel on komme rääkida tühiasjadest, kuid praegu on meil vaja tegusid, ja kiiresti. Maailmal on ajalooline võimalus Pittsburghi G20 tippkohtumisel globaalmajanduse reeglites veel kord kokku leppida. Ajakirjanduses on palju räägitud pankurite preemiast, kuid see on vaid jäämäe tipp. Globaalmajandus vajab täielikku renoveerimist ning siinjuures on võtmesõnaks läbipaistvus. Peame üritama loobuda riskimajandusest ning liikuma reaalmajanduse suunas. Ainult siduvate rahvusvaheliste reeglitega saab tagada, et ei korduks kasiinomajandus, mille tunnistajaks me viimastel aastatel oleme olnud. Tulevikus ei peaks kahjude eest tasuma maksumaksja. Selliste mehhanismide nagu seda on nn rikkusemaks, on alati oht, et keegi osutub globaalmajanduses muiduleivasõojaks. Ent ma arvan, et me peaksime vähemalt uurima, kui asjakohased need olla võiksid.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) G20 Pittsburghi tippkohtumine toimub praktiliselt Lehman Brothersi panga kokkukukkumise esimesel aastapäeval. Sellelt taustalt peaksid maailma juhid tegutsema. Kriisi tagasilööke on enda peal tunda saanud peaaegu kõik inimesed maailma igas osas. G20 tippkohtumise peaesmärk peaks olema viia miinimumini risk, et finantsturu dereguleerimisest tekkinud kriis võiks korduda. G20 liidrite ees seisab ülesanne luua määrus, mis välistab uute spekulatiivsete pankade tekke, mis jämedalt öeldes tüsaksid miljoneid finantsinstitutsioonide kliente kogu maailmas.

Viimastel kuudel oleme saanud üha rohkem halbu uudiseid juhtidest, kes on riigiabiga oma ettevõtted kokkuvarisemise ääreni toonud. Viimastel aastatel oleme Euroopas olnud tunnistajaks enneolematule lõhele sissetulekute vahel, mille sarnast varem Euroopa sotsiaalmudelil pole olnud. Üks G20 grupi ülesannetest peaks olema sissetulekute ühtlustumine nii Euroopas kui ka mujal maailmas. Rahandussektoris peaks kehtima reeglid, mille järgi preemiad ei sõltuks mitte lühiajalistest kasumitest, vaid pikaajalisest investeringutasuvusest.

Mitme Euroopa riigi ja ka Euroopa Liidu kui terviku juhid on Pittsburghis kohal. Sellel põhjusel peaks Euroopa tippkohtumisel rääkima ühel häälel. Ma palun Euroopa Liidu esindajal mitte unustada, et ühenduse huvid hõlmavad ka mitteosalevate liikmesriikide huvisid.

Sirpa Pietikäinen (PPE), kirjalikult. – (FI) Selle nädala esmaspäeval oli kaheldava väärtusega au töötada omanäolisel aastapäeval: täpselt aasta tagasi oli kokku kukkunud investeerimispank Lehman Brothers. Seda sündmust peetakse tegelikult praeguse sügava ülemaailmse mõõnaperioodi ja finantskriisi vallapäätjaks.

Ajal, kui see aastapäev ja Pittsburghi G20 kohtumine on nii lähestikku, on hea mõte korraks peatuda ja mõelda, mida me oleme kriisist õppinud ja mida me veel õppida võiksime. Minu arust on kriisist sündinud midagi otsustavat ja see on võimalus muuta põhjalikult rahvusvahelist finantsarhitektuuri. Selles suunas on juba samme astutud. Möödunud kevadel toimunud G20 kohtumine oli tegudele ja samuti vajalike meetmete osas globaalse konsensuse saavutamiseks heaks aluseks. Üsna hiljuti teatasid Ameerika Ühendriigid ulatusliku finantsõigusliku paketi vastuvõtmisest. Järgmisel nädalal oodatakse, et Euroopa Komisjon esitaks oma ettepaneku Euroopa finantsarhitektuuri ülesehitamiseks ja järelevalveks. Globaalne lähenemine on siinkohal võtmefraas.

Peame kehtestama rahvusvaheliselt siduvad reeglid, et reformida Rahvusvaheline Valuutafond, maksevõime õigusnormid ja uued makseviiside reeglid. Õigusaktid peavad laienema kõikidele finantstoodetele, olles samas paindlikud, et oleks alati võimalik reageerida sektori muutustele ja turule uusi tooteid tuua.

Inimeste kindlustunnet, elatist ja heaolu hävitava kriisi haardes on ka konstruktiivne mõelda uutele rikkuse mõõtmise meetoditele. President Sarkozy hiljuti nimetatud komisjoni avaldatud lõppjäreldustes soovitatakse asendada jõukuse mõõtmine SKP alusel uute meetoditega, mis eelkõige arvestaksid ühiskonna suutlikkust kaitsta majanduslikus mõttes oma kodanike heaolu ja keskkonna säästvust.

Catherine Stihler (S&D), kirjalikult. – Ma nõustun nendega, kes kõnelesid vajadusest ülemaailmse koordineeritud lähenemisviisi järele. Kui tahame muuta globaalse finantssüsteemi võimustruktuure, siis on see mõõdapääsmatu. Kuid ei komisjon ega ka nõukogu ole kommenteerinud pangandussektori nn elutestamendi kontseptsiooni. See nädal tähistab Lehman Brothersi kokkukukkumise aastapäeva. Selle investeerimispanga likvideerimiseks kulub hinnanguliselt kümme aastat. Vastupidiselt Dunfermline Building

Society'le, mille elutestament võimaldas nende vara selgelt tuvastada. Kui tahame taastada tarbijate usalduse pangandussektori vastu, siis on läbipaistvus hädavajalik.

5. SWIFT (arutelu)

Juhataja. – Järgmine punkt on nõukogu avaldus SWIFTi kohta.

Beatrice Ask, *nõukogu eesistuja.* – (SV) Austatud juhataja! Üldises terrorismivastases võitluses on põhiküsimus, kuidas seda rahastatakse. Terrorismi rahastamise tõkestamine ning sellistest tehingust maha jääda võivate vihjete jälitamine võib ära hoida terrorikuritegusid ja olla nende uurimise seisukohalt oluline. Selleks on vaja rahvusvahelist koostööd. Siin peaksime võtma vastu väljakutse, mis on kirjas 1999. aasta ÜRO terrorismi rahastamise tõkestamise konventsioonis ja Euroopa Ülemkogu sellekohastes konventsioonides.

Saadikud, kes osalesid 3. septembril 2009 toimunud kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni kinnisel kohtumisel, said teada, kuidas terroristide rahastamise jälgimise programmi (TFTP) abil on suurendatud nii ELi kui ka teiste kodanike julgeolekut. Viimastel aastatel on TFTPga saadud teave aidanud kaasa terrorikuritegude paljastamisele ja uurimisele ning sellega on ära hoitud ka terroristide rünnakuid Euroopa pinnal.

27. juulil 2009 andis nõukogu komisjoni ettepanekule tuginedes eesistujamaale läbirääkimiste pidamiseks ühehäälselt mandaadi. Oleks olnud parem, kui läbirääkimised USAga oleksid toimunud Lissaboni lepingu alusel. Sellisel juhul oleks Euroopa Parlament saanud täies ulatuses osaleda, kuid nagu teate, ei ole see praegu veel võimalik. Kuna SWIFT toob aasta lõpus oma andmebaasi USAst Euroopasse, siis on hädavajalik, et EL sõlmiks USAga lühiajalise lepingu nii pea kui võimalik, nii et teabevahetus ei satuks katkemise ohtu. See on kõikide huvides.

Sooviksin rõhutada, et tegu on vahelepinguga, mis kehtib kuni alatise lepingu sõlmimiseni. Selle tähtaeg ei tohi olla pikem kui kaksteist kuud ning komisjon on teatanud kavatsusest esitada alalise lepingu ettepanek kohe, kui uus Lissaboni leping paigas on. Kui TFTPd kasutada ELi ja liikmesriikide huvides, siis peab USA jätkama TFTPst pärineva informatsiooni edastamist vastavatele ELi volitatud asutustele, nagu on siiani tehtud. See on tõesti see, mis juhtub.

Enamgi veel, vaheleping annab selge võimaluse ELi kuritegevust ärahoidvatel võimudel terroristlike kuritegude uurimisel ise TFTP andmebaasidest teavet nõuda. Eesistujariik on veendunud TFTPst saadud andmete kasulikkuses. Samal ajal me teame, et vaheleping peab sisaldama vajalikke mehhanisme, mis kaitseksid isikute eraelu, oleksid kooskõlas õigusriigi põhimõtetega ja andmekaitsega. Seega sisaldab lepingu projekt sätet, mis sedastab, et USA esitatavate SWIFTist teabe saamise päringute vastuvõtmiseks, töötlemiseks ja heakskiitmiseks peab olema eraldiseisev ELi asutus.

Sama tähtis on, et vaheleping sisaldaks ükiskasjalikke sätteid selle teabe andmekaitse osas, mida USA saab SWIFTist Euroopa asutuse kaudu. Selles osas läheb leping kaugemale kui varem 2007. aastal USA poolt ELi ees ühepoolsetelt võetud ja Euroopa Liidu Teatajas avaldatud kohustuste puhul seoses TFTP tähelepanekutega.

Lubage mul mainida teatavaid teisi sätteid, mis meie nõudmise kohaselt peavad lepingus sisalduma. Andmeid tuleb säilitada turvaliselt, andmetele juurdepääs tuleb logisse salvestada, kõik otsingud TFTP andmebaasis peavad olema piiratud ja lubatud üksnes isikute või teabe osas, kui on olemas piisavad alused kahtluseks või kui eksisteerib selge seos terrorikuriteoga. Vaadeldud andmete säilitamisperiood peab olema piiratud ja teave tuleb andmebaasist kustutada vähemalt viie aasta möödudes või võimalusel varem.

Võime kindlalt väita, et TFTP kasutamist lubatakse ainult terrorikuritegude, sealhulgas terrorismi rahastamise uurimiseks. Ei USA-l ega ELil ei ole õigust kasutada süsteemi teiste kuritegude uurimiseks ega muudel eesmärkidel. Loomulikult on oluline, et TFTPst pärineva teabe vahetamine USA ja ELi vahel oleks proportsionaalne. Lisaks Euroopa ametiasutust puudutavatele eeskirjadele, mida ma just mainisin, sisaldab leping ka sätet, mille kohaselt peab süsteemi heaks kiitma sõltumatu hindamisagentuur. Euroopa Liiduga seotud küsimuste osas peab see asutus koosnema eesistujariigi ja komisjoni esindajatest ning kahest liikmesriigi riikliku andmekaitseasutuse liikmest. Hindamisasutuse ülesanne on kontrollida lepingule vastavust, kontrollida andmekaitsealaste sätete korrektset rakendamist ning seda, kas andmete ülekanne on proportsionaalne.

Meie ühine vastutus on tagada, et kuritegevuse ärahoidmisega tegelevad asutused saaksid tõhusalt terrorismi vastu astuda. Meie ühine vastutus on ka tagada, et see toimuks õiguskindluse ja põhiõiguste austamise tingimustes. Eesistujariik on veendunud, et teabevahetus USAga TFTP raamistikus suurendab terrorismivastast

kaitset ning me suudame sõlmida nii vahelepingu kui ka pikaajalise lepingu, mis mitte ainult ei vasta meie rangeimatele andmekaitse nõuetele, vaid austab ka põhiõigusi.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, austatud saadikud! Sooviksin kõigepealt siiralt tänada proua Aski kokkuvõtte tegemise eest SWIFTi ja USAga peetavate terrorismi rahastamise jälgimise programmi (TFTP) läbirääkimiste seisu osas.

Mul oli isiklikult võimalus osaleda kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni koosolekul 22. juulil, et selgitada TFTP põhimõtteid ja seda, miks meil on vaja vahelahendust, et hoida ära selle süsteemi katkemine. Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni ühiskoosolek 3. septembril toimus Rootsi kui eesistujariigi ning õigus-, vabadus ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektori härra Faulli ja härra Bruguière'i osavõtul. Ma usun, et sellel koosolekul tehti selgeks mitmed seni lahenduseta küsimused.

Sooviksin mõnda asjaolu rõhutada. USA rahandusministeeriumi koostatud TFTP andmete hindamise lisandväärtust on kinnitanud härra Bruguière'i raport, millega kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmed võisid tutvuda septembri alguses toimunud ühiskoosolekul. Eesistujariik on meile samuti meelde tuletanud, et nende andmete analüüs on võimaldanud USA võimudel ära hoida rünnakuid ning aidata kaasa terrorirünnakute uurimisele nii Ameerika Ühendriikides kui ka Euroopas.

Mis veel enam, kohtunik Bruguière'i raport kinnitas, et USA võimud on kinni pidanud 2007. aastal võetud andmekaitsealastest kohustustest, nimelt – ja proua Ask selgitas seda just äsja nii hästi – neist, mis seotud andmete säilitamisega ning andmetele juurdepääsu piiramisega, et neid kasutataks ainult juhul, kui kahtlustatakse terroristide rahastamist. Lühidalt, härra Bruguière on öelnud, et kohustusi on täidetud.

Ent on selge, et 2007. aastal saavutatud juriidiline raamistik ei ole enam kasutatav, kuna pärast SWIFTi ülesehituse muutumist ei paikne andmed enam aasta lõpust alates Ameerika Ühendriikides. Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheline rahvusvaheline vahelepe on vajalik selleks, et Ameerika võimud saaksid jätkuvalt analüüsida Hollandis toimuvate Euroopa-siseste tehingute andmeid.

Absoluutselt vältimatu on, et sellesse lepingusse lisataks kõik tagatised, mis on vajalikud meie kodanike põhiõiguste, eelkõige isikuandmete kaitseks. Loomulikult toetame kogu südamest eesistujariiki sellega seotud tegevuses.

Aruteluga edasi liikudes sooviksin peaasjalikult täiskogule, austatud juhataja, öelda, nagu proua minister seda just tegi, et me räägime siin vahelepingust, mille tähtaeg ei saa olla pikem kui 12 kuud. See tähendab, et uued läbirääkimised selle üle on võimalikud kohe pärast Lissaboni leppe jõustumist ning nendes saaks Euroopa Parlament täies ulatuses osaleda. Võin teile siiralt kinnitada, et komisjon hoiab parlamenti alati kursis sellega seonduva progressiga.

Tahaksin lisada, et meil on hea meel, et saime osaleda selle lepingu ettevalmistamises, millest saab alaline leping, pikaajaline leping ja millega seoses me loomulikult nõudsime USA-lt vastuteenet. Terrorismivastane võitlus ei jäta meidki puudutamata ning ei ole põhjust, miks me ei peaks täies ulatuses teineteist võrdväärselt kohtlema. Sel põhjusel usun ma, et parlamendi kaasamine nendesse läbirääkimistesse pikaajalise lepingu üle tuleb kasuks.

Usun sellesse kogu südamest. Tahaksin veel kord tänada eesistujariiki Rootsit ja proua Aski, et nad andsid meile põhjaliku ülevaate olukorrast, mis on jällegi meile andnud põhjuse selle vahelepingu sõlmimiseks.

Ernst Strasser, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Austatud juhataja, proua Ask, volinik, kallid kolleegid! USA on terrorismivastases võitluses oluline partner. Kuid tundlike andmetega seoses tahame koostöös ameeriklastega eelkõige Euroopa andmeturbe, kodanikeõiguste ja üksikisikute õiguste kaitset selles osas, mis puudutab andmeid. Sellepärast nõuame meie, Euroopa Rahvapartei (kristlikud demokraadid), et selle lepingu sõlmimiseks oleksid täidetud teatavad põhikriteeriumid.

Esiteks peab valitsema tasakaal kodanikukaitse ja kodanikuõiguste vahel. Teiseks vajame õiguskindlust asjaomaste ettevõtete ja oma kodanike osas. Kolmandaks tervitame Euroopa Parlamendi kaasseadusandja rolli ja seega tervitame ka üleminekulepingu sõlmimise kavatsust. Proua Ask, soovime teile ja komisjonile edu tulevatel nädalatel.

Neljandaks usume, et euroopasiseseid andmekogusid tuleb kohelda kooskõlas Euroopa õigusega nii ülemineku- kui ka lõplikus lepingus. Viiendaks tahame, et Euroopa tasandil rakendataks lisaks TFTP-sarnast vahendit, ning kuuendaks usume, et see oleks võrdväärse kohtlemise eeltingimus.

Sellised on meie mõtted ja me usume, et neil oleks täiskogu üldine toetus. Kohe pärast üleminekulepingu sõlmimist on vaja kiiresti rääkida läbi lõpliku lepingu osas ja see sõlmida.

Claude Moraes, *fraktsiooni S&D nimel*. – Austatud juhataja, SWIFTist on ilmselgelt saanud proovikivi meie ja Ameerika Ühendriikide vaheliste suhete tasakaalu leidmises, terrorismivastases võitluses ja meie põhiõiguste kaitsmises.

Kui parlament oma 2006. ja 2007. aasta resolutsioonides taotles SWIFTi peegelsaidi ületoomist USAst ELi pinnale, siis oli selle põhjuseks ilmselgelt see, et USA seaduste pakutav kaitse ELi kodanikele ei vastanud ELi standarditele ning seda oli vaja parandada. Nii et tegu on positiivse arenguga ja meie fraktsioon tervitab tõsiasja, et SWIFTi kaks uut serverit tuuakse nüüd Euroopasse ning et kehtestatakse uus õigusraamistik, et USA TFTP saaks jätkuvalt kasutada ja töödelda andmeid koostöös meie õiguskaitseasutustega.

Meie fraktsioon näeb ka seda, et nõukogu vastuvõetud soovitusel püütakse leida lahendust mõnele parlamendi ja Euroopa andmekaitseinspektori murele. Kuid mõned põhiküsimused on jäänud lahtiseks. Kui jätkuvalt kohaldatakse USA õigusnorme ELi pinnal ELi andmete töötlemiseks, siis kuidas saame tagada, et kinni peetaks ELi protseduuriõigustest ja isikuandmete kaitse standarditest? Kes on see kohtunik, kelle poole saab ELi kodanik või ettevõtja pöörduda kriminaalmenetluse korral?

Loomulikult on üks meie kõige tähtsamatest küsimustest lepingu ajastamine ja lepingu ajutine iseloom, nagu nõukogu ja komisjon on seda ette näinud. Kolmanda samba aluseks valimine lisaks tähtaegsusele tähendab, et parlament – ja järelikult ka ELi kodanikud – ei osale seadusandlikus protsessis. Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon on selgelt seisukohal, et vaheleping ei tohi kehtida kauem kui 12 kuud ja et uue lepingu üle tuleb läbi rääkida parlamendi kui kaasseadusandjaga, et meie saaksime siin täiskogus tagada, et Euroopa kodanike põhiõiguste kaitsmise ja tähtsa ning olulise terrorismivastase võitluse vaheline tasakaal säiliks.

Sophia in 't Veld, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (NL) Austatud juhataja! Kõigi nende soojade sõnade järel, mis on öeldud, lasen ma kassi tuvilasse valla! Ma ei räägi sisust, sest on täiesti ilmne, et läbiräägitu vastab Euroopa õigus- ja isikuandmete kaitse normidele, kuid tahan saada vastuseid protsessi kohta, sest see on juba ma-ei-tea-mitmes kord, kui nõukogu langetab kodanikke puudutavaid otsuseid suletud uste taga. Euroopa ja Ameerika Ühendriikide valitsused tahavad meie eraelust teada kõike, kuid meie kodanikena ei tea, millega nõukogu tegeleb. Minu jaoks on tegu äraspidise olukorraga. Terrorismivastases võitluses on saanud juhitamatu rong, kus nõukogu eirab täielikult Euroopa kodanikke ja parlamentaarset demokraatiat. Alati, kui päevakorral olev juhtum on seotud Swifti, broneeringuinfo, andmete säilitamise või muuga, siis öeldakse, et „see on terrorismi vastu võitlemiseks vältimatu”. Julgen küsida, minister, kuna me tegelikult saame mõne fakti teada, kuna hindame olukorda? Swiftiga seoses on mitmeid küsimusi, mille vastuseid ma tahaksin tõesti kuulda, kuna 3. septembril vastuseid ei antud. Miks mitte? Juba 2007. aastal teati, et Swifti ülesehitust tuleb muuta. Miks esitas nõukogu selle kava viimasel hetkel sellel suvel, kui parlament ei olnud veel õieti alustanud. Miks ei konsulteeritud mandaatide osas riikide parlamentidega? Miks? Minister, kui tegu pole poliitilise „rahapesuga”, siis kas mitte Euroopa valitsused ei taha juurdepääsu meie teabele, kasutades selleks USA valitsust? Õelge see lihtsalt valjusti välja!

Lõpetuseks lubage mul öelda paar sõna läbipaistvuse kohta. Dokumendid ja eriti nõukogu õigustalituse juriidilised nõuanded tuleb avalikustada ja mitte ainult parlamendisaadikutele juurdepääsetaval pisikesel pinnal – kuna leidsime need koopiamasina juurest, siis meie juba teame, millest jutt –, vaid Euroopa kodanikele. See on tõeline läbipaistvus.

Jan Philipp Albrecht, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Austatud juhataja! Eesistujariik ja komisjon räägivad kogu aeg kodanikuõiguste tugevdamisest ning kodanikel põhinevast Euroopast. Tegelikult toimub siiski põhiõiguste murendamine ja sellekohased avalikud arutelud nurjuvad. Tehakse kõik, et parlamentid kõrvale jätta ja varjata informatsiooni. Selline läbipaistmatus ei ole demokraatliku Euroopa jaoks vastuvõetav.

Ei piisa uksele koputamisest; vastutustundlik parlament peab sellise soovimatu tendentsi peatama. Eesistujariik peab katkestama läbirääkimised seniks, kuni suudab tagada isikute ja parlamentide õigused. Teie plaanitud lehmakauplemine pangandusandmetega, kus puudub siduv kaitsemehhanism, tähendab, et müüte Euroopa kodanike õiguse andmekaitsele eimillegi eest ning tekitate selle, et iga kodanikku võib ennetuslikult kahtlaseks pidada.

Meie, rohelised, ei taha selles osalised olla. Isegi mitte ajutiselt ja kindlasti mitte siis, kui serverid tuuakse siia, Euroopasse, ja nad ei asu enam ainult USAs, sest andmeid edastatakse nii või teisiti USAsse ja õiguskaitse ei ole tagatud.

Marie-Christine Vergiat, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Minu jaoks on suur au siin täiskogul esimest korda sõna võtta miljonite eurooplaste nimel, kes tahavad teistsugust Euroopat.

SWIFTi juhtum on tüüpiline terrorismi vastu võitlemise nimel tehtud turvaprohmkas, kus täielikult eiratakse meie kaaskodanike põhiõigusi. Selles juhtumis on Ameerika Ühendriigid ilma õigusliku aluseta sobranud pangaandmetes, ilma et selle kohta oleks mingitki teavet Euroopa ametiasutustelt. Skandaal sundis Euroopa ametiasutusi tähelepanu pöörama. USA valitsusega on sõlmitud leping. Seda lepingut hindas asjatundja. Kuid kes see asjatundja on? Prantsuse terrorismivastane kohtunik Bruguière, kelle eksimused põhiõiguste vallas on Prantsusmaal hästi teada. Jääme tema raporti osas seega skeptiliseks.

Lisaks sellele, et tegu on põhimõttelise küsimusega, kubiseb meie ette pandud resolutsiooni ettepanek hoiatustest, millega me nõustume, kuid nendest ei piisa. Meie muudatusettepanekud on esitada tungivamas toonis nõudmised, mida Euroopa Parlament peab esitama. Peame minema kaugemale ja nõudma lepingu edasilükkamist, kui sedastatud põhimõtteid rikutakse. Me tahaksime teada, miks Euroopa ametiasutustel võttis nii kaua aega, enne kui parlamenti teavitati, ning miks kiirustatakse selle uue lepingu sõlmimisega.

Me loodame Rootsi eesistumise peale. Me jälgime edaspidigi, et inimõigusi austataks. Jah, meie kaaskodanikel on õigus julgeolekule, kuid selleks ei pea sundima inimesi elama olukorras, kus vanem vend jälgib iga nende sammu ja igaüks teab teisest kõike.

Beatrice Ask, *nõukogu eesistuja.* – (SV) Austatud juhataja! Täna nende oluliste seisukohtade eest. Proovin minu käsutuses oleva lühikese aja jooksul vastata mõnele küsimusele.

Esimene küsimus on muidugi see, kuidas tagada, et USA lepingust kinni peaks. Kõigepealt on meil olemas Bruguière'i raport, milles on kenasti näha seni kokkulepitud tingimuste järgimine. Teiseks on lepingu projektis mainitud ära hindamisasutus, mida ma teile kirjeldasin, ning ka eesistujariigi, komisjoni ja riiklike andmekaitseasutuste esindajad, kes kaasatakse, et oleks tagatud korrektne asjaajamine. Ilmselt peab informatsioon olema usaldusväärne. Samuti on oluline, et kõik saaksid aru sellest, et teabe edastamine selle andmeprogrammi kaudu ei tähenda seda, et igaüks võib mis tahes hetkel vaadata mis tahes andmeid. Andmetele juurdepääsemiseks peab olema terrorikuriteo või selle rahastamise kahtlus. Loomulikult seab see teabekasutusele piirangud.

Mis puutub kriitikasse, et miks see küsimus tõstataks nüüd, suvel, siis osutaksin sellele, et eesistujariik on esitanud enam-vähem samu küsimusi, mida Euroopa Parlamendi liikmedki. Meie ülesanne oli küsimuse põhjalik ettevalmistus ja – muu hulgas – selle raporti analüüs, millest leiab vastused osadele küsimustele, kuid ka muud küsimused. Tegelikult on see, et mitte meie ei otsustanud, et SWIFT tuleks Euroopasse üle tuua; see toimub muudel põhjustel. Kuid USA soovib seda vahendit kasutada oma terrorismivastases võitluses ja meie omaltpoolt usume, et selline teave oleks ka meile kasulik. Selleks on meil vaja lepingut. Kuna Lissaboni lepe ei ole veel jõustunud, siis arvasime, et on vaja ajutist lahendust. Sellepärast peame läbirääkimisi ja selleks on meil nõukogu mandaat. Seda püüdsin kirjeldada.

Asi pole ka selles, nagu tahaks eesistujariik vajaduseta piirata arvamusi või arutelusid sellel teemal. Esiteks on siiski tegu avaliku aruteluga ja teiseks on meil loomulikult rõõm rääkida läbirääkimiste kulust. Kuid läbirääkimiste ajal ei ole võimalik tagada pidevat juurdepääsu dokumentidele, kuna on ju nende olemuses see, et asjad muutuvad üha uuesti. Ma üritasin siiski kirjeldada meie alguspunkti ja nõukogu antud selget mandaati. Me oleme täis otsustavust siduda ülil põhjus ja praktiline kasutamine õiguskindluse jäikade nõuetega ning kodanikuvabaduste ja inimõiguste austamisega. Ma olen täiesti veendunud, et me saavutame selle. Kui ootustele vastupidiiselt me seda ei saavuta, siis ei sõlmita ka seda lepingut.

ISTUNGI JUHATAJA: Rainer WIELAND

Asepresident

Jacques Barrot, *komisjoni asepresident.* – (FR) Austatud juhataja! Ma soovin lihtsalt kinnitada ministri öeldut, kes muu hulgas esitas ka väga selge järelduse: kui meil tõesti ei ole andmekaitse osas kindlustunnet, mida vajame eesistujariigi läbiräägitava ja komisjoni toetatava püsiva lepingu sõlmimiseks, siis sellist lepingut ei sõlmita.

Sellises olukorras usun ma, et me peaksime suutma olukorra lahendada ja nõnda korraldada sõjakäigu terrorismi vastu, samal ajal loomulikult austades suurepäraseid väärtusi ja põhimõtteid, mis tähendab, et meie Euroopas peame ühest küljest väga oluliseks privaatsuse kaitset, kuid teisest küljest tahame välistada kaubandusspionaaži.

Ma ütlesin lihtsalt, et mis puutub minusse, siis loomulikult täheldasin oma ametit vastu võttes, et nõukogu saatis kohtunik Bruguière'i Ameerika Ühendriikidesse teabekogumissioonile. 2008. aasta detsembrist pärinev Bruguière'i raport anti mulle üle 2009. aasta jaanuaris. See raport esitati Euroopa Parlamendile ning justiits- ja siseküsimuste nõukogule 2009. aasta veebruaris. Sellel hetkel tundis komisjon, et tema käsutuses on olulised komponendid, mis on vajalikud TFTP järjepidevuse kindlustamiseks ja et Lissaboni leppe allakirjutamise ja parlamendist kaasseadusandja saamise ootuses on meil tõesti võimalik pidada läbirääkimisi pikaajalise lepingu üle, milles sisalduksid kõik ministri mainitud tagatised ning ka nõue võrdväärseks kohtlemiseks, millest eelkõige rääkis härra Strasser.

Ma usun, et nõukogu on selles kõsimuses oma kavatsused väga selgelt esitanud. Komisjon jagab seda arvamust nagu ka nõukogu kindlat ja selget pühendumust sellele, et tagada, et Euroopa Parlamendist saab tõesti kaasseadusandja, kui aeg püsivaks lepinguks on küps.

Sophia in 't Veld, (ALDE). – Austatud juhataja! Väike protseduuriline märkus. Panin tähele, et jälle kord ei saa me nõukogult esitatud küsimustele vastust. Ma küsisin, miks ootas nõukogu kaks aastat viimase hetkeni, enne kui selles tehingus otsuse langetas, ja ma tahan samuti teada – vastus võib olla kirjalik –, miks on riikide parlamendid sellest protsessist täielikult välja jäetud. Lõpetuseks, ma lugesin teie vastust, mis oli üsna ebamäärane ja millest võis aru saada, et te ei esinda nõukogu õigustalituse seisukohta.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

(Hääletamine: 17. septembril 2009)

6. ELi Läänemere piirkonna strateegia (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused ELi Läänemere piirkonna strateegia teemal.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Mul on väga hea meel, et mul on võimalus tutvustada eesistujariiki Rootsi ühte peamist prioriteeti – Läänemere piirkonna strateegia arendamine. Seda ettepanekut inspireeris suuresti Euroopa Parlamendi 2005. aasta algatus, millele pani aluse Christopher Beazley juhitud fraktsioonide ülene töörühm. Rootsi plaanib oma eesistumise ajal koostada piirkonna jaoks selge, laiahaardelise strateegia, mis põhineb komisjoni ettepanekutel.

Üks põhilistest sündmustest on laiaulatuslik tippkohtumine, mis leiab Stockholmis aset homme ja ülehomme. Loomulikult on Rootsi ja ülejäänud Balti piirkonna naabrusriigid piirkonna strateegiast väga huvitatud ning arvame, et see võiks olla eeskujuks ka teistele piirkondadele ja teistele piirkondlikele strateegiatele, mis oleksid kasulikud tervele ELile. Töötades piiriülevalt ja tehes koostööd spetsiifilise piirkonna erinevate sektoritega, saame ühiselt ja tõhusamalt tegeleda ühiste väljakutsetega, nagu näiteks saastatus ja keskkonna hävinemine. Suudame luua uusi ettevõtlusvõimalusi ja uusi töökohti ning parandada transpordiühendusi.

Sellest tulenevalt on oluline, et piirkondlikud strateegid oleksid osa laiemast Euroopa poliitikast. Esitatud Läänemere strateegia on 2007. aastal Euroopa Ülemkogu poolt Euroopa Komisjonile esitatud palve tulemus ning algatust toetas Euroopa Parlament 2007. aasta 12. detsembri resolutsiooniga. Loodetakse, et Euroopa Ülemkogu toetab oktoobri lõpus toimuval kohtumisel seda strateegiat.

Strateegia eesmärk on parandada Läänemere piirkonna keskkonda ja suurendada piirkonnas integreerumist ja konkurentsivõimelisust. Strateegia keskendub neljale väljakutsele: jätkusuutliku keskkonna säilitamine, jõukuse kasvatamine, juurdepääsu ja kõitvuse parandamine ning piirkonnas julgeoleku ja kindluse tagamine. Keskkonnaprobleemidega tegelemine on loomulikult üks peamisi prioriteete. Läänemere keskkonda varitsevad väga tõsised ohud, mis omakorda tähendab, et see võib ohustada piirkonna majandusarengut. Tegemist on väga tundliku merekeskkonnaga, mis on avatud mitmesugustele keskkonnamõjudele.

Vaja on määravaid jõupingutusi ja neid on vaja kiiresti. Eriti suureks ohuks Läänemere ökoloogilisele tasakaalule on üleväetamine ja toitainete üleliigsest äravoolust põhjustatud vetikate õitsemine. Samal ajal avaldavad Läänemerele mõju ka maismaalt pärinev roestus, ohtlikud ained ja kliimamuutuse mõjud. Kiireloomuliste ja tõsiste keskkonnamohtude tulemusena on Läänemere piirkond keskkonna valdkonnas ilmselge prioriteet ning loodame, et järeldused kiidetakse heaks detsembris.

Samas ei ole Läänemere piirkonna tõsine tervislik olukord ainuke väljakutse, millega piirkond silmitsi seisab. Majanduskriis on töökohtade ja majanduskasvu teemad väga olulisteks muutnud. Enamik Läänemere ala riike on väikesed ja sõltuvad ekspordist. See tähendab, et terve Läänemere piirkonna konkurentsivõimelisuse

tugevdamiseks peame suurendama integreerumist. Meie eesmärgid ja sihid selles osas on selged. Tahame, et siseturg toimiks meie piirkonnas paremini kui kusagil mujal ning tahame, et töökohti ja majanduskasvu puudutavat uut Lissaboni strateegiat rakendataks selles Euroopa piirkonnas efektiivselt.

Peame kriisile tähelepanu pöörama, suurendades koostööd ja lubaduste elluviimist oma lähipiirkonnas. Üleilmne konkurentsivõimelisus eeldab piiriülest koostööd riikide ja ettevõtete vahel, nii teadustöö valdkonnas kui ka innovatsioonis.

Läänemere piirkonna strateegia eesmärk pole uute institutsioonide loomine. Pigem püüame kasutada eksisteerivaid instrumente ja poliitikavaldkondi, et need koos tooksid piirkonnale kasu strateegilisemalt koordineeritud ja intelligentsel viisil. Samuti ei kaasne strateegiaga uute ressursside lisamist piirkonda. See põhineb eksisteerival ELi programmidel ja eksisteerival struktuuridel ja paremate koordineerimisviiside leidmisel.

Loomulikult ei ole meie eesmärk üleöö saavutatav, kuid meie sihid on ambitsioonikad. Väärime puhtamat Läänemere piirkonna keskel, kus on potentsiaal jätkusuutlikuks majanduslikuks piiriüleseks arenguks, mida toetab kogu EL. Kui me suudame selle saavutada, siis olen veendunud, et me töötame Läänemere piirkonna huvides ning loodan, et loome ka eeskujut, mida saab efektiivselt kasutusele võtta ja rakendada ka teistes piirkondades. Täna komisjoni positiivse koostöö eest selles küsimuses ja ka Euroopa Parlamenti, kes on lõppude lõpuks see institutsioon, kes algselt initsiatiivi üles näitas ja on Läänemere piirkonna koostööga seoses olnud läbivalt juhtiv jõud.

Paweł Samecki, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Alustan sellest, et kõigepealt täna parlamenti selle eest, et täiskogu istungi päevakorda lisati Läänemere piirkonna uus strateegia.

Strateegiale osaks saav tähelepanu on väga tervitatav. Loomulikult pole see minu jaoks täiesti üllatav, et parlament on strateegiast nii huvitatud. Parlamendi teedrajav töö eriti fraktsioonidevahelise Läänemere töörühma kaudu oli üheks kogu makroregionaalse strateegia lähenemise katalüsaatoriks.

Läänemere piirkonna strateegia eeldab Euroopa Komisjonilt täiesti uut lähenemist, sest see on esimene kord, kui valmistasime liikmesriikide rühmale ette integreeritud strateegia, kes peavad silmitsi seisma samade väljakutsetega ja võivad samadest võimalustest kasu lõigata. Ma ei eita asjaolu, et ettevalmistava tööga kaasnesid omad väljakutsed, kuid need ületati edukalt.

Strateegia neli sammu moodustavad siduva raamistiku Läänemere piirkonna üldise olukorra parandamiseks. Pöörates tähelepanu keskkonnale, majandusele, energiale ja transpordile ning turvalisuse ja julgeoleku probleemidele, pakub strateegia integreeritud lähenemist, mis katab mitmed poliitikavaldkonnad, tagades samal ajal seotud valdkondade vahel tiheda koostöö.

Pärast seda, kui komisjon juunis strateegia heaks kiitis, on eesistujariik Rootsi juhtinud nõukogus positiivseid ja konstruktiivseid diskussioone, mille põhjal langetatakse otsuseid eeldatavasti juba oktoobris. Sellised kiired edusammud on olulised, kui soovime säilitada hoogu, alustades strateegia rakendamisetapiga.

Rõhutan seda, sest see peab olema selge, et kogu meie ettevalmistav töö strateegilise raamistiku tarbeks, mida just kirjeldasin, ei ole midagi väärt, kui me ei paku tõelisi silmaga nähtavaid tulemusi selles piirkonnas, mistõttu muutub oluliseks strateegia tegevuskava, mis koostati samuti ettevalmistavate tööde käigus.

Tegevuskava rakendamiseks on vaja liikmesriikide ja piirkonna osaliste reaalset koostööd, pühendumust ja juhtimist, et viia täide selle etapi umbes 80 projekti. Rahastamisolukorrast rääkides, siis kuigi ELi eelarvest pole selle tarbeks täiendavat rahastamist ette nähtud, esitab strateegia ettepaneku kasutada eksisteerivaid ressursse koordineeritumalt ning võtta omaks loomulikum lähenemine teiste rahastamisallikate suhtes, milleks on näiteks Euroopa Investeeringuspank või Põhjamaade Investeeringuspank.

Nüüd räägin mõne sõnaga ka plaanitud juhtimissüsteemist, mis strateegia rakendamiseks esitati. Seda teemat on liikmesriigid palju arutanud ning üldine lähenemine on see, et poliitiliste suuniste üle otsustab nõukogu. Koordineerimist monitorib ja aruandeid selle kohta koostab komisjon ning kohapealset rakendamist juhivad liikmesriigid või Läänemere piirkonna organisatsioonid.

Samuti on komisjon esitanud ettepaneku tegutseda probleemide korral lepitajana. Samas rõhutan, et komisjonil puudub võimalus ja soov tegevuskava elluviimist ise juhtida.

Vastutus lasub vastavatel liikmesriikidel ja teistel kohapeal otse asjaga seotud osapooltel. See on ainuke viis tagamaks, et strateegia omandiõigus kuulub liikmesriikidele ja teistele osalejatele.

Millised on järgmised sammud? Pärast seda, kui oleme saanud nõukogu ja Euroopa Ülemkogu järeldused käivitame strateegia rakendamisetapi. Selle käigus loodame näha hulganisti koordineerimiskoosolekuid, mille käigus määratakse kindlaks tegevuskava mitmed prioriteetsed valdkonnad ja individuaalsed projektid.

Esimene ametlik arengute hinnang esitatakse eesistujariik Poola ajal, 2011. aasta teises pooles. Samas enne seda leiab järgmisel aastal aset esimene iga-aastane Läänemere strateegia foorum. See võimaldab kõikidel osalistel järgi mõelda, kuidas strateegia esimesed kuud möödusid ja milliseid järeldusi võiks juba selles staadiumis teha.

Lõpetuseks mainin, et loodan parlamendiga pideva koostöö jätkumist kõikides strateegia aspektides. Komisjon loodab väga, et parlament osaleb aktiivselt erinevatel üritustel, nagu näiteks iga-aastasel foorumil. Teie toetus on oluline, et strateegia suhtes säiliks laiaulatuslik tähelepanu, et säiliks kõrgetasemeline poliitiline toetus ning et säiliks surve liikmesriikidele ja piirkondlikele osalistele tulemuste saavutamisel.

Tunne Kelam, fraktsiooni PPE nimel. – Austatud juhataja! Fraktsioon PPE õnnitleb eesistujariiki Rootsit Läänemere strateegia elluviimise käivitamise juhtimise eest. Strateegia peegeldab fundamentalset muutust, mis selles piirkonnas viis aastat tagasi aset leidis. 2004. aastal sai Läänemerest ELi sisemeri. Seetõttu vajab liit laiahaardelist lähenemist, et oleks võimalik reageerida koordineeritud viisil, nii võimalustele kui ka väljakutsetele, mis uue olukorraga kaasnevad.

Lisaks on Läänemere strateegia näide ELi peamiste institutsioonide suurepärasest koostööst. Nagu võib olla teate, ja mida ka maniti, pani antud strateegiale kolm aastat tagasi aluse parlament, täpsemalt fraktsioonidevahelise Läänemere töörühm, Christopher Beazley suurepärasel juhtimisel. Eraldi tänan ka komisjoni presidenti Barrosot. Tema mõistvus ja tugi 2007. aastast alates oli oluline strateegia praktilise versiooni ettevalmistamisel, mis tipnes komisjoni teatisega juunis.

Rõhutan kolme punkti. Esiteks oli algatajate eesmärk muuta Läänemere piirkond ELi üheks kõige konkurentsivõimelismaks ja kiiresti arenevaks piirkonnaks. Kui kasutame Läänemere strateegiat maksimaalselt ära, siis võib sellest piirkonnast saada Lissaboni programmi edulugu.

Teiseks, praegu rohkem kui kunagi varem vajab piirkond paremat juurdepääsu energiavarustusele ja suuremat energiavarustuse julgeolekut. EL ja liikmesriigid nõustusid energiatarnete tarbeks pakkuma alternatiivseid kanaleid. Elukõige tähendab see ühtse energiasüsteemi loomist Läänemere ümbruses.

Lõpuks tuleks lahendada ka kahepoolse ja peamiselt poliitilise Nord Streami projekti problem, võttes arvesse kõikide Läänemere ümber asuvate riikide õiguspäraseid huve ja kindlasti mitte enne, kui Venemaa valitsus liitub Espoo konventsiooniga.

Constanze Angela Krehl, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Austatud juhataja, proua Malmström, daamid ja härrad! Mul on hea meel, et eesistujariik Rootsi on paigutanud Läänemere ala koostöö oma päevakorra etteotsa. Siin pole mitte millegi üle vaielda: peame kaitsma allikaid ja ka meie peame aitama kaitsta kliimat ja loodust. Teisest küljest peame samuti keskenduma Läänemere piirkonna majanduskoostööle ja selles ei saa olla mingit küsimust. Siinkohal on teil meie täielik toetus.

Samas kerkivad mõned küsimused ikkagi esile. Ütlesite just, et puuduvad täiendavad rahastamisvahendid. Nagu me seda komisjonis arutasime, tehakse kõik rahastamisvahendid kättesaadavaks praeguse siduspoliitika raames. Mul tekib küsimus, et kas see tähendab, et rahastamine leiab aset eksisteerivate projektide raames, mida juba rahastatakse sidususvahenditest või uute projektide raames. Kui nii, siis peame küsima, millised juba heakskiidetud sidususpoliitika projektid kaotavad oma rahastuse.

See on väga oluline teema, sest ma juba tean, et linnad, kohalikud asutused ja piirkonnad tulevad ning küsivad, mida me peaksime tegema, et Läänemere piirkonna strateegia osaliseks saada? Kust leiame rahastamisvahendid, et seda projekti töös hoida? Kui me ei suuda neile pakkuda head vastust ja ei suuda demonstreerida, kuidas seda koostööd tuleks organiseerida, siis muutub kodanike entusiasm Läänemere koostöö suhtes tõenäoliselt kiiresti frustratsiooniks. See pole eesmärk, mida me püüame koostöös saavutada ja seetõttu peame korraldama väga tõhusaid arutelusid selle üle, kuidas seda koostööd organiseerida.

Seetõttu soovin, ning soovin, et volinik edastaks minu palve komisjonile, et mitte ainult nõukogu ega komisjon ei osale Läänemere strateegias, vaid ka parlament on selle koostöö ja strateegia rakendamisega tihedalt seotud, sest me soovime, et ka teised piirkonnad saaksid kasu, nagu Musta mere poliitika või Doonau ümbruse riikide koostöö korral. See oleks meie jaoks väga oluline.

Anneli Jäätteenmäki, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FI) Austatud juhataja! Minu fraktsioonil on väga hea meel selle üle, et komisjon koostas ELi esimese Läänemere strateegia dokumendi. See on ka selle piirkonna esimene omalaadne strateegiadokument ja me loodame, et eriti aitab see kaasa eutroofse Läänemere puhastamisprotsessi kiirendamisele. Piirkonna probleeme saab kõige paremini lahendada rahvaste, riikide, organisatsioonide ja ettevõtete koostöö läbi. Minu fraktsioonil on eriti hea meel selle üle, et Rootsi rõhutab inimkaubanduse ja kuritegevuse vastast tegevust. Eraldi tänan selle eest Cecilia Malmströmi, sest arvan, et ka tema käsi oli siin mängus. See on oluline probleem ja on üpris kummaline, et 2009. aastal on meil vaja rääkida inimkaubandusest Läänemere piirkonnas. Inimkaubanduse lõpetamiseks vajame nüüd Läänemere piirkonna tegevuskava.

Satu Hassi, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (FI) Austatud juhataja, daamid ja härrad! See on suurepärane, et komisjon koostas ettepaneku Läänemere piirkonna strateegia jaoks ja Rootsi on lisanud selle oma tööorda. Loodan, et Rootsi püüdlused merekeskkonna kaitsmise küsimuses muutuvad käegakatsutavamateks, eelkõige põllumajanduse laevanduse valdkonnas. Läänemeri on ju üks kõige reostunumaid meresid ja suurim keskkonnaprobleem on eutrofeerumine. Kõige rohkem põhjustab seda põllumajanduse ehk teisisõnu ELi riikide põldudelt vette sattuv lämmastik ja fosfor. Lämmastik ja fosfor omandavad merepõhjast hapnikku ja toidavad mürgiseid vetikaid pinnal. Otsus, kas Läänemeri puhastada, on suuresti ELi kätes. Komisjon kinnitab seda oma strateegias, kuid meetmete ettepanekud jäävad umbmäärasteks. Peaaegu ainukene täpne meede on keelata fosfaatide kasutamine puhastusainetes. See otsus on vajalik, kuid vajame hädasti uusi reegleid ka põllumajanduse jaoks, et saaksime toota toitu, ilma et lämmataksime samal ajal Läänemerd.

Marek Gróbarczyk, *fraktsiooni ECR nimel*. – (PL) Austatud juhataja! Juhin tähelepanu asjaolule, et oma juhistes pidi Euroopa Läänemere strateegia soodustama kõikehõlmavat programmi, millega arendada seda Euroopa osa, rajades muu hulgas kõige loomulikumad ja lühemad transpordimarsruudid, et tasakaalustada „vana“ ja „uue“ Euroopa riikide arengut. Seetõttu olen üllatunud komisjoni ja nõukogu ettepanekust muuta Kesk-Euroopa marsruudi plaani.

Kõige kokkuhoidlikum ühendustee Aadria mere ja Läänemere vahel on Kesk-Euroopat läbiv marsruut mööda Odrat, mille maismaa marsruut lõpeb Szczecin-Úwinoujécie sadamas. Seetõttu esitan selge memorandumi, taasaktiveerimaks strateegiat oma algsel kujul, kus märgitakse ära Kesk-Euroopat läbiv marsruut, mis ei kustuta Euroopa arenguplaanidest suuri sadamaid nagu Szczecin-Úwinoujécie, mis juba kannatab Euroopa Komisjoni otsuse tõttu lõpetada sadamas laevaehitustööstus.

Rolandas Paksas, *fraktsiooni EFD nimel*. – (LT) Täpselt 2564 tunni pärast suletakse reaktor Ignalina tuumaelektrijaamas Leedus – Leedu viimases iseseisvas energiaallikas. Euroopa on juba selle tuumajaama ohutusse 200 miljonit eurot investeerinud. Ent selle sulgemiseks peavad Euroopa riigid andma veel 800 miljonit eurot. Juriidilisest vaatenurgast on Euroopal tõenäoliselt õigus; iga riik peab oma kohustustest kinni pidama, ent kas see on tõesti õige? Kas see on õiglane Leedu ja teiste riikide kodanike suhtes? Minu meelest mitte. Reaktori sulgemiseks tuleb raha võtta inimestelt, keda on tabanud majanduskriis. Kas on loogiline või õige sulgeda töötav tuumajaam, mis on ohutu, ma kordan, ohutu, ajal, mil Euroopas on kriis, mil Leedu sisemajanduse kogutoodang on langenud 22% võrra, mil tööpuuduse tase on jõudnud 15%ni ning tulemas on talv? Ei, see on vale. Olles oma sõna andnud, rakendab Leedu liitumislepingu tingimusi, ent see saab olema suur ohver. Selle ohvri järel on Leedul märksa raskem majanduskriisist välja saada. Tööpuudus kasvab veelgi ja vaesus suureneb.

Head kolleegid, öelge mulle, kas Euroopa vajab praegu sellist ohvrit? Kas meil ei ole praegu paremat moodust 800 miljoni euro kulutamiseks? Rõhudes teie kõigi südametunnistusele, majanduslikule loogikale ja kainele mõistusele, kutsun teid üles lisama täna arutatavale strateegiale sätet, et Ignalina tuumaelektrijaam jääks avatuks kuni aastani 2012 ehk oma ohutu eluea lõpuni. Loodan, et kiites heaks president Buzeki poliitilise programmi energia valdkonnas ehk siis energiaga varustamise mitmekesistamise ning liikmesriikides tuumaelektri arendamise, astub Euroopa Parlament vajalikke konkreetseid samme. Head kolleegid, reaktori sulgemiseni on aega vaid 2563 tundi ja 58 minutit.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid, teoorias tuleb sellised piiriülese koostöö regionaalse edendamise projektid heaks kiita ning need on igati mõistlikud. Ent strateegiatel on sageli see nõrk külg, et kuigi eesmärgid on seatud ja nendeni on isegi jõutud, eiratakse nende jätkusuutlikkust, isegi rakendamise ajal. Seega tuleb jätkusuutlikkus hõlmata kohe planeerimisestapist alates.

Seetõttu on selle Läänemere piirkonna integreeritud strateegia rakendamisel – see on väga tähtis Euroopa Liidu näidisprojekt – oluline, et piirkonnad ja organisatsioonid toimiksid võrgustikuna, kuna need organisatsioonid teavad kõige paremini, mis neile erinevates sektorites, nagu loodus, sotsiaalne struktuur ja

infrastruktuur oluline on; nad teavad, mida parima nimel teha. See on 100 miljoni elaniku ja 50 miljardi eurose investeerimiseelarvega ala. Peame siin väga ettevaatlikult edasi liikuma, kui tahame, et see pilootprojekt õnnestuks. See pilootprojekt, nagu juba mainitud, on väga tähtis ka teiste Doonau jõe äärsete projektide jaoks, riikide jaoks, mis ääristavad Doonaud Kesk- ja Kagu-Euroopas.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Makroregioon vajab jätkusuutliku arengu koordineeritud poliitikat. Seda uskus Euroopa Parlament, ja seejärel ka nõukogu aastal 2007, kui soovitas, et Euroopa Komisjon koostaks Läänemere strateegia ja tegevuskava. Siin tahaksin rõhutada rolli, mis oli volinik Danuta Hübneril selle strateegia koostamisel. Seda strateegiat jätkab nüüd volinik Samecki, kelle soovin samuti südamest õnne.

Muuhulgas vastab strateegia ka siin nimetatud peamistele väljakutsetele, näiteks vähese innovatsiooni või ettevõtluse arendamisega piirkonnas jõukuse saavutamine või suutmatuse tunnistada Balti riike ühisvarana ilma jätkusuutliku keskkonna loomiseta, või piirkonna julgeolek, kaasa arvatud energiajulgeolek, ilma uue põlvkonna vahendite ja võrkude loomiseta. Sama toimub ka kodanike julgeoleku ja piirkonnale juurdepääsetavusega tänu üleeuroopaliste kommunikatsioonisidemete loomisele.

Tahaksin rõhutada suurt rolli – ja see on tõesti suur panus – mida mängivad arvamusiidrid, kellega selle strateegia eelnõu osas konsulteeriti, eriti kodanikeorganisatsioonid, kohalikud ja piirkondlikud valitsused, riiklikud valitsused ja Balti organisatsioonid. Nende organisatsioonide aktiivne osalus peaks olema nende strateegiate elluviimisel väga kasulik.

Läänemere strateegia on hea näide sellest, kuidas saame ühenduse poliitika vahendeid kasutada poliitilise tahte täideviimiseks Euroopa Liidu suurel makropiirkondlikul alal.

Lugupeetud volinik, tahaksin mainida nelja punkti. Esiteks usun, et on tähtis võtta eesmärgiks Läänemere strateegia haldamine nii, et saaks vältida huvi kadumist nii kohalikul, valitsuse kui ka Euroopa Liidu tasandil. Peaksime keskenduma ka strateegia enda rakendamise ja toimimise korralikule finantseerimisele – selle teema osas on kokku lepitud eelarvemuudatus. Teiseks on vajadus makropiirkonnas täielikult rakendada ühisturu põhimõtteid, võttes arvesse kogemusi ja tegevusi kohalikul ning piirkondlikul tasandil. Kaks viimast teemat on institutsiooniline tugi strateegia ulatusse jäävate ettevõtmiste rahastamiseks ning heade suhete säilitamine piirkonna partneritega, kaasa arvatud Venemaa, Norra ja Valgevenega.

Diana Wallis (ALDE). – Austatud juhataja, minu arvates on suurepärane, et nii komisjon kui nüüd eriti ka eesistujariik Rootsi on toonud uut hingamist parlamendi ideedesse ja ambitsioonidesse selles õrnas valdkonnas.

Me kõik oleme teadlikud Läänemere keskkonnaga seotud probleemidest ja piirkonna konkreetsetest majandusraskustest. Ent parlament jääb ambitsioonikaks ning arvan, et see tahab sekkuda. Üks mehhanisme, mida te ei maininud, oli võimalus parlamendile korrapäraselt aru anda, et saaksime korraldada arutelu nagu täna, et näha, kuidas asjad edenevad.

Omalt poolt on mul hea meel parlamendi asepresidendina osaleda konverentsil, mille reedel korraldate. Arvan, et rahastamisega seoses on ikka veel mure selle osas, kas parlament näeb strateegia väljateenitud tulemusi.

Makropiirkondlik majandusstrateegia võiks olla edasitee teistes suundades, teistes kohtades, Euroopas. Loodame, et see töötab hästi.

Isabella Lövin (Verts/ALE). – (SV) Austatud juhataja, mul on hea meel, et keskkonnaküsimused on uue Läänemere piirkonna strateegia peamine prioriteet. Läänemerd ohustavad kaks peamist tõsist keskkonnaprobleemi. Esimest – üleväetamist – on proua Hassi juba maininud. Teine probleem on ülepuük. Teadlased on selle osas üksmeelel. Suhteliselt hiljutised uuringud näitavad, et toiduahela tipus olevate röövkalade, nt tursa puudus on viinud veekogude suurema öitsemiseni. Probleem seisneb selles, et Läänemeri vajab tervislikku ökosüsteemi. Seega oleks väga hea, kui uue Läänemere strateegia raames saaks koostada pilootprojekti – kiirprojekti – mis hõlmaks piirkondlike kalanduse juhtimist Läänemere piirkonnas. Peaksime keelustama ka tursa vette tagasilaskmise ja see peaks koheselt jõustuma. Praegu lastakse merre tagasi suuri koguseid noort turska, mis on just Läänemerre jõudnud. Kutsun eesistujariik Rootsit üles minu väljakutset vastu võtma ja selle probleemiga tegelema.

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Austatud juhataja, head kolleegid, juba eelmise parlamendi ajal lepidi kokku, et Läänemere piirkond on sobiv pilootprojektiks, mis on suunatud sisemise Euroopa Liidu strateegia rakendamisele makropiirkonna jaoks. Pean seda õigeaks, et see strateegia, mis põhineb eesmärgil ühenduse õigust järjepidevamalt rakendada ja Euroopa Liidu finantside tõhusamal kasutamisel, ei loo uusi seadusi ega asutusi ega sõltu mingist konkreetsest rahastamisest.

Näen säästmist kohalike ja piirkondlike organite ühendamisel. Läänemere strateegia praktilisel rakendamisel on väga tähtis ümber korraldada erinevate haldusorganite vastutusalad mitmekihilise valitsuse süsteemis, et erinevate organite ja organisatsioonide tegevused ei kattuks. Tulevastes aruteludes eelseisva ühtekuuluvuspoliitika üle oleks kasulik samal ajal selgitada, kuidas erinevad makropiirkondlikud strateegiad ja peamised Euroopa Liidu regionaalpoliitikad üksteise kõrval eksisteerivad. Samuti oleks kasulik selgitada, kuidas Läänemere strateegia mõjutab territoriaalse ühtekuuluvuspoliitika planeeritud rakendamist.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Austatud juhataja, arutame 1200 km pikkust gaasijuhtme rajamist Balti riikide alla Viiburist Venemaal Greifswaldini Saksamaal läbi ökoloogiliselt tundliku sisemere, kus merepõhja tase suuresti varieerub, läbi ala, kust pidevalt leitakse kahe maailmasõja aegseid õhkimata lõhkeained ning ka paberitööstuse mürgiseid kemikaale. Umbes 100 miljonit eurot on kulutatud keskkonnaanalüüsile, mille viis läbi ettevõtte, mis gaasijuhtet paigaldama hakkab, nimelt Nord Stream – gaasiga varustamise leping Gerhard Schröderi ja Vladimir Putini vahel. Ma isegi mitte ei maini julgeolekuküsimusi, mis on seotud suure kasvuga, mille see lisab Venemaa mõjule Baltikumi üle, vaid jään keskkonnaprobleemide juurde, mis see kaasa toob. Kahjuks on Soome juba projekti heaks kiitnud, ent Timo Soini ja ka minu enda nimel tahaksin nüüd kindlaks teha selle projektiga seotud teabe asukoha, mida kõigi Balti riikide kodanikud enne ehitustöö algust vajavad.

Inese Vaidere (PPE). – (LV) Proua Malmström, volinik, head kolleegid, Läänemere piirkonna jaoks strateegia koostamine on parlamendi jaoks väga tähtis saavutus, milles Balti ühisrühma liikmed on juhtivat rolli mänginud. See strateegia on võrreldav Vahemere strateegiaga, mis omal ajal stimuleeris lõunas kiiret majanduskasvu. See on hea vahend Balti piirkonna ja seega ka kogu Euroopa Liidu arendamiseks. Prioriteetidest rääkides tahaksin kõigepealt mainida üldise Euroopa Liidu energiapolitiitika arendamist koos konkurentsivõimelise Balti energiaturuga. See ei hõlma mitte ainult energiavarustuse kindluse ja energiatõhususe aspekte, vaid loomulikult ka taastuvenergia arendamist.

Läti, Leedu ja Eesti tuleb integreerida üldisesse piirkondlikku energiavõrku, kaasa arvatud NORDELisse. Meie teine prioriteet on infrastruktuuri edasine areng. Mõnede Läänemere piirkonna riikide teed on kliimatingimuste ja mõnikord ka nõrkade poliitikate tõttu üsna kehvas olukorras. Transiidikoridoride ja sidevõrkude arendamine stimuleerib ettevõtlust ja tekitab uusi töökohti. Et võiksime rääkida tõhusast majandusarengust ja keskkonnakaitsest, on kolmas prioriteet innovatiivne majandus, mis tähendab tasakaalus ja teadmispõhist kasvu. Et strateegiat ellu viia, on täiendav rahastamine väga vajalik, ja seda tuleb järgmises Euroopa Liidu finantsraamistikus kindlasti pakkuda.

Peame nüüd ära kasutama nii 5 miljardi eurost energiaprogrammi kui ka Globaliseerumisfondi ja teisi rahalisi vahendeid. Tõhus mehhanism strateegia rakendamiseks ja jälgimiseks on samuti tähtis. See peab olema lihtne, läbipaistev ja vaba liigsest bürokraatiast. Vajalikud on korrapärased ülevaated strateegia elluviimisest ja ka vahearuanded. Esimene tuleks koostada juba aastal 2010. Kiidan heaks Rootsi eesistumise aktiivse rolli strateegia käivitamisel. Lubage mul loota, et oleme selle konkreetse tegevuskava elluviimisel tõhusad ja paindlikud.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Austatud juhataja, viis aastat tagasi muutus Läänemeri edukalt Euroopa Liidu sisemereks. Täna me arutame ettepanekut strateegiaks, mis võimaldab meil vallandada selle piirkonna tohutu tukkuva potentsiaali, projekti, mille algatas Euroopa Parlament. Komisjon siiski ei aktsepteerinud kõiki meie täiskogu soovitusi. Kõige märkimisväärssem oli keeldumine sätestada Läänemere piirkonna jaoks eraldi eelarverida. Komisjon kinnitab meile, et rahastamine hakkab toimuma olemasolevatest instrumentidest, eeskätt struktuurifondidest. Kardan siiski, et konkreetselt selleks otstarbeks ettenähtud erirahastamiseta ei suuda me kõiki oma eesmärke saavutada.

Strateegia autorid mainisid vajadust teha tihedat koostööd Venemaaga. Sellega seoses ei tohi me siiski unustada praeguse hetke suurimat ohtu Läänemerele, nimelt Nord Streami torujuhtme ehitamist. Eelmisel aastal võttis Euroopa Parlament selles suhtes negatiivse hoiaku. Loodan, et komisjoni uus koosseis peab meeles ka seda resolutsiooni, kehtestades strateegiaga seotud tegevuskava.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Austatud juhataja, kahtlemata on see unikaalne Euroopa regionaalpoliitika algatus ja teedrajav projekt. Innovatsioonil põhinev heaolu, keskkond, transpordi- ja energiaühenduste kättesaadavus ning ohutus ja turvalisus on neli peamist valdkonda kõigi partnerite koostööl, kes on strateegia ettevalmistamisse kaasatud: kõik kolm Euroopa institutsiooni – parlament, komisjon, nõukogu –, aga ka riikide valitsused, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused, äriühinnad ning akadeemilised ringkonnad ja valitsusvälised organisatsioonid. Strateegia ettevalmistamise protsess on viinud tõelise partnerluseni kõigi nende vahel.

Arengualased väljakutsed arvestavad üha vähem haldus- ja riigipiiridega. See strateegia võimaldab asendada enamasti väga killustatud ja eraldiseisvad poliitilised reageeringud tõeliselt ühise vastusega ühistele arenguprobleemidele ja -võimalustele.

Euroopa Parlamendi regionaalarengukomisjon, mis on selle projekti puhul parlamendi juhtiv komisjon, omistab sellele oma töös suurt tähtsust. Meil toimub 6. oktoobril komisjoni ja nõukoguga arutelu; omaalgatuslik raport valmistatakse ette lähematel kuudel. Me jätkame ka läbivaadatava strateegia rakendamist ning ma usun, et see tegevusele suunatud strateegia tugevdab liidu võimalusi üles ehitada keskkonnasõbralikud, moodsad ja konkurentsivõimelised majandused.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Austatud juhataja, Euroopa Liit sai üpris hiljuti teada Läänemere probleemist. Selle kallastel elab kokku 100 miljonit inimest ja siis on seal veel Venemaa, mis on oluline. Sellel strateegial saab olema tugev keskkonnamõõde ja see on üksnes õige, kuna Läänemere keskkonnaprobleemid on tohutud: eutrofeerumine, bioloogilise mitmekesisuse hääbumine, Peterburi reoveed, Kaliningradi probleemid ja nõnda edasi. Siin on juba nimetatud, et see muudab ka Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitikat, ning ma arvan, et see on üpris oluline, ja loodan, et siin sellest rohkem räägitakse. Minister Malmström ütleb, mismoodi see muutub, sest ühtekuuluvuspoliitika muudatuste tagajärjeks võib olla näiteks oht, et sel ajal, kui me kõneleme Doonau strateegiast ja Musta mere strateegiast, jäetakse kõrvale osa Euroopast, sealhulgas põhjapiirkonnad, kuid tegelikult toimuvad Arktika aladel praegu maailma kiireimad muutused ja seda on tähtis märgata.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Austatud juhataja, minister, volinik, Läänemeri on mitmes mõttes eriline piirkond ning sellepärast on mul väga hea meel, et Rootsi on eesistumise ajal võtnud selle strateegia üheks oma prioriteediks. On tähtis, et me seda strateegiat edasi arendaksime ning samuti ka rakendaksime. See pole ainult Läänemeri, millel on selles väga tugev keskkonnamõõde; ma arvan, et strateegial on tugev mõju ka regionaalpoliitikale. Oma eesistumise ajal on Rootsi integreerinud need regionaalpoliitika küsimused tihedalt ka Läänemere strateegiaga. Strateegia all mõistetakse tavaliselt dokumenti, mis on seotud riikidega piki kaldajoont ja rannikupiirkondades, ent kindlasti on sel ka tugev regionaalmõõde. See, kuidas meil õnnestub selle strateegiaga integreerida keskkondlik tehnoloogiline oskusteave, siseveekogude probleemid ja selle tohutu mõju transpordipoliitikale, kajastub tugevasti ka sisemaa piirkondades. Sellepärast peab Läänemere strateegia moodustama osa ühisest Euroopa tegevuskavast. Ma loodan, et see saab parlamendilt tugeva toetuse, et strateegia ei jääks üksnes tühjadeks sõnadeks ja et võiksime saavutada midagi käegakatsutavat.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). – Austatud juhataja, Lätist valitud parlamendiliikmena tervitan ma fakti, et esimene makroregionaalse strateegia näide on seotud Läänemere piirkonnaga. Sellele vaatamata on minu meelest siin unustatud mitu ühenduse eesmärki – näiteks sotsiaalkaitse kõrge tase. Mõnd selle piirkonna liikmesriiki, nende hulgas Lätti, tabas majanduskriis väga raskelt. Meie finantssektor on läbi põimunud Skandinaavia omaga. See tähendab, et meie probleemid hakkavad ka seal probleeme tekitama, nii et see pole ainult ühe riigi küsimus.

Hiljuti sai Läti maksete tasakaalustamiseks komisjonilt keskmise tähtajaga rahalist abi. Õnnetuseks puuduvad meil sotsiaalsed tingimused sellise abi saamiseks. Selle tulemusena vähendab valitsus pensione ja abirahasid, kuid komisjon laseb sel sündida.

Mu teine mure on seotud põhiõigustega. Massiline kodakondsusetus ja vähemuse kaitse on ikka veel päevakajalised probleemid kahes selle piirkonna liikmesriigis: Lätis ja Eestis. Ma arvan, et see strateegia peab olema ambitsioonikam ning püüdma saavutada kõiki Euroopa Liidu eesmarke.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Austatud juhataja, ma tahan tänada komisjoni ja Rootsi valitsust väga aktiivse rolli eest, mida nad on täitnud, ning arvan, et Läänemere strateegia on üks hea ja tähtis strateegia. Ilma korraliku rahastamiseta see projekt aga siiski ei õnnestu. Niisugusel juhul tuleb pärast strateegia vastuvõtmist kõigele lõpp. Parlament on palju aastaid pead murdnud, kuidas rahastamist korraldada, ning eelmisel aastal kiitis ta ühehäälselt heaks, et eelarves peaks Läänemere strateegial olema oma eelarverida. See on vahend, instrument, et koondada kõik lugematud projektid, mida Läänemere strateegia praegu edasiliikumiseks vajab. Ma tean, et eelarvekomisjon on nüüd teinud ettepaneku sellesse lahtrisse pisut raha kõrvale panna, ning ma loodan, et nõukogu ja komisjon seda samuti toetavad, sest vastasel korral ei tule projektist lihtsalt midagi välja. Veel miski, mida peame tegema, kui tahame Läänemere keskkonda päästa, on saada Venemaalt lubadus end selle projektiga siduda. Ma leian, et on täiesti arusaamatu, kuidas mõned olid valmis andma nõusoleku läbi Läänemere jooksvale torujuhtmele ilma ainsagi Venemaa-poolse kohustuse, isegi lubaduse taia Espoo konventsiooni kokkuvõtteid. See on kõige väiksem asi, mille peame ära tegema.

Victor Boştinaru (S&D). – Austatud juhataja, ma tervitan mõtet Musta mere piirkonna strateegiast kui makroregionaalse strateegia pilootprojektist.

Sedalaadi algatused võimaldavad ELi poliitikainstrumentide koordineerimist, et saavutada asjaomaste piirkondade ühtne, stabiilne ja jätkusuutlik areng.

Ülemkogu viimasel kohtumisel öeldi, et Musta mere piirkonna strateegia tuleks välja töötada 2009. aasta lõpuks. See on äärmiselt oluline algatus, sest võib kaasa tuua harmoonilise arengu ja heaolu piirkonnale, mis Musta mere piirkonnaga võrreldes on tunduvalt komplitseeritum, kui kõnelda kaasnevatest teguritest, mis on vajalikud turvalisuse, stabiilsuse, energia ja keskkonna jaoks.

Seega tahan ma eesistujariigilt Rootsilt küsida, millal selline Musta mere piirkonna strateegia valmis saab ja millal parlamenti sellest teavitatakse ning küsimuse lahendamisse kaasatakse.

Werner Kuhn (PPE). – (DE) Austatud juhataja, proua Malmström, volinik Samecki, Mecklenburg-Vorpommernist valitud uue parlamendiliikmena toetan ma tugevalt Läänemere strateegia ja sellega seotud tegevuskava väljatöötamist. Volinik viitas enne eesrindlikele projektidele, mida on kokku 80.

Meie ühine eesmärk on muidugi parandada majanduse konkurentsivõimet Läänemere piirkonnas, võttes eriti arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ning ühise energiapoliitika edendamist, mis omakorda võtab arvesse taastuvenergiaid. See tõstatab küsimuse, kuidas me saame hakkama avamererajatistega Läänemeres. Seejuures on eriti oluline vee puhtana hoidmine, mis on kõige alus ja meie ressurss, kui mõtleme kalandusest ja kui mõtleme turismist. Sellepärast tuleb soodustada investeerimist veepuhastusjaamadesse.

Arvan, et tuleb heaks kiita kõigi Läänemere piirkonna liikmesriikide ühine planeerimiskava, sest meil on tarvis vastata järgmistele küsimustele: kus hakkavad tulevikus asuma liikumised? Kuhu ehitatakse avamererajatised? Kuidas käsitletakse mereohutust? Sellepärast peame ka selgust saama selles, kus hakkavad asuma energialiinid Nord Streami jaoks, elektrivarustuse jaoks ja paljudeks muudeks asjadeks.

(Juhataja katkestab sõnavõtja)

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, tahaksin tänada kõiki parlamendiliikmeid selle suure toetuse eest, mida olete andnud meie pidevale tööle Läänemere strateegiaga. On ainult loomulik, et Euroopa Parlament peaks meid toetama, sest tegelikult olite teie terve Läänemere piirkonna strateegia idee väljamõtled ja mul on hea meel, et aitate tagada ka selle strateegia tegelikkuseks saamise. See võib olla ainult edukas – see võib ainult teoks saada ning mitte jääda vaid ilusateks sõnadeks ja retoorikaks –, kui kõik liikmesriigid selle tõepoolest enda omaks tunnistavad ning projekti realiseerimise pärast tõesti vastutust tunnevad.

Edu saab tagada nende projektide kallal töötamisega ning selgete ajakavade seadmisega nende elluviimiseks ja regulaarsete kontrollide tegemiseks. Olen kindel, et ka parlament, samamoodi nagu komisjon, jätkab meile surve avaldamist tagamaks, et see asi tõepoolest vilja kandma hakkab.

Kõnealuses piirkonnas elab sada miljonit inimest. Iga hetk viibib Läänemerele 2000 laeva. On selge, et meie ees seisab tohutu väljakutse. Alustamisprotsess on olnud väga laiahaardeline ning ma tahaksin tänada komisjoni – kõigepealt proua Hübnerit ja nüüd volinik Sameckit – kogu nende tehtud töö eest. Selle eesmärgi saavutamiseks on meil väga suur toetus Läänemere ümbruse kodanikuühiskonnas ja omavalitsustes.

Mõned parlamendiliikmed, nagu proua Krehl ja härra Itälä, on tõstatanud rahastamise küsimuse. Meil polnud plaanis strateegia jaoks mingeid uusi fonde ette näha. Siiski on selles piirkonnas küllaga rahalisi vahendeid, mida võime kasutada. Olemasoleva eelarve raames on piirkonna jaoks ette nähtud 55 miljonit eurot. Teame ka, et võime loota toetusi sellistelt rahvusvahelistelt institutsioonidelt nagu EIB, mis on Läänemere piirkonna vastu suurt huvi üles näidanud. Eesmärgiks on hoida kõik halduskulud võimalikult madalad ning teha koostööd nendega, kellel jätkub vastutustunnet osaleda mitmesugustes kohalikes ja riiklikes eesrindlikes projektides.

Üks neist puudutab salakaubavedu – seda valdkonda nimetas proua Jäätteenmäki. On olemas projekt, mis hõlmab selle piirkonna tollitöötajate ja politseinike väljaõppe tugevdamist, et olla suutelised salakaubanduse küsimust paremini identifitseerima ja sellega tegelema. Proua Hassi ja proua Lövin nimetasid merekeskkonna-, põllumajandus- ja kalandusprobleeme. Nendega seoses on meil siin palju projekte ja ma tahaksin väga neid rohkemgi näha. Usun ka, et strateegia võiks anda võimaluse saada parem ülevaade meie keskkonnavalastest jõupingutustest ning kalandus- ja põllumajanduspoliitikast ning tagada, et need töötavad sama eesmärgi nimel.

Läänemere piirkonnas on muidki partnerlusi. Meil on laialdane ja kasvav energiapoliitika partnerlus, mille abil me püüame liita energia infrastruktuuri seal piirkonnas, et vähendada sõltuvust ja suurendada tõhusust. Loomulikult jätkab liit sel alal edasitöötamist. Ignalina tuumajaamal pole Läänemere strateegiaga mingit tegemist. See oli üks vana otsus, mis pärines juba Leedu liitumisläbirääkimiste päevilt. Ka Nord Streamil pole strateegiaga mingit tegemist. Loomulikult on torujuhe seotud Läänemerega, kuid ei ole strateegia osa. See on äriprojekt, mida on uuritud kooskõlas kehtivate rahvusvaheliste keskkonnakonventsioonidega ja asjakohaste riiklike õigusaktidega.

Läänemere strateegia on ELi sisemine strateegia. See saab olema niisugune, milliseks me ta ise teeme. On siiski tähtis – nagu sellele on viidanud mitu parlamendiliiget –, et kaasatud oleksid ka kolmandad riigid. Oleme taganud, et kaasatakse sellised riigid nagu Venemaa ja Norra ning et räägiksime neile oma tööst strateegiaga, samuti anname neile märku, et tahaksime nende partnerlust konkreetsetes projektides, mille vastu meil on ühine huvi.

Ootame väga homset ja reedest konverentsi ning meil on hea meel, et asepresident Wallis Stockholmi tuleb. Konverentsil hakkame arutama Läänemere piirkonna strateegiat ning loodame saada asjaomastelt riikidelt kindlad lubadused teha koostööd selle teokssaamiseks, samuti arutame makroregioonide küsimust üldiselt. Sellega seoses on nimetatud Doonau piirkonda ja Musta mere piirkonda. Ma usun, et selles osas on veel palju ära teha ning on ka väga palju, mis meid innustab. Loodame, et suudame läbirääkimistega edasi minna, kuigi praegu on veel natuke vara tegelikke ajakavasid paika panna. Tahaksin veel kord tänada parlamenti tema tugeva toetuse eest Läänemere strateegiale ning ootan huviga võimalust, et seda edaspidi parlamendiliikmetega arutada.

Paweł Samecki, komisjoni liige. – Austatud juhataja, tahaksin parlamendiliikmeid kõigepealt tänada strateegia eri aspektide kohta tehtud kommentaaride ja märkuste eest. Teie pühendumise tase näitab, et lähimatel aastatel hakkab strateegia suurt huvi pakkuma, mis on väga hea.

Ma ei suuda vastata kõigile kommentaaridele ja küsimustele, mis arutelul ja kirjalikes avaldustes tõstatati. Tahaksin ainult viidata kolmele suurele küsimuste rühmale. Esiteks vorm. Tahaksin öelda, et strateegia on kujundatud liikmesriikide eesmärkidele ja kavatsustele vastavaks. Prioriteetide valikusse komisjon ei sekkunud. Komisjon prioriteete ei kujundanud, nii et ideed teatavate projektide lisamise kohta või teatavate prioriteetide muutmise kohta on muidugi võimalikud. Tuleb siiski kokku leppida tulevikus strateegia rakendamisel tehtav töö.

Tahan teile kinnitada, et strateegia on mõnes mõttes nagu elus loom, ja see tähendab, et väga suures ulatuses vastuvõtlik tulevikus tehtavatele muudatustele, kui liikmesriigid ja sidusrühmad neid peaksid soovima.

Teine punkt: juhtimine ja haldus. Siin tahan rõhutada, et on tarvis selgelt jaotada ülesanded, selgelt jaotada töö ja vastutus. Arvan, et me ei peaks ennast petma. Liikmesriikide, komisjoni ja muude organisatsioonide kohustused on seotud juhtimisega.

Praegusel hetkel lisaksin veel, et me tahame strateegia rakendamise protsessi kaasata kohalikud valitsused, samuti kolmandad riigid, nagu minister juba ütles.

Muidugi näeme ette aruandluse parlamendile seoses rakendamisel tehtud edusammudega.

Lõpetuseks, viimane küsimus on rahastamine. Mitu liiget mainisid täiendavate rahaliste vahendite vajadust uute projektide jaoks jne. Tahan selgitada, et põhimõtte mitte kasutada uut täiendavat rahastamist võeti vastu päris selle strateegia loomise alguses.

Praegu on meil enam-vähem kolm võimalust. Võime reguleerida olemasolevate ELi fondide kasutamist, näiteks muutes uute projektide valikukriteeriume. Teine võimalus on saada vahendeid muudest allikatest, näiteks rahvusvahelistest finantsasutustest, ning viimasena võime ikkagi proovida kasutada riikide ressursse, kuigi majandussurutise ajal on see keeruline. Selles osas ootan väga Stockholmis peetavat konverentsi, sest see võib kujundada liikmesriikide ja komisjoni edaspidise suhtumise makroregionaalsesse lähenemisviisi tulevikus ning samuti peaks see hõlmama potentsiaalsete tulevikustrateegiade rahastamist. Sellepärast ma tunnen, et Stockholmis on lähimatel päevadel sobiv hetk vaadelda üldist makroregionaalset lähenemisviisi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Eija-Riitta Korhola (PPE), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja, tahaksin tänada eesistujariik Rootsit, et neil oli julgust teha omaenda piirkonnast, Läänemere, ja sellega seotud probleemidest niisugune oluline küsimus oma eesistumisaja programmis. On väga sobiv, et Läänemere strateegiaga, mida oleme nii kaua ette valmistanud, praegu tegelema hakatakse: sest aega pole raisata. Läänemere strateegia ja tegevuskava keskset eesmärki – parandada piirkonna keskkonnatingimusi ja konkurentsivõimet – tuleb tõsiselt võtta, pidades silmas selleks eraldatud rahalisi vahendeid ja rakendatud meetmeid. Eesmärgid tuleb ellu viia: strateegia ei tohi jääda kõigest kenaks deklaratsiooniks. Eriti loodame, et strateegia kiirendab eutrofeerumise all kannatava Läänemere puhastamist ning aitab leida piiriülestele probleemidele ühiseid lahendusi. Just nende eesmärkide tõttu on kõigi silmad praegu pööratud Soome poole, kus varsti otsustatakse, kas lubada või mitte lubada Nord Streami gaasijuhtme ehitamist oma territoriaalvetesse. Läänemere strateegia kohaselt tuleb uurida taoliste projektide avaldatavat keskkonnamõju, kasutades selleks õiguslikult siduvat rahvusvahelist menetlust, et probleemi ei saaks õlakehitusega lihtsalt eirata. Sellepärast peame nõudma, et Venemaa ratifitseeriks piiriülese keskkonnamõju hindamise Espoo konventsiooni, millele ta 1991. aastal alla kirjutas, ning Soome valitsus peaks selle seadma tingimuseks gaasijuhtme ehituse lubamise otsustamisel. Venemaa, kes Läänemere strateegiast samuti kasu saab, täidab lepingute tingimusi üksnes siis, kui see talle sobib. Nii ei saa kauem kesta: panused on liiga kõrged ja me peame Läänemerele kahjulikest projektidest teada saama enne, kui on liiga hilja.

György Schöpflin (PPE), kirjalikult. – Eesistujariigi Rootsi algatatud Läänemere strateegia on väga teretulnud. See võiks varmalt omaks võtta mudeli, mis töötab hästi Euroopa teistes makroregioonides, näiteks Doonau basseinis. On siiski üks Läänemere piirkonna arenguaspekt, mis nõuab kiiret ümberotsustamist. See on Venemaa ja Saksamaa vaheline merepõhjas asuv Nord Streami gaasijuhe. See torujuhe on mitte ainult tõsiste keskkonnamurede põhjustaja, vaid see on ka – ja isegi veel rohkem – projekt, mis on ajale jalgu jäänud. Tulevik ei kuulu maagaasi fikseeritud kohtaloimetamisvahenditele – torujuhtme kaudu –, vaid veeldatud maagaasi transpordile. Nord Streamil on kõik võimalused täiesti tarbetuks valgeks vareseks saada ning selle eestvõitlejad peaksid oma projekti uuesti kaaluma, enne kui sellesse pannakse veel rohkem raha ja rohkem ressursse, jõupingutusi ja energiat.

Bogusław Sonik (PPE), kirjalikult. – (PL) Läänemere strateegia, mis kuulutati välja 2009. aasta juunis, seab eesmärgiks muuta see piirkond keskkonnasõbralikuks, jõukaks, kergesti ligipääsetavaks, atraktiivseks ja turvaliseks. See on eriti oluline kasvavate väljakutsete taustal, mis seisavad Läänemere piirkonna ees alates ELi laienemisest aastal 2004.

On tähtis võtta piirkonna keskkondliku seisundi parandamisele suunatud meetmed, kuna praegusel hetkel on see üks enim saastatud merealaseid maailmas. Tuhanded tonnid mürgiseid sõjakemikaale lamavad miinidesse, kuulidesse, pommidesse, konteineritesse ja vaadidesse kätetuina merepõhjas. Hinnangud nende kemikaalide koguste kohta jäävad vahemikku 30 000 tonnist 60 000 tonnini, millest üksnes ipriiti arvatakse olevat kuni 13 000 tonni. Keemiarelvad uputati siia pärast II maailmasõda 1940. aastate lõpus. Need konfiskeeriti Saksa okupatsiooni tsoonidest ning kuna nende mahamatmine oli keeruline, tehti otsus need lihtsalt merre uputada.

Läänemere põhjas lebavate keemiarelvade rahu rikkumine mis tahes infrastruktuuride ehitamisega võib lõppeda keskkonnakatastroofiga ning eriti II maailmasõja keemiarelvade rahu rikkumine Läänemere torujuhtme ehitamisel on üks suurimaid ohte ökosüsteemile. Sellepärast on tarvis mõjuhinnaangut torujuhtme ehitamisele Läänemere basseini looduskeskkonda.

ISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK

President

7. Hääletused

President. – Asume nüüd hääletamise juurde.

(Tulemuste ja hääletuse muude üksikasjadega tutvumiseks vt protokoll)

Täna seisab meil ees ebaharilikult tähtis, aga ka sümboolne hääletus. Kord viie aasta jooksul otsustab Euroopa Parlament, kes saab ühe teise ELi institutsiooni juhiks.

7.1. Komisjoni presidendi valimine (hääletus)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Austatud president...

(Sõnavõtjat katkestavad paremalt poolt kostvad vahelehiüüded)

Kas te olete haiged või midagi? Haiged olete või?

Kuna eile oli siin hääletamisega probleeme, tahaksin teid paluda masinaid kontrollida.

Polegi nii halb mõte, eks ju, kolleegid?

President. – Nagu ettepanek tehti, viime läbi proovihääletuse, st hääletuse, millega kontrollida, et meil kõigil on kaardid, et me kõik istume õiges kohas ja et seadmed töötavad.

Daamid ja härrad, lubage mul korrata: üks kord viie aasta jooksul otsustab Euroopa Parlament, kes saab ühe teise ELi institutsiooni juhiks. Täna on päevakorras Euroopa Komisjoni presidendi valimine. See hääletus tugevdab meie institutsiooni demokraatlikku olemust. Need oleme meie, kõigi Euroopa piirkondade esindajad, kes seda teevad.

Euroopa Nõukogu on komisjoni presidendiks üles seadnud José Manuel Barroso. Kodukorra artikli 105 lõike 2 alusel võib parlament ülesseatud kandidaadi häälteenamusega heaks kiita või tagasi lükata. Hääletamine on salajane. Läheme nüüd kooskõlas kodukorraga komisjoni presidendi hääletamise juurde. Hääletamine toimub elektroonilise süsteemi abil. Tahaksin korrata, et võite hääletada koosolekusaali mis tahes kohalt, kui panete oma hääletuskaardi hääletusseadmesse. Ütlen seda sellepärast, et siin on palju uusi parlamendiliikmeid. Nagu tavaliselt, võite hääletada poolt või vastu või jääda erapooletuks.

(Toimub hääletamine)

Siin on hääletustulemused: hääletas 718 parlamendiliiget, 382 olid poolt, 219 vastu ja 117 erapooletud.

(Vali aplaus)

President. – Vastavalt hääletustulemustele, mida näeme kohe tahvlil – praegu neid veel ei näe –, on nõukogu ülesseatud kandidaat José Manuel Barroso valitud Euroopa Komisjoni presidendiks.

Tahaksin edastada oma südamlikud õnnitlused komisjoni presidendiks valitud presidendikandidaadile. Tahaksin öelda, et meil seisab ees palju tööd. Peame vastu astuma väljakutsetele ja meie kodanikud ootavad, et tegutseksime väga energiliselt ja nende ootustele vastavalt.

Austatud president, ma tean, et olete Euroopa Parlamendi prioriteetidest teadlik. Jälgides arutelusid, mida peame ka oma poliitilistes fraktsioonides, nagu eile, teate meie ootusi. Sel põhjusel ootame väga suure huviga koostööd teiega järgmise viie aasta jooksul. Eelkõige on meil ootus, et suudaksime rahuldada oma kodanike vajadused. Õnnitlen teid veel kord ning võite nüüd sõna saada, kui soovite öelda meile paar sõna. Palju õnne ja kõike head!

(Vali aplaus)

José Manuel Barroso, komisjon. – (PT) Austatud president, daamid ja härrad, kõigepealt tahaksin avaldada oma kõige südamlikumad tänu suure usalduse eest, mida olete mulle osutanud. See on mulle tohutuks auks ja ma olen teie usaldusest väga liigutatud ning võtan selle vastu ülima vastutustundega. Võtan seda usaldushääletust ka märgina, et parlament nõustub ambitsioonika tegevuskavaga, mille olen esitanud Euroopale järgmiseks viieks aastaks.

Nagu ma hääletusele eelnenud arutelul juba ütlesin, tahaksin koostööd teha kõigi poliitiliste fraktsioonidega, kes kirjutavad alla sellele projektile, mis ihaldab solidaarsuse ja vabaduse Euroopat. Pean siiski eriti tänama Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni, mis võttis endale riski mu programmi Varssavis enne hääletust toetada, püüdes Euroopa parlamentaarsele demokraatiale kohe algusest peale suuremat väljendust anda.

Nagu ma eile siin koosolekusaalis ütlesin ja ka viimase aja jooksul olen korduvalt öelnud, on minu kui komisjoni presidendi parteiks Euroopa ning see koosneb kõigist neist, kes tahavad kaasa tulla sellele põnevale

teekonnale ühendatud Euroopa moodustamiseks. Need on inimesed, kellega koos tahaksin luua konsensuse, mida me Euroopa projekti tugevdamiseks vajame.

Palun lubage mul sel puhul öelda paar sõna ka mu enda riigile, Portugalile. Ilma Portugali valitsuse ja peaministri José Sócratese initsiatiivi ja toetuseta ei oleks ma oma kandidatuuri valimisteks üles seadnud. Tahaksin tänada Portugali tema toetuse eest, mida mulle avaldas ka vabariigi president professor Cavaco Silva. Tahaksin toetuse eest tänada igaüht neist tulihingelistest eurooplastest, kes sellesse Euroopa projekti usuvad.

Lõpetuseks tahaksin korrata teile, austatud president, ja kõigile selle täiskogu liikmetele oma siirast otsustavust teha teiega tihedat koostööd järgmise viie aasta jooksul, et saaksite Euroopas üles ehitada tugevama parlamentaarse demokraatia. Ma usun, et Euroopa Parlamendil ja Euroopa Komisjonil on ühenduse tüüpiliste institutsioonidena oma kodanike jaoks täita eriline ülesanne. See on täpselt seesama, mida ütlesin, et kavatsen teha, ja see on täpselt seesama, mida hakkangi tegema – tugevam Euroopa vabaduse ja solidaarsuse nimel.

(Aplaus)

President. – Mul on üks ametlik avaldus. Kodukorra artikli 105 lõike 3 alusel teatan ma nõukogule meie 10 minutit tagasi toimunud hääletuse tulemused ning paluksin nõukogul ja komisjoni äsja valitud presidendil teha ühiselt ettepanekuid volinike kandidaatide kohta. Pidades silmas töö hulka, mis meil ees seisab, peaksime töötama nii kiiresti kui võimalik.

See oli ametlik avaldus seoses härra Barroso valimisega Euroopa Komisjoni presidendiks.

7.2. Parlamentidevahelistesse delegatsioonidesse nimetamised (hääletus)

7.3. Metsatulekahjud 2009. aasta suvel (hääletus)

ISTUNGI JUHATAJA: Libor ROUČEK

Asepresident

8. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Komisjoni presidendi valimised

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Austatud juhataja, eile avaldas president üpris põhjendatult suurt austust ühenduse meetodile. See meetod tagab kõigi liikmesriikide ja ühenduse institutsioonide kaasamise otsustusprotsessi ning seda kohe algusest peale.

G4 meetod pangandus- ja finantskriisiga tegelemiseks aastal 2008 oli täiesti vastupidine eespool nimetatud meetodile, mille kasutamiseks härra Barroso eile pärastlõunal üles kutsus. Aastal 2008 ootasime asjatult, et president Barroso seda teeks.

Euroopa Liit, see on muidugi Prantsusmaa, Ühendkuningriik, Saksa Föderatiivne Vabariik ja Itaalia – kõik G4 liikmed – aga see on ka Austria, Belgia, Eesti, Läti, Rumeenia, Poola, Ungari, Luksemburg ja nõnda edasi, kes 2008. aastal otsusetegemise protsessi olulisest etapist välja jäeti.

President Barroso, oleksite pidanud 2008. aastal tugevdama austust ühenduse meetodi vastu samasuguse avaldusega, nagu tegite eile. Sellepärast ei saagi ma teie kandidatuuri toetada.

Austatud president, kas tohin lisada isikliku märkuse. Neil, kes on sõna saanud, on kogu selle kära sees siin ümberringi väga raske kõnelda.

Crescenzo Rivellini (PPE). – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, pärast oma sõnavõttu ütlen mõned sõnad napoli murdes (*See osa kõnest jääb transkribeerimata, kuna napoli murre ei ole ametlik keel*). Teen seda mitte kohaliku koloriidi lisamiseks, vaid poliitilise ja meedia tähelepanu pööramiseks meie hädaolukorrale: hädaolukorrale Lõuna-Itaalias. Hääletasin president Barroso poolt eeskätt sellepärast, et loodan, et ta saab terve Euroopa presidendiks, Lõuna-Itaalia kaasa arvatud.

Kuna Lõuna-Itaalia asub keset Vahemerd on ta vāravaks Euroopasse ja ūhendusteeks eri maailmade vahel. Oma ajaloo, geograafilise asendi ja kūlalislahkuse kultuuri kaudu vōib tal vana kontinendi suhtes tervikuna olla tāhtis roll. Lõuna-Itaaliat tuleks kohelda samasuguse aupaklikkusega nagu muid kohti Euroopas ning kuna ta praegu kannatab raskuste all, peab Euroopa sekkuma sama energiliselt nagu siis, kui ta seaduspārstas 150 miljonit Ida-Euroopast pārit kodanikku, kellest said ELi kodanikud. See operatsioon lāks kalliks maksma ja kui Gdānski tōoline teenib tēna 28 korda rohkem kui enne, siis vōlgneb ta seda ka Itaalia ja Lõuna-Itaalia majanduslikele pingutustele.

(Sōnavōtja jātka napoli murdes)

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja, aeg on vist harjutanud meid selle vōltsi rituaaliga, mille just lābi tegime. Olles tuttavad ELi struktuuridega, oleme lakanud mārkamast, kui ebanormaalne ja ūlekohtune see on, et meie ūlim tēidesaatev ja seadusandlik vōim on antud vastutusvōimetu ja mittevalitava būrokraatia kätte. Enamik liikmesriikide seadustest tuleb Euroopa Komisjonist, mida keegi ei hāāleta ja millest keegi ei suuda lahti saada. Ainus demokraatiale pretendeeriv osake on just praegu siin koosolekusaalis lābiviidud riitus, mis tōi mulle tahtmatult meelde ūhe neist juhuslikest koosolekutest Rahvanōukogus vanal heal Comeconi ajal, kui me kōik koos pūsti tōusime ja iseennast sel puhul ōnnitlesime, et olime mōnele otsusele kummitempli vajutanud.

Mul pole Josė Manuel Barroso vastu midagi isiklikku. Kui meil peab komisjoni fōderalistlik president olema – ja ma nāen, et see on tēiskogu soov – siis vōib see sama hāsti olla tema kui keegi teine. Ta nāib olevat kena mees – ja nagu kōik Briti poliitikud olen ma lābinisti lusofiil ning teadlik meie suhetest meie vanima liitlasega – ent midagi jantlikku on teeskluses nagu vōiks leida vāhimatki demokraatiat sūsteemis, mis annab seaduste algatamise monopoli selliste inimeste kätte, keda me ei saa hāāletada ja kellest pole pārast vōimalik lahti saada.

Syed Kamall (ECR). – Austatud juhataja, nagu mu eelmine kolleeg, kes enne kōneles, tahaksin ka mina ōelda, et mul on hārra Barroso komisjoni presidendiks tagasivalimise suhtes samuti omad reservatsioonid.

Lōppeks on tema rohkem kui keegi teine pūhendunud Euroopa integratsioonile, tihti peale vastu Euroopa rahva tahtmist. Ent ta tuli meie koosolekule, fraktsiooni ECR koosolekule, ning seletas, et pooldab nutikat reguleerimist.

Noh, muidugi on tekkinud palju kahtlusi selles suhtes, mida „nutikas reguleerimine” vōiks tēhendada. Paljud inimesed arvavad, et nutikas reguleerimine on halb reguleerimine, vōi et ūkski reguleerimine ei saagi eriti nutikas olla.

Kuid tahaksin temalt paluda, kui ta nutikat reguleerimist tōesti pooldab, et ta tagaks igale komisjoni poolt vāljastatavale direktiivile nōuetekohase majandusmōju hinnangu. Jārgmisel aastal arutame siin tēiskogul alternatiivse investeerimisfondi valitsemise direktiivi. Komisjonil pole siiani ōnnestunud lābi viia ūhtki nōuetekohast majandusmōju hindamist – tegelikult nad vāidavad, et seda ei saagi teha.

Kuidas on vōimalik sellises olukorras ūldse mingit nutikat reguleerimist korraldada? Paluksin hārra Barrosol selle ūle veel kord järele mōelda.

Resolutsiooni ūhisettepanek: Metsatulekahjud 2009. aasta suvel (RC-B7-0039/2009)

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja, olin metsatulekahjusid kāsitleva resolutsiooni ūhisettepaneku vastuvōtmise vastu, vaatamata faktile, et nōustun Euroopa riikide vabatahtliku koostōoga metsatulekahjude ennetamisel, nendega vōitlemisel ja nende pōhjustatud kohutava hāvingu heastamisel.

Siiski olen ma vastu selliste Euroopa Liidu organite loomisele, millel oleksid liikmesriikidest suuremad volitused nendes valdkondades, mis on laiemad kui nende probleemidega tegelemiseks tarvis. Tahan juhtida tēhelepanu resolutsiooni ūhisettepaneku lōigetele 3, 7 ja 8.

See ettepanek kasutab āra imetusvāärseid inimlikke reageeringuid kohutavate tragōōdiatele, mida oleme nāinud seoses edasiste sammude astumisega, et luua Euroopa kaitsejōud, mida nimetatakse „Euroopa abiks”, nagu Barnier’ raportis on kavandatud.

Philip Claeys (NI). – (NL) Austatud juhataja, ma hoidusin selle resolutsiooni lōpphāāletusest, kuigi teatavate reservatsioonidega ja paljude kahtlustega, kuna need tekstid sisaldavad kahtlemata palju positiivseid elemente, selliseid asju, mille vastu keegi ei saakski tegelikult olla. Pean silmas nāiteks liikmesriikide kodanikukaitsemeetmete tugevdamise toetamist ekspertide ja tōōmeetodite vahetuse kaudu. Eelmisel suvel

kogesime taas, et metsatulekahjud võivad paisuda nii suureks, et koostöö on hädavajalik, aga koostöö liikmesriikide vahel toimub niikuinii. Selline koostöö võib muidugi edaspidi süveneda, aga on küsitav, milline väärtus on sel näiteks eri ELi reageerimisjõududele. See nõuab lihtsalt liikmesriikide ressursse, luues siiski jälle uue ELi organi koos tema töötajaskonnaga ning suurendades veelgi bürokraatiat.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Komisjoni presidendi valimised

Maria da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult.* – (PT) President Barroso on teinud Euroopast maailma maastaabis liidri võitluses kliimamuutuse vastu. Euroopa Liit on ainus rahvusvaheline blokk, millel Kopenhaageni konverentsiks on selge, ühtne läbirääkimiste positsioon. President Barroso poolt komisjoni järgmise koosseisu jaoks visandatud poliitilised suunised kujutavad endast kaasaegset ambitsioonikat nägemust Euroopast, mille puhul keskseks on võitlus kliimamuutuse vastu ning teadmiste kolmnurga valdkond.

Meie ees seisvad väljakutsed on komplitseeritud ning muidugi peab vastus neile olema terviklik. Seepärast ongi president Barroso kavandanud 2010. aasta hilisperioodiks koordineeritud ja kokkukuuluvat lähenemisviisi, mis hõlmab Lissaboni strateegiat, energia- ja kliimapoliitikat ning sotsiaalpoliitikat. Euroopa uuele tööstusstrateegiale, kaasaegsele teenindussektorile ja dünaamilisele maaelumajandusele toetudes on tehtud ettepanekuid uute kasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse allikate kohta.

Seega seab president Barroso prioriteediks tegeliku majanduse ja selle moderniseerimise, kasutades teadusuuringuid, tehnoloogilist arengut, innovatsiooni ja jätkusuutlikkuse põhimõtteid. President Barroso juhtimisel ning koostöös Euroopa Parlamendi ja nõukoguga aitab komisjon edendada edukat, jätkusuutlikku ja sotsiaalselt arenenud Euroopa Liitu.

Françoise Castex (S&D), *kirjalikult.* – (FR) Poliitilise järjekindluse hüvanguks ning austusest meie valijaskonna vastu hääletasin ma härra Barroso tagasivalimise vastu. Viis aastat kestnud volituste ajal polnud härra Barroso, kes rakendas teatavate ELi riikide toetust George Bushi Iraagi sõjas, suuteline virgutama Euroopa Liitu ega tugevdama teda rahvusliku omakasu vastu. Ta ei saanud oma ülesandega hakkama, kui tekkis finants-, majandus- ja sotsiaalkriis.

Kõik, mida ta selle viie aasta jooksul tegi, on finantskapitalismi trotslike radade toetamine selle asemel, et teha ettepanekuid uuteks regulatsioonideks, mida Euroopa vajab 21. sajandil. Euroopa Komisjoni poliitika vajab ümberorienteerimist. Härra Barroso pole selle töö jaoks õige mees. Tema tegevuskava ei vasta praeguse kriisi ulatusele: selles puudub Euroopa taastamiskava, tööhõiveleping, finantsturgude reguleerimine ja tõhus järelevalve ning jõulisemad ja kiiremad instrumendid praeguse tasakaalutuse parandamiseks. Meil on tarvis direktiivi avaliku teenistuse ning komisjoni ümbersuunatud maksupoliitika kohta. Kui tahame oma euroopalikku sotsiaalset mudelit säilitada, siis vajame ambitsioonikamat sotsiaalset tegevuskava.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Mul on hea meel öelda, et portugallasena ja Euroopa Parlamendi liikmena hääletasin ma José Manuel Durão Barroso tagasivalimise poolt Euroopa Komisjoni presidendiks. Usun, et tema tegevus eelmiste volituste ajal, mis oli seotud nii paljude poliitiliste, finantsiliste ja sotsiaalsete raskustega, ning kogemused, mida ta sellel ametikohal sai, õigustavad valitsuste toetust ja meie täiskogu uuendatud usaldust.

Ma mõistan hukka paljud tema kandidatuuri läbiminemist takistavad katsed – mitte kõik neist polnud avalikud või tõsiselt mõeldud – ning märgin, et need nurjusid mitte ainult muu usaldusväärse alternatiivi puudumise pärast, vaid ka argumentide rumaluse tõttu, millele need olid rajatud. Mul on kahju, et mu enda riigi parlamendiliikmed ei suutnud vastu panna kiusatusele valida see rada, mis on niisama lihtne kui ka tähtsusetu.

Loodan, et Barroso teine komisjon oskab ühitada tehnilise pädevuse ja „millegi erilise“. Loodan ka, et see hakkab subsidiaarsuse põhimõtet tõhusalt austama ja kasutama ning valib pigem väikeste sammude astumise ohutuse ja tugevuse, nagu soovitas Jean Monnet, kui kiirete muudatuste lähenemisviisi, mis on Euroopa projektile ja ünistusele küll palju töotanud, ent vähe andnud. Nii väga kui me silmapiiri ihalemegi, suudame selleni jõuda üksnes üht jalga teise ette asetades. Mingem siis õiges suunas.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult.* – (PT) Ma tervitan hääletustulemust, mis toob José Manuel Durão Barroso tagasi Euroopa Komisjoni presidendiks. Portugal tunneb uhkust, et komisjoni eesotsas on niivõrd tunnustatud võimete ja omadustega portugallane nagu doktor Barroso. Portugal tunneb isegi veel suuremat uhkust, nähes tema töö väärtust esimesel ametiajal 2004–2009. Seda väärtust on Euroopa Parlament

tunnustanud käesoleval hääletusel. Tegelikult valiti ta presidendiks väga suure hääleteenamusega – suuremaga, kui nõuab Lissaboni leping.

Viimase viie aasta jooksul on doktor Barroso üles näidanud igakülgseid tugevaid juhivõimeid. Energia ja kliimamuutuse toimik, teenuste direktiiv ning määrus keemiliste ainete kohta on kõigest mõned näited õnnestumistest ja juhtimisest. Ta oli esirinnas ka lahenduste otsimisel ja konkreetsete ettepanekute tegemisel ülesaamiseks majanduskriisist, mis meid ikka veel kahjustab. Euroopa Parlament on just praegu saanud välja märguande, et Euroopa on tugev ja omab tugevat juhti. Sellepärast saame usalduse ja lootusega edasi liikuda edukama ja solidaarsema Euroopa poole.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Poliitilised suunised komisjoni järgmiseks ametiajaks, mis on just esitatud, näitavad selle presidendi kavatsust jätkata peamisi tegevusliine, mis olid hõlmatud praegu lõppeva ametiaja suunistega. Need suunised peituvad sügava majandus- ja sotsiaalse kriisi põhjustes, mida me praegu läbi elame ja mille traagilised tagajärjed – töötus, ebavõrdsus, vaesus ja tõrjutus – on Euroopa töötajaid ja rahvaid armutult kahjustanud.

Portugalis on nendest suunistest tulenevate poliitikate rakendamise tagajärjel hävitatud või täielikult moonutatud eluliselt tähtsaid tootmissektoreid – põllumajandust, kalandust ja rasketööstust; töötajate õiguste ründamist, palkade devalveerimist ning sellega kaasnevat töötuse tõusu ja tööhõive kindlusetust; sissetulekute ebavõrdsust, mis praegu ELi keskmisest selgelt erinevad; ning põhisektorite dereguleerimis-, liberaliseerimis- ja privatiseerimispoliitikate läbikukkumist, mis on koost lammutanud avalikud teenused ning kommertsialiseerinud meie kollektiivse eksistentsi eluliselt tähtsaid aspekte. Samade suuniste jätkamine põlistab rikkuse kontsentratsiooni, säilitab konvergenti asemel divergenti ning põhjustab jätkuvalt süsteemi latentsete kriiside kahjustavaid püüdeid, mis ilmnevad pigem varem kui hiljem.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), kirjalikult. – (PL) Me kõik tahame näha tugevamat ja inimeste jaoks paremat Euroopat! Seda tahate ka teie, kui otsustada järgmise komisjonikoosseisu poliitiliste suuniste põhjal, mille te parlamendile esitasite. Siiski oodatakse komisjoni tulevase juhi kandidaadilt enamat: oodatakse, et ta ütleks, mismoodi ta kavatseb kõike seda saavuta, selle asemel, et esitada lihtsalt väljakutsete nimekirja.

Tegelikult on eesmärgid nii laiahaardelised, et tekib oht nende vastastikuseks välistamiseks, ning kindlasti jõuab kätte aeg, mil tuleb teha valik, milline prioriteet on n.ö olulisem. Kumma valiksite näiteks teie, kui Euroopa majandusliku konkurentsivõime huvid põrkavad kokku tööhõive kõrge taseme saavutamise huvidega? Tekstist, mille te meile saatsite, seda ei selgu.

Mul on tunne, et see teie dokument on lihtsalt soovinimekirja asjadest, mis jäid eelmise ametiaja jooksul saavutamata. Küsimus on – mispärast?

Tahaksin siiski rääkida Internetist teie programmis. Te mainite Interneti tähtsust Euroopa majandusarengule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele ning isegi lubate, et uus komisjon hakkab välja arendama „Euroopa digitaalset agendat“. Tahaksin teada, mismoodi te kavatsete selle idee praktikasse rakendada ja mida uut annab see agenda eelmiste algatustega võrreldes?

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Nagu mu sõbrad, kes esindavad rahvuslikke liikumisi Euroopas, olen ka mina üks 219 parlamendiliikmest, kes hääletasid härra Barroso vastu. Ta on meeldiv ja haritud mees, kuid eelkõige on ta Euroopa Liidu läbikukkumise sümbol. Tal ei õnnestunud päästa meie majandust ega tööhõivet ebaausa ülemaailmse konkurentsi käest; aidata Euroopa riikidel kriisist välja tulla; reformida finantssüsteemi ohjeldamatu spekulatsiooniga piiramiseks; garanteerida demokraatiat; tagada toiduainetega varustatuse sõltumatust; ning ohjeldada meie riikide tööstuse kiirenenu tagasikäiku.

Maailma maastaabis pole tal õnnestunud demonstreerida, et Brüsseli Euroopa on midagi enamat kui vaid masin, mis jahvatab puruks, vaesestab ja orjastab riike ning rahvaid. Lähemal vaatlusel on härra Barroso valimine ka sümboliks: just niimoodi Euroopa tegutsebki. Milline kära võiks küll tõusta kui komisjoni presidendi asemel, kes hakkab oma poliitikate kaudu mõjutama 500 miljoni eurooplase elu, valitaks siin mõni riigipea, kes vaatamata sellele, et on ainuke kandidaat, saaks natuke üle poole häälest?

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Hääletasin täna härra Barroso kandidatuuri vastu kolmel olulisel põhjusel. Esiteks tema enda viimase viie aasta saavutuste loetelu: nõrk, konservatiivne ja liberaalne juhtimine, mis kriisilukorras on immobiilne, võimetu taastumist stimuleerima ja koordineerima ning äärmiselt vastutulelik riigipeade või valitsuste soovidele. Kindlasti ei ole José Manuel Barroso edendanud tugevat Euroopat. Teiseks, tema ebaadekvaatsus reageerimisel Euroopa Parlamendi Sotsialistide ja Demokraatide Progressiivse Liidu fraktsiooni esitatud tingimustele: ta ei esitanud tõelist taastamiskava või tööhõivepakti

ega regulatsiooni, järelevalvet või tõhusaid instrumente tasakaalustamatuse parandamiseks finantsturgudel, ei võtnud ühtki kohustust seoses raamdirektiiviga avalike teenuste kaitseks. Ja viimaks Euroopa valimiste ajal hääletajate poolt edastatud sõnum, mis näitas meile, et nad ei taha enam nõrgestatud, arusaamatut Euroopat, kus poliitilise suundumuse ülimaks väärtuseks peetakse kompromissi.

Jacky Hénin (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Euroopa Komisjoni presidendi valimine on äärmiselt oluline toiming ning ELi kodanikel peaks olema õigus teada oma esindajate valikuid.

Isiklikult öeldes kahetsen ja mõistan hukka salajase hääletusprotseduuri, mis viib vastutuse täieliku puudumiseni.

Peale selle, kuna ma ei leia endal ühist toetuspinda härra Barroso esitatud poliitikaga, siis kinnitan, et ei hakka tema komisjoni presidendiks nimetamist toetama.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Viie aasta pikkuse (2004–2009) ametiaja lõppedes ei näita Euroopa Komisjoni tegevusele antud hinnang president Barrosot just heas valguses. Sellele faktile toetudes näib, et oleks vaja hääletusest hoiduda, seda eriti ajal, mil vastu hääletamine on rumal poliitiline otsus, aga poolt hääletamine võrdub tingimusetu ja põhjendamatult usalduse väljendamisega ebarahuldavale programmile.

Arvan, et liikmesriikide poolt president Barrosole antav toetus tõestab vaieldamatult fakti, et ta pole olnud tugev president, vaid pigem selline, kelle jaoks prioriteediks olid riiklikud huvid, mis tähendab seda, et peab leiduma riikide juhte, kes on tema ametisoleku ajaks suuniseid andnud. Euroopa Komisjon vajab presidenti, kes toetaks ühenduse poliitikate väljatöötamist ja püsivat suundumust integreerumisele ning edendaks ühendatud Euroopa kontseptsiooni. Ta ei tohi mingil viisil olla rahvuslike huvide kaitsjaks. Sotsiaaldemokraatlikust vaatekohast on president Barroso jätnud täitmata suure hulga kohustusi, mis võeti tema ametiaja alguses 2004. aastal. Paljude nende vastu on komisjon väga vähe huvi tundnud, sealhulgas ka sotsiaalse Euroopa konsolideerimise vastu. Niisiis otsustasin ma president Barroso tagasivalimise poolt mitte hääletada.

Astrid Lulling (PPE), kirjalikult. – (FR) Mina hääletasin härra Barroso Euroopa Komisjoni presidendiks nimetamise poolt.

Sellele otsusele jõudmiseks oli mul neli põhjust.

Euroopa Ülemkogu esitas ühehäälselt härra Barroso kandidatuuri.

Nii nagu mina mõistan demokraatiat, võivad valimiste võitjad nõuda ise õigust kellegi valimiseks.

Peale härra Barroso neil muud valikut ei olnud; ükski alternatiiv ei tulnud tõsiselt kõne alla.

Ühe olulise fakti osas on lahkuvale presidendile suunatud kriitikat valesti mõistetud ja nimelt, et komisjon on suuteline tegema ettepanekuid ja et need on liikmesriigid, kes need kehtestavad.

Mu toetusega kaasnevad ka teatavad ootused.

Oma teise ametiaja jooksul võiks härra Barroso olla pisut iseseisvama mõtlemisega, eeskätt suurte liikmesriikide osas, ning tema tegevuse ainsaks eesmärgiks peaks olema ühenduse üldiste huvide teenimine.

Mul on kahju, et komisjon kaldub arenema volinike konglomeraadiks, kellel on vabadus tegutseda nii, nagu neile meeldib. Tahaksin paluda härra Barrosol kasutada oma mõju selleks, et niisugusele arengule vastu seista.

Tahaksin, et see institutsioon kui „lepingute kaitsja” säilitaks oma esialgse tugevuse, teisisõnu, oma suutlikkuse koondavates projektides teenäitajaks olla.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Härra Barroso, Euroopa Komisjoni president, vastutab Euroopas praegu valitseva praeguse rahandus-, majandus-, toidu- ja keskkonnakriisi olukorra eest. Siamaani ei ole keegi tema viga tunnistanud ning selle asemel on süüdistatud Ameerika Ühendriike. Komisjon on siamaani üritanud luua Euroopat, mis põhineb erastamise ja sotsiaalse riigi likvideerimise poliitikal.

Komisjon võttis vastu Lissaboni strateegia, mis ennustas 2010. aastaks 3-protsendilist majanduskasvu ja 20 miljoni töökoha loomist. On selge, et see strateegia kukkus läbi. Sellegipoolest pakub komisjon välja selle strateegia uuendamise ja nende poliitikatega jätkamise, mis on kriisi põhjuseks. See kriis ei ole pandeemia, see on ühe konkreetse poliitika peale mängimise tulemus – Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud poliitika peale. Selle välispoliitiline programm ei viita üldse Saharale või Palestiinale. Need küsimused ei kuulu mitte

ainult selle prioriteetide hulka, vaid Euroopa Liit plaanib Maroko Kuningriigile anda ka kõrgema staatuse ning parandada suhteid Iisraeli Riigiga.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult*. – (PT) President Barroso viimasel viiel aastal tehtud tööd iseloomustab suur pragmaatilisus, tõsidus ja kindlus viisis, kuidas ta Euroopa suurimate huvide eest hoolitses.

Tema juhtpositsioon kliimamuutuste vastu võitlemisel, eurooplaste ookeanidega seotuse suurendamise õigeaegsus uue Euroopa merepoliitika rakendamise kaudu ning tema võime luua üksmeel 27 Euroopa Liidu riigi rahandusperspektiivis on vaid mõned näited, mis õigustavad tema hoidmist Euroopa Komisjoni eesotsas.

Majanduskasv, innovatsiooni ja koolitustesse investeerimine ning töötuse vastu võitlemine on põhisambad Euroopa jätkuvas integratsioonis ning need on ka härra Barroso prioriteetid tulevikuks.

Ajal, mil maailma majanduslik ja rahanduslik olukord ei ole kõige parem, vajab Euroopa tugevat juhti, kes oskab Euroopa projektile elu sisse puhuda.

Kõigil ülal toodud põhjustel ja ka paljudel teistel usun, et härra Barroso on ideaalne president juhtima Euroopa Liidu tulevikku tulevasel ametiajal.

Frédérique Ries (ALDE), *kirjalikult*. – (FR) Nagu minu 381 kaasliiget, toetasin ka mina härra Barroso määramist komisjoni presidendiks. Tegin seda mitmetel põhjustel, millest üks on ka see, et mõned inimesed esitavad kandidaadi vastu eriti ebaõiglaseid süüdistusi. Kuulen mingit ideed uuest Delors'ist, samal ajal kui nad unustavad, et oleme muutnud maailma... ja Euroopat. 12 riigi Euroopat, Kohli ja Mitterand'i Euroopat, ei ole enam, ning see ei tule ka enam kunagi tagasi.

Härra Barroso, 25 ja siis 27 riigiga komisjoni president, sai endale tundliku ülesande tegeleda 2004. aasta laienemisega, korraldusega, mida märgistas ühinemine. Teine ülesanne on ambitsioonikas. Loodan, et see nii on, ja tahan talle selle eest au anda. Tahan keelduda mängimast võluri õpipoissi, keelduda ootamast mitte Godot'd, vaid järgmist oletatavat kandidaati, keda nõukogul ei ole mõtteski esitada. Tahan keelduda ootamast ja edasi nõrgestamast meie asutusi ja mainet, mis Euroopal veel eurooplaste hulgas on. Nii et, jah, me eeldame, et ta peab kinni oma lubadustest, nagu kliimamuutuste ja diskrimineerimise vastu võitlemine ning kiireloomuline ühtlustatud tegevus majandus- ja sotsiaalkriisi ajal. Selle hääletuse järjekordne edasilükkamine oleks vale puu all haukumine. Fantoomkandidaadi ootamine oleks viga.

Nuno Teixeira (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Tugev ja ambitsioonikas komisjoni eesistuja on vajalik, et Euroopa saaks tagasi oma juhtpositsiooni maailmas, leides ühest küljest tasakaalu majanduslike ja poliitiliste eesmärkide ning teisest küljest sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse vahel. Prioriteetid tuleb määratleda pragmaatiliselt, ent hülgamata väärtusi, mis on Euroopa projekti lähtepunktiks.

Meil seisab ees mitmeid väljakutseid, nagu ühenduse eelarve reformimine, millega Euroopa tegelema peab, näidates, et suudab luua maailma töökorra erinevate teemade osas, kaasa arvatud võitlus kliimamuutuste vastu ning rahaturgude reguleerimine. Ajal, mil mitmes liikmesriigis lobbab tööpuudus, on väga oluline otsida jätkusuutlikku teed praegusest majandus- ja sotsiaalkriisist väljatulekuks. See eesmärk peaks koondama liikmesriigid solidaarsuse ja Euroopa ühisturu tugevdamise põhimõtte ümber.

Kuna ma usun, et José Manuel Durão Barrosol on omadused, mis võimaldavad tal edukalt jätkata meie poolt talle pandud ootuste täitmist, sest arvan, et fakt, et ta sellel ametikohal on, on Portugali jaoks suur au, ning kuna näen seda eelisena sellise väikese isoleeritud ääreala jaoks nagu Madeira, et neil on keegi komisjonis, kes mõistab täielikult selle reaalsust, toetan tema uut kandidatuuri Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale.

Frank Vanhecke (NI), *kirjalikult*. – (NL) Hääletasin härra Barroso uuesti Euroopa Komisjoni presidendiks määramise vastu, sest viimase viie aasta jooksul on ta olnud sümboliks komisjonist, mis otsustas eirata Lissaboni lepingu demokraatlikku tagasilükkamist ning tegi seda põlastavalt ja eriti ülbelt. Härra Barroso arutles korduvalt ka uue massirände laine üle ja vähendas pidevalt Türgi võimaliku Euroopa Liiduga liitumisega seotud probleemide tähtsust. See ütleb ka seda, et eile keeldus härra Barroso vastamast Briti liikme õigustatud küsimusele tema kavatsuste kohta seoses Euroopa inimõiguste volinikuga – Euroopa Liidu sisesele siis. Suur Vend marsib edasi, ent arvatavasti ei tohi keegi sellest teada ning sealhulgas ka Euroopa Parlamendi liikmed.

Derek Vaughan (S&D), *kirjalikult*. – Kuigi ma üldiselt hääletamisest kõrvale ei hoia, tundsin, et tänasel hääletusel komisjoni presidendi valimise üle oli mittehääletamine õige valik. Ma olen nõus, et härra Barroso on teinud mõningaid mõõndusi, näiteks sotsiaalse mõju hindamise teema osas. Ent härra Barrosol ei õnnestunud näidata üles kindlust tähtsate ettepanekute esitamisel fraktsioonile S&D – näiteks töötajate lähetamist käsitleva direktiivi tugevdamine, mis on Walesi töötajate kaitsmisel väga tähtis direktiiv. Vajame

ka suuremaid kohustusi seoses vastsetl määratud volinikele antud portfelliidega ning härra Barrosolt selgesõnalist selgitust järgmise kolleegiumi korraldamise kohta. Ma ei usu, et härra Barroso töötus võidelda sotsiaalse dumpingu vastu Euroopas on piisavalt kaugeleulatuv, ning selle ja ka ülal toodud põhjuste tõttu otsustasin selles hääletuses mitte osaleda.

Bernadette Vergnaud (S&D), kirjalikult. – (FR) Hääletasin härra Barroso kandidatuuri vastu eelkõige sellepärast, et usun tõeliselt poliitilisse Euroopasse, mis ei saa rahulduda komisjoniga, mida piiravad suurte äride vajadused. Usun ka seda, et ei saa kampaaniat korraldada, nõudes teistsugust Euroopa juhtimise vormi, et siis anda tühi tšekk liberalismi eestvõitlejale, kelle programmis on tõsiselt puudu ambitsioon ja väärtused. Mees, kes on varjunud „parema reguleerimise” idee taha, et „kõrvaldada piirangud” kõigelt, mida mina sotsialistina kaitsen: avalikud teenused, töötajate sotsiaalne kaitse, tervishoiusüsteemide austamine, rahamajanduse reguleerimine ning tarbijate ja keskkonna kaitse tööstusgruppide võimu vastu. Lugupidamisest minu enda ja valijaskonna veendumuste vastu tunnen, et neid väärtusi ei saa küsimuse alla seada varjatud motiivide ja trikkidega, mis on suunatud pilkavate mõõnduste saamisele konservatiividelt, kes reguleerivad enamikku liikmesriikidest, Euroopa Parlamendist ja komisjonist ning kes ei puhka enne, kui on oma deregulatiivset poliitikat edendanud.

Dominique Vlasto (PPE), kirjalikult. – (FR) Kuigi hääletamine Euroopa Komisjoni presidendi üle on salajane, tahaksin avalikult väljendada oma toetust meie poliitilise perekonna kandidaadile José Manuel Barrosole ja õnnitleda teda siiralt taasvalimise puhul. Kuna Euroopa Rahvapartei (Kristlikud Demokraadid) võitis Euroopa valimised, on üsnagi loomulik, et tulevase komisjoni president tuleb meie ridadest. Seega, hoolimata asjatutest rahutustest jagunenud vasakpoolsete ja roheliste vahel, kel polnud aga kandidaati esitada, valiti härra Barroso mugavalt uuesti. Tervitan ka tema uuesti kinnitatud kohustust teha tihedat koostööd meie assambleega, mille raames võib ta loota meie meelekindlusele ja toele iga kord, kui meie Euroopa projekti ettepanekud hääletusele peavad minema. Nüüd saavad parlament ja komisjon viivitamatult tööle asuda, mis oli kõige tähtsam asi praegusel raskel ajal, kui kõigi eurooplaste nimel tuleb kiirelt ette võtta palju väljakutseid. Pealegi, kui Euroopa on hõlmatud G20 gruppi ja kliimaläbirääkimistesse, peab see olema ühendatud ja heas töökorras: tänane selge ühene hääletus tugevdab seda samuti teiste maailmajõudude ees.

Resolutsiooni ühisettepanek: metsatulekahjud 2009. aasta suvel (RC-B7-0039/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin Euroopa Parlamendi 16. septembri 2009. aasta resolutsiooni poolt, mis käsitleb metsatulekahjusid 2009. aasta suvel. See resolutsioon järgneb mitmetele teistele, rõhutades looduslike ja inimtekkeliste katastroofide sagedust, tõsidust, keerukust ja mõju Euroopas, mille arv on viimase paari aasta jooksul kiirelt kasvanud. Metsatulekahjusid raskendavad maapiirkonna asukaist tühjenemine, traditsiooniliste tegevuste järkjärguline hülgamine, kehv metsamajandus, suurte üheainsa sordiga metsaalade olemasolu, mittekohanevate puuliikide istutamine, tõhusa vältimispoliitika puudumine, süütamise korral kehtestatavate trahvide kergus ning ebaseaduslikku ehitamist keelavate ja metsa uuendamist tagavate seaduste ebakorrektn rakendamine. On kahetsusväärne, et komisjon ei ole parlamendi nõuetest hoolimata astunud samme Euroopa kodanikukaitse üksuse loomiseks, ning tervitan oma sõbra härra Barnier’ tegevust, kes on selle võimaluse ammu välja pakkunud. Kokkuvõtteks, ajal, mil erakindlustusfirmad ei paku metsadele kindlustuskatet tulekahju korral, muutub erasektori suutmatuse tõttu tegutseda kohustuslikuks avaliku/privaatse ühisakti kaalumise, et kindlustada metsad tormide ja tulekahju vastu.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Kahjuks on äärmuslikud põuad ja metsatulekahjud Lõuna-Euroopas muutunud sagedasemaks ja ka intensiivsemaks. Tõsine kahju on tekkinud nii inimelude kaotamise (ainuüksi sel suvel on surnud 11 inimest), väiksema majandustegevuse kui ka keskkonnaseisundi halvenemise osas, eriti kõrbestumise kiiruse suurenemise kaudu, kuna Euroopas on viimase aastakümne jooksul igal aastal kadunud umbes 400 000 hektarit metsa.

Kliimamuutused aitavad kaasa loodusõnnetuste suurenemisele, ent paljud juhud on ikkagi ettenägematud või põhjustatud seoses kriminaalkuritegudega. Seega tuleb arendada teadusuuringuid, et parandada riskihalduse toiminguid, tulekahjude vältimise süsteeme ja tulekustutusvahendeid ning pakkuda tuleb ka vajalikke finantsallikaid.

Me vajame Euroopa strateegiat, mis võitleks loodusõnnetustega, ning ka suuremat koostalitlusvõimet ja koordineeritust erinevate ühenduse vahendite vahel. Liikmesriigid peaksid suurendama oma koostööd ja koordineeritust, et tagada solidaarsus ja täiendavate kiirete mobiliseerimisallikate olemasolu nende õnnetustega võitlemiseks.

Kutsun nõukogu eesistumist üles vastu võtma kiiret otsust uue Solidaarsusfondi reguleerimise osas, et suurendada läbipaistvust ja muuta selle hädaolukorras kasutuselevõtmine paindlikumaks.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Lõuna-Euroopa on kannatanud õnnetusi (põud ja tulekahjud), mis on ohustanud inimeste elusid, majandusi ja kohalikke ökosüsteeme ning annavad oma panuse suurte maa-alade järkjärgulisse hülgamisse, mis olid kunagi rahvastatud, kus töötati ja mille eest kanti hoolt. Selle asemel, et see oleks ühe või teise riigi jaoks probleem, on see teema ja selle tõsised tagajärjed nüüd oma loomult piiriüleseks muutunud ja väärivad selgelt Euroopa tasandil vastust.

Nagu eelnevalt olen öelnud, saab Euroopa Liit kasu siis, kui see jääb ühtseks isegi ebaõnnes ja kui suudab koondada sellised ressursid nagu Solidaarsusfondi ning ka süsteemid ja meetodid põhjuste ära hoidmiseks ja nende nuhtluste tagajärgede leevendamiseks ning neile paindliku, kiire ja sobiva vastuse andmiseks.

Lisaks Euroopa Komisjonile, mis peaks võtma juhtrolli lahenduste otsimisel ja parimate tavade rakendamisel, tuleks kogu metsandussektorit üles kutsuda teadmisi jagama, lahendusi määratlema ja leidma viise, kuidas aidata metsadega seotud tegevusi mitmekülgsemaks muuta.

Üks Portugali lastevärss ütleb, et puu on sõber. Euroopa Liit peaks sellele sõprusele samaga vastama ja toetama maapiirkondade tulevikku.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Põhjus, miks hääletasin selle poolt, on seotud vajadusega tõhusa solidaarsuse ning finantsallikate kohese koondamise järele, et vajaliku kiirusega tegeleda selle sotsiaalselt ja keskkondlikult traagilise olukorraga, mis on tabanud piirkondi ja kogukondi, mida selle suve tulekahjud on mõjutanud.

Usun aga, et resolutsioon peaks asetama suurema rõhu teatud ühenduse poliitikate mõjudele, eriti ühise põllumajanduspoliitika osas, mille tulemusel inimesed hülgasid maa ja tootmissüsteemid, ning tegevustele, mis aitavad kaasa ennetavale lähenemisele tulekahjude probleemi suhtes.

Ühise põllumajanduspoliitika tagajärjed, eriti sellistes riikides nagu Portugal, on ühed peamised tulekahju põhjused, mis hävitavad praegu igal aastal suuri maa-alasid. Usun aga, et seda võimalikku ja ihaldatavat koostööd liikmesriikide vahel võitluses metsatulekahjudega ei tohiks kasutada tee sillutamiseks liikmesriikide individuaalse iseseisvuse tähtsate aspektide eemaldamiseks, nimelt kodanikukaitse ja oma territooriumil reguleerimise ja sekkumise meetmete osas.

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Taaskord laastasid sel suvel Lõuna-Prantsusmaad metsatulekahjud. Nagu meie teisedki Euroopa naabrid, on meie kodanikud leidnud end leekidega võitlemas ning need katastroofid on toonud kaasa nii materiaalset kahju kui ka kannatusi inimestele. Seetõttu olengi toetanud iseseisva ja alalise Euroopa reageerimisjõu loomist, kelle ülesanne oleks aidata tulekahjusid ja muid õnnetusi kannatanud liikmesriike ja piirkondi. Samamoodi vajame – ja oleme selle palve ka komisjonile esitanud – strateegiat, mis võimaldab meil säilitada rikkalikke ökosüsteeme meie loodusparkides, olgu need Bauges, Ardèche või Lubéron, kusjuures kogu ettevõtmine sõltub vältivate meetmete ja kahjustatud ökosüsteemi ülesehitamise tegevuste jaoks mõeldud finantsidest. Ühise põllumajanduspoliitika kasutamine oleks õigustatud metsatulekahjude levimise vältimisel, mis on liigagi sageli mõnedes piirkondades rohke järelkasvu tulemuseks. Kokkuvõtteks olen samuti toetanud Euroopa Liidu Solidaarsusfondi korraldamist – fondi, mida nõukogu praegu blokeerib, isegi kui seda on hädasti tarvis.

Eija-Riitta Korhola (PPE), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja, esmaspäevases arutelus 2009. aasta suve metsatulekahjude üle ütlesin, et loodustingimused muutuvad koos kliimamuutustega. See on fakt, millele ei saa vastu vaielda. See ei selgita aga keskkonnaõnnetusi, eriti kui samad nähtused korduvad iga paari aasta järel. Me saame ja peame olema paremini valmistunud. Seetõttu pidingi täna seoses muudatusettepanekuga 5 hääletama oma fraktsiooni seisukoha vastu ning ausalt öeldes hämmastab see seisukoht mind väga. On tõepoolest aeg, et liikmesriigid vaataksid peeglis. On täielik õigus öelda, et metsatulekahjude poolt tekitatud hävingut oleks saanud vältida, kui teatud liikmesriigid oleks arendanud ja rakendanud tõhusamaid vältimismeetmeid ja teinud rohkem tööd, et peatada kriminaalne tegevus rohkema maa ehituseks omandamiseks.

Meie poliitiline keskkond ei saa olla selline, kus inimesed sulgevad faktide ees silmad. See ei too kellelegi kasu, eriti selles osas, mis puudutab metsatulekahjust tingitud inimtragöödiate ulatust. On pakutud, et kliimamuutused on üks põhjus metsatulekahjude arvu suurenemisele ning on tõsi, et Euroopa peab valmistuma pikemateks metsatulekahjude hooaegadeks kui vaid juunist septembrini, mis on praeguseni tavaks olnud. Suved algavad varem ning on soojemad ja kuivemad, eriti lõunas, ning tulekahjude oht on

seega kasvamas. Ent tulekahjude endi probleem ei seisne mitte loodustingimuste progressiivses muutuses, vaid mujal. On üks asi kohaneda muutuva keskkonnaga; on täitsa teine asi aktsepteerida karme halbu tavasid ja olla ette valmistumata.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Kreekas hävitasid tulekahjud 1 30 000 oliivipuud ning ka palju hektareid viinapuid, karja, mesindusettevõtteid, laohooneid, talle ja palju kasvuhooneid ning maju. Hispaanias on metsatulekahjudes hävinenud 95 769 hektarit, põhjustades 11 inimese surma ja hinnanguliselt 395 miljonit eurot kahju.

Tulekahjude poolt kohalikele majandustele, tootmisaktiivsusele ja turismile tekitatud sotsiaalne, majanduslik ja keskkondlik kahju on ülisuur, pakkudes vajalikku tuge mõjutatud kodanikele ja eelnevate keskkonnatingimuste taasloomist kohese riikliku ja ühenduse sekkumise kaudu.

Kutsume komisjoni üles praegust Euroopa Liidu Solidaarsusfondi viivitamatult organiseerima ja tegema kättesaadavaks allikad, mis on vajalikud mõjutatud piirkondade taastamisplaanide toetamiseks, nende tootmispotentsiaali taastamiseks ja põlenud aladel metsa täielikuks uuendamiseks.

Raadamine tuleneb osaliselt teede ja raudteeliinide ehitamisest. Komisjon peab edendama meetmeid, nii et Euroopa Liidu fondide rahastatud avalikud tööd hõlmaks avalikku investeringut riigimetsa täiustamiseks, hooldamiseks ja kasvatamiseks.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Kahjuks märgistasid 2009. aasta suve Lõuna-Euroopas laastavad metsatulekahjud, mis põhjustasid suure materiaalse ja ökoloogilise kahju. Selles kontekstis oli selge, et süütajaid, kes saavad metsade hävitamisest kasumit, julgustavad puudujäägid metsaregistris või registri puudumine või halvasti määratletud maakasutus. Seega oli selles resolutsiooni ettepanekus tähtis kutsuda liikmesriike üles neid registreid üle vaatama või muutma.

Lisaks metsa uuendamisele on vajalik ka koostöö ekspertide, tuletõrjebrigaadide ja teiste gruppide vahel nii hädaolukorras kui ka vältimiseks. See resolutsiooni ettepanek sisaldab loogilisi ettepanekuid, näiteks seda, kuidas liikmesriike õnnetuse korral vastavalt solidaarsuse põhimõttele toetada saab. Seetõttu hääletasin 2009. aasta suve metsatulekahjusid käsitleva resolutsiooni ühisettepaneku poolt.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) Peame kohe ära ütlema, et loodusõnnetuste vältimine ja kliimamuutustega kohanemine ei ole lihtne ülesanne. Isegi kui Euroopa Liidul läheb tugevdatud kodanikukaitsemehhanismi ja Solidaarsusfondi poolt esindatava rahalise taevakingi loomisega mõnevõrra paremini kui maailma ülejäänud piirkondadel, hävitatakse igal aastal üle 600 000 hektari.

Ma ei räägi ainult metsatulekahjustest Vahemere piirkonnas, millest kõige hullemad leidsid 2009. aasta suvel aset Ateena ümbruse mägismaadel. Minu jaoks näivad olukorra parandamiseks vajalikud olevat kaks ettepanekut. Esiteks, härra Barnier' 2006. aasta raport Euroopa kodanikukaitse üksuse kohta tuleb täielikult ellu viia. Ootame ikka veel, et loodaks Euroopa rohekiivrid, et anda ainek Euroopa kodanikukaitse poliitikale, mille poolt kodanikud hääletasid. Teiseks on tähtis, et komisjonil oleks õigus jälgida, mis kohalikul tasandil toimub. Oleks tagasihoidlikult öeldes üllatav, kui makstaks Euroopa toetusi, kui kurjategijad algatasid mõned metsatulekahjud ilmselt ainsa eesmärgiga maad arenduseks ette valmistada.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Hääletasin metsatulekahjusid käsitleva resolutsiooni poolt. Siiaamaani on sel aastal Euroopa Liidus tulekahjud hävitanud üle 200 000 hektari metsa. Seda on rohkem kui kogu 2008. aastal kokku! Poolas on metsatulekahjude ohu koefitsient üks kõrgemaid Euroopas. 2009. aasta aprillis oli tulekahjude arv viie aasta suurim.

Peame kasutusele võtma kiired ja tõhusad meetmed, et võidelda kliimamuutusega, mis on üks tulekahjude põhjuseid. Vastu võetud resolutsiooni teine tähtis teema on Euroopa Liidu mehhanismide koordineerimine kliimamuutuste vältimiseks ning eriti Solidaarsusfondi tõhus kasutamine tulekahjude tagajärgede piiramiseks.

Peame looma Euroopa reageerimisjõu, mis suudab loodusõnnetuste korral kiirelt tegutseda. See oleks liikmesriikides ette võetud tegevuste rahaline ja organisatsiooniline lõpuleviimine. Loodan, et parlamendi resolutsiooni tulekahjude mõjuga võitlemise kohta kaalutakse Euroopa Komisjonis põhjalikult ning see võetakse kasutusele, et selles valdkonnas oma tegevusi intensiivistada.

Catherine Stihler (S&D), kirjalikult. – Tänane arutelu metsatulekahjude kohta on teretulnud. Paljude looduslikult kaunite kohtade laastamine on kaotus meile kõigile. Peame näitama üles solidaarsust oma kolleegidega ning aitama mõjutatud riike.

Nuno Teixeira (PPE), kirjalikult. – (PT) Regionaalvalitsuse edendatava metsa uuendamise ja keskkonnakaitseorganisatsioonide algatustega näitavad hiljutised uuringud, et Madeira metsad on viimase 36 aasta jooksul peaaegu 5000 hektari võrra kasvanud, mis on seda enam märkimist väärt saavutus, et käib riiklikule trendile vastu. Seda mõõtnatult väärtuslikku pärandit tuleb kaitsta ning kuigi peame kindlasti olema valmistunud metsatulekahjudele reageerimiseks, on minu arvates eelkõige vajalik tasakaalustada ressursside jaotamist tulekahjude vältimise, tuvastamise ja tegelike tulekustutustööde vahel. Hääletasin selle resolutsiooni poolt, kuna usun, et seda poliitikat saab Euroopa tasandil edendada solidaarsuse strateegia abil, mis üritab koordineerida tulekahjude reageerimist ja ohtlike käitumisviiside tõhusat vältimist.

Pöörates erilist rõhku äärealadele, peaks see lähenemine metsamaade koristamise, kodumaiste liikide istutamise ja maapiirkondade taastamisesse hõlmama nii ametivõimud kui ka metsaalade omanikud. Kriminaalset käitumist tuleks sobivalt karistada ka riiklikult. Olemasolevate või uute struktuurifondide, näiteks Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutamise seotud toimingute rakendamise paindlikkus võimaldab tulekahjude ja muude õnnetuste tõttu maalapi, kodude ja kariloomade kaotusest mõjutatud inimestele anda kiirema vastuse.

Frank Vanhecke (NI), kirjalikult. – (NL) Ma ei osalenud lõplikus hääletuses 2009. aasta metsatulekahjude tagajärgi käsitleva kompromissresolutsiooni üle. Seda seetõttu, et panen tähele, et enamik inimesi siin parlamendis usub, et metsatulekahjudega võitlemine Euroopa tasandil ei peaks piirduma toetuse ja koordineerimisega, vaid et tegelikult tuleks luua mingi eraldi Euroopa tuletõrjekorpus ehk veel üks Euroopa organ, mis maksaks tohtuid summasid ja teeks juba teiste poolt tehtud tööd.

See on igal juhul illustratsioon faktist, et euroföderalistid muretsuvad vähem meie mandri tõhusa ja pädeva haldamise üle ning rohkem arvamuse avaldamise üle, nimelt selle, et kõike tuleb reguleerida Euroopa tasemel – hoolimata subsidiaarsuse põhimõttest, mida nii tihti valjult kuulutatakse.

(Istung katkestati kell 12.50 ja jätkus kell 15.00)

9. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

ISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK

President

10. Finantsteenused (õigusaktidele alla kirjutamine)

President. – Vastavalt koosotsustamise protsessile allkirjastavad õigusaktid Euroopa Parlamendi president ja praegune nõukogu esindav eesistuja. Enne istungi jätkamist allkirjastatakse õigusaktide pakett, et muuta see kehtivaks. Nõukogu nimel allkirjastab selle Cecilia Malmström, Euroopa asjade minister. Mul on väga hea meel, et ka volinik Benita Ferrero-Waldner on täna meiega.

Tahaksin öelda mõne sõna õigusakti kohta, mida täna allkirjastama hakkame. Täna, Euroopa Liidu erakorralise tippkohtumise eel, valmistudes Pittsburghis toimuvaks G20 tippkohtumiseks, on hea võimalus tugevdada Euroopa Parlamendi rolli kaasseadusandjana. Mul on palutud esindada Euroopa Parlamenti riigipeade või valitsusjuhtide õhtusöögil. Meie, Euroopa Liit, valmistume osalema G20 tippkohtumisel Pittsburghis.

Täna on meil ees tähtis nelja erineva õigusakti pakett vastavalt meie poolt rahanduskriisile reaktsiooniks heaks kiidetud koosotsustamismenetlusele. Mis sellesse paketti kuulub? Kapitalinõuete direktiiv, reitinguagentuuride määrus, uus määrus piiriüleste maksete kohta ning otsus, millega luuakse uus programm konkreetsete tegevuste toetamiseks finantsteenuste, finantsaruandluse ja auditi valdkonnas.

Direktiiv ja määrused on suunatud Euroopa Liidu investorite kaitsmisele ning Euroopa Liidu rahandussüsteemile ja tarbijaõiguste tagamise suurendamisele ning parema järelevalve tagamisele. Need aktid on mõeldud rahaturgude stabiliseerimiseks. Seega täidame prognoose, ent seadusandlus, millele allkirja oleme andmas, koostati parlamendis eelmisel ametiajal. Kas minister Malmström tahaks enne õigusaktide allkirjastamist sõna võtta?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Lugupeetud president, hakkame nüüd allkirjastama mitmeid õigusakte, mis on kesksed Euroopa Liidu reaktsioonis rahandus- ja majanduskriisile, mis on Euroopat nii tugevasti tabanud ja jätkab mõju avaldamist. Tahaksin ära kasutada võimalust ja tänada eesistujariiki Tšehhit, mis on teinud ära suure töö, et saada need aktid sellise lühikese aja jooksul valmis. Tänu Tšehhile õnnestus

meil kiirelt tekitada selline edukas koostöö nõukogu ja parlamendi vahel ning saavutada ka kiired ja tõhusad kokkulepped.

Nagu ma eelnevalt mainisin, oleme majandusolukorra suhtes ettevaatlikult optimistlikud, ent teame ka seda, et tulevasel perioodil tabab töötus väga rängalt paljusid riike. Seega on parlamendil, nõukogul ja komisjonil ikkagi põhjust üksteisega tihedat koostööd teha. Ootan huviga meie koostööd ja allkirjastan uhkusega need õigusaktid koos teiega, austatud president.

President. – Tahaksin juhtida tähelepanu faktile, et see, mida me teeme, on nõukogu, parlamendi ja komisjoni funktsioonide jätkuvuse väljendus. Vahepeal on Euroopa Parlamendis korraldatud valimised, mis ei ole mingil moel takistanud meie tegevusi ega tööd.

Tahaksin nüüd paluda minister Malmströmi ühiselt allkirjastamisega alustama, mida tehakse siin laua juures. Kutsun ka volinik Ferrero-Waldneri, proua Berèsi ning proua Bowlesi – eelmised majandus- ja rahaasjade volinikud – paluksin teil mõlemal siia keskele tulla, ning ka raportöörid, kelle hulka kuuluvad härrad Karas ja Gauzès. Teie olete allkirjastamise juures kohal ja minister allkirjastab.

Samuti tahaksin ära märkida, et proua Starkevičiūtė ja härra Hoppenstedt on endised raportöörid ning ei ole enam Euroopa Parlamendis, kuna nad olid liikmed eelmisel ametiajal.

Jätkame nüüd allkirjastamisega.

ISTUNGI JUHATAJA: Dagmar ROTH-BEHRENDT

Asepresident

11. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

12. Parlamentidevaheliste delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

13. EÜ ja Tadžikistani vahelise partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühine arutelu järgmise üle

– nõukogu ja komisjoni avaldused EÜ ja Tadžikistani vahelise partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise üle ning

– Alojz Peterle soovitus (A7-0007/2009) välisasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu ja komisjoni otsus partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise kohta Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide vahel ühelt poolt ja Tadžikistani Vabariigiga teiselt poolt

(12475/2004 – 11803/2004 – C6-0118/2005 – 2004/0176(AVC)).

Cecilia Malmström, *nõukogu eesistuja*. – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud liikmed, volinik, härra Peterle, mul on hea meel tänasel pärastlõunal arutleda Euroopa Liidu ja Tadžikistani sidemete üle ning eriti tähtsuse üle, mille omistame uue aluse loomisele oma suhetele selle riigiga, sõlmides partnerlus- ja koostöölepingu.

Ma tean, et parlament on sellest teemast väga huvitatud. Juba 2008. aasta veebruaris kutsusite oma resolutsioonis ELi Kesk-Aasia strateegia kohta liikmesriike üles kiirelt partnerlus- ja koostöölepingut ratifitseerima – kinnitades sellega parlamendi kavatsust leping lähitulevikus heaks kiita.

Nüüd on leping ratifitseeritud ja on suur soov ülejäänud sammudega võimalikult kiiresti edasi liikuda, et partnerlus- ja koostööleping saaks jõustuda võimalikult kiiresti, loodetavasti enne aasta lõppu. Kui see nii oleks, saadaks see välja selge signaali, et avame uue peatüki oma suhetes Euroopa Liidu ja Tadžikistani vahel.

Tadžikistan on tähtis osa meie üldstrateegiast Kesk-Aasia kohta. See raskesti ligipääsetav riik on üks vaeseimaid maailmas. Sellel on Afganistaniga kehvasti hallatud piir, mis teeb selle põhiliseks teeks narkootikumide salakaubaveos ja teeks radikaalsete islamistide piirkonda. Seetõttu on meil suur huvi Tadžikistani toetamise vastu, nii selle enda pärast kui ka selleks, et lahendada meie ühiseid probleeme. Teeme seda juba mitmete kontaktide kaudu. Eesistujariik Rootsi saatis juulis piirkonda kõrgtasemelise grupi ning eile peeti Brüsselis ministrite konverents Kesk-Aasiaga.

Ent Tadžikistan on üks väga väheseid riike Euroopa Liidu idapiiril, millega me ei ole veel pärast külma sõja lõppu üldist lepingut sõlminud. Kui tahame tõsiselt käsile võtta teemasid, mida mainisin, peame oma tulevaste suhete jaoks looma sobiva raamistiku. Tadžikistaniga poliitilise dialoogi ja praktilise koostöö läbiviimise korraldusi tuleb täiustada, et paremini peegeldada regiooni jagatud väljakutseid. Partnerlus- ja koostööleping annaks meile struktureerituma viisi arutamaks teemasid, milles meil on jagatud huvi: inimõigused, õigusriik, uimastiäri ja organiseeritud kuritegevus ning ka terrorism ja religioosne organisatsioon.

Samal ajal peame piirkonnas tegema edusamme demokraatia, hea sotsiaalhalduse ja inimõigustega seotud teemades. Oleme täiesti teadlikud, et see ei ole lihtne ülesanne. Seega tervitan soojalt struktureeritud dialoogi Tadžikistaniga inimõiguste üle, mis annab võimaluse korraliku arutelu korraldamiseks. Selle dialoogi teine voor leiab aset 23. septembril Dušanbes.

Peame jätkama Tadžikistani julgustamist reformide programmi kasutuselevõtuks. Arengud on sageli väga murettekitavad. Tahaksime riigis näha demokraatlikumat lähenemist seoses ühinemisvabaduse, usuvabaduse, ajakirjandusvabaduse ja kodanikuühiskonna arenguga. Peame andma endast kõik, veenmaks Tadžikistani, et võitluses ebaseaduslike tegevuste, uimastiäri ja terrorismiga tuleb kinni pidada õigusnormidest. Peame rõhutama, et inimõigustest ja põhivabadustest tuleb kinni pidada, kuna see on viis vältida etnilisi või kultuurilisi konflikte.

Muretsame väga ka riigis lokaalset korruptsiooni pärast. See takistab mitte ainult Tadžikistani arengut, vaid ka kasulikke annetusi rahastajatelt. Peaksime ära kasutama kõiki võimalikke kanaleid, et pöörduda Tadžiki ametivõimude poole, et need tegeleksid selle probleemiga võimalikult kiiresti. Me ei saa eirata fakti, et kõik uimastiäri transiiditeed – või vähemalt väga paljud – läbivad Tadžikistani. Riik on haavatav radikaalsete liikumiste ja rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse suhtes. Peame suurendama oma toetust Tadžikistanile, et pareerida neid tegevusi ning pakkuda samal ajal alternatiivseid sissetulekuallikaid. See strateegia sobib hästi meie kohustusega Afganistanis ning meie tööga selle riigi stabiliseerimisel. Tervitame Tadžikistani huvi koostöö vastu ja toetame nende pingutusi.

Tadžikistan on näidanud avatud ja konstruktiivset suhtumist seoses aruteludega meie jagatud väljakutsete üle. See on positiivne. See dialoog on tähtis element meie toetuses Tadžikistanile selle töös naabritega koostöö edendamisel ja lahenduste leidmisel kiiretele ja keerukatele regionaalprobleemidele, nagu kliimamuutused, vesi ja piirikontrollid. Arvestades fakti, et meil on suur huvi tegeleda paljudega neist probleemidest tõhusamalt ja efektiivsemalt, tervitan võimalust luua uus alus meie suhetele Tadžikistaniga. Partnerlus- ja koostööleping annab meile raamistiku, milles saame arendada oma kahepoolseid suhteid edasi ja sellega aidata kaasa meie kogu Kesk-Aasia strateegia üldistele eesmärkidele. Seega kutsun parlamenti üles lepingu poolt hääletama, et see saaks võimalikult kiiresti jõustuda.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Austatud juhataja, kõigepealt tahaksin tänada härra Peterlet tema suurepärase raporti eest ning ka resolutsiooni eest, mis esitab väga hea analüüsi Tadžikistani olukorrast ning annab soovitusi, mida ma toetan.

Kuna Euroopa Liidu Kesk-Aasia strateegia võeti vastu 2007. aasta juunis, on meie suhted kõigi Kesk-Aasia riikidega meie ühiseks kasuks süvenenud. Meievaheliste kontaktide rütm on hoogu juurde saanud ning nüüd on tekkinud ühine arusaam suurema koostöö eelistest turvalisuse küsimustes, piirihalduses ja kontrollis, hariduses, valitsemises ja energia mitmekesistamises. Strateegia on edukas uue partnerluse loomisel viie Kesk-Aasia vabariigiga.

Ent seda domineerivat strateegiat toetavad individuaalsed ja diferentseeritud kahepoolsed suhted, mis peegeldavad vastavate riikide erinevaid püüdlusi ja suunitlusi. Nagu te kõik teate, valitseb meie koostööd Tadžikistaniga praegu ikka veel Nõukogude Liiduga 1989. aastal sõlmitud kaubandus- ja koostööleping, mille Tadžikistan 1994. aastal heaks kiitis. See leping ei peegelda täielikult meie ambitsioone vastavalt Kesk-Aasia strateegiale ega toeta ka sellist suhet, mida praegu Tadžikistaniga soovime.

Teie nõustumine uue Euroopa Liidu ja Tadžikistani vahelise partnerlus- ja koostöölepinguga, mis on täna teie ees arutlusel, oleks seega suur samm edasi, võimaldades meil laiendada ja sügavdada oma koostööd selle riigiga.

Praegune Tadžikistan seisab, nagu juba öeldud, silmitsi suurte majanduslike ja sotsiaalsete väljakutsetega. On tähtis – ja eurooplaste endi huvides –, et Tadžikistan oma probleemidega tegelemisel edukas oleks. See on riik, mis jagab Afganistaniga peaaegu 1 500 km piiri ning mis on Pakistani Swat Valley'le lähedal. See on territoorium, mis on tundlik nende konfliktivaldkondade kõrvalmõjude ja islami sõdijate sisseimbumise suhtes.

Tadžikistan on ka võti ebaseaduslike narkootikumide voolu suunamisel Euroopast Afganistani. Seega võib tihedam koostöö Euroopa Liiduga aidata kaasa ebastabiilsuse leviku vältimisele.

Põhielement Tadžikistani nõrkuste juures on selle nõrk majandus. Vaeseimaid Kesk-Aasia vabariike on raskelt tabanud ülemaailmsest langusest tingitud alumiiniumi ja puuvilla oluline hinnalangus. See koos 34-protsendise langusega rahaülekannetes 2009. aasta esimesel poolel annab põhjust muretsmiseks, et vaesuse määrad võivad tõusta ning et ebakindel sotsiaalmajanduslik olukord võib kaasa tuua sotsiaalseid rahunusi.

Usun, et oleme nüüd Tadžikistaniga õigel teel, toetades ja julgustades hädavajalikke reforme. See on olnud ka Euroopa Liidu eriesindaja Moreli sagedaste külastuste ja ka minu enda 2008. aasta kevade külastuse keskmeks. Areng on olemas, ent kindlasti on vaja rohkem ära teha. Valitsus on teinud selgeks, et lisaks tihedamale kaubandusele ja koostööle tahab see rakendada meetmeid sotsiaalhoolekande, tervishoiu ja hariduse parandamiseks ning korruptsioonivastaseks võitluseks ja inimõiguste suurendamiseks.

On tervitatav, et president Rahmon on loonud ombudsmanni ametikoha. Ombudsman on meie jaoks tähtis osavõtja järgmisest Euroopa Liidu ja Tadžikistani vahelise inimõiguste alasest dialoogist, mida mainisite, 23. septembril. Kohtureform edeneb ikka veel aeglaselt, ent loodame, et valitsus võtab hiljuti Dušanbes peetud inimõiguste ja kodanikuühiskonna alase seminari soovitusi arvesse, eriti Tadžikistani advokatuuri ja uue kriminaalmenetluse koodeksi reformimisel.

Ma olen loomulikult täiesti teadlik teie muredest seoses demokraatia ja inimõigustega Tadžikistanis ning võin seega teile kinnitada, et komisjon võtab neid muresid dialoogi puhul selle riigiga kindlasti arvesse.

Seoses majandusreformidega näeme edusamme näiteks puuvillavõla lahendamise mehhanismi koostamise osas, mis loodetavasti sillutab teed laiematele põllumajanduslikele reformidele ja põllumajandustootjatele põllumajandusega tegelemisel vabade käte andmisele, mis on oluline riigis vaesusega tegelemiseks.

Tänane Euroopa Parlamendi nõustumine partnerlus- ja koostöölepinguga aitab meil jätkata koos Tadžikistaniga tööd terve rea poliitiliste ja majanduslike reformide kallal, pöörates erilist tähelepanu demokraatiale ja inimõigustele ning tagada ka nende põhjalik elluviimine. Jõupingutusi reformide elluviimisel toetab suhteliselt suur kahepoolne abi komisjonilt. Tõepoolest, perioodil 2007–2010 on see 66 miljonit eurot, mis tõuseb aastatel 2011–2013 isegi 70 miljonit euroni.

Meie abi keskendub sotsiaalkaitse ja tervishoiu toetamisele, riikliku rahanduse haldamise reformile ja tehnilisele abile erasektori arendamiseks. Seda protsessi toetab meie delegatsioon Dušanbes. Minu tahtmine on selline, et enne käesoleva aasta lõppu peaks meie sealne piirkondlik kontor saama täieõiguslikuks delegatsiooniks, et soodustada reformiprotsessi ja kiirendada partnerlus- ja koostöölepingu täielikku elluviimist. Eriti loodan, et see aitab meil korraldada põhjalikku edusammude hindamist põhivaldkondades, mida mainisin, mida me siis mõeldame konkreetsete orientiiride suhtes.

Alojz Peterle, raportöör: – (SL) Otsus sõlmida Euroopa ühenduste, nende liikmesriikide ja Tadžikistani vahel partnerlus- ja koostööleping on kooskõlas Euroopa Nõukogu strateegiaga uueks partnerluseks Kesk-Aasiaga ning Tadžikistani selge sooviga arendada Euroopa Liiduga laiemat koostööd nii kaubanduses kui ka paljudel muudel aladel.

Mul on hea meel näha, et kõik liikmesriigid on selle lepingu ratifitseerinud, ning loodan, et saame anda oma nõusoleku lepingule Tadžikistaniga, täpselt nagu oleme eelnevalt nõustunud lepingutega Kasahstani, Kirgiisia ja Usbekistaniga. See märgin kaubandus- ja koostöölepingu lõppu Euroopa Liidu ja endise Nõukogude Liidu vahel.

Tegutsedes oma põhiväärtuste ja põhimõtete põhjal, väljendab Euroopa Liit selle lepinguga oma strateegilist huvi koostöö vastu Tadžikistaniga, mida see peab selles maailmajaos väga tähtsaks partneriks. Euroopa Liit soovib Tadžikistaniga ka suhteid süvendada, aidates sellega kaasa riigi turvalisuse, stabiilsuse ja majandusliku arengu edenemisele ning selle demokraatlike asutuste arendamisele ja ühtlustamisele ja ka inimõiguste kaitsele ja õigusriigile.

Euroopa Tadžikistani poliitika konkreetsemad eesmärgid on peamiselt seotud vaesusega võitlemise, hea valitsemistava ja reformide toetamisega ning ka narkokaubanduse ja organiseeritud kuritegevusega võitlemisega. See raport võtab kriitilise hoiaku demokraatia olukorra suhtes selles riigis, väljendades muret korruptsiooni ja kodanikuühiskonna olukorra üle, ent samal ajal kutsub see Tadžiki valitsust üles võimalikult kiirelt tegelema probleemse olukorraga hariduse ja koolituse vallas.

Raportis väljendatakse ka õigustatud muret inimõiguste rikkumise üle, eriti naiste õiguste, usuvabaduste, kohtusüsteemi sõltumatus ja tingimuste üle, mis valitsevad kodanikuühiskonna organisatsioonide tööd. Selle juures tervitatakse raportis ka inimõiguste üle dialoogi alustamist, mille edenemine on vajalik kahepoolsete suhete arendamiseks.

See leping peegeldab meie veendumust, et Tadžikistanil on potentsiaali luua tänapäevane ja funktsioneeriv riik, mis suudab edukalt teostada oma regionaalset rolli, eriti Afganistanist ja mujalt piirkonnast tuleva ekstremismi vastu võitlemisel. Muuhulgas tuletatakse raportis meile meelde ka energia ja vee tähtsust, kuna need teemad puudutavad riikidevahelisi suhteid Kesk-Aasias ja vajavad ühist tegutsemist.

Kokkuvõttes lubage mul kiita oma kolleege nende konstruktiivse kaastöö eest ja komisjoni väärtusliku abi eest. Eelkõige tahaksin tänada Tadžikistani Vabariigi saatkonda nende koostöö eest.

Usun täielikult, et selle lepinguga suudab Euroopa Liit arendada ja süvendada koostööd, mida Tadžikistaniga on siiani tehtud, ning loodan, et selles vaimus leping lähitulevikus ka ellu viiakse. Soovitan teil soojalt Tadžikistaniga leping vastu võtta.

Filip Kaczmarek, *fraktsiooni PPE nimel.* – (PL) Tahaksin õnnitleda raportööri Alojz Peterlet tema väga reaalse ja – tahaksin rõhutada – väga tasakaalustatud raporti eest Euroopa ühenduste ja Tadžikistani vahelise partnerlus- ja koostöölepingu kohta.

Tadžikistan on saanud demokraatia puudumise tõttu suure kriitika osaliseks. Kõige rohkem taunime ajakirjandusvabaduse ja usuvabaduse puudumist ning korruptsiooni. Ma ei taha siin nende süüdistuste üle arutleda. Ent peame arvesse võtma fakti, et Tadžikistan on hiljuti teinud edusamme nii korruptsioonivastases võitluses kui ka inimõiguste olukorra parandamisel ja ka mitmetes teistes tundlikes valdkondades. Lisaks sellele on see suhteliselt stabiilne riik, mis on tähtis, arvestades selle strateegilist asukohta. Ent seda teemat on siin täna juba käsitletud.

Afganistani naabrina ning seonduvate probleemidega suuremahulise narkootikumide tootmise ja müügi, terrorismi ja kasvava ekstremismiga seoses ning ka teise järjest ebastabiilsema naabri Pakistaniga võiks Tadžikistan olla Euroopa Liidu loomulik liitlane. Seega on Euroopa Liidu huvides jätkata riigis demokraatlike protsesside toetamist ja tugevdada selle poliitilist, majanduslikku ja sotsiaalset potentsiaali.

Pidagem meeles, et Tadžikistan on endistest Nõukogude vabariikidest vaeseim. See üks ainult 12 riigist, mis oli eelmisel aastal ÜRO nimekirjas riikidest, mida kõige enam mõjutas ülemaailmne toidukriis. Mul on selles suhtes hea meel, et raportis mainitakse ka aastatuhande arengueesmäärke. Tuletagem need ka Tadžikistanile meelde.

Euroopa Liit on Tadžikistani peamine kaubanduspartner. Mõlemad pooled peaksid tegema pingutusi lepingu võimalikult kiireks elluviimiseks, toetades sellega riigi arengut ja stabiliseerides selle majandusolukorda. Kritiseerides vaid seda, mis on Tadžikistanis valesti, ei ole võimalik seda saavutada. Peame saatma välja positiivse signaali, et hoolime selle riigiga kontaktide arendamisest, ja minu arvates härra Peterle raport koos kogu parlamendiga sellise signaali just saatiski.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Austatud juhataja, volinik, head kolleegid, Tadžikistan on sõna, mida siin parlamendis harva kasutatakse, nii et me – räägin Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni nimel ja ka rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja Kesk-Aasia suhete delegatsiooni liikmena – tervitame seda lepingut. Tervitan ka otsust rakendada kiireid meetmeid meie esinduskontorite edendamiseks piirkonnas, nagu volinik just mainis.

Lisaks sellele ei ole Tadžikistan üllatusrohke riigina, ent sageli Euroopa äärealana kirjeldatud riigina maailma äärealal – nagu ka teised Kesk-Aasia riigid ja põhiliselt Afganistan. Selles riigis võideldakse väga tähtsaid lahinguid seoses narkokaubandusega, võitlusega autoritaarsuse ja fundamentaalsuse vastu ning õigusriigi ja demokraatia loomisega, mis on kahjuks veel väga hraprad.

Selle õigusaktiga suudame teha edusamme mitte ainult kaubanduslikust vaatenurgast, vaid loodetavasti ka poliitilisest ja kultuurilisest.

Heidi Hautala, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FI) Austatud juhataja, tingimused on hulga paremad, et alustada partnerlus- ja koostöölepingut Tadžikistaniga kui näiteks Usbekistani või Türkmenistaniga, kuna neis riikides on täielik diktatuur. Tadžikistan aga on paremal teel ning see leping võimaldab Euroopa Liidul mõningal määral mõjutada sealset olukorda. Oli meeldiv kuulda, et nõukogu ja komisjoni nimel keskenduks koostööpakt inimõigustele ja demokraatiale ning üritaks edendada õigusriigi arengut. Samuti oli suurepärane kuulda, et

Tadžikistanis on loodud ombudsmani asutus. Paljudes riikides on see väga tähtis vahend ning Euroopa Liit peaks seda uut asutust täielikult toetama.

Tahaksin tõstatada veel ühe teema seoses veeallikate küsimusega. Piirkond on rikas veeallikate poolest ning Euroopa Liit võiks Tadžikistanil aidata neid ressursse ratsionaalselt ja demokraatlikult ära kasutada, võttes arvesse ka nende riikide huvisid, kelle territooriumid asuvad allavoolu ja kes võivad suurte hüdroelektrijaamade võimaliku mõju käes kannatada. Igal juhul tahab Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon rõhutada regionaalse koostöö tähtsust, nii et Kesk-Aasia kohalik majandus saaks taastuda.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja, Tadžikistani ei ole õnnistatud energia- ja mineraalide allikatega nagu teisi Kesk-Aasia riike. Ent see ei ole vabandus Tadžikistani äärealaks muutmisel rikkamate ja suuremate naabrite arvelt.

Kesk-Aasia on ka Euroopa Liidu poliitilise ja energiajulgeoleku jaoks oluline piirkond. Seoses Euroopa Liiduga suhete tugevdamisega arenevad mõned piirkonna riigid kiiremini kui teised. See on vältimatu. Ent peame säilitama kollektiivse tegevuse idee, kui jätkame sidemete parandamist sellega, mis alles hiljuti oli diplomaatiliselt isoleeritud ja üsnagi kahe silma vahele jäetud piirkond, eriti Euroopa Liidu poolt. Mõnede Kesk-Aasia riikide eelistamine teistele võib piirkonnas kaasa tuua lahkkelid ja jagunemise. Eriti on just piirkonna islami terroristid üles näidanud otsusekindlust kasutada ära vaesust ja puudulikku valitsemistava, et inimesi radikaalseks muuta ja nende vihasõnumit levitada.

Tadžikistani valitsus on äärmuslikkuse tagasi lükanud ning üritab nüüd rahvusvahelise kogukonna abil oma riigi demokraatiat ühtlustada. Tadžikistan kannab ikka veel arme ilmalike ja Jihadi jõudude vahelisest julmast kodusõjast, mis toimus pärast Nõukogude Liidu lagunemist 1990ndate alguses. Tadžikistani inimesed ei taha näha uut verevalamist, mistõttu nad on andnud julge toe NATO tegevusele Talibani vastu Afganistanis. ISAFi missioon Afganistanis on väga tähtis Tadžikistani pikaajalisele tulevikule ja selle soovile leida lääne pool turvaankur.

On õiglane öelda, et Tadžikistani minevik demokratiseerimises ja inimõigustes ei ole täiuslik, ent olen veendunud, et Euroopa Liidu poolne dialoog ja tegevus julgustab Tadžikistani positiivselt muutuma. See paistab kindlasti olevat Euroopa Liidu nägemus Valgevenest ja Usbekistanist, nii et Tadžikistan väärib samasugust kohtlemist. Fraktsioon ECR toetab seega sügavamat strateegilist, poliitilist ja majandusalist partnerlust Tadžikistaniga, mis põhineb edusammude tegemisel avatuse, demokraatia ja kõrgemate inimõiguste standardite suunas.

Sabine Lösing, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Austatud juhataja, tänan teid raporti eest. Välisasjade komisjoni liikmena küsitlesin komisjoni pädevat esindajat arutelus selle lepingu rolli üle Euroopa Liidu sisserände juhtimise raames. Ta väitis selgelt, et kui see jõustuks, sillutaks see teed koostööle teise piirivalveagentuuriga (Frontex) ja mitmetele sisserännet käsitlevale määrusele, nagu tagasivõtulepingute ja Afganistaniga piirjulgeoleku raames. 1 200 km pikkust piiri Tadžikistani ja Afganistani vahel on siin juba mainitud. See saab siis järgmiseks Euroopa Liidu põgenikke eemal hoidva rõhuva poliitika eesmärgiks.

Seega tahab Euroopa Liit end põgenikest isoleerida kaugel väljaspool oma välispiire. Ent siiski näeme taas, et see on Euroopa Liidu välispoliitika põhikomponent. Selliste partnerluslepingute tulemusel hoitakse põgenikke laagrites, kus, nagu me kõik teame, valitsevad ebainimlikud tingimused, näiteks praegu Ukrainas. Probleemiga on siin üldsõnaliselt juba tegeletud. See n-ö rahvusvahelise sisserände juhtimise vorm hõlmab Genfi põgenikekonventsiooni ja rahvusvaheliste inimõiguste tõsist rikkumist.

Seega kutsun Euroopa Liitu üles alustama võitlust põgenemise põhjusega, mitte põgenikega. Euroopa naabrussoliitika on üks vahend Euroopa kui kindluse veelgi läbitungimatuks muutmiseks, mistõttu seda meie, GUE/NGLi vaatenurgast väga skeptiliselt vaadatakse.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni EFD nimel.* – (NL) Austatud juhataja, ütlen ausalt, et see arutelu tekitab minus segaseid tundeid. Ühest küljest tervitan fakti, et härra Peterle resolutsioonis tuuakse selgelt välja paljud problemaatilised valdkonnad Tadžiki majanduses ja ühiskonnas. Teisest küljest tundub mulle arusaamatu, et olulistes punktides kirjeldatakse Tadžikistani kui suhteliselt stabiilset riiki. Kuulsin seda just taas arutelul ning ma ei mõista absoluutselt, kust see idee tuleb. Nojah, Euroopa Liit jätab mulje, et see leping peab jõustuma, tulgu mis tuleb. Sellel on vaieldamatud tagajärjed suure kriitika usutavuse jaoks, mida hiljem veel teha tuleb.

See, mida lugesin lõikest 2 Tadžiki valitsusele pettumuse valmistamise kohta, on minu arvates täiesti hämmastav. Daamid ja härrad, peame arutlema näiteks protestantide vähemusele või moslemitele pettumuse valmistamise üle, kui nad on silmitsi religioosse seadusega, mis sekkub tõsiselt nende usuellu. Selle täiesti

valesti asetatud pettumuse asemel peaks Tadžiki valitsus hoopis tegelema suure tööga, mis see peab kodus ära tegema. Volinik, loodan, et seda ka kohusetundlikult jälgitakse.

Pino Arlacchi (ALDE). – Austatud juhataja, toetan seda lepingut väga. Usun, et see on suur samm koostöös Euroopa Liidu ja Tadžikistani vahel, mis on mitmetel põhjustel väga tähtis riik.

Tahan lihtsalt mainida ühte panust meie Euroopa Liidu mandri stabiilsusse ja turvalisusesse. Tadžikistan on Afganistanist Euroopasse ja Venemaale narkokaubanduse ristteel. Vähemalt 30% Afganistanis toodetud heroiinist tuleb Euroopasse ja Venemaale Tadžikistani kaudu. Kümme aastat tagasi alustas rahvusvaheline kogukond Tadžikistanis suurt missiooni, tugevdades kõiki narkokontrolli seadmeid, ning mul on väga hea meel kümme aastat hiljem näha, et see toimib ja edeneb väga hästi. See leping on otsene panus Euroopa stabiilsusesse ja turvalisusesse.

Näen, et on veel palju piiranguid ja kolleegid rõhutasid Tadžikistani probleeme inimõiguste, vaesuse jms osas, ent usun, et see leping on Euroopa oma parimas vormis ning pooldan seda väga.

Pier Antonio Panzeri (S&D). – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, ka mina usun, et see koostööleping Tadžikistaniga on väga positiivne ja võib aidata saavutada seda, mis minu arvates on mõned tähtsad ja täpsed eesmärgid.

Esimene eesmärk puudutab selle riigi strateegilist positsiooni, mis võib tõesti kasuks tulla rahu, turvalisuse ja stabiilsuse valdkonna edendamisel. Teine eesmärk on ja peab olema minu arust julgustada selle riigi kasvu nii majanduslikust kui ka sotsiaalsest perspektiivist, sest teame, et see on piirkonna üks vaesemaid riike.

Kokkuvõttes peame tagama, et selle lepingu rakendamist valitsevad sellised põhielemendid nagu vabadus, demokraatia ja õigused. Jättes kõrvale piirangud, mida leida võib, usun, et peaksime tervitama raportit, mille üle siin parlamendis hääletame.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Tahaksin härra Peterlet suurepärase raporti eest õnnitleda. Järelliide „-stan” tähendab „riiki” ja Tadžikistan on viimane meie poolt riigina tunnustatavatest riikidest, mille nimi lõpeb liitega „-stan”. Praeguseni oleme sellest alati üle vaadanud, mis oli suur ebaõiglus.

Ent Kesk-Aasia stabiilsus on piirkonna enda, meie ja kogu maailma strateegilistes huvides. Kõik maailma riigid on omavahel seotud nagu üks suur anum, mistõttu peame ka üles näitama oma küpsust, tagades, et kõigile selle piirkonna riikidele pööratakse ühesugust tähelepanu, hoolimata nende suurusest, arengutasemest või sellest, kui palju energiaga seotud jõukust neil on.

Mulle näib, et oleme nüüd selle halva heaks muutnud ja kaotatud aja tasa teinud. Sellel põhjusel tahaksingi õnnitleda nii raportööri kui ka komisjoni ja samuti volinikku Ferrero-Waldnerit ning eesistujariiki Rootsit lõpuks selle viivituse minevikku jätmise eest. Nüüdsest muutuvad asjad paremaks.

Janusz Wladyslaw Zemke (S&D). – (PL) Tahaksin teid väga tänada, et lubasite mul küsimuse esitada. Usun, et selle lepingu sõlmimine on hea idee, sest see on samm õiges suunas.

Ent küsin endalt ning tahaksin ka minister Malmströmilt küsida järgmise küsimuse: nende paljude tegevuste hulgas, mida Euroopa Liit on planeerinud, kas ei oleks soovitatav asetada suuremat rõhku Tadžikistani aitamisele, et koolitada neid, kes vastutavad Afganistani piiri valvamise eest? Oleme kõik täiesti teadlikud, et see on väga kriitiline teema. Piir on 1 500 km pikk. Tadžikistanil on piiri kaitsmisega suuri probleeme, eriti kuna Afganistani poolel on suur Tadžiki vähemus. Seega arvan, et Euroopa Liidu erinevate algatuste hulgas peaksime kaaluma ka kaasaaitamist Tadžiki jõudude ja piiri turvamise eest vastutavate inimeste koolitamisele.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja, tahaksin samuti öelda, et härra Peterle on koostanud suurepärase raporti. Peaksime ühe asja selgeks tegema: Kesk-Aasia rahumeelsed inimesed on meie kõige tähtsamate partnerite hulgas. Seda piirkonda on sageli valitsenud välisjõud. Esimest korda pika aja – sajandite – jooksul on see taas vaba. Peaksime ära kasutama seda võimalust ja looma tõelise vabade partnerluse.

Kuulsin enne juttu kuritegevusest. Loomulikult peame tegema koostööd kuritegevusega võitlemisel, ent kõigepealt peaksime vaatama nende riikide kultuuri ja mõistma, et need on põlised kaubandusriigid. Nad ei kauple ainult narkootikumidega; nad kauplevad kaupadega, mis olid alati Euroopa ja kogu maailma jaoks olulised. Seega peaksime ütlema, et see tähendab partnerlust, mitte isalikkust.

Athanasios Plevris (EFD). – (EL) Austatud juhataja, ka mina tahaksin korra üles võtta kuritegevuse küsimuse, mis on juba tõstatatud, ning ka ebaseadusliku sisserände küsimuse. On fakt, et Tadžikistan asub pulsikohal, geopoliitilises asukohas, ning Euroopa peaks uurima, kuidas saame vähendada nii kuritegevust, seoses Afganistanist tulevate narkootikumidega, kui ka – eelkõige – rändeid.

On fakt, et Euroopa ei saa enam toetada neid rändeid Tadžikistani kaudu ja Afganistanist ning teistest riikidest; fakt, mille eest peamiselt Vahemere riigid, nagu Malta, Küpros, Kreeka ja Itaalia praegu maksavad, ent mille eest kindlalt, matemaatilise täpsusega, maksavad hiljem kõik Põhja-Euroopa riigid.

Loomulikult peame austama kõigi neist riikidest tulevate inimeste õigusi, ent mingil hetkel peab ka Euroopa end kaitsma ja aru saama, et me ei saa toetada neid rändeid Aasiast.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, nagu härra Peterle oma suurepärase raportis ütleb, on partnerlus- ja koostööleping osa suuremast strateegiast Kesk-Aasia suurema piirkondliku stabiilsuse jaoks. On ainult õige, et teeme selle tähtsa sammu, kuna probleeme on nii palju ja need on nii laialdased ning mõjutavad nõnda paljusid riike, nende hulgas ka Afganistani ja Pakistani, kuid igal riigil on ka oma konkreetsed probleemid. Härra Peterle tegeleb kõige sellega oma raportis väga süstemaatiliselt.

Mul on hea meel, et Euroopa Parlament hoiab inimõiguste osas ikka lippu kõrgel. Inimõigused on Tadžikistanis probleemiks. Riigis on demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi osas veel palju teha. Seetõttu ongi nii vajalik, nagu komisjon ütles, et peaksime dialoogi inimõiguste üle. Olen kindel, et komisjon on järgmise nädala kohtumisel väga selgesõnaline Euroopa väärtuste ja ootuste osas, mis meil Tadžikistani suhtes on.

Sel suvel toetas Euroopa Liit konverentsi, mis tegeles täpselt õigusriigi tugevdamise teemaga Tadžikistanis ja kus osalesid esindajad uurimistöö maailmas, kodanikuühiskonnast, valitsusvälistest organisatsioonidest, väliseksperdid ja ka paljud Tadžikistani enda ametivõimude esindajad. See on õigusasutuste iseseisvuse tõstmise ja õigusriigi tugevdamise küsimus.

Proua Hautala tõstatas vee teema. See on piirkonnas väga oluline. Euroopa Liit toetab mitmeid jätkusuutlikke hüdroelektri arenguprojekte. Need projektid peavad põhinema teadusuuringutel, omama piirkondlikku perspektiivi ning võtma arvesse olemasolevaid konkreetseid vajadusi.

Härra Zemke mainis piirihalduse küsimust. See on väga tähtis teema. Euroopa Liit toetab piirkonda 2010. aastani 66 miljoni euro ulatuses ning 70 miljoni euro ulatuses kolme aasta jooksul pärast seda. See peab kindlasti andma ruumi mitte ainult piirihalduse ja -kontrolli tugevdamiseks, vaid ka tolli- ja politseitöötajate koolitamiseks. Olen kindel, et komisjon naaseb selle teema juurde hiljem uuesti.

Kokkuvõtteks on Tadžikistanis ja kogu piirkonnas palju raskeid ja keerulisi probleeme. Tunneli lõpus paistab natuke valgust, ent me ei tohi probleeme alahinnata. Mul on väga hea meel, et parlament on üksmeelne selle partnerlus- ja koostöölepingu vastuvõtmise tähtsuse osas. See annab meile parema vahendi meie tööks stabiilsuse suurendamisel ja nende probleemide lahendamisel ning aitab ka pidada aktiivset dialoogi riigiga seoses inimõiguste ja demokraatiaga. See on samm edasi ja täidab lünga, mis meie piirkondlikus strateegias siiani eksisteeris.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Austatud juhataja, oleme juba pikka aega veendunud, et Euroopa Liidu Kesk-Aasia strateegia on väga tähtis ja mõjutab positiivselt Kesk-Aasia riikide turvalisust, stabiilsust ja jõukust. Nagu härra Tannock õigustatult ütles, ei tohi me Tadžikistani äärealaks lükata. Vastupidi – arvan, et peaksime selle Kesk-Aasia vaeseima riigiga läbi käima.

Seda öeldes oleme loomulikult täiesti teadlikud, et sellel riigil on suuri väljakutseid. See oli vist härra Arlacchi, kes mainis, et Afganistan jääb esimeseks opiaate ja heroini tootvaks riigiks maailmas, ja loomulikult leiab kogu transiit aset Tadžikistani ja teiste Kesk-Aasia riikide kaudu. Afganistani oopiumi ja heroini veetakse riigist välja peamiselt Iraani ja Pakistani kaudu lõunateedel ja Türkmenistani, Usbekistani, Tadžikistani ja Kasahstani kaudu põhjateedel. Nii et me teame, et see on väga tähtis teema. Ent näeme ka seda, et narkootikumide tootmine on Afganistanis vähenenud ja nüüd on see tõesti koostöö küsimus, et vähendada seda veelgi.

Selle jaoks oleme kasutusele võtnud piirihaldusprogrammi BOMKA. See on suurepärase, kuna töötab salakaubaveo vastu. See aitab nendel riikidel seaduslikult kaubelda, ent eriti töötab just narkootikumide tootmise vastu. Olen neid asutusi ise külastanud ja võin teile öelda, et need toimivad väga hästi. Korraldame ka koolitusi. Koolitused on Euroopa Liidu programmide raames.

Lubage mul inimküsimuste teema kohta veel üks sõna öelda. Uus partnerlus- ja koostööleping annab meile vahendi Tadžikistaniga selles valdkonnas dialoogi süvendamiseks, ja seal on ka inimõiguste klausel. See annab meile võimaluse ja vahendid Tadžiki võimudega arutleda kõigi seonduvate küsimuste üle, nagu lapstööjõud, naiste õigused, kogunemisvabadus ja usuvabadus – loomulikult, härra Belder, sest ikka veel on probleeme.

On mainitud ka vett. Ma olen nendest probleemidest juba aastaid teadlik olnud. Oleme üritanud tadžikke aidata ja mängime nüüd Kesk-Aasia riikide hulgas vahendaja rolli. Oleme veendunud, et sellega tuleb tegeleda piirkondlikul tasandil, võttes arvesse riikide huvisid ja vajadusi – nii vastuvoolu, mis tähendab Tadžikistani ja Kurdistani, kui ka allavoolu, mis tähendab Usbekistani, Türkmenistani ja Kasahstani. Ma arvan, et ainult sellises kontekstis saab leida püsiva lahenduse. Seega teeme koostööd kõigi riikidega ja selles kontekstis on 2010. aastaks – järgmiseks aastaks – kavandatud riiklik poliitiline dialoog vee üle – mille raames tegeletakse kõigi nende küsimustega, ning siis üritame loomulikult kokkuleppele jõuda.

Minu viimased märkused on järgmised: on õige aeg toetada partnerlus- ja koostöölepingu ratifitseerimisprotsessi viimast etappi. Tihedam koostöö Tadžikistaniga, mida toetate teie ja toetab parlament, on meie kodanike huvides. Positiivne hääletus saadab Tadžikistanile tugeva signaali, et Euroopa Liit austab oma Kesk-Aasia strateegiaga võetud kohustusi. See sillutab teed partnerlusele, mis on vajalik meie enda turvalisuseks ja aitab meil soodustada suuremat piirkondlikku koostööd, mis on Kesk-Aasia stabiilsuse jaoks nii oluline.

Alojz Peterle, raportöör. – (SL) Tahaksin teid kõiki tänada teie tähelepanelike sõnade, uute ideede ja rõhuasetuste eest. Mul on hea meel näha, et parlament on selles arutelus taaskord ühel meelel ja et sellel on soov Tadžikistaniga tugevam ja tihedam partnerlussuhe luua. Mul on hea meel, et oleme teadlikud Tadžikistani identiteedist ja selle erilisest rollist piirkonnas.

Minul näiteks oleks hea meel, kui pühendaksime võrdse hulga tähelepanu selle lepingu rakendamise jälgimisele, ning varsti ongi meil võimalus seda teha. Ent lubage mul meelde tuletada sellises koostöös parlamendi rolli tähtsust, mille üks vahend on meie delegatsioon Kesk-Aasia riikidesse.

Usun täielikult, et suudame selle lepingu üle homme suure hääleteenamusega lõplikult otsustada. Kui see jõustub, on Euroopa Liidul ja Tadžikistanil võimalus piirkondlikul, kahepoolsel ja ülemaailmsel tasandil koostööd teha. Täna teid väga abi ja koostöö eest.

Juhataja. – Sain välisasjade komisjonilt ettepaneku viia arutelu lõpule vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2.⁽¹⁾

Ühine arutelu lõpetati.

Hääletus toimub neljapäeval, 17. septembril 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Jiří Maštálka (GUE/NGL), kirjalikult. – (CS) Tervitan kõiki lepinguid Euroopa ühenduste ja endise Nõukogude Liidu riikide vahel, tingimusel, et sellised lepingud põhinevad võrdsetel õigustel ja vastastikusel kasul. Kui tänasele Euroopa Parlamendi täiskogu istungile esitatud raportis on sätestatud, et esitatud leping aitab liitu Tadžikistanis ja Kesk-Aasias poliitilisest, majanduslikust ja kaubanduslikust perspektiivist tugevdada ja ühtlustada, tahaksin kiirelt juhtida teie tähelepanu järgmistele kaalutlustele, mida paljude teiste inimestega jagan. Lepingut ei tohi mingil juhul vaadata kui võimalikku vahendit Euroopa Liidu sõjalise kohalolu saavutamiseks kõne all olevas piirkonnas. On väga vajalik arendada Euroopa Liitu kui rahuprojekti, mis on vaba ülimast võimust või sõjalistest ambitsioonidest. Välja kuulutatud sõda terrorismi vastu ei saa küsimuse all olevas piirkonnas läbi viia ilma koostööta Venemaa ja teiste naaberriikidega. Kokkuvõttes tahaksin rõhutada, et peame lähenema toorainete kaevandamisele ja kasutamisele täieliku võrdsuse ja vastastikuse huvi vaimus.

⁽¹⁾ Vt protokoll.

ISTUNGI JUHATAJA: Roberta ANGELILLI*Asepresident***14. Uued viisaeeskirjad Lääne-Balkani riikidele (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro, Serbia) (arutelu)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused uute viisaeeskirjade kohta Lääne-Balkani riikidele (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro, Serbia).

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, liigume geograafiliselt kiirelt edasi, et arutada teist teemat, millega mul on taas suur heameel tegeleda: viisavabastuse võimalused teatud riikidele Balkani piirkonnas. On suurepärane, et Euroopa Parlament sellega nii vara oma ametiaja alguses tegeleb. See näitab, kui tähtis see meie kõigi meelest on, et Lääne-Balkani inimesed toodaks Euroopa Liidule lähemale. See on kahtlemata Balkani piirkonna kodanikele kõige tähtsam teema seoses nende praeguste suhetega Euroopa Liiduga.

Viisavabastus võimaldab esiteks inimestel Euroopas vabamalt liikuda ja loob avatumaid ühiskondi. Paljud piirkonna inimesed – eriti noored – ei ole kunagi Lääne-Euroopas käinud ning viisavabastus avaks loomulikult palju võimalusi kontaktideks ja vahetusteks. See ongi selle algatuse tõeline kasu.

2007. aastal alustas Euroopa Liit protsessi, mis oli mõeldud viisanõuete kaotamiseks Lääne-Balkani riikidest. Selles protsessis on kaks aspekti: riigid ise pidid tegema olulisi edusamme seoses dokumenteerimise usaldusväärsuse, parema rändealase seadusandluse, vähemuste suuremate õiguste ja kindlasti ka korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitlusega. Vastutasuks pakuks Euroopa Liit viisavaba reisimist. Viisarežiimi lihtsustamist rakendatakse alates 2008. aasta jaanuarist ning see on seotud kohustustega valdkondades, millega tuleb tegeleda. Ent ainult tõeline viisavabastus võimaldab eemaldada viisakohustustega pandud majanduslikke ja bürokraatlikke tõkkeid.

Lääne-Balkani kodanikele kehtivate viisanõuete kaotamine on tähtis meede, mis tugevdab sidemeid selle piirkonna ja Euroopa Liidu vahel. Võime eeldada, et see stimuleerib Euroopat toetavat suhtumist nii piirkonna valitsustesse kui ka rahvastesse, kuna see näitab, et Euroopa integratsiooniprotsess toob tõelist kasu. Jätkuv isoleerimine aga viiks teisest küljest kõrvalejätuse tundeni ja väldiks ideede vahetamist ning võiks halvimal juhul soodustada kitsarinnalist natsionalismi.

Loomulikult on meie eesmärk vastupidine: avada Euroopa Liit, pakkuda riikidele juurdepääsu ühenduse programmidele, teha inimestele kontaktis olemine lihtsamaks ning edendada arengut ja vahetusi nii Lääne-Balkani riikide vahel kui ka nende riikide ja Euroopa Liidu vahel. Lisaks sellele tekitab viisavabastus uusi võimalusi kaubanduseks, tööstuseks ja oskusteabe edastamiseks. Need on tähtsad elemendid majanduskriisi tagajärgede leevendamisel.

Seega on komisjoni 15. juulil esitatud ettepanek vägagi tervitatav. Pakuti välja, et esimese sammuna eemaldatakse viisanõue endiselt Jugoslaavia Makedoonia Vabariigilt, Montenegrolt ja Serbialt, kus on biomeetrilised passid. Eesmärgiks on 2010. aasta 1. jaanuariks kaotada nende kodanike jaoks viisanõuded ja hiljem laiendada seda teistele riikidele, kui ka need täidavad nõutud tingimused. Komisjon on andnud hinnangu, et kolm riiki – Serbia, Montenegro ja endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik – vastavad üldiselt viisavabastuse tingimustele. Serbia ja Montenegro hindamine jätkub ja loodame, et sügiseks on meil komisjonilt kinnitus, et kõik tingimused on täidetud, nii et saame järgmise sammu astuda.

Pean rõhutama, et paljud tingimustest, mis oleme vabastamisele määranud, näiteks politseisüsteemi reform ja korruptsiooniga võitlemine, toovad riikidele kasu ka nende ettevalmistamisel Euroopa Liidu liikmesuseks ning tekitavad seega olukorra, kus kõik võidavad, mis puutub eeskirjade ühtlustamisse. See annab hea näite ka sellest, kuidas tingimuslikkuse põhimõtte Lääne-Balkanil töötada võib.

Albaaniat ja Bosnia ja Hertsegoviinat ei hõlmata sellesse esimesse otsusesse viisavabastuse üle, ent neid ei jäeta ka kitsikusse. Tean, et see on mureküsimus paljudele siin parlamendis. On ainult aja küsimus, millal ka need riigid täidavad vajalikud tingimused komisjoni tegevuskavas. Et protsessi saaks võimalikult kiiresti lõpule viia, jätkame rõhutatult Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina toetamist ja julgustamist, et need teeksid edasisi samme ülejäänud eesmärkide suunas, ning loodan, et ka nemad saavad lähitulevikus viisavabaduse.

Euroopa Liit teeb kõik võimaliku, et toetada neid kahte riiki nende pingutustes oma eesmärkide saavutamise suunas, eriti seoses õigusriigiga.

Mis puutub Kosovosse, siis ei sisalda komisjoni ettepanek mingeid muudatusi. Siin jääb viisanõue praegu alles. Tulevikus peame vaatama, kuidas meetmeid saaks kõige paremini laiendada, et anda Kosovo kodanikele samad õigused nagu teistele piirkonna inimestele. Siin ootame komisjonilt oktoobris teatist, mis sisaldab ideesid tihedama koostöö ja sidemete soodustamiseks Kosovoga.

Nõukogu alustas just arutelusid komisjoni ettepaneku üle, ent eesistujariik teeb rasket tööd tagamaks, et saame võimalikult kiiresti kokkuleppele jõuda. Tervitame suurt huvi, mida Euroopa Parlament selles ettepanekus üles on näidanud, ning fakti, et teie komiteedes leiavad juba aset esialgsed arutelud. Arvestades selle ettepaneku uskumatut tähtsust, olen kindel, et oleme kokku leppinud eesmärgi osas, mis on viia see protsess võimalikult kiirelt ja rahuldavate tulemustega lõpuni, nii et viisavabastus saaks võimalikult kiiresti reaalsuseks.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, tahaksin tänada minister Malmströmi kõige eest, mis ta meile rääkinud on ning mida üritan komisjoni nimel kinnitada.

15. juulil esitas komisjon ettepaneku endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Montenegro ja Serbia kodanikele lühiajaliste viisade kaotamise kohta. Nagu te rõhutasite, minister, on see ilmselt ajalooline hetk meie suhetes Lääne-Balkaniga.

Ettepanek viisade kaotamise kohta põhineb viimase kuue aasta jooksul justiits- ja siseasjade valdkonnas aset leidnud edusammudel, vastavalt 2003. aastal Thessalonikis võetud kohustustele.

Komisjoni ettepanek esitati nõukogule. Liikmesriigid toetavad komisjoni poolt esitatud lähenemist ja kinnitavad oma kavatsust teha Euroopa Parlamendiga tihedat koostööd, et tagada teksti ametlik vastuvõtmine teie eesistumise, ehk Rootsi eesistumise ajal, proua minister.

Täna Euroopa Parlamenti raportöörade nimetamise eest kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjonis ning ligikaudse ajakava koostamise eest, mis planeerib raporti esitamist septembri lõpuks, ning hääled kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjonis ning siis täiskogus, oktoobriks ja novembriks. Eesmärk on tegelikult 1. jaanuaril 2010 saada viisavabadus Makedoonia, Serbia ja Montenegro kodanikele.

Komisjoni ettepanek põhineb 2008. aasta esimesel poolel viie Lääne-Balkani riigiga algatatud dialoogi tulemustel. Koostatud on tegevuskavad, mis sätestavad kriteeriumid, mille rakendamine hõlmab struktuuriliste reformide vastuvõtmist õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonnas. See meetod on piirkonna riikidele osutunud väga tähtsaks stiimuliks arengus reformide suunas, nimelt seoses dokumentide turvalisusega, koos biomeetriliste passide ja isikutunnistuste kasutuselevõetuga piirikontrolliks ning ülemaailmsete poliitikatega rände kohta ning ka seoses avaliku korra ja turvalisuse poliitikatega: võitlus organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja inimkaubanduse vastu ning loomulikult inimõigused, kaasa arvatud kodakondsuse teemad.

Olles need raportid lõpetanud, võime öelda, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik vastab kõigile selle tegevuskava kriteeriumitele.

Montenegro ja Serbia on oluliselt edasi arenenud. Ent Serbia peab ikka veel mõned tingimused täitma, eriti seoses Kosovo elanike ja välismaal elavate Kosovost pärit inimeste isikut tõendavate dokumentide kontrolliga, kui nad taotlevad Serbia biomeetrilist passi.

Teine tingimus Serbia jaoks on piirikontroll Kosovoga ning koostöö EULEXiga ja kolmas on riikliku rändestrategia koostamine.

Montenegro osas tuleb leida püsiv lahendus ümberasustatud isikutele. Ikka tuleb võtta meetmeid välismaalaste seaduse juurutamise osas ning ka meetmeid haldussuutlikkuse suurendamiseks, mis on mõeldud ka tõhusamaks korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega võitlemiseks.

Selline on olukord nendes kolmes riigis.

Hoolimata viimase paari kuu jooksul saavutatud vägagi suurtest edusammudest ei ole Bosnia ja Albaania veel suutnud täita vajalikke reforme, mida nõutakse tegevuskavas nagu viisade kaotamine. Analüüsi põhjal esitas komisjon seega vastusena üldasjade nõukogu 2009. aasta juuni kutsele ettepaneku kohta kaotada viisad Makedoonia, Montenegro ja Serbia kodanikele. Serbia puhul arvatakse Kosovos elavad või välismaal elavad Kosovost pärit inimesed, kellel on Belgradi keskse ametivõimu poolt väljastatud pass, viisavabastusest välja ning nad peavad viisad säilitama. Tõepoolest, Serbia ei ole 1999. aastast saadik suutnud Kosovo inimestele isikut tõendavate dokumentide kontrolli võimaldada. Seega on komisjon kaalunud turvariski, mida sellise kategooria inimesed endast ühendusele kujutavad, ning ka fakti, et siimaani ei ole Kosovoga aset leidnud dialoogi viisavabastuse üle.

Seega põhineb otsus teatud riigid sellesse viisanõuete vabastamisse hõlmata iga üksiku riigi omadustel.

Mis puutub Serbiasse ja Montenegrosse, siis järgime põhjalikult nende kahe riigi võetud meetmeid kõigi kriteeriumide täielikuks rakendamiseks. Seoses juba Albaania ja Bosnia ja Hertsegoviina poolt juba tehtud edusammudega on komisjon veendunud, et need kaks riiki täidavad lähitulevikus kõik kriteeriumid. Oktoobris esitavad nende ametivõimud komisjonile täiendavat teavet viimastel kuudel tehtud edusammude kohta. Selle teabe põhjal võetakse järgmise aasta alguses kasutusele hindamississioonid ning siis koostab komisjon uued hindamisraportid, mida liikmesriikidega arutatakse. Selle järel loodab komisjon olla valmis 2010. aastal viisanõudest loobumise ettepaneku tegemiseks.

Vastavalt kehtivatele toimingutele arutatakse ettepanekut nõukogus ning see on Euroopa Parlamendis arvamuste avaldamise teemaks. Teksti ametlik vastuvõtmine enamiku Schengeni riikide poolt peaks seega aset leidma Rootsi eesistumise ajal, mis võimaldab nende kolme riigi viisade kaotamise tõhusat juurutamist alates 2010. aasta jaanuarist. Nagu te ütlesite, minister, tähendab see kõik võimalust eriti just nende Balkani riikide noorele põlvkonnale osaleda Euroopa elus hulga rohkem, sellesse integreeruda, ning arvame, et see kõik on äärmiselt kasulik nii nende riikide kui ka meie, Euroopa jaoks.

See ongi kõik. Need punktid tahtsingi ära mainida pärast eesistujariigi suurepäraseid tähelepanekuid.

Manfred Weber, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, Lääne-Balkan vajab Euroopat ja meie, eurooplased, vajame stabiilsust Lääne-Balkanil. Lääne-Balkan on Euroopa keskne osa ning peame andma endast parima, et tuua see tähtis osa tagasi koju, Euroopasse. Sel põhjusel ongi need õiged ettepanekud.

On kirjeldatud reaalselt elu selles piirkonnas; masendavalt pikki järjekordi viisakontorites, noori inimesi, kellel pole mingit võimalust teha avaldust riigist lahkumiseks ja Euroopa elu maitsmiseks. Paljud inimesed tunnetavad seda piirkonda vanglana, kus neil ei ole mingit kontakti välismaailmaga. Tahame sellele lõpu teha ning minu fraktsioonis teevad proua Pack, proua Bildt ja härra Posselt selle nimel suurt tööd. Me kõik toetame seda.

Muret valmistab meile see, et selle piirkonna riikide erineva kohtlemise tõttu tekivad Lääne-Balkani piirkonnas separatistlikud liikumised ja erinevad kodanikuklassid, mis võivad kindlasti tekitada probleeme. Ent Euroopa Liidu kodanikud eeldavad ühtemoodi turvalisust. See tähendab, et standardid, mida volinik Barrot täna siin kirjeldas, nimelt turvastandardid politseikoostöös, võitluses ebaseadusliku sissetrassi ja majanduslikel põhjustel toimuva rände vastu ning biomeetristeks andmeteks on kokku lepitud miinimumstandardid, mis esindavad mängureegleid. Meie kodanikud eeldavad, et neist mängureeglitest peetakse kinni.

See toob mu teise punkti juurde: viisanõude küsimuse kohta ei tohi olla mingeid välispoliitilisi mõõndusi. Me ei tohi nendele riikidele vaba voli anda. Mängureeglid on selged ja kõigil, kes neist kinni peavad, on võimalus viisadest loobuda. Survet riikidele, mis ei ole suutnud oma standardeid Euroopa Liidu abist hoolimata tõsta, ei tohiks alandada.

Need on need kaks tiiba, mida meie Euroopa Rahvaparteis (Kristlike Demokraatide) õigeks peame. Usaldame Euroopa Komisjoni antud hinnangut ja saame seega praeguse sammu heaks kiita.

Kristian Vigenin, *fraktsiooni S&D nimel.* – (BG) Austatud juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, me toetame loomulikult komisjoni ettepanekuid, kuna need märgivad väga tähtsat sammu just mainitud piirkonna kolme riigi jaoks, mis saavad 2010. aasta 1. jaanuaril viisavabaduse.

Mina ise olen riigist ja põlvkonnast, mis entusiastlikult tervitas viisarežiimi kaotamist enne seda, kui meie riik sai Euroopa Liidu liikmeks. Ütleksin ka seda, et see on esimene ja kõige olulisem märk, et asjad liiguvad tõesti õiges suunas ja et ühel päeval on nende riikide lõplikuks sihtkohaks Euroopa Liit.

Samal ajal pean ma ikkagi mõningal määral väljendama oma hämmingut komisjoni liigselt haldusliku lähenemise üle sellele teemale. Kuigi ühest küljest on tehnilised küsimused tähtsad, selles suhtes, et vastavust on tarvis ja riigid peavad täitma vajalikke tingimusi, et saada osaks Euroopa Liidust ning sellega saada ka viisavaba reisivõimalus, kõlab komisjoni otsus Albaania ja Bosnia ja Hertsegoviina välja arvata mõnevõrra mõistmatuna. See ei peegelda selle piirkonna delikaatse teema iseloomu. See alahindab mõju, mis sellel tulevasele suhete arengule piirkonna riikide vahel olla võib, ning piirkonna tavakodanike suhtumist selle Euroopa Komisjoni tehtud otsuse osas.

Sellel põhjusel usume, et Euroopa Komisjoni otsust tuleks vaadelda Albaaniat ja Bosnia ja Hertsegoviinat hõlmavana, ning selge ajakava sätestab, millal need riigid võiks viisavabasse režiimi hõlmata, mis sõltub konkreetsete tingimuste täitmisest.

Selles suhtes on see teema eriti õrn seoses Kosovo rahvaga. Seega on meie küsimus järgmine: millal kavatseb Euroopa Komisjon Kosovoga viisade osas läbirääkimised algatada ja kas see on kaalutlenud tagajärgi seoses Kosovo stabiilsusega, kui neid läbirääkimisi võimalikult kiiresti ei alustata?

Sarah Ludford, fraktsiooni ALDE nimel. – Austatud juhataja, fraktsioon ALDE toetab kindlalt ja järjepidevalt kõigi Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga liitumise eesmärki. Meie eesmärk on varustada nende kodanikke, et need saaksid liituda ühisturu ja ühiste väärtustega integreeritud vaba liikumise alaga.

Lühiajalise reisimise vabadusel on tähtis osa selleks ettevalmistumisel. Komisjon ja nõukogu jagavad ilmselgelt seda eesmärki, nii et miks on komisjonil õnnestunud esitada selline halvasti kaalutletud ja lahknev ettepanek?

Liberaalide fraktsioon ei taha kindlasti õõnestada survet passide ja piiride turvalisuse kõrgetele standarditele ja õigusriigile üldisemalt, ent see toiming peab olema õiglane, järjepidev ja tõhus. Ei ole nii, et praegu ei ole mingeid anomaaliaid. Näiteks on juuli ettepanekusse hõlmatud Serbia ja Montenegro: kuigi nad ei täitnud ettepaneku kuupäeval standardeid, eeldatakse neilt seda tulevikus. Siis on nõue biomeetriliste passide järele, mida Bosnia on nüüdseks väljastanud 40 000; ent horvaadid, kes on juba mõnda aega viisavabalt reisinud, ei vaja neid.

Me ütleme, et Serbia stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping ei saa edeneda, kui Mladić peitu jääb, kuna see näitab kontrolli puudumist turvateenuste üle. Ent viisarežiimist loobumise jaoks peavad nad täitma 3. lahtri nõudeid: avalik kord ja turvalisus – siin on mõned vasturääkivused.

Viis, kuidas Bosniat ja Albaaniat õigel järjel hoida, on hõlmata nad käesoleva esitatud määruse juriidilisse ulatusse, aga teha tegelik viisarežiimist vabastus sõltuvaks komisjoni vastavusdeklaratsioonist – tegelikult sarnaselt sellele, mida komisjon peab sel sügisel Serbia ja Montenegro osas tegema. Protsess oleks täpselt sama, kuigi toimuks veidi hiljem.

Pikemad viivitused Bosnia ja Albaania jaoks ning Kosovo täielik väljajätmine tekitab lahkkelisid ja kahjulikke tagajärgi, julgustades otsinguid Horvaatia, Serbia või Kosovo elanike puhul Makedoonia passide järele ning õõnestades eriti just Bosnia ja Kosovo terviklikkust ja valitsemistava. Ma ei suuda uskuda, et komisjon ja nõukogu kavatsevad seda kahjustavat teemat alustada.

Marije Cornelissen, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Austatud juhataja, ma olen viisavabastuse poolt ning pooldan ka viisavabastusele teatud kriteeriumite omistamist, ent mida veelgi rohkem pooldan, on rahu ja stabiilsus Lääne-Balkanil.

Mis te arvate, mida tähendaks eriti just noortele inimestele, Bosnia moslemitele, kui nad näeks oma horvaatidest, serblastest ja bosnialastest kahekordsete passidega saatusekaaslast, kes nädalavahetuseks Euroopa Liitu ja tagasi hüppavad? Kas me tõesti tahame võtta riski soodustada natsionalistlikke tundeid ja süvendada lõhesid riigis, kus stabiilsus on veel nii õrn? Ja milleks? Bosnia ja Hertsegoviina ei ole tegelikult Serbiast kriteeriumitele vastavuse osas nii palju maas. Nad väljastavad juba biomeetrilisi passe ja on teiste kriteeriumite osas umbes samasuguseid edusamme teinud.

Seega palun teil tungivalt hõlmata Bosnia ja Hertsegoviina praegusesse ettepanekusse nende seal elavate inimeste nimel, kes tuleviku nimel suurt vaeva näevad – sõjamälestused on nende mõtteis veel liiga värsked.

Ryszard Czarnecki, fraktsiooni ECR nimel. – (PL) Mul on täna väga hea meel, et meie kolleeg, hiljutiseni veel minister Cecilia Malmström, nõukogu nimel rääkis. Parlament on temast puudust tundnud, ent eesistujariik Rootsi on sellest kindlasti kasu saanud. Tahaksin tema kõne eest öelda rootsi keeles „*tack*” ehk „tänan”, mis minu, poola keeles, tähendab „jah” – ja on seega sobiv sõna, kuna nõustun täielikult sellega, mida ta meile täna nõukogu nimel rääkis, isegi kui mul on mõned väikesed tähtsusetud kommentaarid.

Kõigepealt ei taha ma tõesti, et see nõukogu sobiv algatus, mida komisjon toetab, oleks – otsekoheselt öeldes – mingi alternatiiv Serbia, Makedoonia ja Montenegro kiirele liitumisele Euroopa Liiduga. Seda nende riikide ühiskonnad eeldavad ning selle on nad ära teeninud. Ma ei usu, et me asendaks nende riikide Euroopa Liiduga kiire liitumise perspektiivi viisanõuetest loobumisega.

Teiseks usun, et Bosnia ja Hertsegoviina, Albaania ja Kosovo inimesed väärivad samuti võimalikult kiiresti viisavaba reisimist. Selles suhtes peame järjepidevalt toetama nende ees olevaid Euroopa perspektiive.

Nikolaos Chountis, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Austatud juhataja, Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel usume, et komisjoni ettepanek loobuda viisadest Serbia, Montenegro ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kodanike puhul, kellel on biomeetrilised passid, on samm õiges suunas ning viib ellu Euroopa Liidu kohustuse selle piirkonna inimeste suhtes, et nad saaksid reise planeerida ja reisida ülejäänud Euroopasse vajaduseta viisa järele.

Pea ära mainima, et mis puutub Lääne-Balkanisse, siis räägime traumeeritud piirkonnast, mis hiljuti elas üle sõja ja tsiviilkonflikti, mille eest kannavad vastutust Euroopa Liit ja mõned kindlad liikmesriigid. Selle piirkonna haavad paranevad aeglaselt. Seetõttu usume, et nende riikide kodanike jaoks on viisarežiimist loobumine väga tähtis samm ning annab neile võimaluse suhelda ülejäänud Euroopa inimestega.

Ent ma ei saa välja tuua tingimusi, mis – kui ma õigesti aru sain – toovad kaasa teatud ebakindluse selle osas, kas nõukogu kiidab oktoobris Montenegro ja Serbia puhul viisarežiimist loobumise heaks.

Esiteks Kosovo puhul, mis – kui ma just valesti aru ei saanud – sõltub julgeolekunõukogu resolutsioonist nr 1244 ning eriti Serbia vähemuse puhul, kes elavad nagu maavanglates, mida valvatakse geograafiliste vanglate raames, keeldume põhimõtteliselt vabast suhtlusest. Kahekordne ebaõnn: me ei luba neil nende riigis reisida ega luba neil ka Euroopa Liidu riikidesse reisida.

Teiseks on mul mitmed kahtlused selle osas, kas mõned neist eeltingimustest, mis me Serbiale ja Montenegrole esitanud oleme, on selle konkreetse teemaga seotud ega teeni muid poliitilisi eesmärke. Seetõttu arvan, et peaksite oktoobris üritama kaotada Montenegro ja Serbia ning teiste Lääne-Balkani riikide elanike jaoks viisad.

Athanasios Plevris, *fraktsiooni EFD nimel.* – (EL) Austatud juhataja, esiteks on rahu ja stabiilsus Lääne-Balkanil kindlasti kogu Euroopa huvides ja, loomulikult, kuna olen Kreekast, on loogiline, et see peaks olema isegi rohkem meie huvides, kuna meil on mõnega neist riikidest ühine piir. Sellisena peaksime otsust, mille te teete, õigeks otsuseks.

Ent tahaksin välja tuua endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi. Skopje valitsus aretab ühe Euroopa Liidu liikmesriigi suhtes äärmuslikku rahvuslikkust, nimelt Kreeka suhtes, lastes ringi käima kaardid, mis näitavad osa Kreekast, Makedooniat, koos Thessaloniki ja paljude teiste linnadega, okupeerituna, aretades põhimõtteliselt ideed, et need riigid, mis peaksid idee poolest Kreeka alla kuuluma, tuleks vabastada.

Ma ei taha keskenduda nime küsimusele, mille suhtes te võite ükskõiksed olla, isegi kui kreeklased on väga tundlikud nime varastamise suhtes. Ent peate kindlasti mõistma, et me ei saa nendes riikides teiste Euroopa Liidu riikide arvelt naasta natsionalismi juurde, natsionalismi soodustamise juurde.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja, see, et Serbias, Makedoonias ja Montenegros viisanõuded kaotatakse, näitab, et nende riikide reformipingutused kannavad vilja. Ent kümme aastat pärast konflikti lõppu on haavad ikka veel sügavad ja pinna all pulbitseb halb tunne. See on selgelt seotud faktiga, et Albaania, Kosovo ja Bosnia, mida praegu ei ole hõlmatud, tunnevad end kehvas olukorras olevat. Sealsed inimesed üritavad selgelt arendada vanu vastuolusid, selle asemel et küsida endalt, mis nende naaberriigid on paremini teinud ja kuidas saaks teha edusamme, et oleks võimalik viisarežiimist loobuda. Igal juhul peaks Serbia varsti saama kandidaatriigi staatuse, kuna liigub mitmes suhtes liitumise suunas.

Ent haavad ei ole veel kaugeltki mitte paranenud ning iga Euroopa Liidu nõuet hinnatakse vastavalt. Seetõttu peamegi ühest küljest edastama oma otsuste põhjuseid paremini ja teisest küljest tegema Albaaniale, Kosovale ja Bosniale selgeks, et neil on ees veel suured pingutused, et võrdselt liitumise suunas liikuda. Igal juhul on Euroopa Liidu lävel muutunud rahu Balkanil hulga tähtsamaks kui Türki liitumine, mida paljud pooled nii palavalt toetavad.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Austatud juhataja, täna ütleme EPP-s Bosnia, Albaania ja Serbia inimestele järgmist: te ei ole unustatud, me ei ole teid hüljanud. Me mõistame teie, eriti Sarajevo inimeste frustratsiooni. Ent samal ajal ütleme Euroopa Liidu inimestele, et me ei painuta standardeid. Reeglid peavad kõigile samad olema. Teie turvalisus on meile tähtis.

Ütleme seda põhiliselt Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimudele: täitke oma kohustusi; seadke oma riik korda; tehke ära oma kodutöö. Hindame hiljuti tehtud edusamme. Palume komisjonil teie toetamist jätkata, ent kui midagi oma kuue Balkani sõja- ja rahuaasta jooksul õppisin – ja uskuge mind, see teema on mulle väga südamelähedane –, siis seda, et ohvriks tegemine, süüdistamine ja patuoinaste otsimine kuuluvad minevikku.

See on Euroopa integratsiooni teema. Peame sellele vaatama Euroopa vaatenurgast, ja nagu proua Cecilia Malmström ütles, on sõltuvusest ja ohvrimeelsusest vabanemiseks vajaliku kannapöörde alustamiseks parim viis viia riik nende kätte ning alustada viisareforme, mida on väga vaja ja mis on nagunii vajalikud.

Ma loodan, et saame kokku leppida selges sõnumis piirkonna ametivõimudele, et toetame neid, ent ei kompromiteeri oma kodanike turvalisust – et nad peavad oma kohustusi täitma.

Arvan, et peaksime komisjoni ettepanekut toetama ning nendele, kes arvavad, et see võib olla destabiliseeriv, tahaksin öelda, et stabiilsus tuleb koos Euroopa integratsiooniga. On väga kahetsusväärne, et Zagrebis ja Belgradis antakse välja passe, ning peaksime kindlasti üritama seda võimalikult vähendada, ent me ei saa Bosnia inimestele teistsuguseid reegleid teha. See ei ole nende huvides.

Mida me saame teha, on anda parlamendis omalt poolt kõik, et protsessi kiirendada ja teha otsus, koostada oma poliitika, nii et nõukogu saaks otsuse selle aasta jooksul vastu võtta.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Nagu te ilmselt teate, olen kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportöör seoses Lääne-Balkani riikides viisade kaotamisega.

Juulis saatis Euroopa Komisjon meile ettepaneku, milles soovitati viisanõuete eemaldamist Serbia, Makedoonia ja Montenegro kodanikelt. Makedoonia on juba kõik oma kohustused täitnud, Montenegro ja Serbia aga peavad võimalikult kiiresti ülejäänud tingimused täitma.

Kuigi kiidan komisjoni ettepaneku täielikult heaks ja hindan selle töö nõudlikku iseloomu, olen pettunud faktis, et sellest dokumendist on täielikult välja jäetud ülejäänud riigid, andmata neile isegi mingit ajakava.

Bosnia ja Hertsegoviina ning Albaania kasutavad viisanõuete kaotamiseks selget tegevuskava ning on teadlikud kõigist tingimustest, mida enne seda täita tuleb. Eriti just Bosnia ja Hertsegoviina saavutasid selles osas suvel suuri edusamme, kui otsustada iseseisvate organisatsioonide raportite põhjal.

Otsus Bosnia ja Hertsegoviina ning Albaania nimekirjast välja jätta on peamiselt tehniline. Oleme kõik vägagi teadlikud, et isegi kõige parematel tehnilistel otsustel võivad olla suured poliitilised tagajärjed. Fakt on see, et viisavabastuse protsessist on välja jäetud bosnialased.

Peame kõik võtma osa poliitilisest vastutusest selle protsessi rakendamise eest, mis on eeltingimus Lääne-Balkanil rahu ja stabiilsuse saavutamiseks. Peame ka kiirelt mõtlema Kosovoga viisaläbirääkimiste alustamise üle, kuna see aitab struktuurireforme edendada.

Daamid ja härrad, me ei tohi ennast asetada olukorda, kus paneme pidurid peale viisanõuete kaotamisele kõigis Lääne-Balkani riikides, millel on selge Euroopa perspektiiv. Viisavabastus Lääne-Balkanil ei ole piltmõistatus, millega ennast lõbustada. Siin on tegemist inimestega, nende elukvaliteedi ja liikuvusega ning tihedaima võimaliku koostöö ja kindlasti ka majanduslase koostöö soodustamisega.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Önnitlen Makedooniat ja loodan, et ka Montenegro ja Serbia jõuavad samasse etappi. See oleks hea kõigile kolmele riigile ning ka kogu Lääne-Balkanile tervikuna.

On aga kahju, et Bosnia sellest paketist välja on jäetud. Bosniaga seoses tehtud pingutused pole olnud ei piisavad ega edukad ning sellega mõtlen nii meie kui ka nende pingutusi. Põhiline takistus Bosnia edusammudes on mõtlemisviis, jõuetusetunne, mis halvab sealseid inimesi ja asutusi. Bosnialased on ainsad inimesed Bosnias, kellel ei ole lubatud Euroopas vabalt liikuda. Neil ei ole teist riiki, kuhu pöörduda, ning seetõttu on nad getodesse surutud. Nad on ainsad, kellel ei ole lootust topeltkodakondsusele. See on alandav. Nad tunnevad end kahe silma vahele jäetuna, alavääristatuna ja Euroopa Liidu poolt karistatuna.

Peame Bosnia ja Hertsegoviinale andma poliitilist abi, et võimaldada sellel ennast ja oma kodanikke aidata. Euroopa Liit jagab vastutust Bosnia olukorra ja piirkonna stabiilsuse eest. See vastutus lasub nõukogul, komisjonil ja parlamendil.

Bosnia on viisarežiimist loobumisele lähedal. Ainus probleem on veel inimeste peades – nende peades ja meie peades. Nende ja meie vahele on kerkimas sein, mis on kõrgem kui Berliini müür. Lammutagem seda müüri ja aidakem nüüd Bosnial viisanõuded võimalikult kiiresti kaotada, samas pakettis kui teisedki kolm selle piirkonna riiki.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja, proua Malmström, volinik, meie, rohelised, tervitame loomulikult Montenegro, Makedoonia ja Serbia viisavabadust. See on midagi, mille nimel viimastel aastatel

väga aktiivselt võitlesin, kui olin veel Austria riikliku assamblee liige. See on tähtis samm ühendatud ja rahuliku Euroopa unistuse täitmise suunas.

Ent teel, millele olete asunud, on mitmeid komistuskive. See toob eelkõige kaasa selle, et Bosnia moslemitest kodanikud tunnevad, et neid diskrimineeritakse. Seda juba siis, kui teatasite lihtsalt, et teistes riikides viisad kaotatakse. Arutlete tehniliste tingimuste põhjal, mida Bosnia ja Hertsegoviina ei ole veel täitnud, ent jätate ilmselt kahe silma vahele fakti, et teistes riikides, kus nüüd viisad kaotatakse, on ikka veel probleeme. Bosnia on juba väljastanud 40 000 biomeetrilist passi ja vastu võtnud määruse ümberasustatud isikute kohta, mida teistes riikides veel pole, ning juurutanud korruptsioonivastase agentuuri, mis näiteks Serbial veel puudub.

Mulle tundub, et siin on ka poliitilist diskrimineerimist, ning pean seda väga ohtlikuks piirkonna rahule ja paljurahvuselisele Bosnia ja Hertsegoviinale. Nii et mainin seda ohtu veelkord: on oht, et ka siin tekivad rahvuslikud eraldusjooned. Seega kutsun teid üles Bosnia ja Albaaniaga sõlmima ühist paketti ja algatama Kosovoga viisaläbirääkimisi.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, praegu on teatud Balkani alad ikka veel ebastabiilsed ning on kaubandusteeks ebaseaduslikule kaubandusele, mida juhivad organiseeritud kuritegevuse võrgustikud. Eriti tõsine on olukord inimkaubanduses, mis hõlmab sageli ärakasutamist ebaseadusliku töö või prostitutsiooni vormis.

Viisavabastustega peab seega kaasnema range turvaeeskirjade rakendamine, millest üks on biomeetriliste passide kasutuselevõtt. Nii palju kui meie teame, ei ole Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina veel neid tehnilisi meetmeid täielikult rakendanud. Seetõttu on tähtis, et me ei kaotaks neis kahes riigis viisasid enne, kui nende valitsused täielikku koostööd teevad ning on rakendatud tehnilised meetmed, mis tagavad asjassepuutuvate osapoolte identiteedi. Nõuete mittetäitmine ei tähenda minu arvates diskrimineerimist.

George Becali (NI). – (RO) Mul on täna hea meel, et arutame mõnede Balkani riikide viisavabastuse üle, ning ütlen teile, miks: minu vanavanemad sündisid Makedoonias, minu isa Albaanias, minu vanaema Kreekas ja ema Bulgaarias ning mina Rumeenias. Ma olen täna siin, tänu jumalale, nii et saan Olli Rehnilt küsida: kas on võimalik Albaanias viisanõuded kaotada 2010. aasta keskpaigaks, nagu lubati? See on küsimus, millele tahaksin vastust saada, sest see puudutab minu emotsioone, suhteid, minu perekonda ja juuri, mis ulatuvad peaaegu üle kogu Balkani. Palun jumalat.

Doris Pack (PPE). – (DE) Austatud juhataja, proua Malmström, volinik, daamid ja härrad, meil on kõigil hea meel viisavabastuse ettepaneku üle. Oleme selle eest parlamendis juba pikka aega võidelnud ja nüüd on algus tehtud. Sellest meile ei piisa. Arvan, et juunis valiti vale sõnastus. Täna – nagu me kuulsime – on Serbias ja Montenegros ikka veel probleeme. Nii et miks ei hõlmanud me sellesse sõnastusse Albaaniat ja Bosniat ega öelnud, et ka siin on probleemid, mis tuleb ületada? See ei oleks eriti palju kahju teinud.

On loomulikult fakt, et Bosnia ja Hertsegoviina poliitikutel on väike huvi selle parandamise vastu, mis on igast vaatenurgast nende kaasmaalaste jaoks ebamugav olukord. Miks nad peaksidki huvi tundma? Neil on töö, nad saavad reisida, kulutavad oma aega asjatutele natsionalistlikele konfliktidele, selle asemel et näiteks tööd teha hea koolisüsteemi, hea infrastruktuuri ja hea tervishoiusüsteemi nimel, ning nad ei ole ka taganud viisavabastuseks standardite kehtestamist. Viisavabadus tooks lõpuks värsket õhku sellesse Bosnia ja Hertsegoviina natsionalistlikku kopitusse ning annaks noorele põlvkonnale lootust.

Ent pärast komisjoni hinnangu teatamist on Bosnias ja Hertsegoviinas rakendatud meetmeid korruptsiooniga võitlemiseks ning antud hoogu mitmetele tähtsatele seadustele, et sügisel saaks tehnilised tingimused täita. Ent see ei ole vaid tehniliste eeltingimuste küsimus; see on ka asjade poliitilise aspekti küsimus. On biomeetriliste passide küsimus; ma tean, et neid ei ole veel palju väljastatud ja kutsuksin komisjoni ning mõnesid liikmesriike üles aitama neid biomeetrilisi passe väljastada. Tehniline abi tähendab väga palju.

Nõukogu, komisjon ja kohalikud poliitikud peavad tõesti endast kõik andma, et peatada rahvusliku lõhe veelgi suurem süvenemine selles riigis. Bosnia ja Hertsegoviinas viisavabastusest keeldumine suruks moslemid getodesse, sest horvaatidel ja serblastel on tee sellest riigist välja. Bosnia pass – tavaliselt on pass eksimatu rahvuse tõend – on omanike silmis väärtusetu, kui see ei ava teed Euroopa Liitu.

Paluksin komisjonil ja nõukogul neid riike aidata. Albaania saab ise hakkama. Neil on uus valitsus, nad saavad hakkama, ent Kosovo saab hakkama ainult teie kõigi abiga. Teil on meie toetus. Te ei pea silmi kinni pigistama, ent peaksite kehtestama poliitilised standardid, mitte ainult politseistandardid.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Viisapoliitika vabastamine Lääne-Balkanil on tundlik teema nii poliitiliselt kui ka inimlike tingimuste osas nende riikide ja selle piirkonna inimestele. Praegu räägime

Montenegrost, Makedooniast ja Serbiast, mis on ajaloolises kontekstis väga tähtis, ent me ei tohiks Lääne-Balkanil pikas perspektiivis kahe kiirusega süsteemi juurutada ning peame eriti just Bosnia ja Hertsegoviina võimalikult kiiresti sellesse protsessi tooma ning loomulikult ka Albaania.

Lääne-Balkanil on Euroopa Liidu ja meie liikmesriikidega lähedased geograafilised, kultuurilised ja ajaloolised sidemed ning hoolimata hiljuti aset leidnud äärmiselt rahututest sündmustest tuleb öelda, et nii reforme kui ka meie ootusi täidetakse järk-järgult ja et nende riikide poliitilised juhid teevad meie ootustele vastamiseks suuri pingutusi.

Oma kõnes tahaksin tõenäoliselt seega paluda mitte ainult nõukogul ja komisjonil, vaid ka kõigil siin Euroopa Parlamendis toetada erinevate riikide juhte nende pingutustes ning anda neile abi seoses nende küsimustega, mida ei ole veel lahendatud. Me ei tohi ka unustada, et Lääne-Balkani riigid on meile paljudel põhjustel suure geopoliitilise tähtsusega.

Kuna Serbia ja Montenegro seisavad nüüd silmitsi tähtsate siseriiklike väljakutsetega, mida me kõik loodame, et nad ületavad, tahaksin veelkord rõhutada, et oleks väga sobiv võimalikult kiirelt fikseerida kuupäev nendele riikidele, mis on protsessist välja arvatud. Pean silmas Bosnia ja Hertsegoviinat ning Albaaniat.

Gerard Batten (EFD). – Austatud juhataja, need meetmed võimaldavad alates 2010. aasta jaanuarist Serbiast, Montenegrost ja Makedooniast viisavaba sissepääsu Euroopa Liidu Schengeni grupi liikmesriikidesse. Komisjon kavandab Albaaniale ning Bosnia ja Hertsegoviinale viisavaba juurdepääsu andmist võib-olla 2010. aasta keskpaigaks. Nii et 12 kuu jooksul võiksime näha veel 20,7 miljonit inimest saamas vaba juurdepääsu Euroopa Liidule.

Üldiselt ei tohiks see mõjutada Ühendkuningriiki, mis ei ole Schengeni grupi liige, ent tegelikult see mõjutaks seda. Euroopa Liidule juurdepääs veel miljonite inimeste jaoks, kellest mõned tulevad Euroopa kõige vaesematest ja korrumppeerunud riikidest, võimaldab neil ületada esimese tõkke Suurbritanniasse ebaseadusliku sissepääsu saamisel. Need riigid saavad lõpuks nagunii Euroopa Liidu täieõiguslikeks liikmeteks ning ka täieliku seadusliku juurdepääsu Euroopa Liidule. Need meetmed õnnestavad taaskord Suurbritannia võimet oma piire reguleerida ning on jälle põhjuseks, miks Suurbritannia peaks Euroopa Liidust lahkuma.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Austatud juhataja, oleme kõik täiesti teadlikud vaba liikumise eelistest ja miinustest, ent vaadagem seda teisest vaatenurgast. Kas need kolm riiki täidavad tõesti nõutud põhikriteeriume, et saada viisarežiimist loobumise osana sellised privileegid?

Bulgaaria vähemus Serbias on täiesti hooleta jäetud ning seda on nüüdseks diskrimineeritud peaaegu terve sajand, samas kui Makedoonia on oma loomisest saadik tegelenud pideva ja järjekindla Bulgaaria-vastase poliitikaga.

Makedoonia viimane samm selles suhtes oli Bulgaaria kodaniku Spaska Mitrova areteerimine ja talle eriti karmi karistuse määramine. Mitrova on Bulgaaria ühenduse Ratko liige. See ühendus keelati Makedoonias ära, mis tõi kaasa selle, et Makedoonia pidi inimõiguste rikkumise eest trahvi maksma.

Bulgaaria avalikkusele on vastuvõetamatu, et tehakse mõõndusi riikidele, mis Bulgaaria kodanike ehk teisisõnu Euroopa Liidu kodanike õigusi rikuvad.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Minu arvates on tähtis, et on saanud hetk, mil saame lõpuks korralikult rääkida Lääne-Balkani riikide viisavaba reisimise küsimusest. On rõõmustav, et need riigid, mis on täitnud praeguseks võetud kohustusi, võivad olla ka kasulikud piiride ületamise protsessi võimalikult kiireks muutmisel.

Ungari liikmena Euroopa Parlamendis pean kindlasti neid pingutusi toetama, kuna need võimaldaksid näiteks Serbias Vojvodinas elavatel ungarlastel luua otsesema seose isamaaga. Kodanikud, kes elavad kahel pool neid piire ning räägivad sama keelt ja edendavad lähedasi pere- ja kultuurisuhteid, ei suuda leida vajalikke sõnu väljendamiseks ilma tõkete ja viisadeta piiride ületamise võimaluse tähtsust. Selles suhtes on juba vastu võetud ka teatud edasivaatavad otsused, mis ei ole küll otseselt viisavaba reisimisega seotud, näiteks hiljuti Serbias vastu võetud seadus, mis haldab vähemuste rahvusnõukogude tegevust. Need märgivad suurt edasiminekut seoses vähemuste õiguste institutsioonilise kaitsega.

Viisavaba reisimise soodustamist ei saa pidada vaid tehniliseks küsimuseks. See on väga selge poliitiline teema. Nende riikide poliitilisesse stabiilsusesse tehakse suur panus, teades, millised õigused neile antakse koos nende endi riikide passiga ja millisel määral Euroopa Liit neid tunnustab. Oleks vastuvõetamatu, kui pikas perspektiivis jätkuks piirkonna riikide negatiivne eristamine.

Seetõttu pöördun nendes teemades komisjoni ja nõukogu põhiliste vastutusalade juurde. Euroopa Liidul on poliitiline kohustus pakkuda Lääne-Balkani riikidele võimalust Euroopa Liiduga ühineda. See peaks aitama nendel riikidel oma demokraatlike asutuste moodustamise ja tugevdamisega järjele jõuda ja seda soodustada, mis hõlmab ka vähemuste õigusi.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Täna teid väga, austatud juhataja. Ka mina tahaksin tervitada proua Cecilia Malmströmi ja volinik Barrot'i. Mul on ka hea meel selle esitatud ettepaneku üle. Ungari endise välisministrina olen teinud teistega väga tihedat koostööd, et tuua Lääne-Balkani riigid Euroopa Liidule lähemale ja astuda järgmine samm teel liitumise suunas. Teame ka seda, et sellest vaatenurgast on viisavaba reisimine asi, mida inimesed võib-olla kõige rohkem mõistavad ja tunnevad. Nüüd sillutab see neile teed liikumisvabaduse nautimiseks ja lähemate inimsuhete loomiseks. Võib-olla aitab see kaasa ka sellele, mida me minu arvates kõik tähtsaks peame, mis on nende riikide motivatsiooni toetamine selle väga keerulise protsessi ajal, mida liitumine nõuab.

Me teame, et tuleb teha mõningaid väga tõsiseid samme. Väga sageli tuleb ületada teatud traditsioone, mida me teame, et ei ole kerge ületada. On väga tähtis, et neile kolmele riigile antaks nüüd viisavaba reisimise võimalus. Tahaksin juhtida teie tähelepanu ka vaatele, mis on täna mitu korda kõlanud, nimelt, et Lääne-Balkani riikide tasakaal on väga õrn. Rahvuslikud pinged olid olemas juba enne sõda, ent need on ka sõja järel püsima jäänud. Seega peame kõiki meetmeid hindama vaatenurgast, kas see vähendab või suurendab neid pingeid.

Bosnia puhul, nagu täna juba mitu korda mainiti, ei ole see otsus kasulik ja tähtis mitte ainult sellepärast, et Bosnia on nüüd välja jäetud, vaid ka sellepärast, et paljud Bosnia Horvaatia või Serbia passiga kodanikud saavad viisavabalt reisida, samas kui ülejäänud ei saa. Sama olukord kehtib ka Kosovo kodanikele, nii et kõik, kes Serbias passi saavad, saavad viisavabalt reisida.

Usun, et meil on tähtis veelkord rõhutada, et tuleb teha poliitiline otsus, mitte vaid tehniline. Sellel põhjusel on meie kohustus aidata neil riikidel viisavabalt reisida nii kiiresti kui võimalik, väga konkreetse ajakava raames.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja, eesistuja, volinik, ka mina jagan härra Weberi mainitud turvalisusega seotud probleeme, olles veetnud kümme aastat kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjonis. Sellel teemal on sügav välispoliitiline mõõde.

Olen põlvkonnast, mis kasvas üles koos tuhandete nii-öelda Jugoslaavia välistöölistega. Kommunistliku diktatuuri ajal oli Jugoslaavia piiridel elavatel Kagu-Euroopa inimestel vabadus reisida hoolimata kommunistlikust diktatuurist. Täna räägime euroopastumisest, saadame sisse sõjasalku ja ametnikke, kulutame palju raha ja samal ajal vangistame noored inimesed nende riikidesse. Seetõttu ongi viisarežiimi kaotamist vaja väga kiiresti.

Ent ka mul on mõningat kriitikat: esiteks on mul hea meel, et ka Makedoonia on selles paadis. Makedoonia on eeskju kriteeriumite täitmisel, ent me ei tohiks seda Makedooniale mainida kui kompensatsiooni selle õigustatud soovi eest lõpuks liitumisläbirääkimisteks kuupäev määrata.

Teiseks Kosovo. On öeldud, et see peab mängureegleid järgima, ent mängija saab mängureegleid järgida vaid siis, kui teda mänguväljakule lubatakse. Kosovot ei ole mänguväljakule lubatud. Me sekkusime sõjaliselt, et vabastada kosovlased rõhutusest. Nüüd saavad endiste rõhujate riigid nautida viisavabadust – ja ma tervitan seda, sest ei ole kollektiivset süüd – ja Kosovo ei saa selle suunas püüelda. Isegi kui siin on puudujääke, peame just meie vastu rinda taguma, sest meie põhimõtteliselt seda riiki haldamegi. Teisisõnu peame andma Kosovole kõik võimalused, sest kui Serbia saab pikas perspektiivis viisavabaduse ja Kosovo jäetakse täielikult välja, viib see vastuvõetamatute moonutusteni.

Kolmandaks Bosnia ja Hertsegoviina: mina – nagu mitmed teisedki liikmed – allkirjastasin vastulause Bosnia ja Hertsegoviina väljajätmisele. Kolme rahva maale – halvasti kujundatud vastavalt Daytoni lepingule, mis vajab tingimata ülevaatamist – sisehaldusega, mis on võrdväärselt süüdi saamatuses, tuleb lõpuks anda võimalus viia tee Euroopasse ilma desintegratsioonita. Kosovo või Bosnia desintegratsioon ohustaks meie turvalisust rohkem kui mingid tehnilised pisiasjad.

Maria Eleni Koppa (S&D). – (EL) Austatud juhataja, peame teadvustama, et Serbia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Montenegro jaoks on viisavabadus tähtis samm Lääne-Balkani integreerimise suunas Euroopaga.

Ent see peaks kehtima kõigile Lääne-Balkani riikidele ja vältima uute lõhede tekkimist piirkonnas. Loomulikult ei saa keegi õigustatult väita, et Euroopa Komisjon on Bosnia ja Hertsegoviina moslemitest kodanike suhtes erapoolik. Teisest küljest ei tohiks me unustada Kosovo eripärast olekut, mille sõltumatust kõik Euroopa Liidu liikmesriigid ei tunnista.

Me tahame, et kõik Kosovo elanikud saaksid viisavabaduse; ent ükskõik, milline lahendus leitakse, see ei tohi kahtluse alla seada lõplikke korraldusi seoses selle olekuga. Komisjon tegi õigesti, et ei sulgenud ust Bosnia ja Hertsegoviinale ning Albaaniale. Ent see peab kiirelt edasi tegutsema, et uued lõhed piirkonna stabiilsust ei ohustaks. Riigid peavad loomulikult omalt poolt vajalikke reforme läbi viima, mis – et me ei unustaks – käsitlevad lühidalt ka turvalisuse teemat ja organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust.

Parlament on aastaid rõhutanud, et lihtsam kontakt välismaailmaga ja paremad reisivõimalused tagavad rahu, vahetused kõigil tasanditel ning kokkuvõttes stabiilsuse. Viisade küsimus ei ole vaid tehniline küsimus; see on sügavalt poliitiline küsimus, mis mõjutab piirkonna Euroopa tulevikku, ja kõigil piirkonna rahvastel on õigus sellisele tulevikule.

Anna Ibrisagic (PPE). – (SV) Austatud juhataja, arvan, et arutelu selles etapis ei ole enam kahtlusi Balkani kodanikele viisavabaduse tähtsuse osas. Vaba reisimise võimalus on koos haridusega ehk tähtsaim vahend, mida saame pakkuda uutele põlvkondadele, kellelt eeldame suurt pühendumist demokratiseerimisprotsessile kogu piirkonnas.

Seega tervitan ettepanekut Serbias, Makedoonias ja Montenegros viisarežiimi kaotamise kohta. Üksikute riikide edusammud teekonnal Euroopa Liidu suunas tähendavad edusamme kogu Balkanile. Mõned neist riikidest on kaua aega oodanud, mõned võib-olla kauemgi veel kui tarvis. Meie Euroopa Parlamendis ja kaks riiki, mis veel viisavabastusse hõlmatud ei ole, peaksime sellest õppima.

Kuigi see on väga tundlik poliitiline teema, tahaksin mainida, et viisavabastuse eeskirjad on selged ja universaalsed. Tingimusi tuleb täita. Ärgem aga tehkem seda rohkem poliitiliseks teemaks kui vaja. Vaadakem seda, mida tuleb teha, ning kuidas saame võimalikult kiiresti tagada, et Bosnia ja Hertsegoviina ning Albaania saaksid varsti ühineda viisavabade riikide grupiga.

Bosnia ja Hertsegoviina on hiljuti suuri edusamme teinud ja on varsti täitnud enamiku tegevuskavas järelejäanud nõuetest. Seega kutsun Bosnia ja Hertsegoviina tegijaid üles vastu võtma korruptsioonivastast seadust ja kehtestama eeskirju teabevahetuseks erinevate politseiteenuse osade vahel nii kiiresti kui võimalik. Kutsun neid üles üritama tagada, et see töö septembri lõpuks lõpule viidaks, enne kui raport tagasi komisjonile saadetakse. Komisjoni uues analüüsis eeldan siis, et see annab omapoolse hinnangu sellele, milliseid edusamme on tegelikult tehtud ning, kui Euroopa Liidu nõuded on täidetud, pakub välja, et nõukogu kiidaks heaks viisavabaduse Bosniale ja Hertsegoviinale. Loodan, et see jõustub 2010. aasta juulis.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Austatud juhataja, volinik, mõnede Lääne-Balkani piirkonda kuuluvate riikide viisavabastus tähistab Euroopa Liidu Euroopa integratsiooniprotsessi jätkamise kohustuse esialgset kinnitust. Ent usun, et kahjuks ei ole komisjoni ettepanek täielik. Albaania ja Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud ei saa sama kohtlemise osaliseks, mis tekitab erinevusi Balkani kodanike vahel.

Tahaksin teile meelde tuletada, et on juba lõhe eelmise põlvkonna, mis sai kasu endise Jugoslaavia Vabariigi avanemisest Euroopale, ning praeguse põlvkonna vahel, mis ei ole Euroopa Liidult võrdset kohtlemist saanud. Ent see ettepanek toob kaasa selle, et endise Jugoslaavia Vabariigi kodanikud, kes ei saa viisarežiimist vabastust, üritavad saada teise passi riigis, mis kuulub endisesse Jugoslaavia föderatsiooni, mida Euroopa Liit aktsepteerib ilma viisata. Oleme juba sellist stsenaariumi kohanud Moldova või Gruusia versus Venemaa passidega.

Usun, et loogiline lahendus on rakendada samasugust kohtlemist kõigis Balkani riikides, ning samal ajal kutsun komisjoni üles kaaluma ka Moldova hõlmamist Kagu-Euroopa riikide grupi hulka.

Victor Boștinăru (S&D). – (RO) Euroopa Parlamendi liikme ja sotsialistina tervitan nõukogu ja komisjoni teatist kolme Lääne-Balkani riigi viisarežiimi kohta. See on esimene kindel samm nende Euroopa Liitu integreerimise suunas, esimene saavutus tulevaste Euroopa Liidu kodanike jaoks Lääne-Balkanil. Ent hindan ka seda, et selge tegevuskava vormis väljavaate puudumine Bosnia ja Hertsegoviina, Albaania ja Kosovo jaoks peab meie jaoks olema ülima tähtsusega. Ma ei räägi ainult üldise avalikkuse pettumusest, vaid just ohust poliitilisele stabiilsusele nendes riikides. Eelkõige ootan seda, et Euroopa Parlament ja värskest moodustatud Euroopa Komisjon peaksid prognoositavat graafikut Lääne-Balkani integreerimiseks Euroopa Liiduga. See on ainus viis, kuidas saame täita mandaadi, mille jaoks meid valiti: Euroopa ühendamiseks.

Norica Niculai (ALDE). – (RO) Austatud juhataja, üks minut on mulle rohkem kui küll tervitamaks nii Balkani kui ka Euroopa jaoks ajaloolist otsust. Usun, et liikumisvabadus on tee demokraatia ja teadmiseni. Olete nendele kolmele riigile võimaluse andnud. Ent samal ajal usun, et Euroopa on ka määruste Euroopa, millest meie kõik kui Euroopa kodanikud peame kinni pidama. Esitasite selle ettepaneku, kuna teie hinnangu kohaselt on meie esitatud eeskirjad ja tingimused täidetud.

Ma olen arvamusel, et esitate ettepaneku laiendada seda Albaaniale ja Bulgaariale, kui need Euroopa eeskirjad on täidetud. Oma otsuses koostate kindlasti soovitusi selle protsessi kiirendamiseks. Ma olen üks neist, kes arvavad, et see ei ole diskrimineerimise teema. Tegelikult lausa vastupidi. Ma arvan, et see protsess aitab julgustada kahte teist riiki paremini tegutsema ja neid tingimusi täitma, sest pärast selle otsuse vastuvõtmist on teised kolm riiki tõestanud, et kui tahavad, et nende inimesed saaksid teistsuguse staatuse, on nad nõus selleks kõik tegema.

Antonio Cancian (PPE). – (IT) Austatud juhataja, volinik, minister, daamid ja härrad, pean ütlema, et pooldan liberaliseerimist ja Euroopa integratsiooni selle mosaiigi lõpetamist, mis on Lääne-Balkan, sest – nagu keegi varem ütles – vajame, et Balkan oleks stabiilne. See integratsioon on seega väga vajalik ja peab aset leidma võimalikult kiiresti.

Ent sisserände teemal – millest eile kõnelesime ja mis hõlmas ka turvalisust ja inimõigusi – peame olema väga ettevaatlikud, sest usun, et kontrollida tuleb põhjalikult ning sealjuures ei tohi lihtsustada. Ajagraafikud peavad nendele kontrollidele vastama, mida tuleks võimalusel kiirendada. Järgmiseks märkin ära, et selles valdkonnas on lõhe, mille kohta on väga vähe öeldud, ning see lõhe on Kosovo. Mõistate mind väga hästi, kui ütlen, et see lõhe teeb teiste riikide kodanikele Kosovo ja Makedoonia vahel reisimise üsna lihtsaks. Ma tean, et koostatakse raportit, mis meile paari järgmise päeva jooksul midagi ütleb, ent andke meile palun täna õhtul Kosovo kohta veidi rohkem teavet.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Austatud juhataja, minister ütles seda väga hästi: viisavabastus on vajalik, et tugevdada sidet Euroopa Liiduga, vältida natsionalismi arengut ja vältida isoleeritust. Kuidas saab see siis võimalik olla, et ettepanekud ähvardavad Bosnia moslemeid isoleerida? Ühe riigi sees tekivad suured ebavõrdsused, sest Serbia ja Horvaatia bosniaalased ei saa passi. Moslemitel aga ei ole kahjuks naaberriiki, mis neile passi annaks. Kes Bosnia moslemite eest seisaks? Kas komisjon teeb seda? Või nõukogu? Kas võite mulle kindlalt öelda, kas komisjon või nõukogu on Horvaatia ja Serbiaga pidanud kõnelusi piirangute rakendamise üle passide väljastamisel, sest peaks olema selge, et nende tegevused tekitavad suuri rahutusi.

Nadezhda Nikolova Mikhaylova (PPE). – (BG) Tahaksin härra Barrot'd õnnitleda Euroopa Komisjoni seisukoha puhul Lääne-Balkanil viisarežiimi kaotamise osas. Kuna olin Bulgaaria välisminister ajal, mil seal kaotati viisanõuded, tunnen suurt emotsionaalset mõju, mida viisarežiimi kaotamine ja alanduse lõpetamine meie kodanikele avaldas. Samal ajal aga pean Euroopa Parlamendi liikmena nõustuma proua Packi ja proua Bildtiga, et tõeline Euroopa solidaarsus hõlmab seda, et Euroopa Liit pakub kriteeriumite täitmisel logistilist abi, mitte ei kaldu neist kõrvale, kuna see avaldab ühiskondadele halba mõju ja päästab valitsused vastutusest.

Muutus peab tulema autasuna tehtud pingutuste eest, mitte topeltstandardina. Lääne-Balkani ühiskonnad on harjunud nõudma, et nende valitsused teeksid oma tööd. Nad peavad teadma, et viisarežiimi lõputakse edasi mitte Euroopa tähenärimise tõttu, vaid kuna nad ei ole oma panust andnud. Vastutuse võtmise eest tuleks pakkuda solidaarsust. Kui kaalul on põhimõtteline küsimus, ei loe inimese usk ja rahvus midagi.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Toetan Euroopa Komisjoni otsust, mis kehastab läbi aastate püsinud kohustust seoses Lääne-Balkani piirkonna kodanikele viisavabastuse andmisega. Ent usun, et Moldova Vabariigi kodanikud peaksid võimalikult kiirelt saama samasugused õigused seoses Euroopa Liidus vaba liikumisega. Euroopa Liit peab jätkama oma avatud uste poliitika laiendamist nendele riikidele ning viisavabastus on nendele inimestele suur samm Euroopa integratsiooni teel.

Selle otsuse toetamiseks, mis viib piiriüleste äriühisuste arenguni ning pakub inimestele liikumisvabadust, peavad Euroopa asutused kaaluma kultuuri- ja haridusprogrammide korraldamist, mis nendes riikides Euroopa väärtusi reklaamivad. Sellel taustal peavad piirivalve tugevdamine ja rahvusvahelise kuritegevusega võitlemine jätkuvalt prioriteediks olema.

Kokkuvõttes tahan veelkord kinnitada, et Rumeenia ei ole tunnustanud Kosovo iseseisvust.

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Tahaksin väljendada oma rahulolu viimase 18 kuu jooksul tehtud edusammudega viisavabastuse protsessis. See on suur saavutus ja kutsuksin teid kõiki üles kasutama kiireid meetmeid, et samas vaimus jätkata.

Viimase paari päeva jooksul saime Sarajevost mitmeid raporteid selle kohta, et tegevuskavas esitatud nõuete täitmise protsess kogub kõigist raskustest hoolimata hoogu juurde. See kehtib ka nii tundlike valdkondade puhul nagu politseitöö koordineerimine Banja Luka ja Sarajevo vahel.

Kutsun komisjoni ja nõukogu üles seda arengut pidevalt jälgima ja sellele reageerima. Euroopa Liit peab suutma rakendada oma mõju poliitilistele jõududele Bosnias ja Hertsegoviinas, mis üritavad seda protsessi saboteerida. Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud ei tohi oma poliitikute vastutustundetuse pärast kannatada ning meil on kohustus neid selles suhtes aidata. Kutsun komisjoni üles Bosnia ja Hertsegoviinat võimalikult kiirelt viisavaba tsooniga liitma.

Alojz Peterle, raportöör. – (SL) Valiv lähenemine viisavabastusele ei tugevda Euroopa-väljavaateid Lääne-Balkani riikides, mille kogukonnad on lõhenenud, kuna valivus toob kaasa uusi lõhesid. Tervitan kõiki tegevusi, mis valivuse vastu võitlevad, ning usun kindlalt, et viisanõuete kaotamine kõigist neist riikidest aitaks kindlasti parandada Euroopa Liidu mainet nende riikide inimeste hulgas, kes vajavad maailma avamist pärast kümneaastast konflikti.

Tahaksin ära mainida ka selle, et nendes riikides elavad tuhanded noored inimesed, kes ei ole kunagi saanud välismaal käia. Nende ainus teadmisteallikas Euroopa ja maailma kohta on televisioon. Meil on kohustus tugevdada ka nende Euroopa väljavaateid. Olen teadlik turvakaalutlustest, ent need, kes oma riigist halbade kavatsustega lahkuvad, leiavad nagnunii tee Euroopa Liitu üleminekuks. Ent me hoiame tagasi sadu tuhandeid neid, kel on head kavatsused.

Seega kutsuksin nõukogu ja komisjoni üles võimalikult kiirelt oma seisukohti üle vaatama, et jälgida nende riikide edusamme ning kaotada viisanõuded riikidest, mis esimesse gruppi hõlmatud ei olnud. Täna teid väga.

Loomulikult kutsun nende Lääne-Balkani riikide valitsusi üles täitma oma kohustusi nii kiiresti kui võimalik nii oma kodanike kui ka nende Euroopa Liiduga liitumise väljavaadete huvides.

Petru Constantin Luhan (PPE). – Austatud juhataja, Lääne-Balkani riikides viisarežiimi kaotamine on tähtis, kuna see meede on kõige tähtsam piirkonna tavakodanikele ning näitab selgelt Euroopa Liidu lähenemisprotsessi eeliseid. Olen kindel, et valgesse nimekirja tingimuslikult Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina lisamine osutub tugevaks ajendiks tegevuskavas antud ülejäänud standardite täitmiseks. Meie juhul saadeti aastal 2001 selline tugev signaal ning mõne kuu jooksul õnnestus meil kõik pooleliolevad tingimused täita.

On tähtis, et Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina võimalikult kiiresti Schengeni valgesse nimekirja hõlmataks, ning komisjon peaks nende kahe riigi võimudele pakkuma kogu vajalikku tehnilist abi, et lühikese aja jooksul vajalikud tingimused täita.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, ei ole kahtlustki, et viisavabastus on Balkani inimestele usumatult tähtis. Täpselt nagu teie, olen ka mina kohtunud paljude pettunud inimestega – eriti noorte inimestega – kes ei saa Euroopas ringi reisida nii, nagu nad tahaksid, ei saa oma sõpru külastada ja nautida vabadusi, mis meil kõigil on. Ei ole tarvis öeldagi, et viisavabaduse saavutamine nendele inimestele oleks hea neile, nende riigile, kogu piirkonnale ja Euroopa Liidule.

Seetõttu ongi mul hea meel, et juba on loodud tingimused andmaks mainitud kolmele riigile – endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile, Montenegrole ja Serbiale – aasta lõpul selle võimaluse. On kahetsusväärne, et praegu ei saa sellesse ettepanekusse hõlmata kõiki Lääne-Balkani riike, ent tehkem selgeks, et eesistujariik Rootsi soovib väga Balkani piirkonna integratsiooniprotsessi – ja ka laienemisprotsessi – tugevdada. Need teist, kes mind tunnevad, teavad, kui pühendunud ma sellele teemale olen.

Kui see kohustus usutav on ja reaalsuseks saab, peame aga nõudma seda, et tingimusi täidetaks. On tähtis, et teeksimise seda Lääne-Balkani inimeste nimel ja ka meie endi kodanike heaks. Peame tagama, et kriteeriume täidetaks. Nagu härra Weber ütles, ei tohi me välispoliitika osas teha järeleandmisi lihtsalt sellepärast, et toredad olla. See kehtib nii viisadest kui ka liitumisest kõnelemisel.

Ma tean, et Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina inimesed on pettunud. Ma mõistan seda. Aga neid ei ole unustatud. Teeme kõik oma võimuses, et neid aidata ja muuta viisavabastus võimalikuks, ning see tähendab ka tehnilises mõttes. Peame andma selge poliitilise signaali, et on olemas võimalus, et nad hõlmataks. Seda täna teemegi. Ent töö lõpetamine sõltub nende riikide võimudest ja poliitikutest.

Ma ei usu, et ajavahe esimeses kolmes riigis ning Albaanias ja Bosnia ja Hertsegoviinas viisade kaotamise vahel ebastabiilsust põhjustab. Vastupidi, see näitab, et Euroopa Liit peab oma sõna ja kui nad vajalikud asjad ära teevad, peame ka meie oma lubadusi. Peame neid toetama ja aitama. Usun, et nad saavad komisjonilt 2010. aastal positiivse raporti. Volinik Barrot on seda samuti öelnud.

Mis puutub Kosovosse, siis arutelud viisarežiimi üle algasid siis, kui Kosovo oli veel Serbia osa, ent me töötame lahenduse leidmise nimel. Loodan, et komisjon osutab oma raportis edasisele tegevussuunale, nii et pikas perspektiivis saame ka Kosovo inimestele viisavabastuse tuua.

Viisavabastuse ettepanek endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile, Montenegrole ja Serbiale on väga tähtis samm. Loodame, et aitate meil selle astuda. Loodan ka seda, et väga varsti suudame edasi liikuda ja teha esimese sammu kogu ülejäänud piirkonna heaks.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, kõigepealt tahaksin mainida, et see on läbimurdeline samm. See on esimene kord, kui meil oli tõesti piirkondlik lähenemine. Lisaksin, et see tegevuskava meetod põhineb väga objektiivsetel ja täpsetel kriteeriumitel, mis aitavad ka julgustada neid tulevase liikmesriike tegelikult mõistma, et meil on reeglite Euroopa, väärtuste Euroopa. Tahaksin seda rõhutada. Ärge olge üllatunud, et komisjon on eriti tähelepanelik kõige suhtes, mis aitab kaasa võitlusele inimkaubanduse ja korruptsiooni vastu. See väärtuste Euroopa on tähtis. Peame selles osas olema eriti hoolikad.

Ma ei tea, kas kõik teist said minust õigesti aru: ütlesin selgelt, et 2010. aasta jooksul loodame Bosnia ja Hertsegoviina ning Albaania kohta ettepanekud esitada. Seega on käimas protsess, mille eesmärk ei ole kedagi diskrimineerida. Me tahame lihtsalt seda, et tegevuskava eesmärgi kriteeriumitest järjest rohkem kinni peetaks.

On tõsi, et Albaania puhul tuleb biomeetriliste passide väljastamist veel täiustada. Ma ise käisin Albaanias esimest biomeetrilist passi esitlemas ning võin teile öelda, et andsin võimalikult palju julgustust, et näha, et Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviina poliitilised juhid on vajalikest pingutustest täiesti teadlikud. Aitame neil luua näiteks kodanikuregistreid, sest ükskõik, kui väga ka üritate biomeetrilisi passe pakkuda, kui kodanikuregistrit ei ole, ei ole see võimalik. Seega aitame neid tehniliselt. On üsna selge, et kõiges selles peab eriti just Albaania rakendama olemasolevat raamistikku organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooniga võitlemiseks. Bosnia ja Hertsegoviinas peab olema ka hea piirikontroll ja tihedam koostöö politseivõimude vahel. Seda me tahame. Arvan, et meil on põhjust uskuda, et 2010. aastal kaotatakse neis kahes riigis samuti viisarežiim.

Tahaksin teile ka lihtsalt seda öelda, et meile pole küsimus rahvuslikus või usulises diskrimineerimises. Juhuslikult on endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis oluline moslemite väheamus. Küsimus ei seisne 25 või 30% moslemist albaanlase diskrimineerimises Makedoonias. Seega tahaksin teile kinnitada ja öelda, et see on osa protsessist, mida oleme planeerinud ja mille nõukogu on meeleldi kinnitanud.

Annan teile vastuse ka Kosovo kohta. 2009. aasta märtsis tõi komisjoni rahastatud ekspertmissioon kaasa mõned positiivsed tulemused. On tõsi, et ka komisjon julgustab liikmesriike Pristinas tõhusaid konsulaarmissioone looma. Võin kinnitada, et meil on raport, mis varsti ka esitatakse, Kosovo täpse olukorra kohta. On üsna selge, et kõige sellega tahame avada Euroopa väljavaate kõigile Balkani riikidele, ning peame silmas eriti just noort põlvkonda. Mõned teist on pööranud erilist rõhku faktile, et reisimine ja hulga lihtsamad vahetused teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega on loomulikult väga kasulikud. Daamid ja härrad, seetõttu loomegi määruste ja kallite väärtuste Euroopa.

Ütlen teile täitsa otse, et oleme õigel teel, ent peame veel nägema kahe riigi viimaseid pingutusi. Loodan, et 2010. aastal saavad ka nemad viisavabastuse.

Seda võin teile öelda, andes teile kindluse, et komisjoni protsess on igal juhul objektiivne ja väga tähelepanelik ning toimub üldsegi mitte diskrimineerimise, vaid hoopis koostöö vaimus. Olen sellele isiklikult väga pühendunud.

Juhataja. – Arutelu lõpetati.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukogu kutsutakse üles esitama varsti teadet Euroopa Liidu tsooni avamise kohta Makedoonia, Serbia ja Montenegro kodanikele. See on väga tähtis hetk enam kui 10 miljonile Euroopa elanikule, kes tahaksid saada viisat Euroopa Liidu piiri ületamiseks. Makedoonia seisib Euroopa kõrval, kui Euroopa seda vajab. Isegi Serbia on aru saanud, et

Euroopa tahab teda endaga ühte paati, ent selleks tuleb Serbia lepitada oma lähiminevikuga. Serbia on teinud tihedat koostööd rahvusvaheliste asutustega nagu Rahvusvaheline Kriminaaltribunal ning on tunnistanud minevikus tehtud vigu. Euroopa jaoks on tulnud aeg tasuda nende riikide pingutuste eest EL 27 jaoks tavaliste demokraatlike ja majanduslike nõuete täitmisel. Nende teekond ei ole olnud lihtne, ent tehtud pingutusi tuleb täielikult tunnustada. Makedoonia, Serbia ja Montenegro on kindlasti Euroopa Liidu jaoks suuri edusamme teinud. Seetõttu arvangi, et Euroopa Liit peab otsustama nende kolme riigi kodanikele kehtestatud viisanõuete kaotamise kasuks. Nende valitsused on näidanud, et jagavad meiega samu väärtusi. Positiivne otsus annaks seega uut hoogu riigisistestele reformidele, mida Makedoonias, Serbias ja Montenegros nii väga vajatakse.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), *kirjalikult*. – (RO) Tervitan komisjoni algatust kaotada viisasüsteem Lääne-Balkani piirkonna kodanikelt, täpsemalt endisest Jugoslaavia Makedoonia Vabariigist, Serbiast ja Montenegrost. Sellised meetmed, mis on mõeldud nende riikide ja Euroopa Liidu lähendamiseks integratsiooni lootuses, vähendavad piirkonnas oluliselt konfliktiohtu. Mis puutub Rumeeniasse, mis jagab Serbiaga piiri, siis saab selline meede anda vaid edasise tagatise headeks piiriülesteks suheteks. See meede annab Rumeenia rahvale Rumeenias ja Serbias suurema liikumisvabaduse ning toetab ka kaubandussuhete arendamist meie riigi ning Serbia ja Montenegro vahel. Olen kindel, et viisasüsteemi kaotamine nendes kolmes riigis on ainult protsessi algus ning meetet laiendatakse hiljem ka Albaaniale ning Bosnia ja Hertsegoviinale. Kuigi nad ei ole komisjoni nõudeid täitnud, usun, et koordineeritud pingutuste abil on tulemused varsti näha. Enne lõpetamist tahaksin rõhutada, et viisarežiimi kaotamine ja liikumisvabadus ei tohi Lääne-Balkani inimestes hirmu tekitada, vaid peaksid andma uskumuse, et Euroopa turvatsooni laiendatakse meie kõigi heaks.

Iuliu Winkler (PPE), *kirjalikult*. – (HU) Euroopa Liit on iga laienemise järel tugevamaks saanud, mitte ainult sellepärast, et see on loonud ühisturu peaaegu 500 miljonile inimesele, vaid ka kuna see on taganud stabiilsuse Kesk- ja Ida-Euroopas. Balkani riigid on Euroopa lahutamatu osa. Majanduskriis või Lissaboni lepingu ratifitseerimine ei tohi edasi lükata protsessi, mis viib nende riikide liitumiseni Euroopa Liiduga.

Usun täielikult, et laienemisprotsessi laiendamine Balkanile on väga vajalik protsess, mida Euroopa Liit peab toetama, et oma ülemaailmset rolli tugevdada. Me ei tohi unustada, et Balkani riikide järelejätmisprotsess koos 20. sajandi lõpul aset leidnud verise sõja haavade paranemisega tagavad Euroopa Liidu stabiilsuse ja piirkonna heaolu. Serbias, Montenegros ja endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis viisanõude kaotamine on nende riikide jaoks väga tähtis sündmus kui osa nende järelejätmisprotsessist, peegeldades ka Euroopa Liidu vastutust piirkonna ees.

Seda protsessi tuleb kindlasti jätkata. See võimaldab siis Bosnia ja Hertsegoviinal, Albaanial ja sobival ajal ka Kosovol võimalikult kiirelt pärast vajalike tingimuste täitmist viisavabast reisimisest kasu saada. Toetan piiranguteta nende Euroopa poliitikute arvamust, kes arvavad, et Balkani riikide Euroopa Liiduga liitumise ambitsioonide allasurumine tooks kaasa ettenägematud ja kahjulikud tagajärjed.

15. Olukord Leedus alaealiste kaitse seaduse vastuvõtmise järel (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu järgmise üle:

- suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid Sophia in 't Veld, Jeanine Hennis-Plasschaert, Leonidas Donskis, Gianni Vattimo, Sarah Ludford, Ulrike Lunacek, Raül Romeva i Rueda, Jean Lambert ja Judith Sargentini Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsiooni ja Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel nõukogule Leedu seaduse kohta alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest (O-0079/2009 – B7-0201/2009),

- suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid Sophia in 't Veld, Jeanine Hennis-Plasschaert, Leonidas Donskis, Gianni Vattimo, Sarah Ludford, Ulrike Lunacek, Raül Romeva i Rueda, Jean Lambert ja Judith Sargentini Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsiooni ja Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel komisjonile Leedu seaduse kohta alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest (O-0080/2009 – B7-0202/2009),

- suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid Rui Tavares, Cornelia Ernst, Cornelis de Jong, Marie-Christine Vergiat, Willy Meyer and Kyriacos Triantaphyllides Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel nõukogule Leedu seaduse kohta alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest (O-0081/2009 – B7-0204/2009),

- suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid Rui Tavares, Cornelia Ernst, Cornelis de Jong, Marie-Christine Vergiat, Willy Meyer and Kyriacos Triantaphyllides Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel komisjonile Leedu seaduse kohta alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest (O-0082/2009 – B7-0205/2009),

- suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid Michael Cashman, Claude Moraes ja Emine Bozkurt Euroopa Parlamendi Sotsialistide ja Demokraatide Progressiivse Liidu fraktsiooni nimel nõukogule Leedu seaduse kohta alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest (O-0083/2009 – B7-0206/2009), ning

- suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid Michael Cashman, Claude Moraes ja Emine Bozkurt Euroopa Parlamendi Sotsialistide ja Demokraatide Progressiivse Liidu fraktsiooni nimel komisjonile Leedu seaduse kohta alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest (O-0084/2009 – B7-0207/2009).

Sophia in 't Veld, autor. – Austatud juhataja! Minu arvates on see väga tähtis teema, mida me siin täna arutame. See käsitleb Euroopa väärtusi. Esitasime suuliselt vastatava küsimuse ja oleme koostanud ka ühisresolutsiooni Leedu seaduse kohta, mis väidetavalt käsitleb alaealiste kaitset. Ent tegelikult teeb nimetatud seadus vastupidist, kuna see seadus võib vabalt ka soodustada teadmatust, tabusid ja häbimärke. See jätab noored ja haavatavad geid, lesbid ja transseksuaalid narrimise ja kõrvalejätuse eest kaitsetuks. Seega toob antud seadus noortele inimestele, just nendele inimestele, keda see seadus kaitsma peaks, kaasa suure stressi ja kannatused. Kaitsmise asemel teeb see noortele inimestele hoopis halba.

Seega tegelesime nimetatud küsimusega ning mul on väga hea meel, et saime suvel volinik Barrot'lt kirja, milles ta väljendas Euroopa Komisjoni muret kõnealuse seaduse üle, öeldes, et Euroopa Komisjon jälgib mainitud seadust väga põhjalikult ja kontrollib, et riiklikud seadused oleks kooskõlas Euroopa seaduste ja põhimõtetega. Arvan, et see on väga tähtis, kuna Euroopa Komisjon ei peaks sekkuma mitte ainult siis, kui rikutakse turueeskirju, vaid eriti ka just siis, kui rikutakse Euroopa väärtusi. Me ei saa diskrimineerimist taluda. Euroopa on väärtuste ühiskond – väärtuste, mida, ma tean, enamik meie Leedu kaaskodanikest samuti jagab. Oleme kõik eurooplased.

Seoses resolutsiooniga paluksin, kolleegid, teie otsest toetust antud resolutsioonile ning eriti muudatusettepanekule, mis taotleb sisestada viide olemasolevatele diskrimineerimisvastastele direktiividele, sest arvan, et see on miinimum. Palun ka teil toetada resolutsioonis olevat palvet küsida Euroopa Põhiõiguste Ametilt kõnealuse seaduse kohta juriidilist arvamust.

Kokkuvõtteks arvan, et võime Euroopa Parlamendina olla uhked – kui antud resolutsiooni homme vastu võtame –, et oleme Euroopa ühiste väärtuste hääleks.

Ulrike Lunacek, autor. – (DE) Austatud juhataja! Nagu eelkõneleja ütles, ohustab kõnealune Leedus vastu võetud seadus Euroopa väärtusi, Euroopa seadust ja ka inimeste vabadust, nimelt nende noorte inimeste vabadust, kes on lesbid, geid, biseksuaalid või võib-olla transseksuaalid, elada oma elu ilma hirmuta. Nimetatud seaduse kohaselt on faktiline teave selle kohta arvatavasti nendele noortele inimestele kahjulik. Võin teile öelda, mida see tähendab: see tähendab, et need noored inimesed elavad hirmus ja kannatavad võib-olla ka depressiooni käes. Me teame, et enesetappude üritamise määr on kõrgem noorte lesbide või geide hulgas, kes on kapist väljatulemise etapis segaduses, kuidas oma elu elada.

Kõnealune seadus käib vastu Euroopa väärtustele, mistõttu mul oli hea meel, et volinik Barrot sellele juulis reageeris. Ütlesite ka Rahvusvahelise Lesbi- ja Geiassotsiatsiooni (ILGA) Euroopa piirkonnale, et komisjon analüüsiks kõnealust teksti ja selgitaks, millised oleks järgmised sammud. Millest ma täna huvitatud olen, on see, mida teie plaanite teha. Mida olete teie – ja nõukogu – juba Leedu parlamendile lubanud? Me teame, et endine Leedu president ja uus president, kes varem oli volinik, ei kiida kõnealust seadust heaks, ent parlament nõuab seda. Mul on hea meel, et täna on laual esildis, mis sisaldab ettepanekut võtta vastu resolutsioon.

Loodan väga, et homme resolutsiooni vastu võtame ning saame paluda Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametil kõnealuse seaduse osas seisukoht võtta, sest selleks nimetatud amet olemas ongi. Samal ajal peaks meie ühises Euroopas olema üsna selge, et lesbid ja geid ei kao peredest ja koolidest ära lihtsalt sellepärast, et seadus keelab ära teabe nende kohta. Erinemine on normaalne, kaasa arvatud selles, meie ühises Euroopas.

Rui Tavares, autor. – (PT) Kallid kolleegid! Kõnealune seadus algab väitega, et kaitseb lapsi homoseksuaalsete suhete propageerimise eest avalikus teabes. Mida see tegelikult tähendab? Kas see tähendab, et kui mul on Vilniuses kino ja tahan panna üles filmi „Brokeback'i mägi“ plakati, ei või ma seda teha? Kas see tähendab, et kui pean Leedus avalikus kohas, teatris või ülikoolis homoseksuaalsuse teemal loengu, ei tohi ma seda

teha? Kas see tähendab – nagu juba Leedu parlamendis arutati – et pean maksma kuni 1 500 euro suuruse trahvi või tegema ühe kuu ühiskondlikult kasulikke tööd vastavalt nendele muudatustele kriminaalkodeksis, mida praegu Leedus arutatakse? Kas näiteks televisiooniprogramm võib näidata õnnelikku homoseksuaalset paari või võib näidata ainult õnnetut paari?

Kallid kolleegid! Oli kuupäev, mis mind üllatas, kui võeti vastu need muudatused alaealiste kaitse seadusele Leedus: see oli 14. juuli 2009. 14. juuli on loomulikult päev, mil kogunesime siia esimest korda praeguse seitsmenda parlamendi ametiaja jooksul, ning ka päev, mis tähistab meie Euroopa põhimõtete 220. aastapäeva. Need põhimõtted sisaldavad õigust õnnele, sõnavabaduse põhimõtet ja isegi kogunemisvabaduse põhimõtet. Nüüd on ka kogunemisvabadus ohus, kuna Leedu parlament on hiljuti taas arutanud selliste ürituste nagu „geiparaadid“ keelustamise võimalust.

Nojah, kui siia 2009. aasta 14. juulil esimest korda kogunesime, tegime seda selle tõttu, et meil oli kohustus – ütlesin lausa püha kohustus – neid väärtusi kaitsta ning need ongi väärtused, mis on kaalul. Nüüd teame, kuidas kõnealused teemad algasid, ning teame ka seda, kuhu need alati viivad. Mida me järgmiseks teeme? Määrame komisjoni, et teada saada, mis on homoseksuaalsete suhete propageerimine ja mis mitte? Kus – raamatutes, teatrites, kinodes, reklaamides?

Vilnius on üks selle aasta Euroopa kultuuripealinnadest ning seda ära teenitult ja kindlasti ka kõigi eurooplaste rõõmuks. Ent Euroopa kultuuripealinnaks olemine tähendab ka kohustusi: vastutust propageerida Euroopa kultuuri parimatel põhjustel ning mitte seda sel aastal valedel põhjustel luubi alla asetada.

Seega esitan üleskutse hääletada meie resolutsiooni poolt ning kutsuda Euroopa Põhiõiguste Ametit üles kõnealuse väga tõsise teema üle arvamust avaldama. See on kindlasti vähim, mida antud parlamendi liikmed paluda võivad.

Michael Cashman, autor. – Austatud juhataja! Tahaksin geina öelda, et olen uhke, et antud parlament ja teised kõnealuse esitatud seaduse vastu häält tõstavad. See seadus rikuks selgelt Euroopa Liidu lepinguid inimõiguste kohta, eriti artiklit 6, ning ka tööhõive raamdirektiivi ja üldiseid mittediskrimineerimise poliitika. Huvitaval kombel rikub nimetatud seadus ka ÜRO laste õiguste konventsiooni, julgustades noorte lesbide ja geide diskrimineerimist. Nii et keda see kaitseb ja mille eest?

Briti konservatiivid juurutasid Suurbritannias 1988. aastal sarnase seaduse. Juba siis tunnistati ja tunnistatakse ka praegu, et sellised seadused viivad tsensuuri ja diskrimineerimise ning homofoobia propageerimiseni: diskrimineerimise ja homofoobiani, mis hävitavad inimeste elusid ja nende praktiseerijate hingesid. Valitsusvälised organisatsioonid, kaasa arvatud Rahvusvaheline Lesbi- ja Geiassotsiatsioon, Euroopa Nõukogu ja *Amnesty International* ning ka mitmed teised on esitatud seaduse hukka mõistnud. See mõjutab noori lesbisid ja geisid – õpetajaid, riigiametnikke – ja seda võib kasutada, takistamaks noorte inimeste juurdepääsu materjalidele – filmidele, raamatutele, etendustele, kunstiteostele –, mille on loonud geid või lesbid. Kas nad üritavad takistada noortel inimestel uurida Platoni, Shakespeare'i, Oscar Wilde'i, Walt Whitmani, Tennessee Williamsi, Tšaikovski ja teiste töid, Elton Johni muusikat või selliste tenniselegendide nagu Martina Navratilova idoliseerimist? Antud seadus mõjutab noorte inimeste ja ka teiste kõnelemist, mõtlemist ja tegutsemist. Ja miks? Noored inimesed vajavad haridust, mitte isoleeritust; nad peavad mõistma maailma kogu selle mitmekülgsuses ja õppima lugupidamist nende vastu, kes on erinevad. Inimese armastust teise vastu ei vähenda kunagi sugu või seksuaalsus: see on armastus.

Lesbid ja geid on tavalised mehed ja naised, kes on muudetud erakordseks äärmuslaste ninatoppimise tõttu meie seksuaaleludesse ja laimu tõttu, et lesbid ja geid on oht ühiskonnale. See on alatu väaresitus. Kodanikuühiskonna üle ei mõisteta kohut selle põhjal, kuidas ühiskond oma enamikku kohtleb, vaid selle põhjal, kuidas see vähemusi kohtleb. Nii et ütlen seda leedukatele ja kõigile Euroopa inimestele: heitke see ohtlik samm tagasi minevikku.

(Aplaus)

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Lubage mul alustada rõhutamisega, et sõnavabadus ja seksuaalse sättumuse ning soolise identiteedi alusel mittediskrimineerimine on meie demokraatlike ühiskondade nurgakivid. Meie liit põhineb mitmetel põhimõtetel ja väärtustel, mida kõik liikmesriigid toetama peaksid. Me ei saa nõuda ja pooldada inimõiguste austamist teistes riikides, kui me ei suuda neid põhiprintsiipe ise Euroopa Liidu raames toetada.

Need põhiõigused ja eriti just sõnavabadus ning õigus mitte taluda diskrimineerimist on sätestatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 6 ning ka Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooni artiklites 10 ja 14.

Need põhimõtted on avaldatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Nimetatud valdkonna kaitsmiseks on olemas ühenduse tasandil seadused. Direktiiv 2000/78/EÜ keelab diskrimineerimise töökohal usutunnistuse või veendumuse, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal. Eelmisel aastal esitas komisjon ettepaneku laiendada seda kaitset ka teistele valdkondadele.

Kõnealune ettepanek on praegu nõukogus arutlusel ning parlament esitas positiivse arvamuse. Tervitame seda algatust ja loodame, et see võetakse varsti vastu.

Eelöeldu puudutab Euroopa tasandil seaduseid. Riiklikul tasandil võivad liikmesriigid võtta vastu riiklikud seadused põhivabaduste ja -õiguste valdkonnas, tingimusel – ja ma rõhutan: tingimusel –, et seadus vastab täielikult liidu ja ühenduse esmastele ja teistele seadustele, jääb valdkonda, milles ühendusel ei ole eksklusiivset pädevust ning on õigustatud faktiga, et liidu ega ühenduse tasandil ei ole seadust.

Küsimuse all olev seadus, mille Leedu parlament juulis vastu võttis, ning kriminaalkodeksile esitatud muudatusettepanek ja haldusseadus, mida praegu arutatakse, on eesistujariik Rootsile suureks mureks. Ent me ei tohi unustada, et seadus ei ole veel jõustunud.

Meie vaatenurgast rikub seadus, mille eesmärk on keelustada teatud seksuaalse sättumuse propageerimine, põhiväärtusi, nagu sõnavabadus ja fakt, et kõik inimesed on võrdsed. Eesistujariik on seda seisukohta mitmel korral Leedu valitsusega kokku puutudes selgelt väljendanud.

Seoses liikmete poolt oma kõnedes tõstatatud juriidilisemate küsimustega on tähtis ära märkida, et nõukogul ei ole siin formaalset rolli. Ühitatavus riiklike seaduste ja lepingute vahel ei ole nõukogu teema ega ole ka Euroopa Põhiõiguste Ameti teema. Komisjon peab otsustama, kas liikmesriik täidab oma lepingute järgseid kohustusi. See ei hõlma ainult jälgimist, kas liidu ja ühenduse seadused on õigesti ümber paigutatud ja riiklikult rakendatud, vaid ka tagamist, et peetakse täielikult kinni esmasest õigusest Euroopa tasandil. Olen kindel, et härra Barrot ütleb, et komisjon võib algatada vastava menetluse, kui arvab, et liikmesriik ei täida esmast või teisest seadusandlust.

Mis puutub Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklisse 13, siis oleks nõukogu väga mures, kui leiaks soo, rassi, rahvusliku päritolu, usu, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise juhtusid. Ent komisjonilt on tarvis ettepanekut, kui nõukogu algatab arutelu selle üle, kas diskrimineerimine toimub, ja sellisel juhul kasutatavate meetmete üle. Samamoodi saab nõukogu lepingu artikli 7 kohaselt tegutsema hakata alles siis, kui kolmandik liikmesriikidest või komisjon õigustatult sellise ettepaneku esitavad. Kuna seadus ei ole veel jõustunud, ei ole mainitud ettepanekut esitatud.

Võin liikmetele kinnitada, et lesbide, geide, biseksuaalide ja transseksuaalide diskrimineerimise küsimus on eesistujariik Rootsi päevakorras. Arutame nimetatud küsimust 16. – 17. novembril Stockholmis aset leidval võrdõiguslikkuse teemalisel tippkohtumisel.

Loomulikult võtame Euroopa Parlamendi muret väga tõsiselt. See tähendab põhiõigustest ja inimõigustest kinnipidamist. Ametlikus mõttes aga tuleb teemaga tegeleda juriidiliste ja institutsiooniliste raamistike siseselt. Nõukogu esindajana üritasin küsimustele võimalikult korrektselt vastata ning selgitada piiranguid. Ootan huviga komisjoni esindajate arvamusi kõnealuse teema kohta.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja! Minister seletas kõnealuse probleemi juriidilisi elemente väga hästi.

Tahaksin siinkohal öelda, et komisjon on korduvalt väljendanud oma kindlat hukkamõistu kõigi homofoobia vormide suhtes. See nähtus tähendab inimväärikuse räiget rikkumist. Komisjon kordas seda seisukohta selgesõnaliselt enne Euroopa Parlamenti 23. aprillil 2007, täiskogu istungil, kus võeti vastu resolutsioon homofoobia kohta Euroopas.

Ühenduse pädevustesse jäävates valdkondades nõutakse Euroopa Liidult ja ka liikmesriikidelt liidu õiguse rakendamisel põhiõigustest kinnipidamist. Need on ühenduse õiguse siduvad põhimõtted.

Leedu seadus alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest jääb ühenduse pädevusse, kuna seaduse sisu puudutab audiovisuaalseid teenuseid ja elektronkaubandust käsitlevate direktiivide rakendamist.

Seega teavitas komisjon Leedu ametivõime juba enne seaduseelnõu vastuvõtmist, et mõned kõnealuse seaduse meetmed tekitaksid tõsisid probleeme seoses nende ühilduvusega põhiõiguste ja ühenduse õigusega. Sellest hoiatusest hoolimata näib, et 14. juulil vastu võetud seaduse praegune versioon ei hajuta muresid, mida komisjon on eelnevalt väljendanud.

Antud kontekstis saab komisjon väljendada ainult kahtlusi, ning tõsiseid kahtlusi, kõnealuse seaduse ühilduvuse osas sõnavabaduse põhimõtete, mittediskrimineerimise põhimõtte ning laste õigustega, kaasa arvatud nende õigusega pääseda oma arengu eesmärgil juurde vajalikule teabele.

Komisjon rakendab kõhklemata kõiki vajalikke meetmeid, et tagada ühenduse õigusest ja loomulikult ka põhiõigustest kinnipidamine.

Vastavalt komisjonile kättesaadavaks tehtud teabele on Leedus president Grybauskaitė algatusel loodud töörühm, et kõnealusesse seadusesse täiendavaid muudatusi sisse viia. Need muudatusettepanekud tuleks oktoobri lõpus esitada. Komisjon ootab loomulikult ära töörühma töö tulemusel ning muudatusettepanekute sisu, enne kui esitab jõustuva seaduse kohta lõpliku arvamuse. Võin tõepoolest ainult toetada proua Malmströmi väga selget arvamust, et komisjon peab olukorda jälgima ja esitama lõpuks sanktsioonid ning karistama Euroopa Liidu eeskirjade ja *a fortiori* põhiõiguste rikkumist.

See on teave, mida teiega jagada tahtsin, näidates teile, et meie seisukoht kõnealuse teema osas on äärmiselt selge.

Vytautas Landsbergis, fraktsiooni PPE nimel. – Austatud juhataja! Seadus, mida kritiseeritakse ja mille üle arutletakse, hoolimata faktist, et see enne märtsi ei jõustu, sisaldab ainult ühte rida, mis keelab homoseksuaalsete suhete propageerimise alaealistele; see on tõeliselt murettekitav osa.

Leedu Vabariigi president tegi algust, esitades kohe selgitavad muudatusettepanekud. Seega on meie resolutsioon praktiliselt avatud uksele koputamine. Me peaksime keskenduma parlamendi kavatsusele.

Võttesõnad intrigeerivas liinis alaealistele homoseksuaalsuse propageerimise teemal on „propageerimine” ja „alaealised” – mitte „homoseksuaalsus”, nagu mõned arvavad. Alaealistele otsese propageerimise võimalusega on tegeletud seaduse vastuvõtmise abil. „Propageerimine” on tahtlik tegevus, mis läheb kaugemale lihtsast ja vajalikust teabest, mida praegu seksuaalharidus annab, mis peaks hõlmama klauslit homoseksuaalse meeldivuse ja armastuse tolerantsuse kohta.

Homoseksuaalsete suhete propageerimine alaealistele, kui oma silmad avame, võib sageli tähendada hulga rohkem – alates julgustamisest seda proovima kuni alaealiste võrgutamiseni, isegi homoseksuaalse prostitutsioonini. Meedia võib sellisest ärist kasu saada, ilmselt levitades nimetatud propageerimist alaealistele.

Head kolleegid, lapsevanemad ja vanavanemad, kuulake nüüd palun oma südant. Kas pooldaksite terve hulga selliste väljakutsete avamist oma järglastele?

(Vahelehiüie põrandalt)

Olgu, nii see teie jaoks on.

Mis siis, kui nad puutuvad sellise konkreetse „propageerimisega” regulaarselt ja ilma piiranguteta kokku? Näib, nagu oleksime kahe valiku vahel: esimene, kui kellelegi meeldib keerukas doktriin, on laste õigus saada vaimselt ahistatud, samas kui teine on laste õigus saada ahistamise eest kaitset. Las nende eneseleidmine tuleb koos küpsusega.

Minu ettepanek on toetada ettepanekuid, mis tulevad meelde nii laste õiguste konventsiooni kui deklaratsiooni, ning kustutada lõige 1, mis ei ole praegu vajalik ning seega ka sobilik Euroopa kõrgeima parlamendi jaoks.

Claude Moraes (S&D). – Austatud juhataja! Härra Landsbergis õigustas kõnealust seadust väga mitteveenvalt. Olin üllatunud: arvasin, et ta õigustab seda rohkem. Nõukogu ja komisjon on väljendanud oma sügavat muret ja see on õige kurss. Diskrimineerimise vastasus ja sõnavabadus on Euroopa seaduse täielikud alustalad.

Minu enda liikmesriigis, nagu härra Cashman enne ütles, oli vastav seadus aastal 1988, ent see on nüüd ajalugu ja kõnealune seadus saab ajalooks, kuna väärtuste ühendusena seisneb üks Euroopa Liidu tugevamate külgedest meie ühises ürituses tõsta inimõiguste ja meie põhivabaduste kaitse osas latti kõrgemale. See on ka raske, kui üks liikmesriikidest on vastava seaduse võimaliku rikkumise eest uurimise all, ent tänu oma väärtuste ühendusele saame neid seadusi analüüsida ja öelda, nagu komisjon ja nõukogu ütlesid, et need põhjustavad meile suurt muret.

Euroopa Põhiõiguste Amet peaks oma tööd tegema ja oma arvamuse esitama ning, nagu komisjon ja nõukogu ütlesid, Euroopa Liidus on probleeme olemasoleva seadusega, diskrimineerimise vastaste seadustega. Kaitskem

seda, mis meil on, ja tagagem, et sotsialistide fraktsioon koos meie sõsarparteiga Leedus mõistab kõnealuse seaduse hukka, ning lootkem, et see leiab aset – et see ajalukku saadetakse.

(Aplaus)

Leonidas Donskis, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Leedu seadus alaealiste kaitseks avaliku teabe kahjuliku mõju eest tabas inimõiguste kaitsjaid ja meediainimesi Leedus ning mujalgi kui liigselt homofoobne ja täielikult ebademokraatlik.

Lubage mul juhtida teie tähelepanu fakte, et endine Leedu president Valdas Adamkus pani kõnealusele seadusele veto peale, ent Leedu Parlament tühistas selle. Lisaks sellele on antud seadust tõsiselt kritiseerinud praegune Leedu president Dalia Grybauskaitė. Seadust kritiseerisid jõuliselt Leedu meedia, kommentaatorid ning kodaniku- ja inimõiguste kaitsjad, kes rõhutasid seaduse homofoobset sisu koos eriti ohtlike poliitiliste tagajärgedega, nagu tsensuur ja enesetsensuur.

Kõnealune seadus ei ole peaaegu üldse seotud lastekaitsega. Selle asemel on see hoopis riigi geidest ja lesbidest kodanike vastu. Igal juhul on homoseksuaalsuse võrdsustamine füüsilise vägivalla ja nekrofiiliaga moraalselt vastik ja täiesti häbiväärne. Ikkagi on raske uskuda, et sellise seaduse vastuvõtmine on 21. sajandi alguses ühes Euroopa Liidu riigis võimalik. Mina isiklikult pean kõnealust seadust pehmelt öeldes kahetsusväärseks ja täielikuks arusaamatuseks.

Leedu parlamendis arutatakse karistusseadustiku artikli 310 ja haldusseadustiku artikli 214 muudatuste üle, mis kuulutavad trahvi, ühiskondliku töö või vangistuse ähvardusel seadust rikkuvaks kõik, kes tegelevad homoseksuaalsete suhete propageerimisega avalikus kohas. Kui see ei ole meie libisemine riigi poolt sponsoreeritud homofoobiasse ning meie geidest ja lesbidest kodanike avaliku eneseväljenduse kriminaaliseerimine, siis mis see on?

Kokkuvõttes on kõnealune seadus häbiplekk, ent seda enam oleks häbiplekk ka üritus antud seadust väänata, ebaoluliseks muuta ning üldse õigustada. Tahan sellega öelda, et toetan resolutsiooni tugevalt.

Raül Romeva i Rueda, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (ES) Kallid kolleegid! See on tähtis hetk Euroopa integratsiooniprotsessis, kuna veidi aega tagasi ei oleks meil kindlasti antud arutelu aset leidnud. Seda lihtsalt seetõttu, et ükski parlament ei oleks kunagi kaalunud vastava iseloomuga seaduse vastuvõtmist.

See tähendab, et tegemist ei ole Leedu poliitika siseküsimusega. Lihtsalt öeldes peame järeldama, et seisame silmitsi teemaga, mis otseselt mõjutab Euroopa usaldusväärsuse püsijäämist. Ükski osa Euroopa Liidust – ja siin on meil kolm asutust – ei saa vaikida, kui üks liikmesriik võtab vastu seadused, mis kiusavad taga ja muudavad kriminaalseks midagi nii universaalset kui õigus valida inimene, kellega olla emotsionaalsetes või seksuaalsetes suhetes, hoolimata soost või vanusest.

Härri Landsbergis, homoseksuaalsusest, biseksuaalsusest ja transseksuaalsusest tavalisel moel rääkimine on parim garantii, kuidas laps saab oma seksuaalsusega elada, austades ennast ja ülejäänud kogukonda.

See on tähtis, kuna see, mida praegu konkreetselt vajame, on terve arengu tagamine ilma sunduse, negatiivsete stereotüüpide või lapsepõlve kriminaliseerimiseta. Saame seda teha täpselt nii, et peame olukorra üle tavalist arutelu, nagu me siin teeme, mitte seda keelates või kriminaliseerides.

Konrad Szymański, *fraktsiooni ECR nimel*. – (PL) Leedu seadus alaealiste kaitseks koostati murest seoses noorimate meediatarbijate emotsionaalse ja psühholoogilise arenguga, sest meedial on järjest suurem osa meie laste eludes. Teine Leedu seadusandjate mure oli, et lapsed tuleks üles kasvatada vastavalt nende vanemate veendumustele. Ma ei usu, et siin parlamendis on kedagi, kes ei nõustuks, et need on tähtsad ja aktuaalsed teemad. Mainitud kavatsused väärivad hindamist, mitte kriitikat, kuigi see ei ole siin peamine idee.

Kõnealuses seaduses ei ole artiklit, mis rikuks Euroopa õigust, ning enamikul juhtudel ei puuduta antud seadus Euroopa õigust üldse. Kirjalikult vastatavas küsimuses tõstatatud teemad jäävad täielikult liikmesriikide riiklike seaduste valdkonda. Keegi ei ole andnud Euroopa Liidule õigust nendes valdkondades tegutseda. See ongi peamine põhjus, miks oleme vastu käesoleva küsimuse tõstatamisele Euroopa tasandil ning miks me ei nõustu kunagi ühegi konkreetse ideoloogiaga, mis õigustab Euroopa õigust ületada oma volitusi.

See on ka põhjus, miks me ei saa toetada ühtegi kõnealuse teema osas esitatud resolutsiooni.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (SV) Austatud juhataja! Tegemist ei ole ideoloogia küsimusega. Ütleksin, et see on kõigi inimeste võrdse väärtuse küsimus. Tahaksin ka tänada nii komisjoni

kui nõukogu nende ebaharilikult selge seisukoha eest. Olen veendunud, et parlament, komisjon ja nõukogu tegutsevad nüüd põhiväärtuste rikkumise osas üksmeelselt.

Räägime Euroopa Liidust ja Euroopa Liidu austusest inimõiguste vastu. See peab kehtima ka kõigile üksikutele liikmesriikidele. Praktikas riskib kõnealune esitatud seadus sellega, et muudab teabe LGBT küsimuste kohta ebaseaduslikuks. Kujutlege vaid, kui inimestel keelatakse järsku ära võitlemine kõigi inimeste võrdsuse eest, hoolimata seksuaalsest sättumusest.

Ei ole kahtlustki, et esitatud seadus on rünnak inimõigustele. Ma ei hakka isegi üles lugema, kui mitmeid inimõigusi see rikub. Ütlen lihtsalt lühidalt: toetan antud resolutsiooni täielikult. Loodan, et parlament on homme antud resolutsiooni poolt hääletades nii üksmeelne kui võimalik.

Véronique Mathieu (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Eelkõige tahaksin välja tuua, kui tähtis on Euroopa Liidule, parlamendile ja kõigile meie kolleegidele võitlus kõigi diskrimineerimise vormide vastu, eriti seksuaalsel sättumusel põhineva diskrimineerimise vastu.

Millest me täna räägime? Me räägime Leedu seaduseelnõust, mis tekitab probleemi, sellise probleemi, et asjasse on hõlmatud isegi president Grybauskaitė. Ta on oma veto kehtestanud; ta on isegi loonud töörühma, mis esitab meile muudatusettepanekud. Seega usaldan teda täielikult ning olen kindel, et kõnealune probleem lahendatakse ja et vastav liikmesriik leiab lahenduse kõnealusele tõsisele probleemile, milleks on diskrimineerimine seksuaalse sättumuse põhjal. Oleme üksteisega läbi rääkinud, mõned fraktsioonid on esitanud resolutsiooni ning oleme õnneks jõudnud ühisresolutsioonini. Seega, kallid kolleegid, olen veendunud, et antud ühisresolutsioon võetakse homme vastu ja kõnealune probleem lahendatakse.

On loomulikult tähtis, et meie laste intellektuaalset ja vaimset tervist kaitstaks, ent tahaksin ikkagi teile meelde tuletada, et võitlus kõigi seksuaalse diskrimineerimise vormide vastu on tähtis. Oleme selle nimel aastaid tööd teinud. Meil on Euroopa Põhiõiguste Amet. Sellel on eesmärk. Oleme võidelnud, et nimetatud amet loodaks, ja täna ei ole kõne allgi, et see maha jäetaks või eemale heidetaks.

Seega tahaksin teid tänada soovi eest antud ühisresolutsioon vastu võtta. Täna kõiki kaasliikmeid, kes on nendesse läbirääkimistesse nii suure panuse andnud. Mul on hea meel näha, et meil õnnestus antud ühisresolutsioon koostada, ning loodan, et see homme parlamendis vastu võetakse.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Tervitan Euroopa Parlamendi algatust alustada arutelu alaealiste kaitset avaliku teabe kahjuliku mõju eest käsitleva seaduse üle, mis võeti vastu Leedu parempoolsete parteide pingutuste tõttu. On kahetsusväärne, et seadus võeti vastu ilma põhjalikult arutamata ja hindamata vastavust rahvusvaheliste ja Euroopa Liidu seadustega. Valitsusväliste organisatsioonide hääl langes samuti kurtidele kõrvadele. Varjudes ülla eesmärgi taha kaitsta laste õigusi, loodi tegelikult õiguslik alus ühiskonna jagamiseks, teabe piiramiseks ja üksikute ühiskonnagruppide diskrimineerimiseks. Endine Leedu president pani seaduseelnõule veto peale, samas kui uus president on loonud töörühma, mis esitab sügisesel istungil parlamendile uue seaduseelnõu.

Loodan, et Leedus on piisavalt poliitilist tahet seaduse täiustamiseks, seda enam, et meil on kogemusi selles valdkonnas progressiivsete seaduste vastuvõtmisel ja rakendamisel. Kuus aastat tagasi võeti tänu Leedu sotsiaaldemokraatide pingutustele vastu võrdõiguslikkuse seadus ning see keelas ära igasuguse otsese või kaudse diskrimineerimise vanuse, seksuaalse sättumuse, puude, rassi või rahvusliku päritolu alusel kõigis eluvaldkondades. Hetkel arutatakse ministrite nõukogus sarnase direktiivi eelnõu üle. Käesolev Euroopa Parlamendi resolutsioon peaks julgustama Leedu parlamenti vastu võtma vastavat seadust, mis austab inimõigusi ja -vabadusi ning milles ei ole kohta mingile diskrimineerimisele, kaasa arvatud diskrimineerimisele seksuaalse sättumuse põhjal.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Austatud juhataja, volinik, minister, kallid kolleegid! Nagu kõik teie, olen ka mina šokeeritud faktist, et Euroopas on parlament, mis suudab mitte ainult eeltoodud määruseid välja pakkuda, vaid võtab ka tegelikult neid vastu. Kõnealune seadus ei ole mitte ainult vastuvõetamatu geimeeste ja lesbide õiguste rikkumine Leedus, vaid tekitab tõsist kahju ka homoseksuaalide positsioonile kogu Euroopas. Leedu parlament ütleb neile, et nende seksuaalne sättumus on midagi häbiväärset, mille eest tuleb lapsi kaitsta.

Eeldan, et komisjon ja eesistujariik Rootsi teevad Leedu parlamendile täiesti selgeks, et põhiväärtused, nagu võrdne kohtlemine ja mittediskrimineerimine ei ole Euroopas läbiräägitavad – ei praegu ega tulevikus, mitte kellegi poolt! Sellel põhjusel tahaksin, et komisjon töotaks siin ja praegu, et ei kõhkle hetkegi, viimaks Leedu Euroopa Kohtusse, kui kõnealune seadus jõustub.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Leedu on vastu võtnud seaduse, mis pakub lastele ja noortele inimestele olulist kaitset sellise teabe välismõjude eest, mis võib tõsiselt kahjustada nende arengut. On selge, et sotsiaalse ja perepoliitika jääb Euroopa Liidu liikmesriikide endi pädevusse ja seega ei saa Euroopa algatused Leedut selle eest hukka mõista.

Küsimuse all olev seadus ei riku ühtegi rahvusvahelist standardit inimõiguste vallas. Olen antud teemat uurinud ja nii see on. Usun täielikult, et seadus hoopis tugevdab protsesse, mis kaitsevad lapsi kokkupuute eest teabe või piltidega, mille eest – ja ma rõhutan seda – nende endi vanemad neid kaitsta tahavad.

Tahaksin teha üleskutse järjepidevaks subsidiaarsuse põhimõtte rakendamiseks, mille lirimaa tagas protokollis Lissaboni lepingu juurde. Sellest hoolimata loovad „hoiatused liikmesriikidele ja riikidele“ tõsise pretsedendi sellistes selgelt tundlikes valdkondades nagu perekond.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Esimest korda Euroopa Parlamendi ajaloos arutatakse siin parlamendis Leedu parlamendi tegevusi negatiivses kontekstis. Ükskõik kui süüitud või heatahtlikud on antud seaduste autorid ja toetajad, ei viinud nad meid kindlasti 21. sajandi Euroopasse. Arvan, et oma rolli mängis fakt, et seimi enamus on liigselt kindel oma õiglustundes – piiriks on ainult taevas, teeme, mida tahame, ning ei hooli rahvusvahelistest kohustustest. Praegune arutelu on nõukogu ja komisjoni väga tõsine reaktsioon; see on hoiatus Leedu seadusandjatele, et me ei tohi tagurpidi liikuda, peaaegu keskajani välja, vaid peame tegutsema edasi vaadates, kasutama ära Euroopa Liidu riikide kogemusi ja traditsioone. Seega on need arutelud sama vajalikud kui resolutsioon.

Cecilia Wikström (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Kõik inimesed on sündinud võrdsetena ja neil on sama püha väärtus. Seega peab parlament täna siin väga selgeks tegema, et räägime Euroopa kodanikest, ükskõik mis liikmesriigiga on tegu. Kuna Euroopa Liidu põhiväärtused on sallivus, avatus ja vabadus, on mul hea meel, et värskest valitud komisjoni president on täna selgeks teinud, et ta kavatseb määrata voliniku, kelle portfell hõlmab just neid inimõiguste ja põhivabaduste küsimusi.

On eriti kahetsusväärne, et selline riik nagu Leedu – mis kunagi talus repressiooni ja diktaatorlust – on nüüd vaba ja sõltumatu riigina algatanud nii põlastusväärse seaduse, mis esindab tsensuuri, vabaduse puudumist ja sallimatust. Me kõik, kes me toetame demokraatlikke põhimõtteid ja kel on kainen mõistust, peame nüüd rõhutatult seda Leedu seadust hurjutama ning peame homme hääletama. Tuletagem üksteisele meelde, et suurim kõigest on armastus.

Anna Záborská (PPE). – (SK) 2006. aastal mõisteti Slovakkia hukka südametunnistusevabaduse palumise eest. Nüüd leiab Leedu end selle kogukonna eest, kuna tahab kaitsta lapsi ühiskonna seksualiseerimise eest. Pean seda arutelu põhiõiguste hartaga manipuleerimiseks, mis on õiguslikult siduv dokument.

Täiskogu eirab riikliku parlamendi, mis on kaks korda seaduse üle ilma kriitikata hääletanud, legitiimsust. Täiskogu nõuab Inimõiguste Ametilt arvamust. Ametil aga ei ole õigust uurida riiklike seaduste mõju. Mul on küsimus: mida võivad iirlased enne tulevast rahvahääletust mõelda? Nad mõtlevad ilmselt, et varsti saabub aeg, mil siin täiskogul kritiseeritakse nende seadusi, mis kaitsevad perekonda ja elu.

Mul on kahju, et me ei suuda siin auväärst parlamendis austada Euroopa väärtusi, austada mitmekülsust ja riiklikku kultuuri, austada lastekaitset ning vanemate õigust oma lapsi harida.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, arvan, et need kolm asutust on sellel arutelul oma vaatenurka väga selgesti väljendanud. Inimõiguste austamine, sallivus, üksikisiku puutumatus ja – muuhulgas – seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise keelamine on Euroopa projekti põhiväärtused ning peavad selleks ka jääma. Liikmesriikidel on kohustus austada mõlemat väärtust ja tegelikke seadusi, mis Euroopa Liidus nendes valdkondades kehtivad.

Eesistuja tunneb suurt muret kõnealuse seaduse üle, ent me teame, et see on Leedus ka arutamisel ja kriitika all. Nagu juba mainiti, on president Grybauskaitė – kes on endine volinik ja on teadlik Euroopa Liidu väärtustest ja seadustest – ise algatanud protsessi, mille raames see seadus üle vaadatakse ja Euroopa Liidu seadustele vastavaks muudetakse. Mul on äärmiselt hea meel, et komisjon on olnud nii selgesõnaline selle osas, mis juhtuma hakkab, kui ootustele vastupidiselt seadus oma esialgses vormis jõustub.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja, nõustun täielikult ministri järeldustega. Loodaksin vaid, et proua Grybauskaitė loodud töörühm suudab vältida sellise seaduse jõustumist, mis mõnes mõttes oleks vastupidine Euroopa õigusele.

Tahaksin ühte asja rõhutada: kartsime, et seaduse mõned sätted on vastuolus teatud direktiividega, mis käsitlevad audiovisuaalseid teenuseid ja elektroonilist kaubandust. Tegelikult ei ole perekonnaõiguse määramine meie töö, see on üks liikmesriikide pädevusi. Selle juures näitab kõik eelnevalt ja arutelu käigus öeldu, et küsimusi tuleb riiklikul tasandil paremini hinnata, antud juhul siis Leedus.

Juhataja. – Selle arutelu lõpuks olen saanud viis resolutsiooni ettepanekut⁽²⁾, mis esitati vastavalt kodukorra artiklile 115.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, neljapäeval, 17. septembril 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Carlo Casini (PPE), kirjalikult. – (IT) Minu hinnang resolutsiooni ettepanekule alaealiste kaitse kohta Leedus on mõeldud üles näitama väga tõsist institutsioonilist muret. Sageli väidavad üksikud Euroopa Parlamendi liikmed või poliitilised fraktsioonid, et tegelevad küsimustega, mis on seotud üksikute liikmesriikide sisepoliitikaga: see ei tundu olevat õige. Küsimuse all oleval juhul näib olevat plaan panna Euroopa Parlament väljendama kindlasti negatiivset arvamust Leedu seaduse kohta – mille täielik sisu on teadmata –, millel on kiiduväärt eesmärk alaealisi kaitsta, kehtestades vargsi seisukoha, mida üksikud liikmesriigid on omal vastutusel moodustama jäetud. Ma lisaksin, et see on midagi, mida Euroopa Inimõiguste Kohus on mitmel juhul sätestanud. Võrdsuse põhimõte ei ole kahtluse all ning keegi ei ürita küsimuse alla seada konkreetse seksuaalse sättumusega inimeste vääriskust. Minu kahtlus on institutsioonilise loomuga, kuna see puudutab suhteid Euroopa Liidu ja üksikute liikmesriikide vahel.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Euroopa ja rahvusvahelise õigusega on diskrimineerimine keelatud. Asutamislepingutes, Euroopa inimõiguste konventsioonis ja põhiõiguste hartas on seda käsitlevad sätted. Ükski liikmesriik ei või jõustada seadusi, mis on nende dokumentidega vastuolus.

Leedu seadus on lubamatu, kuna see on olemuselt absurdne ja homofoobne. Homofoobia on haigus. Inimesed, kes homoseksuaale vihkavad, ei vääri kaastunnet. Nad ei olegi niivõrd homofoobid kui šovinistid seksuaalse sättumuse suhtes. Ja nagu kõigile teistele šovinistidele, tuleb ka neile väljakutseid esitada ning nende vastu seadusi jõustada.

1990. aastal eemaldas Maailma Tervishoiuorganisatsioon homoseksuaalsuse rahvusvahelisest haiguste ja tervisega seotud probleemide statistilisest klassifikatsioonist. Kinnitatakse ka seda, et ükski seksuaalse sättumuse liik ei ole häire.

Kõigis ühiskondades, kaasa arvatud Leedu ühiskonnas, on lesbisid, geisid ja biseksuaale. Nad moodustavad umbes 4–7% rahvast. Nad on vähemus, kellel on õigus täielikele õigustele. Võrdõiguslikkuse marsse, mis mõnele inimesele nii palju muret tekitavad, korraldatakse muuhulgas ka selleks, et tuletada inimestele meelde seda põhilist, tähtsat võrdõiguslikkuse põhimõtet.

Sellel põhjusel kutsun nõukogu ja eesistujariiki üles võtma vajalikke meetmeid, et vältida diskrimineeriva seaduse vastuvõtmist liikmesriikides. Peame näitama, et Euroopa Liit ütleb kindla EI igasugusele diskrimineerimisele ja sallimatussele.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

Asepresident

16. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B7-0203/2009).

Nõukogule esitatakse järgmised küsimused.

⁽²⁾ Vt protokoll.

Küsimus nr 1, mille esitas **Marian Harkin** (H-0259/09)

Teema: Loomade heaolu

Arvestades et loomade heaolu on üks eesistujariigi Rootsi prioriteete, ning arvestades, et sellised riigid nagu Iirimaa on juba juurutanud seoses elusloomade veoga edukaid loomade heaolu kavasid, näiteks ammlehmade heaolu kava, mis aitab tagada, et eksporditavad võõrutatud loomad on tugevamad ja teekonnaga toimetulekuks paremini ettevalmistatud, siis kas eesistujariigil Rootsil on kavas elusloomade veo suhtes selliseid kavasid arvesse võtta, et tagada uutes õigusaktides tasakaalu leidmine elusloomade jätkusuutliku ekspordi ja loomade heaolu kindlustamise vahel? Lisaks sellele, arvestades et Iirimaa on saareriik ja sõltub tugevalt võõrutatud loomade ekspordist, siis kas eesistujariigil Rootsil on ettepanekuid, mis võiksid seda Iirimaa elutähtsat kaubandusliiki pärssida?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, mul on au vastata proua Harkini küsimusele. Nõukogu jagab parlamendiliikme muret seoses loomade heaoluga. Komisjoni regulaarne ettepanekute esitamine on kaasa toonud piisava hulga ühenduse seaduste loomise selles valdkonnas. Eesistujariigi Rootsi eesmärk on pidada arutelu loomade heaolu ja hea loomakasvatuse üle. Need on meie eesistumise prioriteetid põllumajanduse valdkonnas ning Rootsis Uppsala linnas korraldatakse 8.–9. oktoobril loomade heaolu käsitlev konverents.

Konverents põhineb Euroopa Liidu rahastatud loomade heaolu kvaliteedi projekti tulemustel. 2004. aastast saadik on projekt loonud teadusel põhineva süsteemi, millega hinnata, kui hästi põllumajanduses karja eest hoolitsetakse. Projekt uurib ka paremaid võimalusi põllumajandustootjatele, tarbijatele ja teistele sidusrühmadele tagasiside andmiseks. Selles osales üle 40 asutuse ja ülikooli Euroopa Liidust ja Ladina-Ameerikast. Teine teema, mida konverentsil arutatakse, on see, kuidas saaks tõsta loomade heaolu kogu maailmas. Kohale tulevad esinejad rahvusvahelistest organisatsioonidest, nagu WTO ja FAO, ülemaailmsetest ettevõtetest ja rahvusvahelisest lihatööstusest ning ka esindajad USAst ja Namiibiast.

Konverentsi tulemused võivad tulla kasuks nõukogu kavandatavatele otsustele vastuseks komisjoni oodatavale teatisele loomade heaolu märgistamise kohta. Mis puutub mingi seaduse osas initsiatiivi ülesnäitamisse, siis olen kindel, et parlamendiliige on teadlik, et ettepanekuid teeb komisjon. Eesistujariik Rootsi töötab praegu komisjoni ettepaneku kallal võtta vastu uus direktiiv teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta. Selles etapis ei ole komisjon esitanud rohkem õigusakti ettepanekuid loomade heaolu kohta, millega Rootsi eesistumise ajal tegeletakse.

Marian Harkin (ALDE). – Mul on väga hea meel, et te ütlete, et tahate arutelu üleval hoida ning et Uppsalas sellel teemal konverentsi korraldate. On tõsi, et seadus, mis meil kehtib, on jõus vaid umbes kaks aastat. Tean, et meie Iirimaa oleme sellest kindlasti huvitatud. Oleme taganud käitlejate koolitamise. Oleme uuendanud transpordisüsteeme ning selle kõige tulemusel toimib meie kaubandus väga hästi, ent kui selle lõpetame, kaob kodusel turul loomulikult konkurents jne. Ma küsin: kas on vaja muuta seadust, mis on jõus ja toimib tõhusalt vaid kaks aastat. Teine küsimus oli selle kohta, millised põhjalikud teaduslikud andmed on olemas näitamaks vajadust selle järele.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Hästi, nagu te ütlesite, on tähtis seda korralikult hinnata ja näha, mida tehakse, millised on olnud tulemused.

Me kogume teaduslikke tõendeid. Uppsala konverentsile kutsusime kokku nii eksperdid kui teadlased pakkuma tausta konverentsil aset leidvatele aruteludele. Nagu ma ütlesin, loodame, et need võivad olla aluseks nõukogu vastusele komisjonilt tulevale teatisele. Seda võin praegu öelda.

Ent ootame väga ka Euroopa Parlamendi arvamusi. Loodame, et see võiks olla väga hea algus aruteludele ja koguda võimalikult palju teavet.

Mairead McGuinness (PPE). – Üks tähelepanek: loodan, et loomade transpordiga seoses valitseb emotsioonide üle teadus.

Paluksin teil tegeleda hobuste transpordi küsimusega, millega minu arvates ei ole piisavalt tegeletud, ning arvan, et praegu on selles osas suur probleem.

Pakuksin välja, et loomade heaolu probleemid talumajapidamistes võivad suureneda katastroofiliste hindade tõttu, mida paljudes meie liikmesriikides talunikele nende toodangu eest makstakse. Nad annavad endast parima, et väga madalate kaubahindade ja seega talumajapidamiste puuduva sissetuleku taustal heaolu standardeid tagada. Nii et ma arvan, et peame selle teemaga ettevaatlikud olema.

Seán Kelly (PPE). – See on lirimaa väga vastuoluline teema ning vesi nende veskile, kes pooldavad Lissaboni lepingu vastu hääletamist. Arvestades seda ja fakti, et Iirimaa on saar, ja et ilma elava ekspordita tegutses mugavalt kartell, eriti veise- ja lambaliha hindade osas, kas võite meile anda lootust, et sellega tegeletakse või leitakse kompromiss enne hääletust Lissaboni lepingu üle 2. oktoobril?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Ma mõistan täiskogu liikmete ja kodanike muret. Kahjuks ei saa ma lubada, et see enne rahvahääletust lahendatakse.

Ootame praegu komisjoni ettepanekut. Seda on edasi lükatud põhjustel, mida ma ei teagi. Kohe, kui see tuleb, asume asja kallale ja hakkame seda arutama. Ma ei saa teile rohkem öelda, kuna ootame komisjoni ettepanekut. Loodan, et saame seda ilma draamata teha ning hoopis hinnata seda ja vaadelda seda teaduslikust ja tõenduslikust vaatenurgast.

Küsimus nr 2, mille esitas **Claude Moraes (H-0262/09)**

Teema: Lastega kaubitsemine ELis

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti juulis avaldatud aruandes rõhutati lastega kaubitsemise probleemi tõsidust ELis. Meie piirides kaubitsetakse suure hulga lastega seksuaalse ekspluateerimise, sunniviisilise töö, adopteerimise ja elundite eemaldamise eesmärgil.

Mul on hea meel, et eesistujariik Rootsi on võtnud inimkaubanduse ühe prioriteedina oma tööprogrammi, kuid sooviksin teada, kas arutatakse ka konkreetselt lastega kaubitsemist puudutavaid ettepanekuid, nagu soovitab Euroopa Põhiõiguste Amet?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, eesistujariik Rootsi jagab liikme muret seoses lastega kaubitsemisega seksuaalse ärakasutamise või muudel eesmärkidel. Selline moodne orjandus on üks kõige tulusamaid rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse viise. Loomulikult on see põlastusväärne ning ka tõsine probleem nii Euroopa Liidus kui kogu ülejäänud maailmas. Inimkaubandus on ammu Euroopa Liidu päevakorras olnud kui väga tähtis punkt ning loomulikult peame jätkama mitmesuguste meetmete kombinatsiooni rakendamist, et võidelda selle kohutava põhiõiguste rikkumisega.

Euroopa peab taas kahekordistama oma pingutusi ennetavate meetmete vallas ning võitluses organiseeritud kuritegevuse vastu ja ka kuritegevuse ohvrite kaitses. Euroopa Liidu kohustus võidelda inimkaubandusega on selge selle teema osas nii seadusandluse kui mittesiduvate aktide vastuvõtmise ja rakendamise näol. Alustuseks võeti 1997. aastal vastu ühistegevus inimkaubandusega võitlemiseks. Kõige tähtsam seadus on 2002. aasta raamotsus inimkaubanduse vastu võitlemise kohta.

2009. aasta märtsis esitas komisjon ettepaneku uueks raamotsuseks inimkaubanduse ennetamise ja selle vastu võitlemise ning selliste tegevuste ohvrite kaitsmise kohta. Selle eesmärk oli 2002. aasta raamotsus asendada. Üks ettepaneku eesmärgi on pakkuda kaitsetutele ohvritele – lastele – kriminaaluurimises ja menetlustes erikohtlemist eesmärgiga vältida sekundaarset ohvrustamist.

See ettepanek on seotud teise ettepanekuga, mis on veelgi rohkem suunatud laste konkreetsetele vajadustele, st ettepanekuga võtta vastu raamotsus laste seksuaalse väärkohtlemise, seksuaalse ärakasutamise ja lapspornograafiaga võitlemiseks, mis tühistab raamotsuse 2004/68, mille komisjon samal ajal esitas. Eesmärk on luua ühtlasem õiguslik raamistik, muutes selle tõhusamaks ja kurjategijate karistused karmimaks.

Neid kahte ettepanekut arutatakse praegu nõukogus. Need põhinevad märkimisväärsel rahvusvahelisel konsensusel, eriti ÜRO Palermo protokollis ning Euroopa inimõiguste konventsioonis ja ka Euroopa Nõukogu konventsioonis laste kaitse kohta seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise eest sisalduvate inimkaubanduse vastu võitlemise meetmete osas.

Seoses ministrite konverentsiga, mille eesistujariik Brüsselis 19.–20. oktoobril korraldab ja mis keskendub ulatuslikele Euroopa Liidu meetmetele inimkaubanduse vastu, esitatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti raport ja arutletakse seda põhjalikult ning tulemused esitatakse nõukogule. Eesistujariik Rootsi kavatseb inimkaubanduse ja laste seksuaalse väärkohtlemise tuua prioriteetsete teemade hulka ka Stockholmi programmis, mille kavatseme detsembri tippkohtumisel vastu võtta.

Anna Hedh, autori asendaja. – (SV) Täna teid väga, proua minister. Ma tean, et see teema on väga tähtis. Oleme Rootsis seda teemat viimastel aastatel samamoodi tagant tõuganud nagu Euroopa Liitki. Tahaksin lihtsalt välja tuua, et minu arust on väga kahju, et Euroopa Parlamendi liikmed ei saa 19.–20. oktoobri

konverentsil osaleda, kuna oleme siin, Strasbourgis, ning me ei saa samal ajal Brüsselis olla, et osaleda sellel tähtsal konverentsil. Sellest on väga kahju, aga mis teha.

Tean ka seda, et eesistujariik Rootsi on öelnud, et tahab tõstatada laste ärakasutamise teema seoses reisimise ja turismiga. Plaan oli teha seda 20. novembri konverentsil, kui tuleb kokku alaline valitsustevaheline töörühm *L'Europe de l'Enfance*, ent olen nüüd kuulnud, et eesistuja ei tõstatagi seda teemat. Miks nii? Kas kavatsete seda mingil muul hetkel teha?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, tänan teid, proua Hedh. Ma tean, et proua Hedh on nendele küsimustele väga pühendunud.

On väga kahju, et Brüsselis toimuv konverents kattub istungjärguga. Põhjus, miks see neil kuupäevadel on, on eesmärk kokku langeda Euroopa Liidu inimkaubanduse vastase päevaga, mis toimub samal ajal. Sellepärast nad kokku langevadki. Sellest on tõesti kahju.

Mis puutub parlamendiliikme teise küsimusse, et miks see teema kõrvale jäeti: ma ei teadnudki seda. Pean seda kontrollima ja siis teile teatama ning võib-olla ka proua Hedhile vastuse edastama.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Tänan teid väga vastuse eest. Ka mul on kahju, et konverents toimub siis, kui me Strasbourgis oleme. Ent kas võite kontrollida, et selle konverentsi päevakorras oleks Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastane konventsioon välja toodud? Sest on mitmeid liikmesriike, kes pole sellele veel alla kirjutanud, ning on mõned liikmesriigid – kaasa arvatud loomulikult Rootsi –, kes ei ole seda ratifitseerinud. Nii et minu arvates on väga tähtis veenduda, et see on konverentsil päevakorra eesotsas, et saaksime inimkaubandusega võitlemise reaalsuseks muuta. Meil on vajalikud vahendid olemas. Peame selles osas tõesti tegutsema.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Jah, preili Lynne, juhin sellele korraldajate tähelepanu. Küsimus nr 3, mille esitas **Mairead McGuinness** (H-0264/09)

Teema: Sõnum ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni kõrgtasemelisel kohtumisel

Millise sõnumiga läheb nõukogu ELi esindama ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni konverentsi tulevasele kohtumisele?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, me tegeleme paljude erinevate teemadega.

ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) konverents algab 18. novembril. Üks tähtsamaid punkte selle päevakorras on FAO reformimine. Reformiprotsess põhineb kõigi FAO liikmete poolt 2008. aastal heaks kiidetud tegevuskaval. See tegevuskava hõlmab paljusid erinevaid reformide liike. Muuhulgas määratleb FAO tulevased tegevused tulemustepõhine haldussüsteem, mis propageerib suuremat tõhusust seoses nappide ressursside jagamise ja kasutamisega. Eeldame reformiprotsessilt ka pikaajalist mõju FAO tööle seoses küsimustega, mis puudutavad selle personalihõivet ja kohalikke kontoreid. Konverentsil tegeletakse ka teemadega, mis on seotud muudatustega FAO hartas ning maailma toiduga kindlustatuse komitee reformidega.

See reform on tähtis, kuna see on seotud ülemaailmse põllumajanduse, toiduga kindlustatuse ja toiduvarude alase partnerluse loomisega. Nende teemade arutamiseks poliitilisel tasandil korraldab FAO 16.–18. novembril Roomas ülemaailmse toiduga kindlustatuse teemalise tippkohtumise. Eesistujariik on seal esindatud ning me esitame deklaratsiooni, mis osaliselt põhineb nõukogu otsustel toiduga kindlustatuse kohta, mis võetakse vastu FAO konverentsil.

Oma otsustes seoses FAOga 11. novembril 2008 tunnistas nõukogu, et praegune toidukriis nõuab rahvusvaheliselt üldsuselt üldist ühendatud ja koordineeritud vastust, mida toetab kodanikuühiskond ja erasektor. Selles osas peaks Euroopa Liit toetama ülemaailmset põllumajanduse ja toidu alast partnerlust vastavalt Euroopa Liidu tegevuskavale aastatuhande eesmärkide osas. Seda tervitati 2008. juunis Euroopa Ülemkogul.

Lisaks sellele kiitis nõukogu oma otsustes heaks FAO jätkuva reformimise, mida kõik organisatsiooni liikmesriigid konverentsi komitee raames konstruktiivselt rakendavad. Selles valguses tunneb eesistujariik, et tippkohtumisel peaks olema selge poliitiline eesmärk ning et see peaks maailma toiduga kindlustamiseks käivitama uue haldussüsteemi, kus uuendatud ja tugevam maailma toiduga kindlustatuse komitee võtaks juhtiva rolli.

Eesistuja arvates on tähtis, et see tippkohtumine looks tulevikku vaatava tegevuspõhise süsteemi, mis suudab käsile võtta praeguse toidukriisi ja suurendada pingutusi esimese aastatuhande arengueesmärgi saavutamiseks

– äärmise vaesuse ja nälja kõrvaldamine. Maailma toiduga kindlustatuse komitee reformimine ja suur pühendumine ülemaailmsele partnerlusele on sellele kaasa aitamisel väga suure tähtsusega.

Eesistujariigi arvates peaks tippkohtumisel olema selge poliitiline eesmärk käivitada uus süsteem maailma toiduvägede haldamiseks, milles uuendatud ja tugevam maailma toiduga kindlustatuse komitee võtaks juhtiva rolli. Töötasandil on eesistujariigi arvates sellel tippkohtumisel tarvis luua tulevikku vaatav võimas süsteem, mis suudab tegeleda praeguse toidukriisi väljakutsega ja suurendada pingutusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks.

Mairead McGuinness (PPE). – Ma tänan üksikasjaliku vastuse eest. Tahaksin lihtsalt keskenduda sellele, mis on eesistujariiki Rootsi suhtumine seoses ühise põllumajanduspoliitika rolliga ülemaailmse toiduga kindlustatuse idee ja soovi toetamisel. Millist rolli teie arvates meie poliitika selles mängida võib? Kas teie arvates on tähtis, et meil oleks Euroopas ühine poliitika, arvestades meie muret ülemaailmse toiduga kindlustatuse pärast?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Me ei ole antud teemat nõukogus selle konkreetse konverentsi raames arutanud, ent on selge, et ühine põllumajanduspoliitika võib tähtis olla ja mängida, kui seda tulevikus arutame, ka järjest suuremat rolli vaesemate riikide toetamisel, et need saaksid olla osa ühisturust. Samuti selles, kuidas saame aidata praegust tõsist kriisi leevendada ja likvideerida.

Oleme seda teinud. Nüüd paistab maailma olukord veidi parem. Peaaegu kõigilt erinevatelt turgudelt tulevad positiivsed raportid. See on suurepärane ning ma annaksin sellele pisut aega, et peegeldada seda, kuidas saame tulevikus nende konfliktidega tegeleda ning kuidas saame nende vaeste riikide aitamiseks ja sarnase olukorra vältimiseks kasutada pisut reformitud ühist põllumajanduspoliitikat.

Marian Harkin (ALDE). – Räägime siin ülemaailmsest toiduga kindlustatusest, ent tahaksin korra lühidalt mainida Euroopa Liidu toiduga kindlustatust. Minu arvates sõltub Euroopa Liidu toiduga kindlustatus toiduainete tootmisest Euroopa Liidus. Just täna kohtus ALDE AGRI fraktsioon volinik Fischer Boeliga ning arutasime täpselt sama küsimust ja ühise põllumajanduspoliitika tulevikku, millele on juba vihjatud, eriti pärast aastat 2013, ning fakti, et eelarvet võidakse kärpida jne. Euroopa Liidus toiduainete tootmisel on tõesti olulised tagajärjed.

Ma tean, et see on vaid osa laiemast arutelust, mis meil siin täna õhtul aset leiab, ent sellegipoolest on see väga tähtis neile, kes on põllumajandusega seotud. Olete juba vastuse andnud, ent kui teil on veel mõtteid selle osas, mis puutub eesistujariiki Rootsisse, siis kuulaksin heameelega.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Tegemist on keerulise ja väga tähtsa aruteluga. Arutelu puudutab konverentsi ennast, ent läheb loomulikult hulga kaugemale. Meil ei ole kavatsust tegelikult neid arutelusid alustada; oleme oodanud komisjonilt elementi, teatist seoses tulevase eelarvega. Lubati – nagu komisjon juba 2004. aastal nõustus –, et saame põhjaliku ülevaate eelarve kulude laekumisest ja väljumisest, kaasa arvatud loomulikult ühisest põllumajanduspoliitikast, mis on nii suur osa eelarvest. Mainitud teatist on edasi lükatud – nüüd liiguvad jutud, et see tuleb aasta lõpuks. Kui nii, siis meie, eesistujariiki Rootsi, kavatseme liikmesriikides selle üle esimese arutelu korraldada, ent nimetatud teemadega tõsiselt tegelema hakkamine sõltub eesistujariiki Hispaaniast. Nii et hetkel ei saa ma teile rohkem teavet anda.

Küsimus nr 4, mille esitas **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0267/09)**

Teema: Stabiilsuse ja arengupakt

Euroopa Ülemkogu kinnitas juunikuus oma kohustust edendada elujõulist riiklikku rahastamist ning stabiilsuse ja arengupakti. Sellegipoolest tuleb ilmselt enne aasta lõppu kohaldada 20 liikmesriigi suhtes ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust. Milliseid algatusi kavatseb eesistujariik teha, et saavutada stabiilsuse pakti korrektse ja vastutusvõimelise rakendamise eesmärk ning milliseid probleeme on ta pakti nõuetekohasel rakendamisel seni tuvastanud? Kas eesistujariik võtab arvesse asjaolu, et kriisi tõttu tuleb pakt uuesti läbi vaadata või piisab praegustes tingimustes pakti järgimiseks ja tõhusaks rakendamiseks 2005. aastal läbi viidud reformist? Millist avaliku sektori eelarvepuudujäägi kaotamise ja vähendamise strateegiat eesistujariik eelistab ning milline on strateegia rakendamise ajakava? Kas eesistujariigi arvates peaks 2010. aasta olema eelarve tasakaalustamise ja distsipliini aasta või tuleks riiklikus rahastamises säilitada teatav paindlikkus, eriti just eeldatavasti vähenevate töökohtade tõttu?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Tõstatatud teemat arutati täna ka varem. Praeguse kriisi ajal on ametivõimud rakendanud ebaharilikke meetmeid nii rahapoliitika kui eelarvetoetuse osas. Need pingutused olid vajalikud ja sobivad ning mängisid tähtsat rolli veelgi tõsisema kriisi vältimisel, majanduse stabiliseerimisel

ja järsu majanduslanguse vältimisel. Majandus- ja rahandusolukorra stabiliseerumine ei tähenda aga seda, et langus on läbi. Peame olema äärmiselt ettevaatlikud ja tagama, et meie tulevikupoliitika ühendab taastumiseks vajaliku toe – loodetavasti see taastumine tuleb – vastutustundliku suhtumisega säästlikku riigipoolsesse rahastamisse nii keskpikas kui pikas perspektiivis.

Täpselt see vajadus nimetatud kahte eesmärki tasakaalustada muudabki 2005. aasta pakti ülevaates vastu võetud paindlikkuse nii mõistlikuks. Majanduslikult rasketel aegadel peavad ametivõimud rakendama vajalikke meetmeid majandustegevuse edendamiseks. Kui taastumine on hoogu juurde saanud ja liigub oma tempoga, peame aga tagama, et meie riiklikud finantsid on jätkusuutlikud, ning peame looma usaldusväärseid plaane eelarve ühtlustamiseks.

Kuna erinevates liikmesriikides on tingimused väga erinevad, varieeruvad ka kavad – ajakavad – rahapoliitiliste stiimulite ja rahapoliitiliste meetmete lõpetamiseks. Seda peegeldatakse paljudes eelarvepuudujäägi menetlustes, mis on suunatud üksikutele liikmesriikidele, ent seda tuleb koordineerida ning see peab jääma kooskõlla stabiilsuse ja arengupakti üldise raamistikuga. Seega kavatseb eesistujariik sügisel Ecofiniga läbi viia arutelusid seoses sobivate kriisist väljumise strateegiatega ja nende koordineerimisega.

Eeldan, et need arutelud lõppevad selge kokkuleppega ambitsioonika konsolideerimise kohta igas liikmesriigis õigel ajal, et tagada pikaajaline jätkusuutlikkus.

Marietta Giannakou, *autori asendaja*. – (EL) Minister, tänan teid väga selge vastuse eest. Loodan, et keskendute eriti just sellele, kas peaksime nõudma, et aasta 2010 oleks riigieelarve parandamise aasta, või kas peaks olema mingi viis pikenduste või lisaaja saamiseks, kuna see on midagi, millest liit ei ole siiaani oma poliitikates kasu saanud.

Cecilia Malmström, *nõukogu eesistuja*. – (SV) Esitatud küsimusele on väga raske vastata. Järgmisel nädalal aset leidval G20 tippkohtumisel alustame esialgset arutelu kriisist väljumise strateegiatega üle. Ent on selge, et erinevates liikmesriikides on väga erinevad tingimused, mistõttu ka ajakavad veidi varieeruvad. Loodan, et saame kõnealust protsessi varsti alustada, ent see sõltub ka sellest, kuidas areneb majandusolukord. Tunneli lõpus paistab valgus; me arvame, et halvim on möödas, ja peame seega rohkem kriisist väljumise strateegia ideed uurima. Kui me ei tee seda aegamööda, tabavad kasvav tööpuudus, tõsised avalikud kärped ja inflatsioonirisk meie ühiskondade kõige haavatavamaid liikmeid. Aga praegu on veidi vara öelda, millal erinevates liikmesriikides see aeg saabub.

Küsimus nr 5, mille esitas **Seán Kelly** (H-0270/09)

Teema: ELi tööpuuduse vastu võitlemise meetmed

Hiljutine Eurobaromeetri uuring näitas, et kuigi 72% ELi kodanike arvates aitab Euroopa Liit kaasa uute töökohtade loomisele ja tööpuuduse vastu võitlemisele, oli vastajatest ainult veidi üle kolmandiku kuulnud ELi tööpuuduse vastu võitlemise vahenditest, näiteks Sotsiaalfondist ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist. Kas tehakse piisavalt tööd, et tõsta teadlikkust nendest põhimeetmetest?

Cecilia Malmström, *nõukogu eesistuja*. – (SV) Austatud juhataja! Nõukogu jagab liikme muret hiljutise Eurobaromeetri uuringu tulemuste üle selle osas, mis puudutab teadlikkust tähtsatest ELi meetmetest tööpuudumisega võitlemisel, näiteks nagu Sotsiaalfond ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond. Nii demokraatia kui seaduslikkuse vaatenurgast on tähtis meie kodanikele teada anda, mida Euroopa Liit teeb.

Nõukogu peab Euroopa Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi väga tähtsaks ning tahame, et neid kasutataks tõhusalt tööpuudusega võitlemisel. Nimetatud kaks meetet on tähtsad rahalised vahendid praeguse langusega võitlemisel ning tööhõive suurendamisel, kuna need juurutavad integreeritud turvalise paindlikkuse strateegiaid ja tagavad, et oskusi parandatakse ja sobitatakse paremini olemasolevate vajadustega. Nõukogu väljendas seda 2008. aasta detsembris, kui toetas Euroopa Sotsiaalfondi kiiret tööhõivet toetavate täiendavate meetmete kasutuselevõttu. Nõukogu teatas ka täiendustest Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi toimingutes. Seega vaadati algne määrus üle, et fond saaks tõhusamalt reageerida ja toetada töötajaid, kes olid just oma töö kaotanud mitte ainult globaliseerumise tõttu, vaid ka ajutiselt rahandus- ja majanduskriisi tõttu. Ent tuleks ära märkida, et nende fondide rakendamine, mis hõlmab ka vastavat teavet ja reklaami, on liikmesriikide ja komisjoni teema. Mis puutub Euroopa Sotsiaalfondi, siis liikmesriigid peavad algatuste ja kaasrahastatud programmide kohta teavet esitama eesmärgiga rõhutada ühenduse rolli ja fondide poolt pakutavat abi. Selles kontekstis mainiksin ära Euroopa läbipaistvuse algatuse, mille komisjon käivitas aastal 2005. Selle algatuse üks peamisi eesmärke on olemasolevate Euroopa Liidu

fondide kohta avalikkusele pakutavat teavet täiustada, avaldades Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika raames otsese toetuse saajate nimesid.

Mis puutub Euroopa Globaliseerumise fondi, siis peaksid rahastatavate meetmete kohta teavet andma liikmesriigid. Samal ajal tuleks teile meelde, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond loodi suhteliselt hiljuti. Teadmiste puudumine võib olla tingitud faktist, et see fond on alles suhteliselt vähestel juhtudel abi andnud.

Seán Kelly (PPE). – Tänan teid väga selle sisutiheda vastuse eest. Mul on veel vaid üks küsimus. Ma saan aru, et nõukogus on tugev vastasseis ettepanekule koondada Euroopa Sotsiaalfondi abi 100% tulevasse kahte aastasse. Kui seda vastuseisu säilitatakse, kas siis nõukogu võib välja pakkuda alternatiive, mida on esitatud Euroopa majanduse elavdamise kavas hoo säilitamiseks?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Jah, oleme nimetatud ettepanekut nõukogus mitmeid kordi arutanud. On üsna üksmeelne arvamus selle osas, et projekti kvaliteedi jaoks peaks olema olemas ka riikliku rahastamise element. Seega ei saa ettepanek seda likvideerida nõukogult toetust.

Ent oleme olukorrast ja probleemidest teadlikud. Palusime komisjonil alternatiivse ettepaneku esitada. Võtsin selle just kaks päeva tagasi üles koos volinik Sameckiga, kes selle eest vastutab. Nad töötavad alternatiivse ettepaneku kallal ja esitavad selle nii ruttu kui võimalik.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mul on kahju, et nõukogu kaudu ei anta saajaprotsendilise rahastamise vormis vajalikku toetust ajal, mil räägime Euroopa Sotsiaalfondi rollist tööpuuduse vähendamisel, eriti praeguses kriisis. Tahaksin mainida ka seda, et praeguse majanduskriisi ajal näeme tööpuuduse kasvu, mis eriti mõjutab terasetehaseid ja laevatehaseid, või isegi tehnilist tööpuudust, lisaks sellele, et töötajaid ka tegelikult koondatakse. Tahaksin teilt küsida järgmise küsimuse, pidades silmas vajadust investeerida Euroopa Liidu majanduslikku konkurentsivõimesse ning seda kaitsta ka tulevikus: milliste meetmete võtmist kavandate, et soodustada Euroopa Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ressursside kasutamist majandusraskustes olevate tööstusharude toetamiseks?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Nagu ütlesin, palusime komisjonil esitada alternatiivseid ettepanekuid, kuidas seda konkreetset Sotsiaalfondi saab kasutada antud olukorras, kus, nagu te ütlete, paljud inimesed üle kogu maailma on ilma tööta, ning loodame, et komisjon esitab sellise ettepaneku ilma liigse viivitusega.

Ent teeme tööpuudusega võitlemiseks ka paljusid muid asju. See on loomulikult liikmesriikide kohustus, aga meil on ka kollektiivne kohustus üritada koordineerida ja soodustada siseturu moodustamist, kõrvaldada tõkkeid, saada teenuste direktiiv 1. jaanuarist tööle, vabaneda bürokraatiast ning motiveerida inimesi olema töövõimelised, andes neile vahendid oma hariduse lõpetamiseks või muus suunas uuesti alustamiseks.

Tööpuudust arutatakse ka mitteametlikul Ecofini kohtumisel oktoobris, kus tööpuudus on üks päevakorra põhipunkte. Selle arutelu valguses, mis ma tean, et leiab aset Euroopa Parlamendis, aga ka peaaegu kõigis nõukogu struktuurides, mis puudutavad Lissaboni strateegiat, tuleb paljusid teemasid arutada.

Nii et Sotsiaalfond on vaid üks meede tööpuudusega võitlemiseks. Antud meedet saab täiustada ning kasutada laialdasemalt, et näidata avalikkusele, kuidas seda ilmselt paremini kasutatakse. Ent see on vaid üks element terves meie meetmete reas, mida peame tööpuudusega võitlemiseks kasutama.

Küsimus nr 6, mille esitas **Bernd Posselt** (H-0271/09)

Teema: Teave Tšetšeenia kohta

Milliseid meetmeid võtab nõukogu, et pärast inimõiguste eest võitleja ja rahuaktivisti Natalja Estemirova mõrvamist ning sellele järgnenud Memoriali büroo sulgemist Tšetšeenias oleks võimalik sealset inimõiguste olukorda ka edaspidi jälgida? Mida arvab nõukogu ideest avada sel eesmärgil Groznõis või Tšetšeenia vahetus läheduses ELi büroo või saada vähemalt Tšetšeeniasse ajutine missioon?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Kohe, kui eesistujariik kuulis Natalia Estemirova surmast, tegime avalduse, milles mõistsime mõrva hukka ja väljendasime tema perekonnale ja kolleegidele inimõiguste organisatsioonis Memorial sügavat kaastunnet. Nõudsime ka Vene võimudelt mõrva kiiret ja põhjalikku uurimist ning kurjategijate kohtu ette toomist.

Võin volinik Posseltile kinnitada, et nõukogu jätkab Tšetšeenia sündmuste väga põhjalikku jälgimist ning pöörame erilist tähelepanu inimõigustele ja nendest kinnipidamisele ning inimõiguste kaitsjate olukorrale.

Nõukogu on mitmel korral Vene võime üles kutsunud tegema kõike nende võimuses, et kaitsta vastavaid Venemaa inimesi vastavalt ülemaailmselt tunnustatud ÜRO inimõiguste kaitsjate deklaratsioonile. Rõhutaksin, et Euroopa Liit on Tšetšeenias juba olemas komisjoni abiprojekti tulemusel, Euroopa Liidu liikmesriikides asuvate Moskva saatkondade diplomaatide abil ja Tšetšeenia regulaarse külastamise näol.

Nõukogu tahaks rõhutada tähtsust, mida ta volinik Posselti küsimustele omistab, ning tunneb muret inimõiguste olukorra üle Tšetšeenias, ent me ei arva, et praegu oleks erilist vajadust büroo või missiooni järele, mille volinik välja pakkus. Euroopa Liit on piirkonnas kohal ning jätkame inimõigustest kinnipidamise, õigusriigi ja demokraatlike põhimõtete teema jälgimist Tšetšeenias ja tegeleme nendega vastavalt vajadusele.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Tänan teid, proua Malmström. See on esimene hea vastus, mille nõukogult selle teema osas sain. Tänan teid.

Sellegipoolest on mul üks lühike täiendav küsimus: kas nõukogu kavatseb Tšetšeenia küsimusega Rootsi eesistumise ajal uuesti tegeleda, kuna Venemaa valitsus on väljastanud mitmeid teateid muudatuste kohta? Ent järgnema peab ka tegevus ning me ei näe mingit tegevust, mistõttu paluksingi, et annaksite meile veel kord lühiülevaate selle teema kohta enne läbirääkimisi kokkuleppe üle. Kavatseme homme antud teema kohta pakilise arutelu korraldada.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Jah, tõstatame dialoogis Venemaaga pidevalt inimõiguste teemat ning inimõigused on päevakorras tippkohtumisel, mis loodetavasti Euroopa Liidu ja Venemaa vahel sügisel aset leiab.

Küsimus nr 7, mille esitas **Nikolaos Chountis (H-0273/09)**

Teema: Türgi valitsuse luba süsivesiniku varude otsimiseks ELi liikmesriikide majandusvööndis

Türgi valitsus on otsustanud anda riigile kuuluvale naftaettevõttele TPAO loa otsida süsivesiniku varusid Kreeka ja Küprose majandusvööndites. Eespool mainitud otsus on järjekordne samm Türgi püüetes takistada Küprosel oma majandusvööndit kasutada, mis seetõttu on sundinud Küprost kehtestama veto energeetikapeatüki avamisele. Võttes arvesse Türgi valitsuse eespool mainitud otsuse võimalikku kriitilist mõju tema suhetele ELi liikmesriikidega, palun nõukogul vastata järgmistele küsimustele.

Millised viivitamatud meetmed võtab nõukogu tagamaks, et Türgi valitsus muudab oma otsust lubada süsivesiniku varusid otsida ELi liikmesriikide majandusvööndis? Millised meetmed võtab ta tagamaks, et Türgi rakendaks Ankara lepingu lisaprotokolli ka Küprose suhtes ja tunnustaks Küprose majandusvööndi õigust? Millal võib oodata, et Türgi võtab vastu mereõiguse konventsiooni, mis on osa ühenduse õigusest?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Nõukogu on teadlik parlamendiliikme poolt esile toodud sündmustest. Mis puutub Türgi suhetesse nende piirkondade riikidega, siis on Türgil – nagu igal teisel riigilgi – kohustus tegutseda heanaaberlike suhete ja rahuliku vaidluste lahendamise soodustamise nimel. See on ÜRO harta olemus.

See on ka tähtis nõue liitumisel Euroopa Liiduga. Türgi ja Euroopa Liidu vaheliste läbirääkimiste ja nõukogu tehtud vastavate järelduste kontekstis kutsus Euroopa Liit Türgit üles vältima igasuguseid ohte, konfliktiallikaid või tegevusi, mis võivad heanaaberlikke suhteid ja rahulikke vaidluste lahendamise protsessi negatiivselt mõjutada. Lisaks sellele on Euroopa Liit mitmel juhul rõhutanud arengu tähtsust Türgi ja kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste kahepoolsete suhete normaliseerimisel, kaasa arvatud Küprose Vabariigiga, ning rõhutanud ka kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide iseseisvaid õigusi.

Mis puutub lisaprotokolli, siis on liidu seisukoht eriti selge. Türgil on kohustus seda täielikult ja mittediskrimineerivalt rakendada. Euroopa Liit tõstatab süstemaatiliselt kõiki neid teemasid, viimati kohtumisel Euroopa Liidu kolmiku ja Türgi ministritega, mis toimus Stockholmis juulis, ning assotsiatsiooninõukogul mais. Võin liikmele kinnitada, et nõukogu peab nimetatud teemasid väga tähtsaks ning et jätkame arengute jälgimist väga hoolsalt.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud minister! Hindan teie tahet ja otsustavust anda meie küsimustele selgeid vastuseid.

Tahaksin öelda, et me hakkame homme parlamendis arutama Nabucco torustiku küsimusi, ning tuletada teile meelde, et 2009. aasta jaanuaris ähvardas Türgi peaminister Brüsselit, et tema riik vaatab uuesti üle oma toetuse maagaasi torustiku ehitamisele, kui läbirääkimised energeetikapeatüki avamise üle ei jätku.

Selle peatüki, nagu te teate, blokeeris Küprose veto, sest Türgi on Küprost ähvardanud seoses tema eksklusiivse majandusvööndi kasutamisega.

Kuna seega on eksklusiivsete majandusvööndide küsimus väga tähtis ja võib mitmele Euroopa Liidu poliitikale tekitada suure probleemi, küsin teilt veel kord, milliseid meetmeid võtab komisjon tagamaks, et Türgi tunnustab Küprose õigust eksklusiivsele majandusvööndile?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Nii nõukogu kui komisjon on probleemi teadmiseks võtnud ja me jälgime teemat põhjalikult. Kõigis meie tegemistes Türgiga jätkame antud teema tõstatamist ja heanaaberlike suhete tähtsuse rõhutamist. Järgmine võimalus selleks on välisministrite kolmikkohtumine novembris. Loodan, et eelnevalt liikme poolt mainitud intsidente saab vältida.

Mis puutub energeetikapeatükki, siis on see praegu erinevates nõukogu struktuurides analüüsimisel ning käimas on arutelud. On natuke liiga vara teatada mainitud analüüsi tulemusi, ning, nagu liige teab, nõuab iga samm selles protsessis nõukogu üksmeelt.

Küsimus nr 8, mille esitas **Liam Aylward** (H-0278/09)

Teema: ELi poliitika Birmas

Kas Euroopa Ülemkogu võiks teha avalduse Euroopa Liidu Birma poliitika kohta ning selgitada, milliseid meetmeid kavatseb Euroopa Liit võtta, et aidata vabastada Aung San Suu Kyi, kes on seal vangistuses juba alates 1990. aastast?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Euroopa Liit on Aung San Suu Kyi olukorda pärast tema 20 aasta tagust vangistamist hoolega jälginud. Nõukogu on tema nimel järjepidevalt ja väga aktiivselt tööd teinud. Oleme kutsunud paljudel juhtudel Birma võime üles teda vabastama.

Lisaks on nõukogu selle aja jooksul mitmeid kordi konkreetseid tegevusi ette võtnud. Mainin neist mõnda:

Augustis mõistis Euroopa Liit kohe hukka kohtuotsuse Aung San Suu Kyi vastu ning menetlused tema vastu, millel ei olnud õiguslikku alust. Kutsusime Birma võime üles teda kohe ja tingimusteta vabastama. Nõukogu väitis, et kohtumenetlus Aung San Suu Kyi vastu oli kuritegu riikliku ja rahvusvahelise seaduse vastu.

Lisaks sellele võttis Javier Solana, Euroopa Liidu kõrge esindaja, Aung San Suu Kyi nimel sõna ASEANi ministrite kohtumisel ja sellele järgneval ASEANi ja ELi ministrite konverentsil juulis, kus oli kohal ka Birma esindaja. Ka teised sellel kohtumisel viibijad esitasid tungivaid nõudmisi, kaasa arvatud USA, Hiina, Venemaa ja teised, et Aung San Suu Kyi ja teised poliitvangid kohe vabastataks.

Euroopa Liit on oma Birma erisaadiku Piero Fassino kaudu olnud väga aktiivne ka ÜRO ja ÜRO erinõuniku Ibrahim Gambari poolt võetud meetmete toetamisel ning on ka konsuleerinud Aasias tähtsate Euroopa Liidu partneritega.

Birma ametivõimud on otsustanud eirata proteste Aung San Suu Kyi vangistamise vastu ning üleskutseid tema vabastamiseks, mida on teinud paljud riigid ja organisatsioonid, kaasa arvatud ÜRO peasekretär, ASEANi peasekretär ja mitmed ASEANi liikmesriigid, millest Birma on ju üks.

Kuna Birmast ei ole mingit vastust, on Euroopa Liit astunud edasisi samme nende vastu, kes kohtuotsuse eest vastutavad. Oleme lisanud kohtu liikmed ja teised Aung San Suu Kyi vastase tegevusega seotud inimesed nende isikute nimekirja, kellele ei anta viisasid ja kelle varad külmutatakse. Oleme laiendanud seda nimekirja inimestest ja üksustest, kes piiravate meetmetega kaetakse, et hõlmata režiimi ka Birma liikmete ettevõtete ja nende poolt käsutatavate varade või nendega seotud isikute varade külmutamine.

Nõukogu poolt 13. augustil heaks kiidetud vastus on täielikult kooskõlas Euroopa Parlamendi poolt 2008. aasta oktoobris vastu võetud otsusega. Võin liikmele kinnitada, et lisaks nimetatud konkreetsetele meetmetele tõhustab Euroopa Liit oma tööd rahvusvahelises kogukonnas ja eriti sama arvamuse olevate partneritega Aasias, et võimaldada Aung San Suu Kyi ja teiste poliitvangide kohene ja tingimusteta vabastamine. See on põhjanev esimene samm rahvuslikus leppimisprotsessis, mida on tarvis, et 2010. aasta valimisi saaks pidada vabaks, õiglaseks ja usaldusväärseks.

Liam Aylward (ALDE). – Austatud nõukogu eesistuja! Täna teid põhjaliku vastuse eest. Kas võin küsida, milliseid meetmeid on Euroopa Liit võtnud või võtmas, et aidata tuhandeid põgenikke, kes on augustikuus juntade ja rahvuslike vähemuste vahel aset leidnud vägivaldsete kokkupõrgete tõttu põgenenud Birma põhjaosas asuvast Shanist Hiinasse?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Mul on väga kahju. Ma kardan, et ei oska sellele küsimusele vastata. Pean seda uurima ja annan siis teile teada. Mul on kahju.

Küsimus nr 9, mille esitas **Brian Crowley** (H-0280/09)

Teema: ELi-USA suhete tihendamine

Kas Euroopa Ülemkogu võiks selgitada, milliseid algatusi ta on teinud Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheliste poliitiliste ja majandussuhete tihendamiseks?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Nõukogu peab ELi ja USA suhteid väga tähtsaks. Transatlantilised suhted on Euroopa Liidu välispoliitika nurgakivi ja põhinevad meie ühistel demokraatia ja inimõiguste väärtustel ning meie pühendumisel avatud ja integreeritud majandustele. USA uus valitsus on andnud nendele suhetele uut hoogu.

Oleme kindlalt otsustanud antud koostööd jätkata. Praegu on aeg, mil meie transatlantilistes suhetes oodatakse kindlaid tulemusi mõlemal pool Atlandi ookeani. Mul on hea meel öelda, et on palju valdkondi, milles Euroopa Liit teeb Ameerika Ühendriikidega tihedat koostööd, et laiendada meie strateegilist partnerlust ja saavutada tulemusi. Loomulikult jätkame tihedat koostööd mitmetes piirkondlikes küsimustes, nagu Afganistan, Pakistan, Iraan, Lähis-Ida rahuprotsess, Venemaa ja Lääne-Balkan. Teeme regulaarselt koostööd kriisiohjamise kallal ning mul on hea meel, et Ameerika Ühendriigid osalevad nüüd Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviilmissioonis ehk EULEXis Kosovos.

Teeme tihedat koostööd kliimaküsimuste osas enne aasta lõpus toimuvat Kopenhaageni tippkohtumist. Uus valitsus on antud valdkonnas Ameerika Ühendriikide ambitsioone oluliselt tõstnud. Kiidame selle heaks ning loodame, et nad suudavad esitada samaväärsed eesmärgid selles osas, mis puudutab heitkoguste vähendamist keskpikas perspektiivis kui osa lepingust. Oleme ka energia valdkonnas kaua koostööd teinud. Tunne, et see tuleb nüüd kõrgemale tasandile viia, ning loodame Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide jaoks luua spetsiaalse energianõukogu. See võiks saada heaks foorumiks suuremale meievahelisele koostööle energiapulgeoleku, turgude, säästva arengu poliitika ja uute energiatehnoloogiate uurimise valdkonnas.

Teine väga tähtis teema on loomulikult rahandus- ja majanduskriis. Siin on vaja väga tihedat koostööd, kui tahame taastada usalduse rahaturgude vastu ja saada need korralikult toimima. Kaubanduse valdkonnas tuleb 2010. aastal ambitsioonikalt läbi viia Doha voor. See on hädavajalik, kui tahame soodustada majanduse elavnemist ja võidelda protektsionismi vastu. USA mängib siin põhilist rolli.

Loomulikult arutame neid küsimusi ka järgmisel nädalal toimuval G20 tippkohtumisel. Mõlemad osapooled on näidanud üles huvi süvendada meie koostööd justiits- ja siseasjade valdkonnas ning suurendada arusaamist üksteise regulatiivsetest ja poliitilistest raamistikest. Avaldus Guantánamo Bay sulgemise kohta, milles mainiti süvenevat transatlantilist koostööd justiits- ja siseasjade valdkonnas, on tähtis samm antud suunas.

Mis puutub tuumarelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimisse, siis on koostöö Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel uut hoogu saanud ning Obama valitsus on selle suhtes väga agar olnud. Washington ja Brüssel teevad koostööd tagamaks, et toimuks olulised edusammud sellistes valdkondades nagu tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu osapoolte läbivaatamiskonverents, üldine tuumakatsetuste keelustamise leping ning lahenduse leidmine desarmeerimise konverentsil aset leidnud tupikule, et saaksime saavutada lepingu, mis keelustab tuumarelvades kasutatavate lõhustuvate materjalide tootmise.

Mõlemal poolel on suur huvi tugevdada transatlantilist poliitilist dialoogi ja koostööd arengu vallas. Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid on maailma suurimad rahastajad ning seega on meil ühine huvi suurendada pingutusi arengu vallas. Peame arutelusid selle üle, kuidas seda teha saab. Tulevane tippkohtumine Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel on suurepärane võimalus nende ja muude tähtsate küsimuste arutamiseks kõrgeimal tasandil. Olen väga uhke, et eesistujariik Rootsile on antud võimalus tippkohtumisel Euroopa Liitu juhtida. Oleme täiesti veendunud, et tippkohtumisel edendatakse transatlantilisi suhteid positiivselt ja konstruktiivselt.

Brian Crowley (ALDE). – Täna teid väga, minister. On tore, et siin tagasi olete, kuigi küll erinevas kuues.

Konkreetselt kahe teema osas saame minu arvates teha kõige enam koostööd: esiteks tuumarelvade levik ja teiseks rahanduskriis.

Kas eesistujariik Rootsil – mis loomulikult nõukogu esindab – on konkreetseid ideid, mida tuua USA-ELi tippkohtumisele, mis varsti aset leiab, eriti erinevuste osas, mis näivad olevat Prantsusmaa ja Suurbritannia

ühelt poolt ja ülejäänud Euroopa Liidu vahel seoses finantseeskirjadega, mis kohalduks? USA näib võib-olla olevat sarnasem teistega Euroopa Liidus kui Prantsuse ja Briti ideedega, mis Gordon Brown eile välja kuulutas.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Täna hommikul pidasime aru G20 ettevalmistuste üle. Tean, et meedias on arutatud mitmesuguseid ettepanekuid, ent pean ütlema, et Euroopa Liit on äärmiselt hästi koordineeritud. Oleme pidanud aru rahandusministritega ning homme õhtul toimub riigipeade ja peaministrite õhtusöök, millega lõpetatakse koordineerimine Pittsburghi kohtumise eel.

Euroopa Liit on ühtne. Me teame, mida tahame. Meil on konkreetne ettepanek ning peenhäälestamine toimub homme. Nii et tegelikult ma ei muretse selle üle eriti ja mul on ka väga hea meel, et komisjoni ja volinik Almunia abiga jõudsime Euroopa Liidus sellele väga haruldasele üksmeelele. Need on meie prioriteedid ja meie lahendused, mida arutatakse, ning loomulikult üritame G20 tippkohtumisel Ameerika valitsuse ja teiste partneritega leida üksmeelt võimalikult paljude punktide osas.

Tuumarelvade leviku tõkestamise osas oleme väga õnnelikud, et teema on taas päevakorras. Juba mõnda aega on olnud raske antud teemat tõstatada ning meil on väga hea meel, et president Obama on sellele pühendunud. Ent see võtab aega. Tegemist on keeruliste tehniliste küsimustega ning nendega tegelemine võtab aega. Oleme väga protsessile keskendunud. Üritame nimetatud küsimusi ettepoole liigutada, ent ma ei oska teile öelda, kui kaua see aega võtab ja millised tähtajad meil on. Ent teema on päevakorras. Oleme edasiliikumisele väga pühendunud ning arvan, et see on soov, mida jagavad ka meie Ameerika partnerid.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – Austatud nõukogu eesistuja! Tahaksin teile esitada küsimuse ELi-USA-Venemaa kolmnurga kohta. Nagu me teame, alustasid USA ja Venemaa väga tähtsaid läbirääkimisi tuumadesarmeerimise üle. Kuidas saaksid nõukogu ja Euroopa Liit teie arvates soodustada ja kaasa aidata neile läbirääkimistele, mis on inimkonna tulevikule nii tähtsad?

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – Mul on mainitud uudise üle väga hea meel. Minu arvates on see tähtis samm, et need kaks riiki istuvad maha ja arutavad, nagu te ütlete, inimkonna jaoks tähtsaid teemasid ning võime ainult loota, et nad ka konkreetset edasi liiguvad.

2010. aasta märtsis toimub ülemaailmne tuumatippkohtumine, kus loomulikult on kohal ka Euroopa Liit. See on ka hea võimalus samal ajal koordineerida oma vaateid ja näha, kuidas saame kaasa aidata, et muuta kõnealused arutelud nii edukaks ja viljakaks kui võimalik.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Sellega on infotund lõpetatud.

17. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

18. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

19. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 19.00)